

4 Incun.
583.

4 Inclat 583.

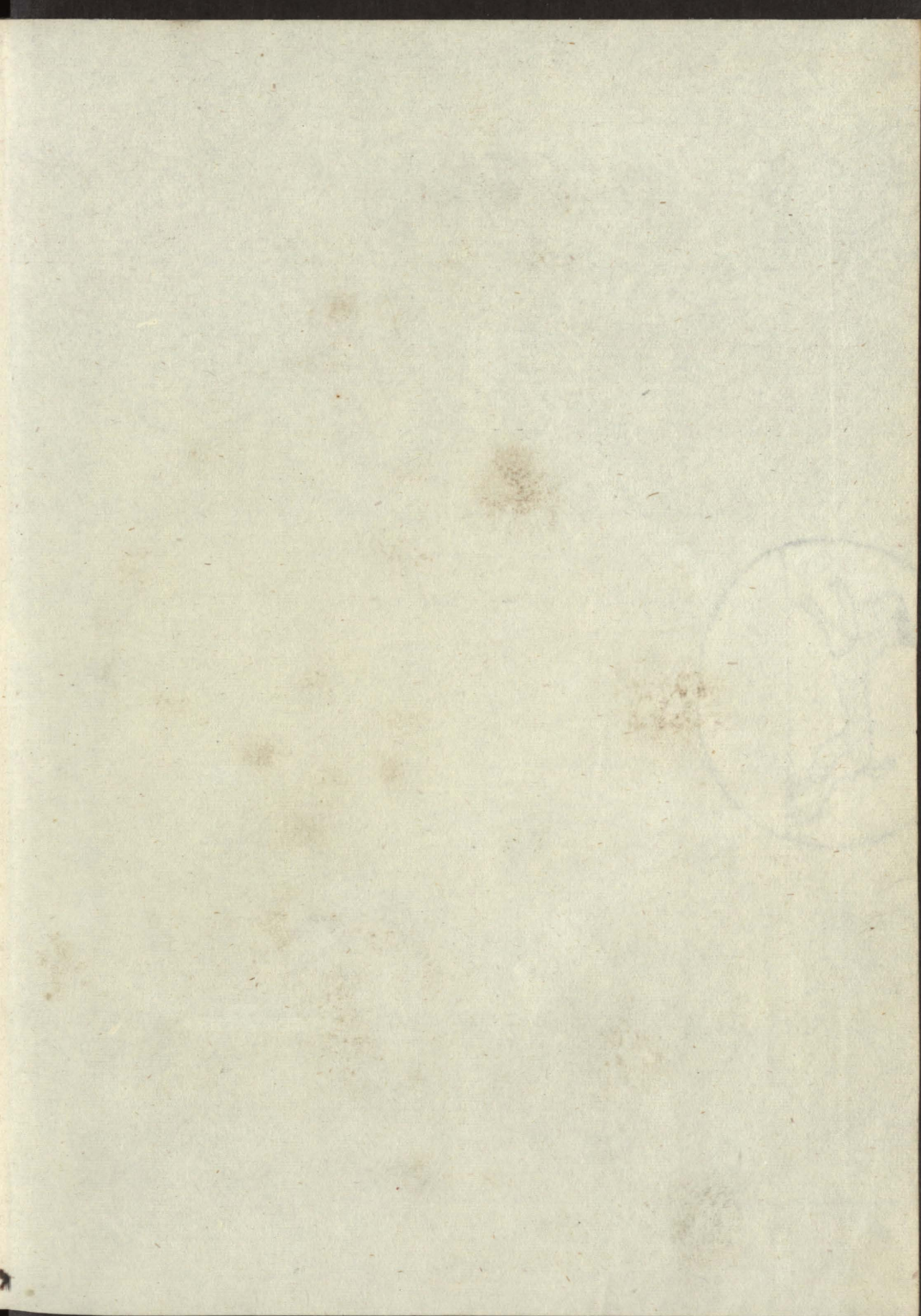
Nicoletus.

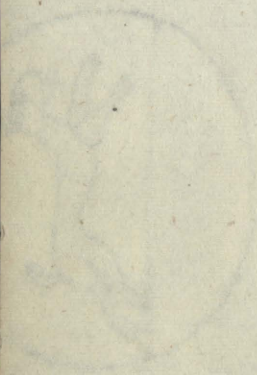
Reichl. II: 659

Reichl. 2 a 2 2: () Onspirites ...

2.5: ... nernō...

Bl. 9 fehlt

Quoniam in circuitu libro
rū quorundā magnitudinē
rediū constituentē in ani
mo studentium necnon et aliorū ni
miam breuitatem. quibus nulla fere
est annexa doctrina. Ideo volens
medium retinere utriusq; sapiēs na
turam extremi. compendium utile
construxi iuuenibus pluribus diuisū
tractatibus. quōz primus sumularū
erudit noticiā. Secundus suppositio
nūm declarat materiā. Tertius cō
sequentiarum ostendit doctrinam.
Quartus terminorum uim instruit
probatuā. Quintus ligandi regulā
docet obligatiuā. Sextus insolubilia
soluendi dat artē et uisā. Septimus
contra primū obicit solutionem ad
dens responsuā. Octauus uero ter
tium fortificat per rationē argumē
tatiuā. Quia ergo doctrina quęcūq;
a cōiōzi. ut ait philosophus in pro
hemio phil. corū sumit exordiū ideo
tractatus primus terminū sic diffini
ens in ep̄o d̄ p̄iōzi.

Terminus est signū orationis
constitutuū. ut pars propinqua
eiusdem. ut li homo li animal. Et no
tanter dicitur propinqua qz oratio
habet partes propinquas et remo
tas. propinqua uocatur dictio. remo
ta uero uocatur littera uel syllaba.
Prima diuisio est ista terminorum
quidam est per se significatiuus. qui
dā uero n̄. Terminus per se signifi
catus ē ille qui per se sumptus ali
cud representat ut li homo. li animal.
Terminus p̄ per se significatus ē
ille qui per se sumptus nihil represe
tat. ut omnis nullus et consimiles.
Secunda diuisio est ista terminorū
quidā significant naturaliter et qui
dā ad placitū. Terminus natura
liter significans ē ille qui apud oēs
eiusdē ē representatus sicut li hō li
animal in mēte. Terminus uero ad

placitū significans ē ille qui n̄ apud
oēs eiusdē est representatus. sicut
ille terminus hō in uoce uel in scrip
to qui apud nos significat hominē
sed apud aliquas certas natōnes ni
hil significat. ut sunt greci et hebrei.
Tertia diuisio est ista qz terminorū
quidā ē cathegorematicus. Termin
cathegorematicus ē ille qui tā per
se qz cū alio habet propriū significa
tum. ut li homo. siue enī ponatur in
oratione siue extra semper signifi
cat hominē. Terminus sincathego
rematicus ē terminus hīs officium
qui per se sumptus nullus est signifi
catus. ut signa distributiva. ut omīs
nullus. et signa particularia. ut ali
quis alter. et prepositiones et ad
uerbia et coniunctiōes. Signa nāq;
distributiva habent officiū. quia de
termināt distributue. et particula
ria particulariter prepositiones de
terminant sub certo casu aduerbia
uerbum. et coniunctiōes hīc consi
gere terminos uel orationes. Quar
ta diuisio est ista qz terminorum qui
dam est prime intentionis. et quidā
secunde intentionis. Terminus pri
me intentionis ē terminus mentalis
significans non terminū sed rē que
n̄ est terminus dato qz esset sicut li
homo significat sortē et platonem.
cuius nullus potest esse terminus.
Terminus autem secunde intentionis
est terminus mentalis significans so
lūmodo terminū uel prepositionem
ut illi termini metales nomē uerbū
participiū prepositiō oratio et hmoi.
Quinta diuisio est ista qz terminorū
quidam ēmpositionis quidā secunde
Terminus prime ipositionis est ter
minus uocalis uel scrip̄e significans
nō terminū. ut li hō et li animal in
uoce uel in scripto. Terminus autē
secunde ipositionis ē terminus uoca
lis uel scriptus significans solūmodo
terminum uel prepositionem. ut illi

A D
BIBL. UNIV.
MONAC.

termini uocales uel scripti nomen uel
huius participii et huius. **Sexta** diui-
sio est ista. Terminorum quidam sunt in
complexi et quidam plexi. Terminus
incomplexus uocatur dictio ut li la-
pis li lignum. Sed tertius complexus
est oratio. ut homo albus. sortes et plato.
deum esse. et huiusmodi.

Quia de nomine et uerbo et qui-
bus oratio componitur et pro-
positio logicus principaliter conside-
rat. ideo de his restat definitiones
assignare. **Nomen** est tertius signi-
ficatus in tempore cuius nulla pars
aliquid sciat separata ut homo in ista
definitione ponitur tertius loco ge-
neris quia omne nomen est tertius et non
econuerso. Dicitur significatiuus quia
termini non significatiui non sunt no-
mina apud logicum licet huius apud gra-
maticum. ut omnis nullus et similia. **Ter-
tio** dicitur sine tempore ad dictionem uer-
bi et participii que significant cum
tempore. **Quarto** ponitur cuius nul-
la pars aliquid significat ad dictionem o-
rationis cuius partes significant.

Uerbum est tertius temporaliter sig-
nificatiuus et extremorum unitiuus.
cuius nulla pars aliquid significat se-
parata. ut currit uel disputat. **Dici-
tur** primo temporaliter significatiuus
ad dictionem nominis quod significat sine tem-
pore. **Secundo** dicitur et extremorum
unitiuus ad dictionem participii quod si-
gnificat cum tempore sed non unit sup-
positum cum apposito sicut uerbum. **Cete-
re** autem particule ponuntur sicut in dif-
finitione nominis. **Oratio** est tertius sig-
nificatus cuius aliqua pars aliquid
significat. ut homo albus. deus esse. **Ul-
tima** particula ponitur ad dictionem nomi-
nis et uerbi quorum partes non significant.

Orationum alia perfecta. Alia im-
perfecta. Oratio perfecta est illa que
perfectum sensum generat in animo au-
ditoris. ut homo currit. Oratio imper-
fecta est illa que imperfectum sensum
generat in animo auditoris. ut homo albus

deum esse. **Notandum** quod tres sunt
species orationis perfecte. Oratio
nunc perfectarum. Alia indicatiua ut homo
currit. Alia imperatiua. ut doce iohannem
Alia optativa ut utinam eum bonus logicus.

Propositio est oratio indicatiua
uerum uel falsum significans.
ut homo currit. Ponitur oratio loco
generis quia omnis propositio est oratio et
non econuerso. **Secundo** dicitur indi-
catiua quia sola indicatiua est propositio
non autem imperatiua nec optatiua.
Ultimo annectitur uerum uel falsum
significans propter tales orationes
sortes potest. plato incipit. que non
sunt propositiones non obstantes quod sunt in-
dicatiue quia non significant uerum nec
falsum cum sunt orationes imperfecte.

Divisiones sub propositione con-
tentas sequitur numerare.

Prima est ista. Propositionum alia ca-
thegorica alia hypothetica. **Propo-
sitiones** cathegorice est ista que habet subiectum
et predicatum copula tanquam principes
partes sui ut homo est animal
subiectum est li homo. predicatum uero
li animal. et copula illud est. **Propo-
sitiones** hypotheticas est illa que habet
quia coniungit subiectum cum predicato
et si dicatur homo currit est propositio
cathegorica et non habet predicatum. di-
citur quod habet implicitum predicatum uel li
curres. quod per se resoluitur in
uerbum currit in sum es est et suum par-
ticipium. **Subiectum** est de quo aliquid
dicitur. ut homo. **Predicatum** uero quod
dicitur de altero. ut animal. Sed copu-
la semper est uerbum substantiuum. **Sum
es est.** **De** propositione hypothetica
posterius dicetur ad dictionem cuius po-
nitur illa particula principales par-
tes sui. **Secunda** diuisio est ista.

Propositiones cathegoricarum. alia affir-
matiua Alia negatiua. **Propositio** cathe-
gorica affirmatiua est illa in qua uer-
bum principale affirmatur. ut homo
currit. **Propositio** cathegorica nega-
tiua est illa in qua uerbum principa-
le negatur. ut homo non currit.

Tercia diuifio est ifta. ¶ Propofitio
cathegoricarum alia uera alia falſa
¶ Propofitio cathegonica uera e illa
cuius primariũ et adequatum ſigni
ficatum e uerũ ut tu es homo. nec
enig eſt uera tu es homo quia te eẽ
hominem eſt uerum. ¶ Uoco ſignifica
tum primariũ et adequatum propoſi
tionis quod eſt ſimile orationi infi
nitue uel conſiuctiue illius. unde te
eſſe hominem uel q tu es homo di
citur ſignificatum primarium et ad
equatum illius tu es homo. cetera
autem ſignificata ut te eſſe animal
te eſſe ſubſtantiam et huiusmodi ſũt
ſignificata ſecundaria. et penes illa
ñ dicitnr propoſitio uera nec falſa.
¶ Propoſitio cathegonica falſa e illa
cuius primariũ et adequatum ſigni
ficatum eſt falſum ut tu es aſinus.
¶ Quarta diuifio propoſitionum ca
thegoricarum alia poſſibilis alia im
poſſibilis ¶ Propoſitio cathegonica
poſſibilis eſt illa cuius primariũ et
adequatum ſignificatum eſt poſſibi
le ut tu curris. ¶ Propoſitio cath
egonica impoſſibilis eſt illa cuius pri
mariũ et adequatum ſignificatum
eſt impoſſibile. ut homo eſt aſinus.
¶ Quinta diuifio ¶ Propoſitionum
cathegoricarum alia neceſſaria alia
contingens ¶ Propoſitio neceſſaria
eſt illa cuius primariũ et adequa
tum ſignificatum eſt neceſſarium ut
deus eſt. ¶ Propoſitio contingens
eſt illa cuius ſignificatum primariũ
et adequatum eſt contingens ut tu
es homo. Et uoco ſignificatũ contin
gens illud quod indifferẽter poteſt
eſſe uerũ uel falſum.
¶ Sexta diuifio. ¶ Propoſitionum ca
thegoricarum alia alicuius quantita
tis alia nullius. ¶ Propoſitio ca
thegonica alicuius quantitatis e illa
que eſt uniuersalis particularis ide
finita uel ſingularis. ¶ Propoſitio
uniuersalis eſt illa in qua ſubiicitur
terminus communis ſigno uniuersali

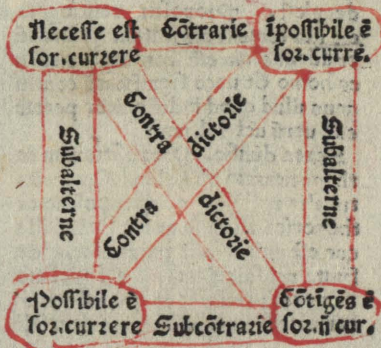
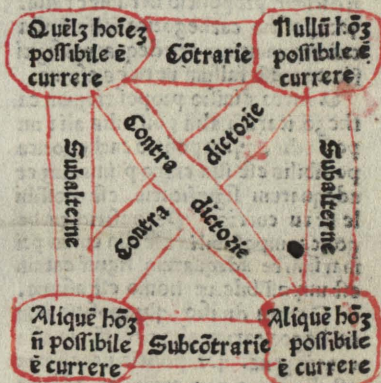
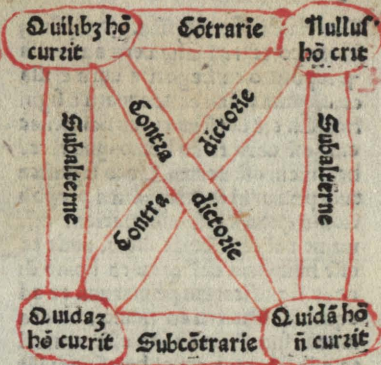
determinatus ut omnis hõ currit.
¶ Terminũ cõmunem uoco in preſen
ti nomen appellatiuum et pronome
pluralis numeri. Signa uniuersalia
ſunt iſta omnis nullus quilibet unus
quiſq; uterq; neuter qualiſ libet quã
t libet et huiusmodi. ¶ Propoſitio
particularis eſt illa i qua ſubiicitur
terminus cõmunis ſigno particulari
determinat⁹ ut aliquis hõ diſputat
Signa particularia ſunt iſta aliquis
quidam alter reliquus et huiusmodi
¶ Propoſitio indefinita eſt illa in
qua ſubiicitur terminus cõmunis ſũ
aliquo ſigno ut homo eſt animal.
¶ Propoſitio ſingularis eſt illa in
qua ſubiicitur termin⁹ diſcretus uel
terminus cõmunis cum pronome ne
demonſtratiu⁹ ſingularis numeri.
Exemplum primi ut ſortes currit.
Exemplum ſecundi ille homo diſpu
tat. ¶ Uoco autem terminum diſcretũ
uel ſingularẽ nomẽ proprium. aut
pronomen demonſtratiuum ſingula
ris numeri ut iſte iſta iſtud. Et qui
bus ſequitur iam que e cathegonica
nullius quantitatis. et dicitur q illa
que non e uniuersalis nec particula
ris nec indefinita nec ſingularis ut
excluſiue et exceptiue uidelicet tan
tum homo currit. ois homo preter
ſortem mouetur. ¶ Iuxta primam ſecũ
dam et ultimam diuifiones ponitur
iſte uerſus. Que ca uel ip. qualis ne
uel af. v quanta par in ſ. n. ¶ Prima
pars ſic intelligitur q ad interroga
tionẽ de propõne factam per que
reſpõdetur cathegonica uel ypothe
tica ¶ Secunda autẽ aſſerit q ad iter
rogationẽ factã per qualis reſpõ
detur affirmatiua uel negatiua. ſed
in tertia dencatur q ad interroga
tionẽ factam per quanta reſpõde
atur uniuersalis particularis indefi
nita uel ſingularis. et hoc ſecundum
exigentiam propoſitiõis propoſite
quare etc.

Peter supradictas diuisiones
due alie declarantur. Prima
est ista. Propositionum categorica-
rum. Alia de inesse. Alia modalis.

Propositio categorica de inesse ē
illa in qua nō ponitur aliquis modus
ut homo currit. **P**ropositio cathe-
gorica modalis. est illa in qua ponit-
ur aliquis modus. ut possibile ē sor-
tem currere. Modi autem sunt sex. s.
possibile et impossibile. necessarium
et contingens verum et falsum.

Secunda diuisio propo-
nium quedam est. in sensu diuiso et
quedam in sensu composito. **P**ropo-
sio modalis in sensu diuiso ē illa in qua
modus mediat inter actum casus et
verbum infinitiui modi. ut forte pos-
sibile est currere. **P**ropositio mo-
dalis in sensu composito est illa in
qua modus totaliter precedit uel fi-
naliter subsequitur. ut deum esse est
necessarium. Impossibile est hominē
esse asinum. Ex his diuisionibus ori-
ginantur tres figure quarum prima
dicitur de inesse. Secunda modalis
de sensu diuiso se habens admodum
prime. Tercia uero dicitur modalis
de sensu composito sed a ceteris dis-
perata quarum declarationes habes
in exemplo hic inferius posito.

Sequuntur figure.

Sint igitur tam prime q̄ secundae
 de figure hec regule g̃nales.
Prima est ista. Uniuersalis affirmatiua et uniuersalis negatiua de cō
 similibus subiectis et predicatis sup
 ponentibus precise pro eodem uel
 pro eisde sunt contrarie in figura
 ut quilibet homo currit et nullus hō
 currit. **S**ecunda regula est ista par
 ticularis affirmatiua et particularis
 negatiua de similibus subiectis et
 predicatis supponentibus precise pro
 eodem uel pro eisde sunt subcontra
 rie in figura, ut quidā hō currit qui
 dam homo nō currit. **T**ercia regula
 uniuersalis affirmatiua et particula
 ris negatiua uel uniuersalis negatiua
 et particularis affirmatiua de consi
 milibus subiectis et predicatis sup
 ponentibus precise pro eodē uel pro
 eisde sunt contradictorie in figura.
 ut quilibet homo currit quidam hō nō
 currit. Nullus homo currit. et quidā
 homo currit. **Q**uarta regula uniuersa
 lis affirmatiua et particularis affir
 matiua. Et uniuersalis negatiua et
 particularis negatiua de similibus
 subiectis et predicatis supponentibus
 precise pro eodē uel pro eisde sunt
 subalterne in figura. ut quilibet hō
 currit et quidam hō currit. Nullus
 homo currit et quidā homo nō currit.
Et predictis sequitur q̄ ille nō sunt
 contrarie. Omnis hō currit et nullus
 homo currit nec iste contradictorie.
Omnis homo currit et quidā homo
 non currit. nec iste subalterne. **O**is
 homo currit et quidam homo currit
 quia termini non supponunt precise
 pro eodē uel pro eisde. In una enī
 subiectis supponit pro utroq̄ sexu.
 In alia uero pro masculino tantum.
Sicut quatuor regulis situatur
 et propones in figura ita quatuor
 et alia regulis ipsarum cognoscitur
 let seu natura. quarum prima ē ista
 Non est possibile duo contraria eē
 simul uera sed bene simul falsa. **I**dei

ma pars patet inductiue in omnib⁹
 et secunda probatur. quoniam ista
 sunt simul falsa. Quilibet homo est
 albus et nullus homo est albus. Et
 ista similiter. Omne animal est hō
 et nullum animal est homo. **S**ecunda
 regula est ista. Nō est possibile duo
 subcontraria esse simul falsa. sed bñ
 simul uera. Patet pars prima in sin
 gulis discurrendo. et secunda proba
 tur quoniam ista sunt simul uera. Ali
 quis homo est albus. et aliquis hō nō
 est albus. Aliquod aial est homo. et
 aliquod animal nō est homo. **T**ercia
 regula est ista. Nō est possibile duo
 contraria esse simul uera uel simul
 falsa patet ista regula discurrendo
 per singula contradictoria. **Q**uarta
 regula est ista. Si uniuersalis ē uer
 ra sua particularis uel indefinita s̄
 bi subalterna est uera. sed nō econ
 uerso. **U**nde si hec esset uera quili
 bet homo est albus hec similiter eē
 uera aliquis homo est albus sed nō
 econuerso. quia iam de facto hec ē
 uera aliqua homo ē albus. et nō ista
 quilibet homo est albus. **E**t eodem
 modo dico de negatiuis quare etce.
Quipollentiarū tres sunt e
 gule. quarum prima est ista.
Negatio preposita facit equipollere
 suo contradictorio. unde nō quilibet
 homo currit equialet isti. Aliquis
 homo non currit. Et nō null⁹ homo
 currit equialet isti aliquis hō cur
 rit. **S**ecunda regula est ista. **N**ega
 tio postposita facit equipollere suo
 contrario probatur. nā ista quilibet
 homo nō currit equipollet isti null⁹
 homo currit et uullus homo nō currit
 equipollet isti quilibet homo currit.
Tercia regula est ista negatio pre
 posita et postposita facit equipolle
 re suo subalterno. vnde hec nō quili
 bet homo non currit equipollet isti
 aliquis homo currit. Et ista nō null⁹
 homo nō currit equipollet isti aliquis
 homo non currit. **U**nde uersus. **I**de

contra dic. post contra prepostque
subalter. ¶ Nec regula non solū de
seruit prime uel secunde figure in
mo et tercie. ¶ Et uoco ibi negatio
nem prepositā quando coniungitur
modo siue modus precedat siue se
quatur et postpositam quando con
iungitur uerbo infinitum modi. exē
plura primum non possibile est soz. cur
rere, uel soz. currere non est possi
bile. Exemplum secundi possibile est
soz. non currere uel soz. non curre
re est possibile. ¶ Nec ergo nō necesse
est forte currere equialet isti conti
gens est forte non currere per pri
mam regulā. Et hec necesse est for
tem non currere equialet isti in
possibile est forte currere per se
cundam regulā. et ista non necesse
est. forte non currere equialet
huius possibile est forte currere per
terciam regulā. et ita dicatur de
ceteris quibuscumque quare etcetera

Sequitur de conuersionibus.

Conuersionis est transpositio sub
iecti in predicatum et e conuer
so. ut homo est animal animal ē ho
mo Et hec diuiditur in conuersione
simplicem per accidens et per con
trapositionem.

Conuersionis simplex est transpositio
subiecti in predicatum et e conuerso
manente eadem qualitate et quan
titate ut nullus animal currit. nullus
currens est animal.

Conuersionis per accidens est trans
positio subiecti in predicatum et e con
uerso manente eadem qualitate s;
mutata quantitate. ut omnis homo
est animal aliquod animal est homo

Conuersionis per contrapositionem
est transpositio subiecti in predica
tum et e conuerso manente eadem
qualitate et quantitate. sed mutatis
terminis finitis in terminos infini
tos. ut quoddam animal non currit

quoddam non currens non est non
animal. ¶ Ut autem sciatur que pro
positionum his conuersionibus con
uertatur ponuntur isti uersus feci
simpliciter conuertitur eua per acci
¶ Alto per contra sic fit conuersio to
ta. In quibus ponitur quatuor litte
re vocales. s. a. e. i. o. A significat uni
uersalem affirmatiuam. e. vniuersa
lem negatiuam. i. particularem uel i
definitam affirmatiuam. o. uero par
ticularem uel indefinitam negatiuā
Cum ergo dicitur feci simpliciter id
est vniuersalis negatiua et particu
laris affirmatiua conuertuntur sim
pliciter. conuertitur eua per acci id
est vniuersalis negatiua et vniuer
salis affirmatiua conuertuntur per
accidens. Alto per contra id est vni
uersalis affirmatiua et particularis
uel indefinita negatiua conuertuntur
per contrapositionem. Maruz conuer
sionum simplex est utilior. quia uni
uersaliter si conuersa est uera. con
uertens est uera et e conuerso. sed
non est ita in conuersione per acci
dens uel per contrapositionem. Nam
in conuersione per accidens est co
uersa falsa. ut omne animal est homo
et conuertens uera. homo est animal
¶ In conuersione uero per contrapo
sitionem est conuersa uera et conuer
tens falsa. Nam hec est uera. aliqua
rosa nō est substantia nulla rosa ex
istēte. et tamē hec est falsa. aliqua
nō substantia nō ē si rosa. quia sunt
contradictorium ē uerum uidelicet
omnis non substantia ē nō rosa.
¶ Contra dictum de conuersione sim
plici arguitur primo sic. Nec ē uera
nullus homo est mulier. et hec est
falsa nulla mulier ē homo igitur etc
¶ Secundo hec est uera. nullus cecus
uidet ens. et hec ē falsa nullum ens
uidet cecum ergo etc. ¶ Tertio hec
est uera nulla domus ē in homine.
et hec ē falsa nullus homo est in do
mo ergo etc. Ad primum dicitur

4
5
Ista non est sui conuertens. sed illa
nulla mulier est aliquis homo. quia
debet esse consimilis limitatio in co
uertente et in conuersa. Ad secun
dum dico quod non fit de subiecto pre
dicatum. quia non est predicatum li
ens sed uidens ens ideo sic conuer
titur ergo nullum uidens ens est ce
cus. Ad tertium dicitur similiter quod
ista non est conuertens eius sed ista.
nullum ens in homine est domus.
uel ista in nullo homine est domus.
quia non debent termini mutare ca
sam. quare etc.

Propositio ppothetica est illa
quaeque habet plures cathegori
as coniunctas per notam conditio
nis copulationis disunctionis uel
alicui istarum equivalentem. ut tu es
homo et tu es animal. Tres igitur
sunt species ppotheticarum non equi
uidentes in significando uidelicet
condicionalis copulatiua et disjunc
tiua. Aliae uero ut localis causalis et
temporalis non sunt ppotheticae sed
cathegoricae. Propositio conditiona
lis est illa in qua coniunguntur plu
res cathegorice per notam conditi
onis. ut si tu es homo tu es animal.

Propositionum conditionalium alia
affirmatiua alia negatiua. Proposi
tio conditionalis affirmatiua est illa
in qua affirmatur nota conditionis.
Exemplum positum est. Conditiona
lis negatiua est illa in qua nota co
ditionis negatur. ut non si tu es ho
mo tu es asinus. Et haec semper pro
batur per affirmatiuam. Ad uerita
tem conditionalis affirmatiue requi
ritur et sufficit quod oppositum conse
quentis repugnet antecedenti. ut si
tu es homo tu es animal. Nec uera
est quia ista repugnant tu es homo
et tu non es animal. Antecedens uo
catur illa propositio que immediate
sequitur notam aditionis consequens

uero est alia. ita quod tu es homo est
antecedens. et tu es animal est con
sequens. Ad falsitatem conditio
nalis affirmatiue requiritur et suffi
cit quod oppositum consequentis stet cum
antecedente. ut si tu es homo tu se
des. Nec autem stant simul tu es ho
mo et tu non sedes. ideo ista condi
tionalis est falsa.

De impossibilitate possibilitate ne
cessitate et contingentia eiusdem non
oportet dicere aliter. quia omnis co
ditionalis uera est necessaria. et om
nis falsa est impossibilis. Nulla au
tem est que sit contingens. Iste re
gule dicere sunt de condicionali de
nominata a se si quare etcetera.

Copulatiua est illa quae habet
plures cathegoricas per notam
copulationis inuicem coniunctas. ut
tu es homo et tu sedes.

Propositionum copulatiuarum alia
affirmatiua. alia negatiua. Affir
matiua est illa in qua nota copulati
onis affirmatur exemplum positum est.

Negatiua uero. est illa in qua no
ta copulationis negatur. ut non tu
es homo et tu es asinus. Et semper
negatiua probatur per affirmatiuam.

Ad ueritatem copulatiue affirma
tiue requiritur quamlibet partez esse
ueram. ut tu es homo et tu es asinus.

Et ad falsitatem copulatiue affir
matiue sufficit unam partem esse fal
sam. ut tu es homo et tu curris.

Ad possibilitatem copulatiue requi
ritur quamlibet partem esse possibi
lem. et nullam alteri impossibilem.
Exemplum primum. ut tu es homo et tu
curris. tu es animal et tu dormis.

Sed ad impossibilitatem eius suffi
cit unam partem esse impossibilem
aut unam alteri impossibilem. ex
emplum primum ut tu curris et tu es
asinus. Exemplum secundum ut tu es
et tu non es. tu curris et tu non curris

Et ad contingentiam ipsius requiri-
tur et sufficit vnam partem esse cō-
tingentem, alteram autem non impos-
sibilem nec eidem impossibilem.
ut tu curris et tu es homo, uel deus
est et tu curris.

Disunctiua est illa in qua con-
iunguntur plures categorice
per notam disunctionis, ut tu es hō
uel tu es asinus.

Propositionum disunctiuarū alia
affirmatiua alia negatiua.

Disunctiua affirmatiua est illa in
qua affirmatur nota disunctionis ut
patuit. Negatiua uero est illa i qua
nota disunctionis negatur ut nō tu
es homo uel tu es capra, et hec sem-
per probatur per affirmatiuam nec
esset negatiua nisi preponeretur ne-
gatio ut tu non es asinus uel tu nō
es capra. Affirmatiua est quia nulla
illarum negationum transit in notā
disunctionis. **A**d veritatē disunc-
tiue affirmatiue sufficit unam partē
esse ueram ut tu es homo uel tu es
asinus. Et ad falsitatem requiritur
quamlibet partem esse falsam
ut tu curris uel nullus baculus sciat
in angulo. **A**d possibilitatem disunc-
tiue affirmatiue sufficit unam partē
esse possibilem, ut homo est asinus,
uel antichristus est. Sed ad impos-
sibilitatem eius requiritur quamlibz
partem esse impossibilem, ut homo ē
asinus uel nullus deus est.

Ad necessitatem disunctiue affir-
matiue sufficit unam partem esse ne-
cessariam uel inuicēz contradici. Ex-
emplum primi ut deus est uel forte
mouetur. Exemplum secundi, ut tu es
uel tu non es. Et ad contingentiam
eiusdem requiritur quamlibet partē
esse contingentem et nullam alteri
repugnare, nec etiā contradictoria
illarum, ut antichristus est alb⁹ uel
ipse currit. **A**donitur tertia particu-
la qua hec disunctiua est necessaria
tu non es homo, uel tu es aīa, et ta-

men nulla pars alteri repugnat et
quelibet est cōtingens, sed hoc ideo
quia contradictoria partium repug-
nant uidelicet tu es homo et tu non
es animal, uel dicatur et melius qd
ad necessitatem disunctiue requiri-
tur et sufficit copulatiua factam de
partibus contradictoriis esse impos-
sibilem. Et ad contingentiam qd co-
pulatiua facta de partib⁹ oppositis
sit contingens. **N**ec enim est neces-
saria, tu non curris uel tu moueris,
quia hec copulatiua est impossibilis
tu curris et tu non moueris. Et hec
est contingens, tu curris uel tu non
moueris, quia hec copulatiua est cō-
tingens, tu nō curris et tu moueris
secundum regulas datas de copula-
tiuis.

Sequitur Capitulum de predicabilibus

Predicabile dupliciter sunt
uidelicet communiter et pro-
prie. **P**redicabile cōmuniter sum-
ptum est terminus aptus natus de
aliquo predicari, et sic tam termin⁹
communis tam singularis tam com-
plexus qd incomplexus dicitur pre-
dicabile. Sed proprie sic sumendo
diffinitur. **P**redicabile est termi-
nus uniuocus aptus natus de pluri-
bus predicari, et sic nullus termin⁹
singularis nec transcendens aut cō-
positus dicitur predicabile seu uni-
uersale quod ideo est, quia nullus ta-
lis est terminus uniuocus.

Unde terminus uniuocus est ter-
minus simplex plura significans se-
cundum unam rationem sicut ly
homo quod significat forte et plato-
nem et omnia sua significata secun-
dum hanc rationem animal rōnale.
Per hoc quod dicitur terminus sim-
plex excluduntur termini compositi
Sed significans plura excludit ter-
minum singularem. Et unica ratio
ne excludit terminum transcendentē

videlicet ens aliquid et huiusmodi.
Terminus equiuocus est terminus
simplex plura significans secundum
diuersas rationes sicut li canis quod
significat canem latrabilem fidus ce-
leste et piscem marinum. et hoc di-
ueris rationibus. **P**redicabile se-
cundo modo sumptum diuiditur in
quinque uniuersalia videlicet genus
speciem differentiam proprium et
accidens. **G**enus ergo est terminus
uniuocus predicabilis in quid de plu-
ribus differentis specie. ut animal
predicatur de homine et de asino
qui differunt specie in eo quod quid
quia ad interrogationem factam per
quid est homo uel asinus responde-
tur quod est animal. **G**enus diuidi-
tur. nam quoddam est genus genera-
lissimum et quoddam genus subalter-
num. **G**enus generalissimum est
terminus qui sic est genus quod non
potest esse species. ut substantia.
Genus subalternum est terminus qui
sic est genus quod potest esse speci-
es ut animal. est enim genus respec-
tu hominis species uero respectu cor-
poris. **S**pecies est terminus uni-
uocus non supremus predicabilis in
quid de pluribus. ut li homo predi-
catur de sorte et platone in eo quod
quid quia ad interrogationem factam
per quid est sortes uel plato respon-
detur quod est homo. **S**pecies di-
uiditur quia quedam est specialissi-
ma. et quedam subalterna.
Species subalterna est terminus qui
cum sit species potest esse genus. ut
animal. **S**pecies specialissima est
terminus qui cum sit species non po-
test esse genus. ut homo uel aliter
Species specialissima est terminus
uniuocus predicabilis in quid de plu-
ribus differentibus numero solum.
et notanter dicitur solus quia li ani-
mal non est species specialissima. et
tamen est terminus uniuocus predi-
cabilis in quid de pluribus differen-

5
6
tibus numero quia de sorte et plato
ne sed non solum de differentibus
numero. quia etiam de differentibus
specie ut de homine et leone.

Differentia est terminus uniuocus
predicabilis de pluribus in quale es-
sentiale ut rationale quod predica-
tur de sorte et platone in eo quod
quale quia ad interrogationem fac-
tam per qualis est sortes responde-
tur quod est rationalis.

Proprium est terminus uniuocus
predicabilis de pluribus in eo quod
quale accidentale convertibiliter.
ut risibile quod predicatur de sorte
et platone in eo quod quale quia ad
interrogationem factam per qualis
est sortes uel plato conuenienter re-
spondetur quod risibile. et tota ratio
quare sic predicatur de illis est quia
est propria passio illius termini ho-
cum quo conuertitur.

Accidens est terminus uniuocus
predicabilis de pluribus in eo quod
quale accidentale non convertibili-
ter sicut li album quod predicatur
de homine in eo quod quale acciden-
tale quia ad interrogationem factam
per qualis est homo uel asinus potest
conuenienter responderi quod album
et hoc non convertibiliter. Quia non
conuertitur li album cum aliquo illo-
rum.

Sufficiencia predicabilium ha-
betur isto modo quia omne uniuersale
aut est predicabile essentialiter
aut accidentaliter. **S**i essentialiter
aut in quid aut in quale. Si in
quale illud est dicitur. Si in quid aut de
pluribus dicitur. Si et illud est genus
aut de pluribus dicitur numero so-
lum et illud est species. Si uero predica-
bile accidentaliter aut ergo in quale acci-
dentale convertibiliter. et illud est proprium
uel in quale accidentale non convertibili-
ter. et illud est accidens. **E**x predictis
potest conueniri que sit predicatio directa
uel indirecta essentialis uel accidentalis
Predicatio directa est illa in qua superi-

predicatur de suo inferiori. ut homo
 est animal. Predicatio indirecta est
 illa in qua inferior predicatur de suo
 superiori. ut animal est homo. Pre
 dicatio essentialis est illa in qua su
 perius predicatur de inferiori vel
 econuerso secundum quod dictum est
 vel differentia de aliquo illorum. Sed
 predicatio accidentalis est illa in qua
 proprium vel accidens predicatur de
 genere specie et differentia vel suo
 individuo aut econuerso. Exemplum
 primum. ut homo est risibilis. vel animal
 est album. Exemplum secundum. ut ri
 sibile est homo. album est animal. Et com
 similiter de differentia et individuo
 dicatur. vel melius dicatur quod predi
 catio essentialis est predicatio ter
 minorum eiusdem predicamenti. ut homo
 est animal. Predicatio autem accidenta
 lis est predicatio terminorum diuer
 sorum predicamentorum. ut homo est
 albus. Terminus superior ad reliquum
 dicitur esse ille qui continet illi et
 non econuerso. sicut si animal respectu
 istius termini homo quod significat quic
 quid ille et cum hoc aliquid ultra.
 Terminus inferior ad reliquum di
 citur esse ille qui continetur ab eo.
 et non econuerso. ut si sortes respec
 tu istius termini homo.

	Substantia
Corporea	Incorporea
	Corpus
Animatum	Inanimatum
	Corpus
	animatum
Sensibile	Insensibile
	Animal
Rationale	Irrationale
	Animal
	rationale
Mortalis	Immortalis
	Homo
Sortes	Plato

Predicamentum est coordina
 tio plurium terminorum secundum
 sub et supra. Et diuiditur in decem
 predicamenta. Quorum primum est
 predicamentum Substantie. Cuius
 generalissimum est hic terminus sub
 stantia. Sub quo ponitur hic termi
 nus corpus. Sub corpore corpus ani
 matum. Sub corpore animato animal.
 Sub animali species specialissima
 homo vel alius. Et sub istis sua indi
 uidua sortes et plato. brunellus et
 faellus.

Secundum predicamentum est pre
 dicamentum quantitatis. Cuius gene
 ralissimum est quantitas. Sub quo
 sunt duo genera subalterna quorum
 nullum est superius ad reliquum. ui
 delicet continuum et discretum. Pri
 mi generis iste sunt species. linea.
 superficies. corpus. tempus et locus.
 quarum hec sunt individua hec linea
 hec superficies. hoc corpus. hoc tem
 pus. hic locus.

Secundi generis infinite sunt spe
 cies. scilicet binarius trinarium quaterna
 rius etcetera. Individua uero sunt
 hic binarius hic trinarium. etcetera.

Tertium predicamentum est pre
 dicamentum qualitatis. Cuius gene
 ralissimum est qualitas. sub quo sunt
 quatuor genera subalterna non se
 habentia secundum sub et supra. Pri
 mum est habitus vel dispositio. Se
 cundum est naturalis potentia vel
 impotentia. Tertium est passio vel
 passibilis qualitas. Quartum est for
 ma vel circa aliquid constans figura.

Primi generis species sunt grama
 tica logica et rhetorica. quarum in
 diuidua sunt hec grammatica hec lo
 gica hec rhetorica.

6.
7.
Secundi generis species sunt durū et molle. quarū indiuidua sunt hoc durum hoc molle. Terti generis species sunt dulcedo amaritudo. album nigrum. calidum et frigidū. humidum et siccum. quarum indiuidua sunt. hec dulcedo. hec amaritudo. hoc album hoc nigrum. et hmoi

Quarti generis species sunt circulus triangulus quadrangulus et huiusmodi. quarum indiuidua sunt. hic circulus. hic triangulus. hic quadrangulus.

Quartum predicamentum est predicamentum relationis. Cuius generalissimum est relatio uel ad aliquid sub quo sunt tria genera subalterna non se habentia secundum sub et super. Primum est comparatio. Secundum est superpositio. Tertium est suppositio. Primi generis species sunt uicinus equale et simile. quarū indiuidua sunt hic uicinus. hoc equale. et hoc simile. Secundi generis species sunt. pater dñs et magister. quorū indiuidua sunt. hic pater. hic dñs. hic magister. Terti generis species sunt. filius seruus et discipulus. quarum indiuidua sunt hec. hic filius hic seruus hic discipulus.

Quintum predicamentum est predicamentum actionis. Cuius genera subalterna sunt sex. quorum nullum est superius ad reliquum uidelicet. generare. corrumpere augere diminuire alterare et secundū locum mouere. Primi et secundi generis species sunt. generare hominem et eorum pere equum. quarum indiuidua sunt sic generare hominem. sic corrumpere equū. Terti et quarti generis species sunt augere in longum diminuire in latum. Quinti generis species sunt calefacere et frigefacere quarū indiuidua sunt sic calefacere sic frigefacere. Sexti generis species

sunt mouere sursum mouere deorsū. quarū indiuidua sunt sic mouere sursum sic mouere deorsum.

Sextus predicamentū est predicamentū passionis cuius generalissimum ē passio. Et habet similiter sex genera subalterna non se habentia secundū sub et supra v3 generari corrumpi augeri diminui alterari et sedē locū moueri

Primi et secundi generis species sunt hominem generari equum corrumpi. quarum indiuidua sunt. istum hominem generari. istum equum corrumpi. Terti et quarti generis species sunt augeri in longum diminui in latum quarū indiuidua sunt. sic augeri in longum sic diminui in latum

Quinti generis species sunt calefacere et frigefieri. quarū indiuidua sunt sic calefacere sic frige fieri. Sexti generis species sunt moueri sursum moueri deorsum. quarū indiuidua sunt sic moueri sursum sic moueri deorsū

Septimum predicamentū est predicamentum ubi. Cuius generalissimum est ubi. sub quo sunt hec genera subalterna in loco in spacio. quorum species sunt in domo in platea. sub quibus sunt indiuidua in hac domo in hac platea hic uel ibi

Octauum predicamentū ē predicamentū quando cuius generalissimum est quā sub quo sunt genera subalterna. uidelicet in tempore in euo in eternitate. quorū species sūt heri hodie cras et indiuidua. ut tunc uel in illo die uel in illo instanti. Nonū predicamentum ē predicamentū situs Cuius generalissimum est situs uel positio sub quo sunt species v3 stare iacere sedere. quarum indiuidua sunt sic stare sic sedere sic iacere

Decimum predicamentum est predicamentum habitus. Cuius generalissimum est habitus. Sub quo sunt species annulus corona

Armatus esse, calciatum esse, quarum diuidua sunt, hic annulus, hec coram sic armatum esse sic calciatum esse. Iuxta predicta est notandum quod in quocumque predicamento ponitur concretum in eodem ponitur suum abstractum et e converso. Ita quod in eodem predicamento ponitur homo in quo humanitas et in eodem albedo in quo album et e converso etcetera.

Sillogismus est oratio in qua quibusdam positis et concessis necesse est aliud evenire per ea que posita sunt et concessa, ut omnis homo currit fortis est homo, ergo fortis currit. Et sciendum est primo quod omnis sillogismus constat ex tribus terminis, scilicet maiori extremitate minori extremitate et medio termino. Unde medius terminus est ille qui bis sumitur ante conclusionem, et non ingreditur conclusionem, ut homo Maior extremitas est ille terminus qui sumitur in maiori propositione cum medio termino ut currens Minor extremitas est ille terminus qui sumitur in minori propositione cum medio termino ut fortis. Secundo est notandum quod figura est debita dispositio terminorum que simpliciter fit. Nam aut illud quod subicitur in prima propositione, predicatur in secunda et sic resultat prima figura Aut idem predicatur utrobique et sic ordinatur secunda figura, vel idem subicitur in utraque, et sic habetur tertia figura. Exemplum prime figure, ut omne animal est subalterum, omnis homo est animal, ergo omnis homo est subalterum. Exemplum secunde figure, ut nullus lapis est homo omne risibile est homo ergo nullum risibile est lapis. Exemplum tertiae figure omnis homo est animal omnis est rationalis, ergo quoddam rationalis est animal. Unde versus Sub pre prima bis pre secunda tertia bis sub. Tercio est notandum quod quedam est conclusio directa quedam indirecta. Conclusio directa est illa in qua maior extremitas predicatur de minori in conclusionem, exempla data sunt.

Conclusio indirecta est illa in qua minor extremitas predicatur de maiori in conclusionem, ut omnis homo est animal fortis est homo, ergo aliquod animal est fortis.

Quarto est notandum quod omnium istarum figurarum sunt decem et novem modi quibus sillogisatur in illis quorum novem pertinent ad primam figuram quatuor ad secundam, et sex ad tertiam. Et inferuntur in istis versibus, Barbara Celarent Darii Ferio Baralipton, Celantes Dabitis Fapesmo Frisellomorum Celare Camestres Festino Baroco Darapti, Felapton Disamis Datisi Brocardo Ferison. Et hi omnes concludunt directe preter, vel ultimos prime figure. In his modis ponitur, littere vocales, scilicet a, e, i, o. Præsignificat universalem affirmativam. Secunda universalis negativa. Tertia particularis indefinita aut singularis affirmativa. Quarta particularis indefinita vel singularis negativa. Secundum ergo sunt istarum litterarum in modis quibus sillogisatur, quod ergo in barbara ter ponitur a, ideo quælibet propositio in modo illo erit universalis affirmativa. Et in celarent præ ponitur ut et secundo iterum tertio e ideo illius modi prima propositio et tertia erit universalis negativa, secunda vero universalis affirmativa. Si ergo queratur barbara ex quibus constat, dicatur quod ex duabus universalibus affirmativis universalis affirmativa directe concludentibus Celarent vero et universalis negativa et universalis affirmativa universales negativas directe concludentibus, et ita de singulis dicatur. Quis est notandum quod prime quatuor dictiones primi versus incipiunt ab his consonantibus, b, c, d, f et similiter omnes dictiones sequentes, et per hoc intelligitur quod omnes modi inchoantes a b, dñt reduci ad primam præ, et omnes modi inchoantes a, c, ad secundum, et per d, ad tertium, et per f, ad quartum. Item ubi cumque ponitur, s, in his dictionibus

enotatur q̄ propositio intellecta
et uocalem immediate precedentem
debet conuerti simpliciter. Et per
hoc debet conuerti per accūs. Et per
hoc q̄ fiat transpositio in premissis.
a q̄ maior fiat minor et econuerso.
et per. c. q̄ reducatur per impossibile
exemplum triū primorum habetur
reducendo sapientino ad ferio. ut om̄s
hō est aīal. nullus lapis est hō.
ergo quoddam animal non est lapis.
reducatur ergo sic. nullus hō ē lapis.
quoddā aīal ē hō. ergo quoddā aīal
ē lapis. Ista reductio hētur cōuer
tendo maiorem primi silogismi per ac
dens et minorem simpliciter. quibus
conversionibus factis trāponatur pre
missa et ita de aliis dicatur. **Quali**
r autem modus i quo ponitur. c. redu
tur per impossibile ostenditur. Nam in
his modis solū hō iseritur. c. vj i ba
cho et i brocardo. ideo solum isti
modi reducuntur ad barbara per im
possibile. **Exemplū primi.** oīs hō ē aīal
quis lapis nō est aīal. ergo aliquis
apis nō ē hō. **Reducitur** namq̄ ad bar
bara per impossibile sumendo contra
dictoriū cōclusionis cū maiori et ife
rendo oppositū minoris. ut oīs hō est
aīal. oīs lapis est hō. ergo oīs lapis
aīal. **Exemplū secūdi.** modi. ut quida
z nō ē lapis. oīs homo est aīal. ergo
quoddā aīal nō est lapis. **Reducitur**
q̄ ad barbara sumendo contradi
ctoriū conclusionis cū maiori et infe
rendo oppositū alterius premissa. s.
minoris. ut oē aīal est lapis oīs hō ē
aīal. ergo oīs hō est lapis. **Quā uersus**
simpliciter uerti uult. f. p. uero per
ci. M. uult transponi. c. uero per
possibile duci. Ex predictis sequi
t̄ q̄ nullus silogismus cōstat ex oīs
a particularibus. nec ex oīs ne
cessariis. Et si altera premissarū fuerit
particularis uel negatiua et conclu
sio similiter erit particularis uel ne
gatiua. Et hec de sillogismis dicta
fiant.

Suppositio est acceptio termini
in propōne pro aliquo uel pro
aliquibus. **Exemplū primi.** tu es
homo. **Exemplū secūdi.** ego et tu sumus.
In prima supponit solū pro aliquo. In se
cunda pro aliquibus. Et notāter dici
tur i propōne. q̄ extra propōnem non
supponit terminus i tñ significet. **Uñ**
li hō ita significat extra. propositio
nō sicut intra. Nunq̄ tñ supponit ni
si existat pars propōis. **Suppositio**
diuiditur. quoniam aliqua est suppositio
materialis. et aliqua ē suppositio
personalis. **Suppositio materialis**
est acceptio termini in propōne pro
suo māli significato. ut hō ē nomen.
p3 q̄ li hō nō supponit nisi pro se uel
pro sibi consimili que hnt significata
mālia istius termini hō. **Suppositio**
personalis ē acceptio termini in propōne
pro suo forali significato. ut hō
ē aīal. p3 q̄ li hō supponit pro sorte
uel pro platone que sunt significata
forālia istius termini hō. **Ad euiden**
tiam autem istarū diffinitionū ē notādū
q̄ drā est inter significatū forāle et
māle alicuius termini. **Itā significatū**
forāle alicuius termini est illud quod
ille terminus significat. et de eodē ac
pro eodē est uerificabilis affirmatiue
sine additamento signi mālitatis. si
cut sor. uel plato ē significatū forāle
istius termini hō. q̄ de sor. et platone
uerificatur affirmatiue li hō sine ad
ditamēto signi mālitatis. q̄ quelibet
istarū ē uera. sor. ē hō. et plato ē hō.
Sed significatū māle alicuius ter
mini est illud quod ille terminus signifi
cat pro quo nō est uerificabilis affir
matue sine additamento signi māli
tatis. sicut ille terminus hō et quelibet
sibi consimilis est significatū eiusdē
termini hō māle. q̄ seipsum significat
et quelibet sibi cōsimilē tñ pro nullo
tali ē uerificabilis sine additamēto
signi mālitatis. q̄ hec est falsa. ille
terminus hō est homo. sed hec est ue
ra. ille terminus homo est li homo.

Uel dicatur et breui⁹ q^d significatū
forāle alicuius termi ē illud de cui⁹
pronoie demrāte uerificabilis ē ta
lis termi⁹ affirmatiue sine addita
mēto signi mālitatis, ut for. ē signifi
catū forāle illius termi hō. qz hec ē
uera hoc est hō demrādo for. **S**ed
significatū māle alicuius termi est
illud de cuius pronoie demrāte nō
ē talis termi⁹ uerificabilis affirma
tiue nisi mediāte signo mālitatis. Si
cut ille termi⁹ hō ē significatū ma
teriale ei⁹sdē. qz hec nō ē uera hoc
est hō demrādo illū termi⁹ homo
sed hec bñ est uera. hoc est li hō de
mrādo eundē. **E**x quibus sequitur
prio q^d quilibet terminus qui nō est
de seipso uerificabilis nisi mediāte
signo materialitatis hz duplex signi
ficatū v3 materiale et formale sicut
illi termi hō aīal lapis lignū et hōi
Significat enim li hō forētem forāli
ter et seipsūz uel sibi simile māliter
Secūdo sequitur q^d quilibz termi⁹
qui ē de seipso uerificabilis sicut tali
signo hz vñ solū significatū et illud
ē forāle. et forāliter significat. sicut
isti termi ens, aliquid, nomē, termi⁹
et hmoi. Nā sicut illa ē uera ens est
ens, ita illa. li ens ē ens. **E**t sicut illa
ē uera nomē est nomē, ita illa. li no
mē ē nomē. **T**ertio sequitur q^d sicut
aliquis termi⁹ pze itentōis uel ipo
sitōis hz significatū forāle solūmō et
aliquis māle et forāle ita aliquis ter
mi⁹ secūde itentōis uel impositōis
hz significatū formale solūmō et ali
quis utrūqz. **P**ria pars ē oīsa. quoni
am tā li hō q^d li ens ē termi⁹ pze
itentōis uel impositōis et tñ li hō hz
utrūqz significatū. et li es forāle so
lūmō. **S**ecūda pars probatur. **N**ā li
nomē et li propō sunt termi⁹ secūde
itentōis uel impositōis et li nomē hz
significatū forāle solūmō. qz hec est
uera li nomē ē nomē. et li propō hz
utrūqz. qz hec nō ē uera li propō est
propō. sed bñ quelibet istarū. propō

affirmatiua ē propō. propō negatiua ē
propō. **S**imiliter ille terminus silogis
mus hz utrūqz significatū. qz hec nō
ē uera li silogismus ē silogism⁹. s3 bñ
quelibet istarū a ē silogismus. et b ē
silogism⁹. dato q^d a sit silogism⁹ pze
figure et b secūde. **Q**uarto sequitur
q^d sicut aliquis terminus pze itentōis
uel impositōis pōt supponere māliter
et aliquis personaliter ita aliquis ter
mi⁹ secūde itentōis uel impositōis pōt
supponere personaliter et aliquis
māliter. **P**ria pars ē oīsa. **E**t secūda
probatur. **N**ā dicēdo nomē ē termi⁹
li nomē supponit personaliter qz pro
suo forāli significato. **E**t ita dicēdo
propō uel silogismus est oratio. **S**ed
dicendo propositio est terminus. **S**im
plex silogismus est nomen. tā li pro
positio q^d li silogismus supponit ma
terialiter pro suo materiali signifi
cato etc.

Cautē cognoscat⁹ qñ termi⁹
materialiter supponit. et qñ
personaliter spēales regule declarā
tur. quarū pza ē illa. **O**is terminus so
lū hñs significatū forāle ē. **M**odo
personaliter supponibilis p3 qz talis
nunq^d supponit nisi pro suo formali si
gnificato. ver. grā. De terminis pze
itentōis uel impositōis ut ens aliquid
et hmoi. **E**xemplū de terminis secūde
intentōis uel impositōis ut terminus
nomen et hmoi. **S**ecunda regula est
ista. **O**is terminus utrūqz hñs signifi
catū si sibi additur signū mālitatis. i
propōe solūmō māliter supponit. p3
qz non supponit nisi pro suo materi
ali significato rōe signi mālitatis. **E**x
emplū de terminis pze itentionis uel
impositionis ut li hō ē li homo. li aīal
ē li aīal. tā li hō q^d li aīal stat mate
rialiter. **E**xemplū de terminis secūde
itentionis uel impositionis. ut li propo
sitio ē li propositio. li sillogismus est
li sillogismus. tam li propō q^d li sillo
gismus supponit materialiter. qz pro
suo materiali significato. **S**igna ma

modo dicto. **Q**uinta diuisio est ista
supponit materialium distributivum
quodam in mobili et quodam in mobili
Supponit materialis distributiva mobilis
est acceptio termini maliter supponen-
tis sub quo contingit descendere ad
oia sua supposita copulatiue. ut o-
e homo est terminus et isti sunt omnes ter-
mini homo. ergo hoc homo est terminus et
hoc homo est terminus et sic de singulis

Supponit materialis distributiva in
mobili est acceptio termini maliter co-
muniter supponentis sub quo non con-
tingit descendere sed si contingeret de-
scenderetur copulatiue ut necessario
o- homo est species. si homo stat maliter di-
tribuitur immobiliter. quia non licet de-
scendere cum non sequatur necessario
omne homo est species et isti sunt omnes
termini hominum. ergo necessario hoc
homo est species et sic de singulis. antece-
dens enim est verum et consequens falsum
Verum tamen contingit descendere de-
scenderetur illo modo. **P**ropter pre-
dicta est notandum quod ista coniunctio et
alii tenentur copulati et alii copulatiue
tenentur copulati qui copulat terrios
ut sor et plato currunt. tenentur co-
pulatiue qui coniungit propositiones.
ut sor. currit. et plato mouetur.

Considera nota disiunctiois aliqua
do tenentur disiuncti aliqui disiunctiue
tenentur disiuncti quando disiungit
terminos. ut sor uel plato currit. et
tenentur disiunctiue quando disiungit
propositiones. ut deus est uel homo
est asinus.

Consequenter sequitur diuisio
nec ponere supponis persona-
lis materia discernentes. Quarum pri-
ma est ista. **S**uppositio personalis
aliam alia discretam aliam compositam
Suppositio personalis discreta est acceptio ter-
mini singularis uel compositi cum pronome
demonstratio singularis numeri per-
sonaliter supponentis. ut sor. currit
ille homo disputat. Ex ista diffinitione

sequitur ista regula quod omnis terminus
discretus uel compositi cum pronome de-
monstratio singularis numeri exitus
pars propositionis discrete suppo-
nit siue precesserit signum distributi-
uum siue non. unde ita stat discrete
li tu in ista nullus asinus es tu sicut
in ista tu es homo. **S**uppositio per-
sonalis compositi est acceptio termini compositi
personaliter supponentis sine pronome
demonstratio singularis numeri. ut homo currit.
Secunda di-
uisio est ista. suppositionum persona-
lium compositum quedam est determinata et
quedam confusa. **S**uppositio persona-
lis determinata est acceptio termini
personaliter supponentis sub quo contingit
descendere ad oia eius singularia
disiunctiue. ut homo currit et isti sunt
omnes homines. ergo iste homo currit
uel iste homo currit et sic de singulis

Prima regula. **S**uppositio personalis
libet particularis
uel indefinitum subiectum supponit de-
terminata tam affirmatiue quam negatiue
tam in suppositione mali quam personalis
Secunda regula est ista. Omnis ter-
minus compositi quem nullum signum precedit
nisi signum particulare supponit de-
terminata. unde huius propositionis
homo est animal tam subiectum quam predica-
tum supponit determinate et si alicui
istorum adderetur signum particulare
non propter hoc impediretur suppo-
sitiue ista. **S**uppositio confusa est accep-
tio termini compositi personaliter sup-
ponentis sub quo non contingit descen-
dere disiunctiue et tantum homo est rati-
bilis. si homo stat confuse et non debet
disiunctiue descendere. ut patebit.

Tercia diuisio est ista. Suppositio
num personalium confusum quedam est con-
fusa tantum. et quedam confusa distribu-
tiua. **Q**uarta diuisio est ista. Suppo-
sitiue personalium confusum tantum
quedam est mobilis. et quedam immobilis
Suppositio personalis confusa tantum
mobilis est acceptio termini personaliter

supponētis sub quo attingit descendere ad oīa sua supposita disiecti. ut oīs homo est al et hec sunt oīa animalia. ergo oīs homo ē hoc animal ut hoc animal et sic de singulis.

Iuxta quā suppositionē sit hec prima regula. Cuius libet vniuersalis affirmatiue predicatum si fuerit terminus cōis deducto omī impedimēto stat cōfuse tantū mobiliter. ut oīs hō est aīal. li aīal stat cōfuse tantum mobiliter. dico si fuerit terius cōis qz si foret terius discretus staret discretē etia dico sine impedimento. ad excludendū alia signa. vñ dicen do oīs hō oē aīal est. li aīal ē predictū vltis affirmatiue et terius cōis et tñ nō stat cōfuse tantum sed distributiue ut patebit. **S**ecunda regula. Cuius libet exclusiue primi ordis cuius nota exclusionis nō negat subiectū si fuerit terius cōis deducto omī alio impedimēto stat cōfuse tantū mobiliter. ut tantū hō currit tantū hō nō currit utrobique supponit li hō cōfuse tantū mobiliter. **S**uppō personalis cōfusa tantū immobilis ē acceptio termini personalis cōis supponētis sub quo non attingit descendere sed si attingeret descendere ē difficile ut necessario hō est aīal. supponit li hō isto mō qz cū nullo medio sequit ergo necessario ille hō tūlla hō et sic de singulis est aīal. qz aīal ē verū et cōis falsum tñ si cōtingeret descendere descendere ē illo modo

Nunc supponi annectunt regle. **P**rima est ista. Cuius libet aditionalis affirmatiue de teris cōibus deducto impedimento alterius signi quilibet illo rū supponit cōfuse tantū immobiliter. ut si hō est aīal ē tñ li hō qz li aīal stat cōfuse tantū immobiliter. **S**ecunda regula. Cuius libet reduplicatiue affirmatiue predictū si fuerit capax cōfusiōis et non habuerit aliunde impedimentū stat cōfuse tantū immobiliter ut forinquantū hō est aīal. li aīal

stat illo modo. **T**ercia regula. Cuius libet modalis in sensu composito habetis terminū cōmunē nō distributum supponit iste terminus cōfuse tantū immobiliter. ut necessario homo ē animal. Impossibile ē hominē nō esse quia non licet descendere ut patet.

Quinta diuisio ē ista. Suppositio nū personaliū distributiuarū quedā ē mobilis et quedā immobilis. **S**uppō personalis distributiuā mobilis ē acceptio termini personaliter supponētis sub quo cōtingit descendere ad oīa sua supposita copulatiue ut omīs homo currit et isti sunt oēs homines ergo iste hō currit et ista hō currit et sic de singulis quare cludit qz li homo stat cōfuse distributiue mobiliter.

Isti suppositioni sunt annexe iste regule. **P**rima ē ista. Cuius libet propositionis vltis affirmatiue subiectū stat cōfuse distributiue mobiliter. ut omīs homo currit quilibet homo disputat quodlibet al mouet tam li homo qz li animal stat distributiue mobiliter.

Secunda regula. Cuius libet vltis negatiue de consueto modo loquendi tam subiectū qz predicatū si fuerit terminus cōmunis nō impedietur supponit cōfuse distributiue mobiliter ut nullus hō ē asinus tam li homo qz li asinus stat cōfuse distributiue mobiliter. Dico de consueto modo loquendi. qz huius vltis negatiue. Oīs homo aīal nō est nō stat li aīal quod ē predicatū distributiue. sed cōfuse tantū.

Tercia regula. Cuius libet particularis vel indefinite aut singularis negatiue de consueto modo loquendi predicatum si fuerit terminus cōis deducto impedimēto. alterius signi stat cōfuse distributiue mobiliter. ut aliquis homo nō est asinus. animal nō est lapis. for. nō est capra. In his omnibus predicata stant cōfuse distributiue mobiliter. Adueniente tñ impedimento alterius signi non sic starent. **U**nde dicendo for. nō ē oīs

1119
homo. nō supponit li homo confuse distributue sed determinate ut oī detur. **Quarta regula.** Cuius libet exclusiue affirmatiue primi ordīs predicatū si fuerit terius cōis deducto impedimento alterius signi supponit confuse distributue mobiliter. ut tantū aīal ē hō. li hō supponit illo modo.

Suppō personalis distributua imobilis ē acceptio termī cōiter personaliter supponētis sub quo nō trīgīt descendere. sed si trīgeret descendere copulatiue. ut necessario oīs hō est aīal. li hō sic supponit quomā nō sequit cū debito medio. ergo necessario iste hō est aīal. et sic de singulis. qz aīas est uerū et aīas falsum.

Iuxta supponem istā sit prima hec regula. Cuius libet additōnalis de ter mō distributo supponit terius confuse distributue imobiliter in ordīe ad totā additōnale ut si omē aīal currit oīs hō currit. tā li hō qz li aīal stat distributue imobiliter. qz nō licet descendere. et hoc in ordīe ad totā additōnale. **Secunda regula.** Cuius libet exceptiue proprie tā affirmatiue qz negatiue illud a quo fit exceptio stat confuse distributue imobiliter ut oīs hō preter sor. currit. Nullū al. preter hoīem est rōnale. tā li hō qz li aīal stat distributue imobiliter. qz nō licet descendere. **Tertia regula** Cuiuslibet modalis in sensu composito hūitis terinū distributū supponit terinū ille confuse distributue imobiliter. ut necessario oīs homo ē aīal. oēm hoīem esse aīal est scitum a me qz nō licet descendere. uerū si alīquī possit descendī hoc exīe grā materie qz forte opposituz dīctis repugnabit antecedenti.

PRo maiori euidētia dictōrū ponende sunt aliquę regule terinōrū uim confundēdi habentium. quarū prima est ista. Qd signū ulē affirmatiuū terminū sequentē se imēdiatē confundit confuse distributi

ue mobiliter. et mediate sequentem si fuerit terminus capax sue confusio nis confundit confuse tantū. sicut de ducto impedimento alterius signi. ut omnis hō est al. aut oīs homo al. nō est. utrobiz supponit li hō distributue et li animal confuse tantum. Et notanter dicit si fuerit capax confusio nis primo propter terminos singula res qui nō possunt cōiter supponere. **Secundo** propter tales propositiones. uidens omnem hominem ē animal. Alinus cuiuslibet hominis currit nec li animal nec li currēs confundit. quia si gradit virtus signi usqz ad predicatū ex quo est pars subiecti. **Dicit** secundo deducto impedimēto alterius signi qz in ista propositione nō oīs homo ē animal nō supponit li hō distributue sed determinate per unā regulā pertinentē ad hāc materiā. v3 quicquid mobilizat imobilitatum imobilitat mobilizatū id est quodqz signum habens vim distribuendi alī quē terminū si ipsū reperit nō distributum facit ipsum stare distributue et si ipsum reperit distributuz facit eum stare nō distributue id est de terminatē uel confuse tantum. **Exēplum** primi subiecti huius homo currit stat nō distributue ideo adueniente signo vli stabit distributue dicendo omnis homo currit. Et qz iam stat distributue ideo adueniente alio signo argue stabit nō distributue videlicet nō omnis homo currit.

Item notādū qz si duo signa affirmatiua cadunt super eundem terminum faciunt illū stare determinate ut tu differ ab omni homine. Et si vnum fuerit affirmatiuū et reliquuz negatiuum iterū faciunt ipsuz stare determinate. ut tu nō differ ab homine. nō quilibet homo currit. etiam si ambo sint negatiue et immediate cadant super eundem faciunt illum stare determinate. ut non nullus hō currit. Si autem mediate cadāt ita

q̄ mediet termin⁹ distribut⁹ facillē
illum stare cōfufe tantum. ut nullus
hō nō currit pater q̄ li currens stat
confufe tantuz quia illa propō equi
ualet isti quilibz homo currit ubi li
currens stat cōfufe tantū. Sicut dādo
nō aliquis homo nō ē animal suppo
nit li al cōfufe tantū. ut patet per lu
am equiualentē. v3 quilibz homo est
animal. ubi li animal stat cōfufe tan
tum. Secunda regula est ista Omnia
signa negatiua non īpedita cōfundit
cōfufe distributue mobiliter tā termi
num sequentem mediate q̄ īmedia
te dīmo fuerit capax sue cōfusiōnis.
verbi grā. nō hō currit nullus homo
disputat. tū subiectū q̄ predicatum
stat cōfufe distributue mobiliter. S3
in ista asinus nullius hoīs est aīal.
li aīal non stat distributue quia non
capit cōfusiōnez a signo propter limi
tationē factā a subiecto cuius ē pars
Certia regula est ista. Oīs cōpara
tius gradus et superlatius ita. si
cut et q̄ differt. aliud. et nō idem.
et illa uerba careo. et indigeo. cōfun
dunt distributue mobiliter terminuz
sequentē īmediate capacē istius cōfu
sionis. et oī alio īpedito deduc
to. ut tu es fortior hoīe. tu es fortis
sim⁹ hōrum tu es ita fortis sicut ali
quia hō tu differs ab hoīe. tu es ali
ud ab hoīe. uel non idē homī. ego ca
reo uel indigeo pecunia. **In omibz**
istis stat distributue mobiliter ter
minus sequens signa notata. S3 no
tandū est q̄ cōparatiuus gradus con
fundit cōfufe distributue mobiliter
terminū a se rectū et natura cōpara
tionis. Ablatiu⁹ autē rectū et natura
excessus cōfundit cōfufe tantū ut ego
sum maior te longitudine unus bra
ebii. supponit li longitudine cōfufe tā
tum. Item nullus horū terminorū con
fundit distributue nisi terminū a se
rectū a parte post. vī dicendo hoīe
est fortior equus. ul ab hoīe differt
asinus. non supponit li equus nec li

asinus distributue sed solū determi
nate. **Quarta regula** dictio exclu
sua cōfundit cōfufe tantū mobiliter
terminū cōmunē īmediate sequentē
se et mediate sequentē cōfufe dis
tributue mobiliter ut tantum homo
est animal li hō supponit cōfufe tā
tum mobiliter. et li al distributue
similiter. **Quinta regula** dictio ex
ceptiua confundit suum casuale li ē
terminus cōmunis cōfufe tantum
mobiliter ut nullū animal preter ho
minē currit. Omē al preter hominē
currit li hominē stat cōfufe tantū mo
biliter. **Sexta regula.** dictio redu
plicative suū casuale confundit con
fufe tantū mobiliter et predicatum
cōfufe tantum īmobiliter. ut for. in
quantū homo est aīal. li homo stat
cōfufe tantū mobiliter. et li al īmobi
liter. quia sub primo 3tingit disjunc
tini descendere et nō sub po. **Sep
tima** regula termini cernentes ac
tū mentis. ut scire credere dubitare
et hōī cōfundunt cōfufe tantuz
mobiliter. **Exemplū** ego scio aliquā
propositionē. li propositionem stat
cōfufe tantum mobiliter quia bene
sequitur ego scio aliquam propositiō
nem. et ille sunt omnes propōnes
ergo scio illam uel illā uel sic de sin
gulis. **Octaua** regula omnia aduer
bia numeralia. ut bis ter quater et
hōī cōfundunt cōfufe tantum mo
biliter terminum sequentē se ut bis
comedi panem ter potasti uinū. sup
ponit li panē et li uinū cōfufe tā
tum mobiliter. Nam sicut illa vice et illa
vice cum īterruptione temporis co
medi panem. ita illū uel illū panē
Nonā regula Termini modales no
minaliter uel aduerbialiter sumpti
in sensu cōposito confundunt cōfufe
tantum īmobiliter omnes terminos
cōmunes nō distributos uel sequā
uel preceant ut necessario hō ē al
et hominē ē animal est necessariū.
Decima regula. Ista uerba incipit

et desinit confundunt terminum se
quentem cōmunem nō distributū cō
fule tantum mobiliter. et li imēdia
te in eis inclusum mobiliter ut tu in
cipia uel desina scire aliquā propō
nez. li propositionē stat cōfule tantū
imobiliter quia nō licet descendere
et li propositionē i ista imēdiate aū
hoc sciasti aliquā propositionē stat
confuse tantum mobiliter. sed hec
elare itelligentē uiso tractatu de pro
bationibus terminorū. ¶ Undecima re
gula ista uerba promitto debeo ob
ligor cōfundunt cōfule tantū imobiliter
ut promitto tibi denariū. li denariū
stat imobiliter. qz nō licet descende
re. ¶ Duodecima regula ē illa. Nota
additionis et rōnis oēs suos terminos
cōdes ii distributos cōfundūt cōfule tā
tum imobiliter. et hoc in ordine ad
ypotheticaz. ut si hō est aīal est. hō
currit ergo aīal currit. ¶ Notandum
primo qz licet nullus tertius distribu
tiuus habeat uim super terminū pre
cedentem tū bene habet uim supra
illum terminus cōfusus cōfule tantū
non tū quilibet sed solum ille qui in
differentē ante se et post se deter
minat ppositionem uerbalem. vnde
illi termini oīs nullus et hmoi non
cōfundunt aliquem terminum prece
dentem. qz in qualibet istarum. aliq
hō oē aīal est. aliquis hō nullū aīal
est supponit li hō determinate. Simi
liter nec ista uerba incipit uel desi
nit uel promitto. qz dicendo homo i
cipit esse. aut denariū promitto. tā
li homo qz li denariū stat determi
nate. Sed dicendo hōiem esse aīal
est scitum a me. aut hominez nō esse
est impossibile uel hō est aīal neces
sario. supponunt oēs termini illi cō
munes cōfule tantum. licet precedāt
et hoc ideo qz illi termini facientes
sensum ppositum uel diuisum ita de
terminant compositionem ante se
sicut post se. et ita pter dicatur de
nota rōnis et additionis qz cōfundūt

ante se. Secundo notandum qz ter
minus hīs solum uim confundendi
confule tantūz nō impedit distribu
tionem termini licet interdum ipe
diat eius descensum. verbi grā. dicē
do oīs hō est aīal li hō stat distribu
tiue. et ita stat dicendo necessario
oīs hō est aīal. sed est differentia qz
in prima stat mobiliter et in secūda
imobiliter propter aduētū termini
modalis. Dico igitur qz oēs termini
hūtes solā uim cōfundendi terminū
imobiliter impediunt descensum et
ita imobilitant. Sed alii hūtes solā
uim cōfundendi cōfule tantum mobili
ter non impediunt descensum et ita
non imobilitant. vnde sequitur. scio
omnem propositionem. et iste sunt
omnes propositiones. ergo scio istā
et scio istam et sic de singulis.

¶ Tercio est notādū qz si duo signa
distributiua cadunt super aliquē ter
minū. quozum non quodlibet per se
sumptum caderet distributiue super
eundē terminū nullum illozum impe
dit reliquū. verbi gratia. Omnis hō
omne al est li animal stat distributi
ue nō obstante qz precedant duo sig
na distributiua. quia primum per se
sumptum nō distribueret li animal
sed faceret ipsum stare cōfule tantū
Similiter omnis hō non animal est.
et ita dicendo a forte differt omīs
homo supponit li homo distributiue
non obstante qz precedāt duo signa
quia primum sumptum sine secundo nō
distribueret li homo dicēdo a forte
differt homo qz li differt nō distri
buit nisi terminū rectūz a parte post
ut dictum est. Modo consimili dico
in ista tu es fortior qz homo qz li hō
stat distributiue nec primum signum
impedit quia per se sumptū nō distri
buit aliquem rectū ut declaratur ē
supra. Sed dicendo nullus homo nō
est al. tu differs ab omni homine. ul
tu es albius omni albo impeditur di
stributio termini ultimi qz precedūt

duo signa querū quodl3 sine altero
distribueret rerū illū quare etce.

P E suppositione relatiuorū se
quitur pertractare ubi quedā
diuisiones sunt premitte de. **P**rima
ē ista. relatiuorū quedā sunt relati
subē ut qui que quod. quedā accētis
ut talis qualis tantū quantū et sibi

Secunda diuisio ē ista Relatiuorū
subē quedā sunt idētatis. ut qui iste
ille hic et is. et quedā diuersitatis.

ut aliū alter reliquū et hmoi. **T**er
cia diuisio ē ista. Relatiuorū idētita
tis quedā sunt reciproca ut sui meus
tuū suus quedā nō reciproca. ut ille
ipse.

Et diuisio **Q**uarta hmoi ē ista
Relatiuorū reciprocorū quedā sunt
possessiuā ut tuus suū et quedā non

possessiuā ut se. **Q**uinta diuisio ē ista
Relatiuorū accētis quoddā ē idēti
tatis ut talis et tātus. et quoddā di
uersitatis ut aliusmodi.

His diuisi
onib3 premissis sit hec p̄ia regula.
Relatiuū diuersitatis subē et relati
uū possessionis nō supponit pro illo

pro quo suū aūs. exemplū primi duo
rū contradictoriū vnū ē verum et reli
quū ē falsū. p3 q̄ pro alio supponit
li vnū et pro alio li reliquū. Exemplū

Si aliq̄s hō currit et suus asinū iacet
supponit aūs pro hōie et relatiuum
pro asino.

Secunda regula ē ista
Relatiuū idētatis nō possessiuum
semper supponit pro eo pro quo suū

aūs in cōparatione tū ad alterū ex
tremorū. exemplū de relatiō idētita
tis nō reciproco. ut aliquis hō currit

et ille disputat. supponit li ille nō ab
solute pro aliquo hōie s3 pro aliquo
hōie currēte ideo nō significat scdā

pars absolute q̄ aliquis hō disputat
sed q̄ aliquis hō currens disputat.

Sit hui3 copulatiō aliq̄s hō ē latro
et tu es ille nō significat s̄a pars pre
cise q̄ tu es aliq̄s hō. quia tūc illa co
pulatīa eēt vera. s3 q̄ tu es aliq̄s hō
qui ē latro. Et quo sequit̄ q̄ hec est
falsa aliquis hō ē al et asinū est illud

q̄ scdā pars significat assertiue q̄
asinus ē al quod ē aliquis hō. et per
idē hec ē falsa aliquis hō est for.

et pla. ē ille. s3 hec ē vera aliquis hō
for. et pla. nō ē ille. q̄ pla. aliquis hō
qui ē for. nō ē etiā illa ē vera aliquis

hō nō ē for. et pla. nō ē ille. q̄ plato
cicero nō ē. et cicero ē aliquis hōmo
qui nō ē for.

Item cedit q̄ aliquis
hō nō ē for. et plato est ille q̄ plato
aliquis hō qui nō ē for. ē quoniam plato

ē ipsemet qui nō ē for. Exemplū de re
latiō idētatis reciproco ut oīs hō
videt se. supponit li se pro oīs hōie nō

absolute sic itelligendo oīs hō vid3
omnē hōiem. sed referēdo singlā sin
gulis ut ille hō vid3 se et ille homo
videt se et sic de singulis.

Sit di
catur de illa oīs hō hñs filiū diligit
illū. **T**ercia regula ē ista. Relatiuū
idētatis accētis semper supponit

pro sibi uel equali illi pro quo suppo
nit suū aūs. ver. grā for. ē alb3 et tal3
ē pla. uel for. ē alb3 qualis ē pla. sup
ponit relatiuū nō pro for. s3 pro sibi

for. **S**it in illa for. ē bicubit3 et tan
tus ē pla. supponit relatiuū pro eq̄li
for.

Quarta regula ē ista. Relati
uū diuersitatis accētis semper sup
ponit pro diffili illi pro quo supponit
suū aūs ut cign3 ē alb3 et aliusmodi

ē coru3. **E**t quib3 duab3 regulis se
quit̄ quinta v3 q̄ Relatiō accētis eā
idētatis q̄ diuersitatis supponit

pro alio a supposito sui aūtis. patet
regula ex exemplis.

Et quo patuit pro quibus rela
tiō supponunt restat oīdere
eorū dē modos supponendi sit ergo
hec **P**rima regula. Relatiuū diuer
sitatis subē nō semper supponit eodē

mō sicut suū aūs sed scdū exigentiā
sui signi uel situs. **U**nde aliq̄n suppo
nit eodē mō. ut vnus homo currit et
alius disputat.

Ois propositio vera
ē necessaria et oīs alia ē impossibilis
In prima aūs et relatiuū supponit

determinate i scdā cōfule distributē

Alquando añs supponit magis cfuse
q̄ suum relatiuum ut omnis cōdiciā
lis vera ē necessaria et alia ē ipossi
bilis. supponit añs distributīe et re
latiūū determinate. Aliquando ecō
uerso relatiuum diuersificatis substan
tie supponit confusus q̄ suum añs.
ut aliquis homo est niger et nullus
alius ē albus añs supponit deteriate
et relatiūū distributīe. Sicut aliq̄s
hō legit et tantum alius disputat re
latiūū cfuse tantū et añs determinā
te. **S**ecunda regula ē ista Omne re
latiūū idēitatis subē in eadem ca
thēgorica sui añtis semper supponit
eodē modo sicut suū añs. Probāt ī
ductīe ut omnis hō qui currit moue
tur. relatiūū supponit cfuse distribu
tīe. et in ista oīs hō ē alal quod est
rationale supponit cfuse tantū. et ī
ista hō qui disputat legit supponit de
terminate. et in ista sor. qui currit nō
sedet supponit relatiūū discrete.
Idem est iudiciū de reciprociis taz
possessiuis q̄ non possessiuis. ut oīs
homo uidet se. li se stat confuse dis
tributīe. Et in ista aliquis homo dī
ligit filiū suū. li suū stat deter
minate. et in ista pater sor. uocauit
illū. li illū stat discrete. Et ista re
gula sequitur prima conclusio q̄ ali
qua est propositio ul'is affirmatiua
habens precise unum signum cuius
predicatum stat confuse distributīe
ut quilibet homo est ipsemet. **S**ecū
da conclusio est ista. Signum ul'is af
firmatiūū ita habet uim distribuēdi
a parte predicatoris sicut a parte subie
cti. **T**ertia cōclusio Aliqui duo sunt
termini cōes sequentes signum ul'is
affirmatiuum non impeditur per ali
quod signum quozum remotiorēz di
stribuit et non propinquiorēz p̄ ut
oīs homo est uidens se. ubi li se stat
confuse distributīe et li uidens cfu
se tantum. Et si contra istas conclu
siones adducantur regule precedē
tis capituli dicatur q̄ ille regule in

11
13
telligantur extra materiā relatiū
rum. Contra istā regulā arguitur.
quoniā dato q̄ li se distribuat in dī
cta propōne sequitur istā cōiāz fore
bonā. Dis homo uidet se. ergo omīs
homo uidet omēz hōiem. Dicitur q̄
stat distributīe non absolute. Sed
referendo singula singulis uidelicz
iste homo uidet se. et ille hō uidet
se. et sic de singulis. Et quo infero
istam cōiām non ualere. tantum sor.
uidet se. ergo oē uidens se est sortē
quia li se in prima supponit discrete
et in secunda distributīe. sed bene
sequitur. ergo oē uidēs sor. est sor.
Tercia regula ē ista. Omne relati
uum idēitatis substantie ppotheti
ce relatiū ad suū añs supponēs cō
fuse tantū non supponit eodē mō
sed determinate habendo respectū
ad totam pōnem sui añtis. ut omīs
hō est al' et istud ē rōnale relatiūū
stat determinate. et ideo fa pars ē
falsa et significat assertīe q̄ añal
quod ē oīs hō ē rōnale quod ē falsū
q̄ nullū ē añal quod est omnis hō.
Sicut ista ē falsa. Ego indigeo oculo
ad uidendum et illo indigeo quia nō
lo oculo indigeo ad uidendum ubi ē
aduertendum q̄ li indigeo cum suo
gerundio confundit confuse tantū
et sine illo cfundit cfuse distributīe
Quarta regula est ista. Omne re
latiūū idēitatis substantie ppothe
tice relatiū ad suū añs supponēs
discrete determinate ul' distributīe
supponit eodē mō sicut suū añs hūdo
respectū ad totā pōnem sui añtis ul'
ad alterū extrēorū. Ideo cedit q̄lz
istarū aliq̄s hō ē et tu ul' ille et aliq̄s
hō ē et tu nō es ille fa nō significat q̄
tu nō es aliq̄s hō q̄ ē. sz q̄ tu aliq̄s hō
q̄ ē nō es et hoc ē verū. vñ nō sēper ē li
cū nō loco relatiū pōere suū añs nisi ser
uet eadē suppo. Itē sedē q̄ illa ē ffa
aliq̄s hō ē et q̄lz hō ē ille q̄ ex quo li
ille stat determinate. fa pars ffa q̄ a
liquis hō ē quīlz hō. f cedit q̄ quīlz

homo ē animal. et idem ē risibilis. qz
relatiuū distributuū nō refert in cō
paratione ad totā compositionē. s3
solū ad alterū extremorū nō distribu
tuz uero bñ refert aīis habendo re
spectum ad totā pōnem. Et illa re
gula sequit̃ primo illa cōclusio q̃ ali
qua ē vltis affirmatiua hñs solū vnuz
signū. cui⁹ predicatū ē termin⁹ cōis
et nō stat cōfute tantum s3 deteriate
p3 de predicato sē partis huius co
pulative aliquis homo est et quilibz
homo ē ille. **S**ecūda cōclusio signuz
vltis affirmatiuū nō speditū per aliud
signum nō cōfundit cōfute tantum
terminū cōmunem mediate sequēte
in eadem categorica. nec hoc ē in
cōueniens. qz hoc nō est ratione sig
ni s3 relatiui si potentis recipere cō
fusione illā propter depēdētā quā
hēt ad suū aīis. Et ita nulla istarum
cōclusionum aut precedentium est
contra regulas alterius capituli. qz
aut impedit signum. aut termin⁹ nō
est capax cōfusions. **Q**uarta regu
la ē ista. Relatiuū accētis siue idem
titatis siue diuersitatis non semper
supponit eodē modo sicut suū aīis
sed secūdu exigentā sui signi uel
situs unde aliquādo supponit eodē
modo ut aliquis homo ē albus et ta
lis est equus. omnis homo albus le
git et nullus talis disputat. Aliquan
do supponit aīcedēs magis cōfute ut
oē album currit et tale disputat. alii
ecōuerso relatiuū supponit cōfusi⁹
ut aliquis hō ē albus et null⁹ coru⁹
ē talis. Aliquis homo ē niger et q̃lz
ethiops ē talis i qualz istarū suppo
nit aīis determinate et relatiuū in
vna distributue et in alia cōfute tan
tū idē ē iudiciū de relatiuo diuersi
tatis accētis supponit enī interdū
cōfusi⁹ q̃ suū aīis. ut aliquis hō
est niger et non hñs est coruus.

Sexta et ultimā regula omne re
latiuū mūdi supponit eodē mō sicut
suū aīis intelligendo de mō supponē

di vlti ita qz si aīis supponit mālīter
et relatiuū similiter. Si personālī
et relatiuū sūm. verbi grā hō ē spēs
et istud ē nomē. tā relatiuū q̃ aīis
supponit mālīter. sed dicēdo hō est
al et ille est risibilis. tā relatiuū q̃
aīis supponit personālī. **R**egule er
go superiores de nō supponēdi re
latiuorū debent intelligi quo ad mo
dos supponēdi speciales pertinētes
ad supponēz discretā deteriatā cō
sa tantū. aut distributiuā. et hec pro
mā relatiuorū dēā sufficiāt. q̃re etc.

Am de suppone q̃ sit respectu
diuersorum temporum penes
ampliationem et appellatiōz
expedit pertractare. Unde amplia
tio est acceptio termini temporalī
sumpti ultra significatiōnem verbi
principalis uel participii eiusdem
pro cuius diffinitōis declaratione
Prima regula sit hec. Omnis termi
nus supponēs respectu verbi de pe
terito uel participii sui a parte ante
ampliat̃ ad supponēdu pro eo quod
ē uel fuit. verbi grā albu fuit nigrū
nō suppoit li albu pro eo quod fuit
albu p̃cise. aut solū pro eo quod ē
albu. sed disiuncti pro eo quod est
uel fuit album. Ex quo sequitur veri
tas istarum propōnum. prima virgo
fuit pregnās. p3 qz que ē virgo aut
fuit virgo fuit pregnans. Secūda
propō puer fuit senex qz ille qui est
uel fuit puer fuit senex. nō quidē qñ
fuit puer. sed postq̃ fuit puer. Ter
tia propō album fuit quando nullaz
habuit albedinem. patet qz id quod
ē uel fuit album fuit qñ nullam habu
it albedinem. dato qz nunc aliquid
sit albu quod continue ante hoc fuit
nigrum. Cōsimiliter est dicendum
si fuerit participium predicatum re
spectu uerbi est. ut aliquis homo est
mortuus patet quia li homo suppoit
pro homine qui est uel fuit et signi
ficat ista propositio qz aliquis homo
qui est uel fuit est mortuus.

Et conceditur ut prius qd virgo est corrupta, qz ista que est vel fuit virgo est corrupta. Secunda regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante respectu verbi de futuro vel sui participii supponit pro eo quod est vel erit. verbi gratia homo generabitur. supponit subiectum pro homine qui est vel qui erit. ideo significat ista propositio qd qui est vel qui erit homo generabitur. Ex illa regula sequitur veritas istarum propositionum. Prima senex erit puer. patet quia qd est vel qui erit senex erit puer. Secunda corrupta erit virgo que est vel que erit corrupta erit virgo. Tercia propositio decapitatus cantabit quia qui est vel qui erit decapitatus cantabit. Idem est iudicium de suppositione respectu sui participii ut homo est generandus. Significat enim illa propositio qd qui est vel qui erit homo est generandus. Tercia regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi contingit vel sui participii supponit pro eo quod est vel contingit esse. ut album contingit esse nigrum denotatur qd id quod est vel contingit esse album contingit esse nigrum. et ita dicatur de ista sedentem contingens est currere. Quarta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu huius verbi potest vel sui participii aut termini verbalis desinentis in bilis vel in bile supponit pro eo quod est vel potest esse. ut album potest esse nigrum denotatur qd illud quod est vel potest esse album potest esse nigrum. Ex ista regula sequuntur propositiones prima Creans potest esse deus. dato qd deus non creet quia quod est vel creans potest esse deus. Secunda propo. Calidissimus potest esse calidius. quia quod est calidissimum potest esse calidissimum potest esse calidius. Tercia pro

positio infimum potest esse inferius quod est infimum vel potest esse infimum potest esse inferius. idem est iudicium de participiis et termino verbalis ioceditur qd genitum est generabile et corruptum est corruptibile. pzia significat qd illud quod est vel potest esse genitum est generabile. Ita significat qd illud quod est vel potest esse corruptum est corruptibile. Quarta regula. e ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu horum verborum incipit vel desinit aut suorum participiorum supponit pro eo quod est aut incipit vel desinit esse. ut albus incipit vel desinit esse denotatur qd illud quod est aut incipit vel desinit esse albus. incipit vel desinit esse et ita de participio dicatur. Sexta regula est ista. Omnis terminus supponens a parte ante vel a parte post respectu verbi sui participii huius naturae transiendi indifferenter possibile et imaginabile supponit indifferenter pro eo quod est vel potest esse vel imaginabile sicut sunt ista verba cognosco vel intelligo aut huiusmodi. Cum ergo dicitur rosas intelligo aut cognosco. denotatur qd rosam que est vel que potest esse vel imaginabilis ego intelligo vel cognosco. unde ita intelligitur illud vel cognoscitur quod non potest esse. sicut illud qd potest esse. Intelligo namque chimeram vel montem aureum quorum nullum potest esse. Et intelligitur hec regula de termino recto a parte post a verbo actio vel de recto a parte ante a verbo passivo siue preponatur vel postponatur. Ex predictis regulis sequitur. primo qd a tercio adiacente ad finem adiacens cum predicato participio ampliativo non valet argumentum. unde non sequitur adam est mortuus ergo adam est antichristus est futurus ergo antichristus est. Secundo sequitur qd illa non est bona conclusio antichristus est futurus ergo aliquod futurum est antichristus quia in ante supponit li antichristus ampliative et in ante non. ideo deberet sic verti

aliquid futurū ē uel erit antichristus
Certio sequit̃ q̃ ille syllogismus n̄
 valet. Om̃e futurū ē. antip̃s est fu-
 turus. ergo antip̃s ē. q̃ in clu-
 sione nō supponit li antip̃s ampliati-
 ue. ut in m̃ori. propterea minor de-
 bebat eē talis antip̃s est aliquid
 futurū ubi li futurū teneat notaliter
 sicut in maiori et nō participialiter
 quare etcetera. *Appellatio*

Appellatio est acceptio termi-
 ni in prop̃e h̃itis respectū ad
 naturā uerbi uel participii eiusdem
 ut aliquis homo est. li homo supponit
 pro hoīe et nō pro quolibet hoīe in-
 differenter. sed solū pro homine qui
 est. Ut ergo clari⁹ intelligatur hec
 diffinitio notandū q̃ appellatio sic
 diuidit̃. quoniā aliq̃ uocat̃ appella-
 tio temporis aliqua ampliationis et
 tertia forme. **A**ppellatio tēporis
 est acceptio termini in prop̃e pro
 aliquo uel pro aliquib⁹ s̃m solam cō-
 significationē uerbi uel participii ei-
 usdem ut album fuit nigrum. licet li
 albū supponat pro eo quod ē uel fu-
 it albū. tū li nigrū non supponit nisi
 pro eo quod fuit nigrū. et uerbū ei-
 usdem cōsignificat solūmodo prete-
 ritū. ideo li nigrū appellat solum
 tempus preteritū. **P**rima regula.
 Omnis terminus supponēs respectu
 uerbi de presenti nō ampliatiui nec
 distracti per participiū ampliatiui⁹
 appellat tempus presens. ut homo
 est animal uel for. currit. quilibz illo-
 rū tam a parte subiecti q̃ predicati
 supponit solūmodo pro eo quod est.

Secunda regula ē ista. Omnis ter-
 minus sequēs uerbū ampliatiui⁹ pre-
 teriti temporis solūmodo uel futuri
 appellat tempus preteritū aut futu-
 rū ut hoc fuit album uel hoc erit ni-
 grum. supponit li albū in prima pro-
 positōne precise pro eo q̃ fuit albū
 et in 2a precise pro eo q̃ erit nigrū

Appellatio āpliationis ē acceptio
 termini ampliatiue sumpti limitati

per terminū ampliatiui⁹ precedētes
 ut hoc potest esse albū. supponit li
 albū ampliatiue a parte post sicut a
 parte ante. sed a parte ante nō ap-
 pellat a parte uero post appellat
 supple ampliatiōe. **P**rima regula
 ē ista. Omnis terminus sequēs aliq̃
 istorū uerborum incipit uel desinit
 uel aliq̃ suorum participiorū appel-
 lat ampliatiōem. *uerbi grā* for. in-
 cipit esse albus. supponit li albū pro
 eo quod ē uel incipit esse albus. sed
 positum a parte ante nō appellat. a
 parte uero post appellat propter li-
 mitationem termini āpliatui⁹ prece-
 dentis. **S**ecunda regula. Om̃is ter-
 minus sequēs aliquod istorū uerbo-
 rum pōt attingit aut aliquod suorum
 participiorū appellat ampliatiōem
 ipsorū. ut hoc potest uel attingit eē
 album. ampliatur li album ita a par-
 te post sicut a parte ante et a parte
 post appellat āpliationē istorū uer-
 borum propter limitationem ipsorū
 quā nō appellat a parte aū ex quo
 nō limitatur. **A**ppellatio forme est
 acceptio termini in propositione limi-
 tati per terminū precedentē cōcer-
 nentē actū mētis ut intelligo hoīem
 appellat suā formam quia significat
 suū significatū sub ratione eiusdem
 propter limitationē factā a terminō
 concernēte actū mētis ideo per illā
 denotatur q̃ ego intelligo aliquid
 sub ratiōe qua homo. **E**x predicta
 diffinitione sequitur veritas trium
 conclusionum. **P**rima conclusio est
 ista. patrem meū cognosco et tamē
 non cognosco patrem meum. proba-
 tur et pono q̃ sortet̃ sit pater meus
 quem bene cognosceas. nesciam tamē
 an sit pater meus uel non. immo po-
 no q̃ non confiderez de patre meo
 utrum talem habeam uel non. **I**sto
 posito patrem meum cognosco non
 tamen cognosco patre⁹ meum. quia
 non cognosco aliquid sub ratiōe qua
 pater meus.

Secūda conclusio for. uolo uidere et tñ nolo uidere for. probatur pono q for. sit inuicē me? ita q nollē uidere ipsum et pla. sit amīc? meus sitis for. erūtī coram me quē credaz esse pla. Ito posito for. uolo uidere quia hunc qui ē for. uolo uidere ex eo q puto ipsum esse pla. et tñ nolo uidere for. qz nolo uidere aliquid sub ratione qua ē for. Tertia conclusio propositiōz ppothetica scis. et tñ nescis aliqz ppothē ppothetica probatur et pono q credas firmiter nullā eē ppothetica sit tñ aliqua ppothetica qz credas esse cathegoricam sciēdo significatū ei? Ito posito aliquam ppothē ppothetica scis qz illud q est propositio ppothetica scis et tñ non scis aliqz propositiōne ppothetica qz non scis aliquid sub ratione q ē propositio ppothetica Et inter pceditur q ppothēnem affirmatiuaz credo et tñ non credo propositiōne affirmatiuā Et ita de infinitis quarū quelz ex prioribz pōt verificari.

Consequētia est illatio sequētis ex ante. ut homo currit ergo al' currit aīa uoco propositiōnez pcedentē notā rōnis. ut hō currit aīa uero illā que sequit. ut al' currit et notā rōnis nōio li ergo et li igit.

Pro hui? diffinitionis declaratione sit hec prima diuisio. Cōsequentiāz alia bona alia mala Cōsequētia bona est illa cui? oppositū dñtis repugnat aīti. ut tu es homo. ergo tu es al' nam heo duo repugnāt. tu es hō et tu non es al' ideo ista cōsequētia fuit bona Cōsequētia mala ē illa cuius contradictoriū consequentis stat eūz aīte. ut tu es homo ergo tu sedes nā hec bene stat sūm? tu es hō et tu nō sedes iō illa dñā nō ualuit.

Secūda diuisio ē ista dñarū bona rñ alia forālīs alia materialis. Cōsequētia bona et forālīs est illa cui? contradictoriū dñtis formaliter repugnat aīti ut tu curris ergo tu moue

ris. Uoco illa forāliter repugnare que nō sunt imaginabilia stare sunt absqz contradictione. ut tu curris et tu nō moueris. Cōsequētia bona et mālīs ē illa cui? contradictionē dñtis māliter repugnat aīti. ut deus nō ē ergo null? hō ē. Illa dicunt māliter repugnare qua nō possunt stare sūt. sunt tñ imagiabilia stare sūt absqz contradictione. ut de? nō ē et aliqz hō ē. licet enī ista nō possint simul stare propter impossibilitatē illi? deus nō ē et tñ sunt imagiabilia stare sūt absqz aliqua contradictione. qz q de? nō sit et aliqz hō sit non uidet iplicatio contradictionis. Iuxta istā diffinitionē ponitur due regule pñā ex impossibili sequitur quodlibet. Secūda necessariū sequitur ad quodlibz. Et intelligant ille due regule q illa dñā ē bona et māl in qua aīa ē impossibile uel dñs necessariū subductis aliis mōis quibz dñā foret bona et forālīs. Tercia diuisio ē ista dñarū bonarū quedā ē bōa de forā et quedā ē bona de materia Cōsequētia bona de forā ē illa cui? quelz dñtis i forma ē bōa ut albedo uidet. ergo color uidet. Ille dñs sūt sūt forme que hñt sūkem modū arguēdi dñe forālīs de qbus modis dicet postea et cū hoc aīti et dñtis sunt sūtia in forā. Notādū q ille categorice sunt siles forme q sic se hñt q si vna ē affirmatiua de bō ad iacēte uel de terciō et alia sūt. Et si vna ē particularis indefinita uel singularis et alia sūt. Itē si vna ē exclusiua exceptiua reduplicatiua l' modalis in sensu composito uel diuiso et alia similiter. Item si una est de termino simplici uel composito copulato diuiso uel additionato et alia sūt. et ideo iste non sunt siles in forma homo l' asinus currit et hō currit qz vna ē de termino simplici et alia de composito sūt iste nō sunt siles i forā quilibz hō currit et aliqz asinus mouetur. quia una est vñs. et alia par

icularis. sed ille sunt similes in forma hō est asinus et hō est aīal. non obstat qd vna sit necessaria et alia impossibilis. qz hñt oēs dñtiones asignatas ex quo sequitur qd iste dñe sunt similes in forma hō currit ergo aīal currit. albedo videt ergo color videtur. qz hñt similitudinē modū arguendi dñe formalis. utrobqz enim arguitur ab inferiori ad suū superius affirmatiue. Consequentia bona de materia est illa que est bona et nō quelibet sibi cōsimilis in forma ē bona. ut tu non es hō ergo tu non es aīal ista dñā est bona qz contradictoriū dñtis repugnat aīti. Et non quelibet sibi similitudinē in forma est bona. ut hoc non est hō demonstrādo asinū ergo hoc non est aīal. Ex predictis sequitur qd aliqua ē dñā bona et formalis que non est bona de forma si cut predicta et quelz istarum. tantū pater est ergo non tantū pater est. Tu scis te esse lapidē ergo tu nō scis te esse lapidē. et sic de aliis Tu credis precise qd aliquis hō decipitur ergo aliquis homo decipitur.

Formalis dñe quedā sunt regule vles ponēde ipsius insinuantes noticiā quarū prima ē illa. Si alicui dñe ex contradictoriō consequentis sequitur contradictoriū antecedentis illa consequētia est bona. ut ista homo currit ergo aīal currit quia bene sequit nullū animal currit ergo nullus hō currit vel nihil quod est hō currit. Ex ista regula sequit alia v3 si alicui dñtie cōtradictoriū consequētis nō est illatiū contradictoriū aītis illa dñtia nō valet vnde nō sequitur tu loqueris. ergo tu disputas. quia nō sequitur tu nō disputas ergo tu nō loqueris. **S**ecunda regula ē ista. Si alicui dñtie antecedēs est verū et dñs sñr qz ex falsis verū ex veris nil nisi verū ut dicit Aristoteles primo priorū. Ex ista sequuntur regule. **P**rima Si alicuius conse-

quentie bone consequēs est falsū et aīas similiter. **S**ecunda si alicui consequētie antecedens est verū et aīas falsum ista consequētia non valet.

Ideo nō sequitur chimera que currit nō mouetur. ergo chimera currit qz antecedens est verum et dñs falsū.

Tercia regula est ista. Si alicui consequētie bone antecedēs ē necessarium et consequens sñr est necessariū ex qua sequitur qd si antecedēs est necessariū et consequens contingens ista consequentia non valet. ut oīs homo est animal. ergo tu es animal.

Quarta regula est ista. Si alicuius consequentie bone antecedēs ē possibile consequens sñr est possibile. ex qua sequitur qd si antecedēs ē possibile et consequens impossibile qd ista dñā non valet. vnde nō sequitur dñs currit ē hō ergo hoc currit ē hō demonstrādo asinū. qz aīas ē possibile et dñs impossibile.

Quinta regula ē ista. Si aliq dñā bona et aliquid sequitur ad dñs illud idē sequit ad aīas vnde bñ sequit hō currit ergo aīal currit ad quod sequitur ergo corp³ currit. idē bñ sequit ad aīas hō currit ergo corp³ currit. Ex ista regula sequit due regule. **P**rima quicquid aīcedit ad aīas aīcedit ad dñs. vñ qz hec dñā ē bōa hō currit ergo aīal currit et hec tu curris aīcedit ad istā. hō currit idē aīcedit ad istā aīal currit.

Secunda regula a prio aīte ad ultimum dñs qñ oēs dñtie intermedie sñt bēs et forāles et si variate. tñc dñā ē bona et forālis. ver. grā hō ē. ergo aīal ē. aīal ē ergo corp³ ē. corp³ ē ergo subā ē et sic a prio ad ultimum sequit forāl^r hō ē ergo subā ē dñtie intermedie nō sunt variate quādo dñs pñte dñtie ē aīas posterioris dñtie sicut in exemplo. Nullū tñps est ergo dies nō est. dies nō est et aliqua hora ē ergo nox est. nox est ergo aliquod tñpus est. et tamē nō sequitur a primo ad ultimum. nullū temp³ ē ergo aliquod

tempus ē. propter uariatōz scām qz
prie cōsequētie fuit dñs dies non ē et
ñ fuit añs secūde. sed illa copulatiā
dies non est et aliqua hora est.

Sexta reglā ē ista Si aliqua ē dñā
bōa et aliquid stat cū ante illud idē
stat cū ante. ver. gra sequitur oīl hō
currit ergo hō currit et cū ante stat
qz oē aīal currat et q nullus aīnūl
moueatur. et sic de aliis ideo quelz
istatū stat cū ante. Ex ista regula se
quitur alia v3. quicquid repugnat cō
sequēti repugnat aīti pz ista reglā
discurrendo per oīa. **S**eptia regu
la. si aliqua ē dñā bona scita a te esse
bona. et aīl ē cecedendū a te. dñs ei
ulde ē cecedendū a te. Ex qua sequū
tur due alie. pzia si dñs ē a te negā
dū et aīl similiter. secūda si aīl est
cecedendū a te et dñs negandū ista
dñā nō v3. ver. grā. oīs hō ē ergo an
tieristū ē. **O**ctaua reglā. si aliqua
est dñā bona scita a te esse bona. et
aīl ē scitū a te dñs eiusdē ē scitū a
te. ut tu es homo ergo tu es aīal Et
notāter dicitur scita a te esse bona
qz ista dñā ē bona brunellus ē aīnūl
ergo brunellus ē rudibilis. et aīl ē
scitū ab aliquo a quo tñ non ē scitum
dñs. qz forte nescit cōsequentiā illam
esse bonam. quare etc.

Nunc sequuntur particulares
regule dñie forālis penes su
perius et inferius materiā cernen
tes quarū pzia ē ista. **A**b inferiori ad
suū superius affirmatiue. et sine dis
tributione et sine signo cōfutionis ī
pediente est bona dñā. ut hō currit.
ergo aīal currit. **S**econdā regula ē
ista. ab inferiori ad suū superius dis
tributiue vel cōfute tantū īmobilitet
non v3 dñā. qz non sequit oīs hō cur
rit ergo oē aīal currit. nec sequitur
nlls hō currit ergo nullū aīal currit
Et notāter dicitur vel cōfute tan
tū īmobilitet qz nō sequitur si hō
est aīnus hō ē rudibilis ergo si hō
est aīal homo ē rudibilis. Sed arguen

do cōfute tantū moblr ē bonum argu
mentū uerbi grā omīs hō est aīal er
go oīs homo ē subā. **T**ercia regula
est illa ab inferiori ad suū superius
negatione postposita et cum debito
medio ē bonū argumentū uerbi grā
tu nō curris et tu es homo ergo hō
non currit. Et notāter dicitur cuz
debito medio qz sine isto nō valet
argumentū vnde nō sequitur tu nō
es aīal ergo hō nō est aīal quia aīl
est possibile et cōsequēs impossibile.

Quarta regula ē ista. a superiori
ad suū inferiori affirmatiue et sine di
stributione nō v3 argumentū qz non
sequitur al currit ergo homo currit

Quinta regula ē ista. a superiori
ad suū inferiori affirmatiue et sine di
stributione nō valet argumentū nisi cum de
bito medio qz nō sequitur omē aīal
currit. ergo omnis homo currit. **T**u
differs ab aīno. ergo tu differs a
brunello sed cum debito medio est
bonum argumentū. ut differs ab aī
no brunellus est aīnus ergo tu dif
fers a brunello.

Sexta regula est
ista. a superiori ad suū inferi nega
tione preposita est bonū argumentū
vnde bene sequitur nullum animal
currit ergo nullus homo currit. Et
intelligitur ista regula de negatiōe
distribuyente superius quia si non di
stribueret non valeret argumentus
vnde non sequitur non nullum aīal
currit ergo non nullus homo currit
nec sequitur nō omne animal currit
ergo non omnis homo currit. patet
enim qz cuiuslibet istarum contradic
toriarum consequentis stat cuz ante
cedente quare etcetera.

Regulas aliquas tangētes quā
titatem proponūz seriatim pro
pono quarū pzia est ista. **A**b uli ad
suam particularem vel indefinitam
que uocatur sibi subalterna est bonū
argumentum. uerbi grā. oē aīal cur
rit ergo aliquod aīal currit. nullum
aīal currit ergo animal non currit.

Secunda regula est ista. a particu-
lari uel indefinita ad suā uniuersalē
si ualz argumentū nisi forte grā ma-
terie. vñ nō sequitur aliquis hō cur-
rit ergo quilibz hō currit nec sequitur
aīal nō currit ergo nullū aīal currit.
sed aliqui tenet grā materie. aut qz
aīas ē necessarium uel aīas impossibile
aut qz cōtradictoriū aīas repugnat
aīas. unde bñ sequitur aliquis hō est
ergo oīs hō ē. aliquis hō non ē ergo
nullus hō ē. **Tercia** regula ē illa ab
uniuersali affirmatiua ad oēs suas sin-
gulares tā collectiue qz diuīsiue sūp-
tas cū debito medio ē bonū argumē-
tū et euerſo. **Verbi** grā collectiue
oē aīal currit et hec sunt oīa aīalia.
ergo hoc aīal currit et hoc aīal cur-
rit. et sic de singulis. **Exemplū** diuī-
siue ut oē aīal currit. et hoc est aīal
ergo hoc aīal currit. **Similiter** sequi-
tur euerſo. hoc aīal currit. et hoc
aīal currit. et sic de singulis. et hec
sunt oīa aīalia ergo oē aīal currit.
Et notāter dicitur cū debito medio
qz sine illo nō ualet argumētum nisi
gratia materie. unde nō sequitur oīs
homo est aīal. ergo iste homo ē aīal
et iste hō est animal. et sic de singu-
lis. qz antecedēs ē necessariū et cō-
sequēs rēgēs. qz ē vna copulatiua cu-
ius quel ibet pars ē rēgens et nulla
alteri repugnat. tñ sequitur aliquādo
gratia materie ut oīs hō est alius
ergo ille hō ē alius et oīs sol lucet.
ergo iste sol lucet qz i prima aīas est
impossibile et i sedā aīas ē necessariū

Quarta regula est ista. ab uniuersa-
li negatiua ad quālibz suā singularē
est bona nīa siue arguatur cū debi-
to medio siue non. sed euerſo non
tenet nisi cū debito medio. **Verbi** grā
nullus hō currit ergo ille hō nō cur-
rit et ille hō nō currit. et sic de singu-
lis. sed euerſo nō sequitur nec ille
hō currit. et sic de singulis. ergo nul-
lus homo currit. qz post mille annos
erit aīas uerū et cōsequēs falsus sed

bene sequeretur dicēdo et isti sunt
oēs hoīes masculi. **Quinta** regula
est ista. a particulari ad suā indefini-
tā et euerſo tā affirmatiue qz nega-
tiue ē bona nīa. uer. grā aīal nō cur-
rit. ergo aliquod aīal non currit. et
euerſo. **Similiter** arguitur alius mo-
uetur ergo alius mouetur et econ-
uerſo. **Sexta** regula ē ista. a particu-
lari uel indefinita ad oēs suas singu-
lares disiunctiue sumptas cū debito
medio ē bonū argumētū. ut hō cur-
rit et isti sunt oēs hoīes ergo iste ho-
mo currit uel ista homo currit et sic
de singulis. **Et** notāter dicitur cum
debito medio. qz sine illo non ualet
argumētū ut homo ē aīal. ergo iste
homo ē aīal uel ista hō ē aīal et sic
de singulis qz aīas est necessariū et
consequēs rēgēs qz est vna disiūc-
tiua cuius quelz pars est rēgens nec
vna alteri repugnat nec suū cōtradie-
torium est impossibile. quare et cetera.

Propositionibz nō quātis si-
cut sunt exclusiue et exceptiue
sit hec prima regula. **Ab** exclusiua
ad suā uniuersalē de terminis rēspō-
sitis ē bona consequētia et euerſo
ut tantū homo currit. ergo omē cur-
rens est homo. **Similiter** euerſo
omne aīal mouetur. ergo tāti quod
mouetur ē animal. **Secūda** regula
est ista ab exceptiua negatiua ad ex-
clusiua sibi corruidentē ē bona nīa.
ut nihil preter soz. currit. ergo tāti
soz. currit. et econuerſo. ut tantū
homo ē risibilis. ergo nihil preter ho-
minē est risibile. **Tercia** regula ē
istā. **Ab** inferiori ad suū superius a
parte subiecti dictione exclusiua ad-
dita idē est bona nīa. unde bene se-
quitur tantū homo currit. ergo tāti
animal currit. qz arguitur ab inferiori
ad suū superius cōfuso. tantū mobi-
liter. **Quarta** regula est ista. **Ab** in-
feriori ad suū superius a parte pre-
dicati dictione exclusiua addita sub-
iectis non ualet argumētum. unde

nō sequit̃ tantū homo ē homo. ergo
tantū homo est aial q̃ arguit̃ distri
buriue s̃z ecōuerso bene sequit̃ cum
debito medio. ut tantū homo ē risibi
lis. for. est homo ergo tantū homo ē
for. **Quinta** regula sequens corola
rie ex predictis est illa q̃ a termino
stante cōfuse tantū uel determinate
ad eundē stantē cōfuse distributiue
non ualeat argumentū ut hō ē aial
ergo tācū homo est al. tu differs ab
omī hoīe ergo tu differs ab homine
Sexta regula est ista a tercio stan
te cōfuse distributiue ad eundē stan
tē determinate ē bonū argumentū.
ut tantū hō est al. ergo homo est al.
tu es aliud ab aiali. ergo tu es aliud
ab omni animalī. **Septima** regula
ē a termino stante cōfuse tantū ad
eundē stantē determinate respectu
eiusdē s̃nchathegorematis ul̃ distri
butionis nō ualeat argumentū ut tan
tū hō est animal ergo homo est omē
animal. omī homo est animal. ergo
animal est omnis homo. quare etce.

Ponende sunt regle pertinen
tiū atq; ipertinentiū termino
rum quarū **Prima** ē ista ab affirma
tiua vnius desperati ad negatiuā al
terius ē bonū argumentū ut tu es
homo ergo tu nō es asinus. tu curris
ergo tu nō sedes. tu es alb⁹ ergo tu
nō es niger. **Sed** ecōuerso non se
quitur quia ex negatiua non sequit̃
affirmatiua. **Secūda** regula ē ista
Quandocūq; sunt aliquę due pro
positiones quarum subiecta conuer
tuntur atq; predicata manente con
simili denominatione ab vna ad re
liquam est bona consequentia. ut tu
es homo ergo tu es animal rationalē
et econuerso. Et notāter dicitur
manente consimili denominatione.
quia si vna esset affirmatiua. et alia
negatiua non conuerterentur. ut tu
es homo et tu non es homo. Item si
vna esset quanta vna quantitate et
alia alia quantitate uel nulla nō opor

teret istas conuerti ut omne animal
est homo. aliquid animal est homo.
et tantum animal est hō. **Tercia**
regula est ista ab vno conuertibili
ad reliquū est bona consequentia
ut tu es homo ergo tu es risibilis et
econuerso brunellus est rudibilis
ergo brunellus est asinus. **Quarta**
regula est ista. ab vno correlatiuū
ad reliquū propositionibus existē
tibus de secundo adiacente est bo
num argumentū ut duplum est ergo
dimidiū est. et ecōuerso. Et notāter
dicitur de secundo adiacente quia
non sequitur a est duplum. ergo a ē
dimidiū pater est barbatus. ergo
filius est barbatus. **Quinta** regia
est ista. A termino priuatiuo ad ter
minum infinitum est bona consequē
tia sed non econuerso. ut tu es ini
ustus ergo tu es non iustus. sed non
sequitur econuerso. lapis est n̄ iust⁹
ergo lapis est iniustus aīis enim est
verū et consequens falsum. ut patet
quia quicquid est iniustum pōt esse
iustum. sed lapis non pōt esse iustus
ergo nec potest esse iniustus.

Sexta regula ab affirmatiua de pre
dicato priuatiuo ul̃ infinito ad nega
tiuam de predicato finito ē bona cō
sequentia ut tu es cecus ergo tu nō
es videns. tu es nō homo ergo tu n̄
es homo. sed ecōuerso non ualeat ar
gumentum quia ex negatiua non se
quitur affirmatiua. **Septima** regu
la ē ista. A negatiua de predicato fi
nito cum debito medio ad affirmati
uam de predicato infinito est bona
consequentia. ut tu non es asinus et
tu es ergo tu es non asinus et cet.

Ponsequēter ad predicta alie
regule inseruntur. quarū **prima** est
ista. Ab omnibus exponentib⁹
simul sumptis ad suam expositam est
bona consequentia et econuerso. Et
est regula ista vls quibuscūq; pro
positionibus exponibilib⁹. ut vrb⁹
exclusiua exceptiuis et huiusmodi.

Vnde bene sequitur. homo currit. et nihil est homo quin illud currat. ergo omnia homo currit. et econuerso. Similiter homo currit et nihil nō hō currit. ergo tantum homo currit et econtra. **Secunda regula est ista.** Ab omī exponibili ad quamlibet suarum exponentium est bona consequentia sed nō econuerso nisi gratie materie. uerbi gratia. omnis homo currit. ergo nihil est homo quin id currat. sed nō econuerso. quia ex negatiua nō sequitur affirmatiua. Aliquādo tamen tenet gratia materie. ut homo est a finis. ergo tantum homo est a finis quia antecedens est impossibile.

Certia regula est ista. Ex cuiuslibet exponentis contradictorio sequitur contradictorium expositi sed nō econuerso. vnde bene sequitur aliquid si homo currit ergo nō est homo currit. sed nō econuerso. quia ex negatiua nō sequitur affirmatiua. **Quarta regula est ista.** A resoluētibz ad resolutum est consequentia bona sed si econuerso. ut hoc currit et hoc est homo ergo homo currit. non tamen sequitur homo currit ergo hoc currit. et hoc ē homo. quia post mille ānos erit antecedens uerum et consequens falsum. **Quinta regula est ista.** Ab officiantibus ad officiatum est consequentia bona sed non econuerso. ut illa propositio est uera homo est animal. que adequate significat hominem esse animal. ergo uerum est hominem esse animal sed nō econuerso. quia antecedens foret necessarium et consequens contingens. **Sexta regula est ista.** A descriptione ad descriptionem est consequentia bona et econuerso. ut intelligo aliquid sub rōne qua homo ergo intelligo hominem et econuerso intelligo hominem ergo intelligo aliquid sub rōne qua homo. **Septima regula.** A sensu cōposito

ad sensum diuisum et econuerso nō ualet argumentum. ut necessario homo est animal ergo homo necessario est animal. aīa enī ē uerū et aīa falsum. Etiam non sequitur album possibile est esse nigrum ergo possibile est album esse nigrum. **Octaua regula est illa ab vna cā veritatis ad propositionem habentem illam causam est bona consequentia sed non econuerso. ut dum homo currit risibile currit. ergo homine currēte risibile currit. ista consequentia est bona. s; nō econuerso homine currēte risibile currit. ergo dum homo currit risibile currit quia posito qd nihil currat est tunc consequens falsum cum asserat hominem currere. et tamen antecedens est uerum. quia concluditur eius ueritas per aliam causam veritatis. ut si homo currit risibile currit. Dicatur ergo qd propositio denominata ab ablatiuo consequentie habet tres causas veritatis scilicet additionalem temporalem et causalem a quarum qualibet ualet consequentia ad propositionem habentem illas causas sed non econuerso. **Nonā regula est ista.** ab actiua ad suam passiuam est consequentia bona et econuerso. ut for. amat platonez ergo plato amatur a forte et econuerso. **Decima regula est ista.** A tertio adiacente ad fm adiacens affirmatiue sine termino distrahente est consequentia bona. ut tu es homo ergo tu es. Notanter dicitur affirmatiue quia non sequitur tu non es asin⁹ ergo tu non es. dicitur etiā sine termino distrahente quia non sequitur antixpus est futur⁹ ergo antixpus est quare etcetera.**

Ultimo de propositionibz protheticis est dicendum modo priorū regulas assignando. quarum prima ē ista. A coplatia affirmatiua

ad alteram eius partem principalē ē bona consequentia . et nō euerſo niſi gratia materie . ut tu curriſ et tu diſputaſ ergo tu diſputaſ . ſed nō ſequitur tu diſputaſ ergo tu curriſ et tu diſputaſ . aliqui tamē tenet gratia materie ſiue terminorum . ſ. qñ copulatiua fit ex duabus partibus . quā vna antecedit ad aliam tunc ab illa parte que antecedit ad totam copulatiuam ē bona conſequētia . ut tu eſ homo ergo tu eſ homo et tu eſ al^u tu curriſ ergo tu curriſ et tu moueriſ . Et notanter dixi affirmatiua qz a copulatiua negatiua ad alteram partēz nō valet ſequētia ver . gr . non tu eſ homo et tu eſ aſinuſ . ergo tu eſ aſinuſ . quia añſ eſt verum et conſequens ē falſum . Et iſta regula ſequitur q a toto copulato ad alteram partēz ē conſequentia bona ut ſoz . et pla . currunt . ergo ſoz . currit .

Secūda regula ē iſta . A parte pñcipali diſiunctiue affirmatiue ad totam diſiunctiuā ē bonum argumentū ſed nō econuerſo ut tu curriſ . ergo tu curriſ uel tu eſ aſinuſ . ſed econuerſo nō ſequitur qz nō ſequitur tu curriſ uel tu eſ aſinuſ ergo tu eſ aſinuſ . Aliqñ tamen tenet gratia materie . ſ. qñ diſiunctia fit ex duab^u partibus quāſi una ſequitur ad reliquā tunc a diſiunctiua ad iſtam partem que ſequitur eſt bonum argumentū ut tu eſ homo uel tu eſ aſial ergo tu eſ aſial . tu eſ albuſ uel tu eſ coloratuſ ergo tu eſ coloratuſ . Et iſta regula ſequitur q a parte diſiuncti ad totum diſiunctum eſt bona cñſa . ut hō currit ergo hō uel aſinuſ currit .

Tertia regula eſt iſta a diſiunctia affirmatiua cum deſtructione uniuſ partis ad alterā partē eſt bona cñſa ut tu curriſ uel tu ſedeſ . ſed tu non curriſ ergo tu ſedeſ .

Quarta regula eſt iſta . a copulatiua negatiua

ad diſiunctiuam affirmatiuam factā de partibus cōtradictoriis copulatiue affirmatiue eſt bona cñſa . ut ſi tu eſ homo et tu eſ aſinuſ . ergo tu nō eſ homo uel tu nō eſ aſinuſ et eōuerſo . Et nota q copulatiua affirmatiua habet duo cōtradictoria quorum unum eſt copulatiua negatiua i qua preponitur negatio . et reliquum eſt una diſiunctiua facta de partib^u opoſitiſ ipliuſ copulatiue . quare oportet q copulatiua negatiua et diſiunctiua affirmatiua inuicem cōuertant^{ur} verbi gratia . tu eſ hō et tu eſ aſin^u habet duo cōtradictoria quorū unum eſt hoc . nō tu eſ hō et tu eſ aſinuſ . ſecundum uero eſt illud . tu non eſ homo uel tu non eſ aſinuſ .

Quinta regula eſt iſta . a diſiunctiua negatiua ad copulatiuaz affirmatiuam factam de partibus oppoſitiſ diſiunctiue affirmatiue eſt bonuz argumentum et eōuerſo . ut nō tu curriſ uel tu ſedeſ . ergo tu non curriſ et tu non ſedeſ et eōuerſo . Et ratō quia omniſ diſiunctiua affirmatiua habet cōtradictorium per negationem prepoſitam toti et per copulatiuam factam de partibus oppoſitiſ ut tu curriſ uel tu ſedeſ . huc cōtradicit quelibet iſtarum non tu curriſ uel tu ſedeſ . tu nō curriſ uel tu nō ſedeſ .

Sexta regula eſt iſta . Aditiionali affirmatiua cum ſuo antecedente ad conſequens eiūſdē ē bona conſequentia . ut ſi tu eſ homo tu eſ animal . ſz tu eſ homo ergo tu eſ al^u .

Septima regula ē iſta . A conditionali affirmatiua cuſ cōtradictorio pñtiſ ad cōtradictoriū antecedentiſ eſt bona cñſa . ut ſi antiſ eſt alb^u antiſ eſt coloratuſ . ſed antiſ non eſt coloratuſ ergo antiſ nō ē alb^u . Et notanter dixi in ambabus regul^{is} affirmatiua quia de negatiua nō tenent huiuſmodi regule .

De probationibus terminorum

Qualiter propositiones illati
se probentur presenti doceri
na dignoscitur satis plene et primo
namq; a resolutione est inchoanduz
qua indefinite particulares et singu
lares de subiecto nō pronomine de
monstratiuo rationabiliter inferū
Queliber ergo talis est taliter in
ferenda ut pro ante sumantur duo
demonstratiui. in quoruz primo pre
dicetur predicatum resoluende et i
secundo subiectum. verbi gratia. hō
currit sic resoluū. hoc currit et hoc
ē homo ergo homo currit. Exemplū
in obliquo. ut hōis est asinus. huius
est asin? et hoc est homo ergo etc
et ita in aliis casibus singularis nu
meri dicatur. Exemplum in numero
plurali ut hōes currunt hec currit
et hec sunt hōies ergo etc. Exem
plum in obliquo. ut aliquorum tra
dictiorū alterum est uerum hōiū
alterum est uerum. et hec sunt tra
dictoria ergo etc. Et ita dicatur in
aliis casibus ita q; semper prima de
monstratiua sit eiusdem casus cū re
soluenda. secunda uero continue in
recto sumat. Sed propōnea de uer
bo ampliatiuo eodez modo proban
tur excepto hoc q; secunda demon
stratiua debz esse de uerbo disjunc
to uerbi substantiu de pñti et eius
dem de preterito uel futuro aut al
terius. uerbi gratia. hō curzebat sic
resoluitur hoc curzebat et hoc ē uel
erat hō ergo etc. Itē hō disputabit
hoc disputabit. et hoc ē uel erit hō er
go etc. ita q; uerbum substantiuum
sumptuz secundo loco sic semper cō
similis temporis cum uerbo resoluē
de propositionis. Sed qū propōnis
resoluende uerbum principale est
li potest cōtingit incipit uel desinit
secunda propositio erit de secundo
uerbo consimili. ut homo potest esse

albus. hoc potest esse album. et hoc
est uel potest esse homo. ergo etc.

Item album incipit esse nigrum. hoc
incipit esse nigrum et hoc est uel in
cipit esse album ergo et cetera. Et
ita dicatur in plurali ut prius.

Modus consimilis est tenendus in
propositionibus de extremo copula
to uel disjuncto ut homo uel asinus
currit si totum disjunctuz est subiec
tum resoluatur sic hoc currit et hoc
est homo uel asinus ergo. Si autem
prima pars fuerit subiectum sic re
soluitur hoc uel asinus currit et hoc
est homo ergo. et ita dicendum est
in illis de copulato et condicōnato
subiecto ut homo et asinus currit.

Propositio si est impossibilis est fal
sa. Idem est dicendum de particula
ri et singulari resoluibili affirmatiua
sicut de indefinita. ut aliquis homo
disputat for. currit. Sed particula
ris uel indefinita negatiua habz du
plicem moduz probandi. primus dic
tus est ut hoc non currit. et hoc est
homo ergo homo nō currit. Ubi au
tem videatur q; iste modus non de
seruiat sumatur contradictoriū illi?
ut chimera non currit. hec indefini
ta probari nō potest per duo demon
stratiua. quia semper secunda esset
falsa sez hoc est chimera. ideo ad ue
ritatē uidendā istius sumat eius cō
tradictoriū. s. oīs chimera currit et
quia hec est falsa ideo illa est uera.
Consimiliter est dicendum in aduer
biis ubi subiectū fuerit aduerbiuz ha
bens terminum infra se ut aliquādo
tu es nunc tu es et nunc est aliquā
do ergo. Item heri tu fuisti tunc tu
fuisti et tunc est uel fuit heri ergo.
Itē ante. a. tu disputabis tunc tu dis
putabis et tunc est uel erit ante. a.
ergo Item alicubi tu es ibi tu es et
ibi est alicubi ergo. et ita de prete
rito et futuro dicatur ut dictum est

in temporalibus. **E**x predictis infero
 quod eodem modo probande sunt pro-
 positiones indefinite et particula-
 res de verbo substantiuo presentis
 temporis et predicato participio.
 sicut propositiones de verbo princi-
 pali illius participii. uolo dicere quod
 ita probanda est hec resolutibiliter.
Adem est preteritus sicut illa adaz
 fuit et illa antichristus est futurus.
 sicut illa antiprius erit ut hoc erit
 et hoc est uel erit antichristus ergo
 antichristus est futurus. Alquis hō
 est interfectus. hoc est interfectum
 et hoc est uel fuit aliquis homo ergo
 etc. Item fortis est potens esse. hoc
 est potens esse. et hoc est uel potest
 esse fortis. ergo etc. **T**ertia predic-
 ti sequitur ueritas multarum propo-
 sitionum. Prima est illa. Senex erit
puer. probatur hoc erit puer et hoc
 est uel erit senex. ergo etc. demon-
 strando unum qui est puer et erit se-
 nex. **S**ecunda propositio. puer fuit
 senex. probatur hoc fuit senex et hoc
 est uel fuit puer ergo. demonstan-
 do unum senem. **T**ertia propositio
 albus fuit quando non fuit albus. pro-
 batur et pono quod tu sis albus. et con-
 tinue ante hoc fueris niger. illo po-
 sito hoc fuit quando non fuit album
 et hoc est uel fuit album ergo etc.

Quarta propositio. pater erit quan-
 do non habebit filium neque filiam. pro-
 batur hoc erit quando non habebit
 filium neque filiam et hoc est uel erit
 pater ergo. demonstrando unum pa-
 trem qui remanebit post mortem fi-
 liorum et filiarum. **Q**uinta propo-
 sitio aliquo maiori te et quolibet mi-
 nori tu es minor. probatur. isto tu
 es minor demonstrando unum maio-
 rem te et hoc est maior te et quoli-
 bet minori te ergo et cetera.

Sexta propositio aliquo minori te
 et quolibet maiori te tu es maior pro-

batur isto tu es maior demonstan-
 do unum minorem te et hoc est mi-
 nus te et quolibet maiori te ergo et
 cetera. **S**eptima propositio. Albus
potest esse nigrum. probatur hoc po-
 test esse nigrum demonstrando te et
 hoc est uel potest esse album. ergo
 etc. Et ita probatur ista. Sedentem
possibile est currere. **O**ctaua propo-
 sitio verum est quod mundus non fuit
 probatur hoc est quod mundus non
 fuit demonstrando illam tu es et hoc
 est verum ergo etc. **N**ona propo-
 sitio. Necessarium est quod deus nunquam
erit. probatur hoc est quod deus nun-
 quam erit demonstrando celum et hoc
 est necessarium ergo etc. **D**ecima pro-
 positio. possibile est quod nihil fuit et
quod nihil erit. probatur hoc est quod
 nihil fuit et quod nihil erit demon-
 strando instans presens et hoc est
 possibile. ergo etc. **U**ndecima pro-
 positio. Candela lucens est extincta
 probatur hoc est extinctum demon-
 strando candelam iam extinctam.
 que prius fuit lucens et hoc est uel
 fuit candela lucens ergo et cetera.

Duodecima propositio. viuum est mor-
 tuum. probatur hoc est mortuum de-
 monstrando adam et hoc est uel fu-
 it uiuum ergo etc. **V**niuersalis
 propositio affirmatiua exponibiliter probatur per
 suam preiacentem et uniuersalem ne-
 gatiuam sibi correspondentem. ut
 omnis homo currit. exponitur sic ho-
 mo currit et nihil est homo qui istud
 currat. ergo etc. **E**xemplum in nume-
 ro pluri. ut omnes homines currunt. homines cur-
 runt et nulla sunt homines quin illa cur-
 rant ergo etc. **C**onsimiliter in obli-
 quis casibus preter hoc quod in nega-
 tiua exponente ponatur subiectum
 uniuersalis semper in recto et reli-
 quum in obliquo simili cum obliquo
 propositionis exponende ut quolibet

hominis asinus currit. hominis asinus currit. et nihil est homo quin illius asinus currit. ergo etc. Item omnium contradictoriorum altera pars est vera et nulla sunt contradictoria quin illorum altera pars sit vera. ergo etc. ita quod semper relatiuum sequatur li quin. Postremo uero omnis terminus qui se tenet a parte predicati. Et ita in aliis casibus est dicendum. Modo consimili probatur propositiones uniuersales de uerbo ampliatiuum preter hoc quod in secunda exponente ponitur uerbuz disunctum. ut in resoluendis. uerbi gratia. omnis homo fuit. sic exponitur homo fuit et nihil est uel fuit homo quin illud fuit. ergo etc. Item omne album disputabit. albus disputabit. et nihil est uel erit album qui istud disputabit. ergo etc. Omne album potest esse nigrum. album potest esse nigrum et nihil est uel potest esse albi qui istud possit esse nigrum ergo etc. Item omnis homo incipit disputare. homo incipit disputare. et nihil est uel incipit esse homo qui illud incipiat disputare. ergo etc. In obliquis casibus etiam consimiliter exponatur tenendo modum priorem de relativo. Consimiliter exponitur propositiones de presenti habentes predicatum participium alicuius uerbi ampliatiui. ut omnis homo est preteritus exponitur sic homo est preteritus et nihil est uel fuit. homo quin illud sit preteritum ergo etc. Item omne album est generandum. album est generandum. et nihil est uel erit albus quin illud sit generandum ergo etc. Sed propositiones de subiecto compositio possunt dupliciter exponi scilicet quod subiectum potest esse totum compositum et pars. ut omnis homo uel asinus est

asinus si subiectus est totum disunctum sic exponitur homo uel asinus est asinus et nihil est homo uel asinus quin illud sit asinus. ergo etc. Si uero precise prima pars est subiectum secunda exponens erit illa nihil est homo quin illud uel asinus sit asinus Et sic illa uniuersalis erit falsa primo modo et secundo modo uera Et ita de aliis dicatur cuiuscunque compositionis existant uel casus. Uniuersalis autem negatiua non exponitur sed dupliciter probatur aut per sua singularia aut per suum contradictorium. uerbi gratia nullus homo est chimera probatur sic primo modo nec ille homo est chimera nec ille homo est chimera. et sic de singularibus ergo etc. Secundo modo probatur sic illa propositio est falsa aliquis homo est chimera. et illa contradicit isti nullus homo est chimera. ergo hec est uera et communiter in omnibus aliis talis modus seruetur. Ex predicto modo probandi propositiones uniuersales affirmatiuas infero aliquas propositiones. Prima est ista. Omne quod fuit est. probatur aliquid quod fuit est et nihil est quod fuit quin illud sit. ergo maior est manifesta. et similiter minor quod suum contradictorium est falsum uidelicet aliquid est quod fuit quod non est huius. namque est implicatio contradictionis. Et ita conceditur quod omne quod erit est. et omne quod potest esse est et etiam omne quod est intelligibile aut imaginabile est patet qualibet istarum ex suis exponentibus in quarum negatiua debet poni uerbum disunctum. quia uerbum principale ipsius uniuersalis est solummodo uerbum de presenti absque participio subsequente alicuius uerbi ampliatiui. Secunda propositio omne quod non fuit est probatur aliquid

quod non fuit est sicut instans pæ
sens et nihil est quod non fuit quin
illud sit ergo etc. **S**ecunda exponit
it erum est vera, quia suuz contradic
torium implicat contradictionez vi
delicet aliquid est quod n̄ fuit quod
non est. Et consequenter concedit
q̄ omne quod non erit est et omne
quod non potuit nec poterit esse ē

Tercia propositio quolibet maiori
te et quolibet minori te tu es mior
probatur, aliquo maiori te et quoli
bet minori te tu es minor, ut proba
tum est in alio capitulo, et nihil est
maius te et quolibet minori quin illo
tu sis minor, ergo etc minor patet,
quia suum contradictorium est fal
sum. **Q**uarta propositio . quolibet
minori te ⁊ quolibet maiori te tu es
maior . probatur, aliquo minori te ⁊
quolibet maiori te tu es maior, ⁊ ni
hil est minus te, et quolibet maiori
te quin illo tu sis maior, ergo etce,
patet consequentia cum maiori ex
alio capitulo . minor probatur per
suum contradictorium quod est fal
sum uidelz aliquid est minus te, et
quolibet maiori te quo tu non es ma
ior, quare et.

Sequitur de propositione officiabili.

Propositio officiabilis est illa
cuius dictum uel oratio infini
tua determinatur aliquo termino
modali uel concernente actum men
tis. Termini modales sunt isti, ue
rum, falsum, necessarium, contingēs
possibile, impossibile. Termini uero
concernentes actum mentis dicun
tur isti scio dubito credo uolo nolo
intelligo cognosco et similes ac eti
am ipsorum participia. **H**uiusmodi
autem termini aliquādo faciunt sen
sum compositum aliquando diuisum
Faciunt sensum compositum quādo

precedunt totaliter dictum uel ora
tionem infinitiuaz aut finaliter sub
sequuntur, ut possibile est forte cur
rere. **S**ortem currere est contingēs
tu scis deum esse, deum esse est sci
tum a te. **S**ed quando aliquis istorū
terminorum mediat inter accusati
uum casum et uerbum infinitini mo
di tunc constituere dicitur sensum
diuisum ut deum necesse est esse, ho
minem scis esse animal, et ita de aliis

Et huiusmodi propositio de sensu
diuiso probanda est secunduz rigē
tiam termini precedētis simpliciter
et non ratione termini modalis aut
ratione alicuius alterius termini cō
cernentis actum mentis. **V**erbi grā
Omnem hominē possibile est curre
re hec non est officianda, sed expo
nenda iuxta doctrinam traditam in
probatione vniuersalium propositio
num, isto modo hominem possibile ē
currere, et nihil est uel possibile est
esse hominez quin illud possibile sit
currere ergo etc. **I**tez hec est resol
uenda. **A**scio esse verum isto modo
hoc scio esse verum et hoc est, a, er
go etc. **P**ropositio uero de sensu cō
posito officiabiliter probatur ut pos
sibile ē forte currere hec propositio
est possibilis forte currit que adeq̄
te significat forte currere ergo etce.
Item necesse est deū esse hec propō
est necessaria deus est que adequa
te significat deum esse, ergo etceet.
Consumiliter probantur iste, tu scis
forte currere, tu dubitas regē se
dere. **P**rima nāq̄ sic officiatur, hec
propositio est scita a te forte cur
rit que adequate significat forte
currere ergo etc. Et ita consimilz dī
catur ad infinitas consimiles iuxta
consonantiam termini facientis sen
sum composituz. Et predictis infero
aliquas conclusiones. **P**rima ē ista
Album possibile est esse nigrū et tū

Si quis querat

impossibile est albu esse nigrum. prima pars patet quoniā hoc possibile ē esse nigrum te demonstrādo et hoc ē uel possibile est eē album. ergo et patet cōsequentia a resolutiōibus ad resolutum. Et fa pars probat. Nam hec propō ē impossibilis album ē nigrum que adequate significat albu et nigrum ergo etc. patet cōsequentia ab officiantibus ad officiatu. Et ita probatur illa cōclusio sedentē possibi le est currere et tñ impossibile ē sedentē currere. **Secunda cōclusio** omnem hominē contingēs est eē et tamen nācēse est omnē hominē eē prima pars probatur quoniā hoīem contingēs est eē et nihil ē ut contingēs sit esse hominē quin illud contingēs sit esse ergo etc. patet cōsequentia ab exponētibus ad expositum. fa pars probat nam hec ē necessaria omnis homo ē que adequate significat omnem hominē esse. ergo etc patet cōsequentia ut prius. **Tercia cōclusio** tu scis alterū istozū esse uerum demonstratis istis contradictoriis rex sedet nullus rex sedet. et tamē nullum istozū scis esse uerum. prima pars patet quia hec est scita a te. alterum istozū est uerum que adeq te significat alterum istozū eē uerum. ergo. fa pars probatur nec hoc illozū scis esse uerum demonstrando affirmatiuam nec hoc istozū scis eē uerum demonstrando negatiuam et non sunt plura istozū. ergo etc. patet cōsequentia a singularibus sufficienter enumeratis ad suā uniuersalem. **Quarta cōclusio.** tu dubitas a eē uerum. et tamē nullum a dubitas esse uerum probatur et pono q oē a sit illa deus ē quaz scias esse uerā sed dubites an ista sit a isto posito prima pars patet. quoniam hec est tibi dubia a est uerum. que adequate significat a esse uerum. ergo etc. fa

pars probatur sic arguendo nullam talem deus est dubitas esse ueram sz omne a est aliqua talis. ergo nullum a dubitas esse uerum patet cōsequentia quia est sillogismus in fo prime figure et aīis est manifestu ex casu. **Quinta cōclusio** uolo tibi dare equū meū. et tamen nullū equū meum uolo tibi dare probatur et pono q tibi promittam equum meum quē credam eē in stabulo. sit tamen coram me quē putem eē platonis ita q non meum ob quam causam istum equum quē uideo non uelim tibi dare illo posito prima pars patet officiendo per casum et officiatu sic hec propositio est uolita a me do tibi equum meum que adequate significat me dare tibi equū meum ergo etc. patet cōsequentia ab officiantibus ad officiatam. **Secunda pars** probatur sic nullū equū quē credam eē platonis uolo tibi dare sed omne meum equum credo eē platonis ergo nullū equum meum uolo tibi dare patet cōsequentia ut prius qz ē in secundo prime figure etc. **Sexta cōclusio** percipio soz. loqui et tamen nullum soz. percipio loqui probatur et pono q sint a longe soz. et plato ita q nesciam distinguere quis sit soz. uel plato loquat tamen soz. cuius uocē bñ cognoscam q est soz. et nō loquatur plato isto posito patet prima pars per casum quia sequitur percipio uocem soz. ergo percipio soz. loqui et secunda pars probat quoniā sequitur nullū istozū percipio loqui sed omīsoz. est aliquis istozū ergo nullū soz. percipio loqui patet cōsequentia qz ē sillogismus in secundo prime figure. **Nic ē notandū q iste propositio cōcessit in capitulo resolutiū. scilicet uerū est q mundus nō fuit et necessariū ē q deus nūqz erit possibile est q nihil fuit q et nihil erit n sunt uere**

19.
21

officiabiliter probādo. nec sunt siles
in significando et resoluibiliter et offici
abiliter quoniam officiabiliter rene
tur li q̄ coniuictiue et resoluibiliter
tenetur re^{at} iue quare etc.

Propositio descriptibilis ē illa
in qua terminus concernens
actum mentis incomplexum deter
minat nullo termino precedēte me
diato ut ego cognosco sortem. Hec
namq; sic describitur. Ego cognosco
aliquid sub ratione qua sor. tu intel
ligis hominem. tu intelligis aliquid sub
ratione qua homo. Sed termini con
cernentes actū mentis qui si cadūt
super incomplexum illud necessario
est significatiuum. Complexi aliter
sunt describendi sicut scire credere
dubitare et hmoi. ut tu scis a propo
sitionē sic describitur. tu scis adequa
tum significatū a propositionis quod
scis adequate significari per a pro
positiōem ergo etc. Tu credis a pro
positionem tu credis adequatum si
gnificatum a propositionis quod cre
dis adequate significari per a pro
positionē ergo etc. Item tu dubitas
a et b propositiones. tu dubitas ade
quata significata a et b propositio
nis. que scis uel credis adequate sig
nificari per a et b propōes ergo etc.
Notanter dicebatur nullo termino
mediato precedēte quia si precede
ret aliquis terminus mediatius ratō
ne illius termini deberet illa propo
sitiō probari quia a primo termino me
diato semper ē inchoāda propōis
probatio. ut oīs hō intelligit se hec
eⁿ et ponenda isto mō hō intelligit
se. et nihil ē hō quin illud intelligat
se ergo etc. Item homines cognoscunt
futura. hec est sic resoluenda. hec
cognoscunt futura et hec sunt hoīes
ergo etc Circa predicta ī hoc capi.

et prioribus est notanda diuersitas
probationū precedentū quarūcūq;
propōnū. quoniā propō descriptibilis
uertit cū sua descriptiōe. et propō
ulius affirmatiua seu quēcūq; alia ex
ponibilia sūt uertit cum suis expo
nentibus sūt sumptis. vnde bñ sequi
tur agnosco hominem. ergo agnosco ali
quid sub rōne qua homo et euerſo.
Nē oīs hō currit ergo hō currit. et
nihil ē hō quī illud currat et euerſo.
Sed propō resoluibilis nō uertitur
cum suis resoluētibus nec officiabilis
cum suis officiātibz. vnde licet ex
quatur hoc est animal et hoc est hō
ergo hō est animal non tñ sequitur
ecouerſo hō est animal. ergo hoc ē
animal et hoc ē homo. qz aīs est ne
cessariū et sequeſ contingens etia;
post mille ānos erit ita sicut signifi
catur per aīs et tñ nō erit ita sicut
significatur per sequeſ. **N**ē sequi
tur hec propositio ē necessaria de
est que adequate significat deum eē
ergo necesse ē deū eē et tñ nō sequi
ecouerſo necesse est deū esse. ergo
hec propositio ē necessaria deus est
que adequate significat deum eē. qz
aīs est necessariū et dīs rtingens.
Similr si nulla propō foret ita est;
sicut significatur per antecedens et
tamen nō ita esset sicut significat per
dīs. **E**x predictis infero aliquas cō
clusiones prima ē ista venientē cog
nosco et tñ nō cognosco venientem
probatum et pono q̄ sor. sit a longe
qui veniat versus me quē sciam esse
sor. sz credā ipsum nō moueri et nihil
aliud cōcipiam isto posito patet pri
ma pars quoniam hoc cognosco et
hoc est veniens ergo etc. **S**ecunda
pars etiam patet. qz nō cognosco ali
quid sub rōne qua veniēs. **S**ecunda
clusio ē ista deū trinum et vnū cog
nouit Aristoteles et tñ Arist. nō cog
nouit deū trinū et vnū prima pars

patet. quoniam hoc cognouit **A**ristoteles demonstrando deum. et hoc est trinus et vnus ergo etc. **S**ecunda pars etiam patet. quoniam **A**ristoteles non cognouit aliquid sub ratione qua deus trinus et vnus ergo etc. patet consequentia a descriptione ad descriptum. **T**ercia conclusio a propositionem scio. et tamen non scio a propositionem. probatur et pono qd a sit illa deus est quam sciam et credam qd non sit aliquid a in mundo illo posito. a scio quia hoc scio demonstrando istam deus est. et hoc est a. ergo etc. et tamen non scio a quia non scio aliquid sub ratione qua a ex quo non scio a esse. **Q**uarta conclusio sortem percipis et tamen non percipis sortem. probatur et pono qd sortes loquatur coram te cuius vocem audias credas tu tamen qd non sit aliquis sortes in mundo illo posito. sortem percipis. quia hoc percipis. et hoc est sortes ergo etc. et tamen non percipis sortes quia non percipis aliquid sub ratione qua sortes quare etc.

Ex predictis patet qd necessarium et contingens dupliciter sumuntur. scilicet resolubiliter et officabiliter. sed ipsorum aduerbia. scilicet necessario contingenter exponibiliter probatur ut necessario deus est. sic exponitur deus est et non potest esse quin deus sit. ergo etc. **I**tem necessario mundus fuit. mundus fuit et non potuit esse quin mundus fuerit. **I**tem necessario aliquid erit. aliquid erit et non poterit esse quin aliquid erit ergo etc. **I**ta qd verbum principale secunde exponens sit eiusdem temporis cum verbo principali exponende. **O**pposito modo exponitur contingenter. ut con-

tingenter tu es. exponitur sic tu es et potest esse qd tu non sis. ergo etc. **I**tem contingenter tu eris. tu eris et poterit esse qd tu non eris ergo etc. et ita de preterito dicatur. **S**ic sunt duo notabilia. **P**rimum est qd necessario et contingenter sumuntur aliquando in sensu diuiso et aliquando in sensu composito sicut. necessarium et contingens. **I**n sensu composito quando totaliter precedunt aut finaliter subsequuntur. ut necessario homo est animal. tu curris contingenter. **S**ed in sensu diuiso quando mediant inter subiectum et verbum aut inter verbum et predicatum. **E**xemplum primi homo necessario est animal. **E**xemplum secundi sortes est contingenter currens. **S**ecundum notabile est illud. **Q**ualitercumq; in sensu composito sumuntur semper eodem modo exponuntur. ut dictum est. **S**ed quando in sensu diuiso sumuntur precedunt alio termino mediato non exponuntur. sed propositio probanda est secundum exigentiam termini precedentis. ut homo necessario est animal. hec non est. exponenda neq; probanda ratione illius termini necessario. sed resoluenta ratione istius termini homo. ut hoc necessario est animal et hoc est homo ergo etc. quo facto prima resoluenta est exponenda sic. hoc est animal. et hoc non potest non esse animal. ergo. ita qd si potest sequi subiectum sicut si necessario uel contingenter. **E**x quo sequitur etiam qd istud verbum potest sumitur aliquando in sensu composito. aliquando in sensu diuiso. **I**n sensu composito quando precedit totaliter seu impersonaliter tenetur. ut potest esse qd tu curris. **I**n sensu diuiso quando personaliter sumitur. ut antichristus potest esse. **E**x predictis infero aliquas

cōclusiones. Prima ē ista necessario aliquid est q̄ contingenter est. probatur aliquid est quod contingenter ē et non potest esse quin aliquid sit quod contingenter est ergo etc.

Secunda conclusio anima tua necessario est et tamen contingenter anima tua est. prima pars probatur resolutorie. ut hoc necessario est et hoc est anima tua. ergo etc. Secunda pars probatur exponibiliter sic anima tua est et potest esse q̄ non anima tua sit ergo etc. Nam sequitur tu non es. ergo non anima tua est quia ex opposito sequitur oppositum et potest esse ita sicut significatur per antecedens. ergo potest esse ita sicut significatur per consequens.

Tercia conclusio necesse est te fuisse et tamen contingenter tu fuisti prima pars probatur quoniam hec ē necessaria tu fuisti que adequate significat te fuisse ergo etc. Secunda pars probatur. nam tu fuisti et potuit esse q̄ tu non fuisti. ergo contingenter tu fuisti ergo. Quarta conclusio potest esse q̄ antichristus sit homo qui est et tamen antichristus nō potest esse homo qui ē prima pars probatur quoniam hec est possibilis antichristus est homo qui est que adequate significat q̄ antichristus est homo qui est. ergo etc. unde li potest impersonaliter sumptum est terminus officialis sicut li possibile. Fa pars patet quoniam detur oppositum videlicet antichristus potest esse homo qui est et ex isto sequitur q̄ antichristus potest esse homo et iste est consequens falsum ergo et antecedens et patet consequentia quia li potest sumptus personaliter est terminus immediatus et relatiuum qui que quod est resolubile generaliter in et. et ille illa illud ex quo non im-peditur per aliquod signū precedens

Hic est notandum q̄li necessario dupliciter sumitur vno modo nominaliter in datiuo uel ablatiuo casu. Alio modo aduerbialiter. ut dictum est.

Primo modo non exponitur sed resoluitur. ut necessario tu es illo tu es et hoc est. necessarium. ergo et quo sequitur q̄ necessario tu es hō et tamen contingenter tu es homo tenendo li necessario nominaliter in ablatio casu. quia illo tu es demonstrando deum et hoc est necessarium ergo Sumendo tamen li necessario aduerbialiter foret ista propositio impossibilis propter impossibilitatem exponentium. Item conceditur q̄ sor. necessario obedit et idem sor. contingenter obedit sumendo li necessario in datiuo casu quia sor. huic obedit demonstrando deum et hoc est necessarium. ergo etc. Secunda pars etiam patet exponendo sic sor. obedit et potest non obedire. ergo contingenter sor. obedit quare etc.

Am gradus comparationis restat exponere et primo positum comparabiliter sumptum. ut tu es ita fortis sicut aliquis homo mundi exponitur sic tu es fortis et aliquis homo mundi est fortis et non aliquis homo mundi est fortior te. ergo etc. Item tu fuisti ita fortis sicut aliquis homo tu fuisti fortis. et aliquis hō fuit fortis et non aliquis homo fuit fortior te. ergo etc et ita de futuro suo modo dicatur. Et notandum q̄ si fiat comparatio respectu termini communis a parte post nō dī tributi nō debet sumi iste terminus sub distributione in aliqua exponentium. ut tu es ita albus sicut omnis homo. non debet dici in secunda exponente omnis homo est albus. quia hec ē falsa et exposita vera Sequitur enim tu es ita albus sicut iste homo. ergo tu es ita albus sicut omnis

homo patet sequentia ab inferiori
 ad suum superius affirmatiue sine di
 stributione et sine signo impediēte
 Ideo debz sic exponi tu es albus et
 homo est albus et non omnis homo
 est albius te ergo etcetera. Et pre
 dicto modo exponēdi infero aliquas
 conclusiones. Prima est illa tu es
 ita fortis sicut omnis homo mundi
 et tamen non es ita fortis sicut ali
 quis homo mundi. prima pars patet
 quia tu es fortis et homo mundi est
 fortis et non omnis homo mundi ē
 fortior te ergo et cetera. Secunda
 pars similiter patet quoniam suum
 contradictorium est falsum videlicet
 tu es ita fortis sicut aliquis homo
 mundi quia ex ipsa sequitur tertia
 sua exponens videlicet non aliquis
 homo mundi est fortior te quod est
 falsum. Secunda conclusio animal
 quod non est ita forte sicut leo et ita
 forte sicut omne animal mundi pro
 batur equus est ita fortis sicut omne
 animal mundi et idem equus est ani
 mal quod non est ita forte sicut leo
 ergo etcetera patet consequentia a
 resoluentibus ad resolutum antecē
 dens autem patet exponendo et re
 soluendo. Tercia conclusio ego
 sum ita sapiens sicut tu et deus et
 tamen ego non sum ita sapiens sicut
 deus. ha pars est de se manifesta
 et probatur prima. Nam ego sum sa
 piens et tu et deus estis sapientes
 et non tu et deus estis sapientiores
 me ergo et cetera patet consequē
 tia ab exponentibus ad expositum.
 et prima ac secunda pars sunt mani
 feste tertia uero probatur quia si
 non detur oppositū tu et deus estis
 sapientiores me ergo tu es sapien
 tior me sequens falsum ut ego sup
 pono. Quarta conclusio tu eris ita
 senex sicut tu eris et tamē in nullo
 instāti tu eris ita senex sicut tu eris

prima pars patet per exponentes.
 tu eris senex et nūq̄ eris senior q̄
 tu eris ergo et cetera. Secunda pars
 probatur quoniam quocunq̄ instāti
 dato in quo tu eris senex in isto in
 stanti nō eris ita senex sicut tu eris
 quia post istud eris senior ergo in
 nullo instāti tu eris ita senex sicut
 tu eris patet consequentia quia cō
 tradictoriorum consequentis repug
 nat antecedenti propter distributō
 nem illius termini sicut supra verbū
 substantiuum.

Comparatiuus gradus exponi
 tur similiter per tres exponē
 tes. ut sor est fortior plato. sor est
 fortis et plato est fortis et non pla
 to est ita fortis sicut sor ergo et cetera.
 Item tu es fortior aliquo homine tu
 es fortis et aliquis homo est fortis
 et non aliquis homo est ita fortis si
 cut tu ergo et cetera. Sed huius tu
 es albius omni homine. ha exponē
 non debet esse illa omnis homo est
 albus quoniam tunc exposita esset
 vera et vna exponens falsa quod nō
 est concedendum in logica sed de
 bet sic exponi illa tu es albus et nō
 est albus et nō omnis homo est ita
 albus sicut tu ergo et cetera. Ex
 predicto modo exponēdi infero ali
 quas conclusiones. prima tu es albi
 or omni homine et tamen tu non es
 albius aliquo homine. prima pars pa
 tet per exponentes et secunda simi
 liter quia suum contradictorium est
 falsum scilicet tu es albius aliquo ho
 mine quia tertia eius exponens est
 falsa videlicet non aliquis homo ē
 ita albus sicut tu quia tu ipse es ita
 albus sicut tu uel quilibet qui est al
 bius te est ita albus sicut tu licet nō
 precise. Secunda conclusio fortes
 qui nō est melior deo est melior om
 ni ente mundi patet quoniam fortes
 nō est melior deo ut satis liquet et

tū est melior omni ente mundi quia ipse est bon⁹ et aliquod ens mundi est bonum et non omne ens mundi ē ita bonum sicut for. ergo et cetera.

Tercia conclusio ego sum sciēti⁹ te et deo et tamen nō sum scienti⁹ deo secunda pars patet de se et prima probatur per exponentes, nam ego sum sciens et tu et deus estis scientes et non tu et deus estis ita scientes sicut ego. ista patet quoniā datur oppositum scilicet tu et deus estis ita scientes sicut ego. ergo tu es ita sciens sicut ego. consequens falsum ut ego suppono.

Quarta conclusio tu eris senior q̄ tu eris i aliquo instanti et tamen in nullo instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti prima pars probatur quoniā tu eris senex et in aliquo instanti eris senex et non in aliquo instanti eris ita senex sicut tu eris ergo tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti consequentia tenet ab exponentibus ad oppositum. et tertia pars antecedentis probata est in alio capitulo in quarta conclusione. sed secunda pars conclusionis probatur quia 'si non datur oppositum. s. q̄ in aliquo instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti et sic illud a et patz q̄ illa est falsa in a instanti tu eris senior q̄ tu eris in aliquo instanti qz vna exponens est falsa. s. nō in aliquo instanti tu eris ita senex sicut tu eris in a instanti quia in a instanti tu eris ita senex sicut tu eris in a instanti et in infinitis instantib⁹ ultra quare etc.

Notandum q̄ quem admodum exponitur comparatiuus gradus ita magis et q̄ ut ego sum magis valēs q̄ tu sic exponitur ego sum valens et tu es valens et nō tu es ita valens sicut ego. ergo etcet.

Confirmiles conclusiones possunt i seri vnde cōceditur q̄ animal quod

est magis debile q̄ sit musca est magis forte q̄ sit omne animal mundi et homo qui est magis sapiens q̄ omnis homo est minus sapiēs q̄ omnis homo. et ita de infinitis aliis quare et cetera.

Superlatiuis gradus exponitur per tres exponentes nisi vna istarum cum altera coincidat ut tu es fortissimus istorum. potest dupliciter exponi aut per comparatiuum aut per positivum comparabiliter sumptum. **E**xemplum primi ut tu es fortis et isti sunt fortes et nō aliquis istorū est fortior te. ergo etc. **E**xemplū secundi tu es fortis et isti sunt fortes et non aliquis istorum ē ita fortis sicut tu ergo et cetera.

Item tu es fortissimus omnium hominū sic exponitur tu es fortis et homines sunt fortes et non omnes homines sunt fortiores te. ergo etcet. uel non omnis homo est fortior te.

Secundo modo sic exponitur tu es fortis et homines sunt fortes. et nō omnes homines sunt ita fortes sicut tu uel non omnis homo est ita fortis sicut tu ergo et cetera. Et ita de aliis de preterito et futuro suo modo dicatur.

Ex predictis infero aliquas conclusiones. **P**rima est ista tu es fortissimus istorum et debilissim⁹ istorum probatur et pono q̄ tu for. et plato sitis eque fortes et per li istorum demonstro vos tres isto posito patet prima pars quoniam tu es fortis et isti sunt fortes et non aliquis istorum est fortior te. ergo et cetera. Etiam secunda pars est vera quia tu es debilis. et isti sunt debiliores te ergo et cetera.

Nec tamen conclusio non esset vera exponēdo secundo modo ut puta per li ita sicut quare et cete. **S**ecunda conclusio tu es sapiētissim⁹ oīm hoīm et tū tu

nō es sapientissimus aliquorū homi-
num prima pars patet per exponen-
tes. ut tu es sapiēs et homines sunt
sapientes et nō omnes homines sunt
sapientiores te. ergo et cetera. **S**e-
cunda pars probatur quoniam suū
contradictorium est falsum v3 tu es
sapientissimus aliquorū hominū pro-
pter terciā exponentē falsam. s. n̄
aliquis homo ē sapientior te et hec
similiter nō aliquis homo est ita sa-
piens sicut tu quia tu met es ita sapi-
ens sicut tu ergo et cete. **T**ercia
conclusio tu fuisti calidissimus omni-
um hominum. et frigidissimus omni-
um hominūz prima pars patet quia
tu fuisti calidus et homines fuerūt
calidi et nō omnis homo fuit calidi-
or te etiam nō omnis homo fuit ita
calidus sicut tu. **S**ecunda pars etiā
eodem modo probatur. quoniam tu
fuisti frigidus et homines fuerunt fri-
gidi et non omnis homo fuit frididi-
or te etiam non omnis homo fuit ita
frigidus sicut tu ergo et cetera.

Quarta conclusio. Aliquod est max-
imū istorū quod non est maximū isto-
rum exponendo comparabiliter pro-
batur et pono q̄ a sit magnum et b
sit maius c uero maius q̄ a et mai⁹
q̄ b illo posito b est maximūz istorū
quod non est maximū istorūz. proba-
tur quoniam b est magnū et aliquod
istorum quod nō est maximum istorū
est magnum quia a et nullū istorum
quod non est maximum istorum est
maius b. ergo b est maximum istorū
quod non est maximum istorum pa-
tet consequentia ab exponentibus
ad expōitum quare et cetera.

Differt aliud et non idem eodē
nō exponū ē per tres exponē-
tes ut tu differs ab hoīe. tu es et hō
est et tu non es homo ergo etcete.
Item tu differs ab omni homine tu
es et homo est et tu non es ōnis ho

mo ergo et cetera. Est tamen aliqua
lis diuersitas in preterito et futuro
hec enim tu differs ab antichristo n̄
sic exponitur tu eris et antichristus
erit et tu non eris antichristus quo-
niaz exponentes sunt vere et expo-
sita falsa sequitur enīz tu differs ab
antichristo ergo simul eris cuz anti-
christo consequens falsum. ut suppo-
no. sed sic exponitur tu eris et anti-
christus erit quando tu eris et tu nō
eris antixpūs. ergo et cet. et ita de
preterito dicatur quare etcete. **E**x
predictis infero aliquas cclusiones
quarum prima est ista tu differs ab
omni homine et tamen tu nō differis
ab aliquo homine. **P**rima pars patet
per exponētes quoniam tu es et hō
est et tu nō es omnis hō. ergo etcete.
Secunda pars etiā probatur. qz si n̄
detur oppositūz scz tu differs ab ali-
quo homine sed hec est falsa quia ter-
cia eius exponens est falsa. scilicet
tu non es aliquis homo. ergo etcete.
Secunda conclusio tu differs ab ōi
ente quod est et quod fuit et quod
erit et tamē tu nō differs ab aliquo
ente quod est quod fuit et quod erit.
Prima pars patet quoniam tu es et
omne ens quod ē quod fuit et quod
erit est et tu nō es omne ens quod
est quod fuit et quod erit. ergo et
cete. **S**ecunda pars etiā patet quia
suum contradictorium ē falsum cum
vna eius exponens ē falsa. s. tu non
es aliquid quod ē quod fuit et quod
erit. **T**ercia conclusio. Ego differo
a te et a me et tamen non differo a
me. prima pars p3 per exponētes
Nam ego sum et tu et ego sumus et
ego non sum tu et ego ergo. s. a vero
pars patet de se. et ita poss3 proba-
ri qz tu differs ab homine et ab ali-
no et tamē non differs ab homine.
Quarta conclusio tu differs ab ali-
no et tamen tu nō differs ab homine

uel ab asino. prima para patet per
exponentes et secunda sibi quia de
tur oppositum tu differs ab homine
uel ab asino. hec est falsa quia tertia
ei exponens est falsa. s. tu non es
homo uel asinus. qz eius contradic
toriu est veru vtz tu es ho uel asinus.
Quaecunqz dicca sunt de hoc uerbo
differt quo ad exponetes et conclusi
ones possunt applicari illis terminis
aliud et no idem quare etce.

De exclusiuis ppositis

Exclusiuarū quedā sunt primi
ordinis quedā fiet quedā ter
tiū. **Exclusiua** primi ordinis est illa
cuius dictio exclusiua tantū solum l
solum aut precise precedit subiec
tum ut tantū homo currit. sic expo
nitur homo currit et nihil nō homo
currit. ergo etcetera. ita qz semper
prima exponens ē preiacens exclusi
ue. secunda vero ē vltis negatiua de
subiecto exclusiue infinitato. Et cō
similis expositio est de preterito et
futuro. ut tantū for. fuit for. fuit et
nihil nō for. fuit. Item tantum anti
christus disputabit. sic exponitur an
ti christus disputabit et nihil nō antichri
stus disputabit. **Notandū** qz exclu
siua primi ordinis conuertitur cum
vna vlti de terminis transpositis ita
qz si vna est vera et reliqua sibi et
ecōuerso. vnde si hec esset vera tan
tum homo est al. hec esset vera. omē
animal est homo. sed quia exclusiua
est falsa. ideo vltis est falsa. **Exclu
siua** si ordinis est illa in qua dictio
exclusiua mediat inter subiectum et
predicatu siue pposita siue postpo
natur copule. ut for. tantū est homo
aut for. est tantū homo et exponit
quelibet istarum sic for. est homo et
for. non ē nō homo et ita de preteri
to et futuro dicat. **Exclusiua** tertii
ordinis est illa cuius dictio exclusi

ua ponitur inter partes predicatio
ut a propositio significat precise si
cut est que sic exponitur a propo sig
nificat sicut est et a propositio non
significat nō sicut est ita qz semper
negatio infinitans cadat super eun
dem terminū super quē in exposita
cadit dictio exclusiua. ut patet i cui
uscunqz ordinis exclusiuis. **Notandū**
qz si dictionem exclusiua alicuius or
dinis precedat alter terminus pro
babilis nō debet ista propositio pro
bari ratione dictionis exclusiue sed
secundum exigentiam termini pre
cedentis. **Exemplum** omnium ordi
num ut necessario tantum homo est
homo. omnis homo tantum est ani
mal. Aliqua propositio significat pre
cise sicut est. prima est exponibilis
ratione istius termini necessario. Se
cunda ratione istius signi omis ter
cia vero est resolvable quia particu
laris affirmatiua. **Opposita** harum
exclusiuarum assignantur per nega
tionem pposita toti exclusiue. ut
huius tan um homo currit. contra
dictorium est hoc non tantum homo
currit. et habet duas causas verita
tis oppositas exponentibus exclusi
ue affirmatiue. ut nihil quod est ho
mo currit uel aliquid non homo cur
rit et si vna harum causarum est ve
ra exclusiua negatiua est vera. et si
ambe sunt false ipsa est falsa. sicut
exclusiua affirmatiua est vera si am
be exponentes sunt vere et falsa si
vna est falsa. **Exclusiua** negatiua
in qua negatio sequitur notat exclu
sionis etiam exponibilis est. ut tan
tum homo non currit sic exponitur
homo non currit et quodlibet non
homo currit. et ita exponitur quel
bet talis primi ordinis. **Item** secun
di ordinis ut tu tantum non es asi
nus sic exponitur. tu non es asinus
et tu es quodlibet non asinus.

Exclusiua uero negatiua tertiū or
diuis exponibilis nō dat̃. quia talia
negatio semper sequit̃ uerbum prin
cipale sicut et dictio exclusiua. ut a
propō significat precise sicut nō est
Opposita hāz exclusiuarū negatiua
rū dant̃ similiter per negationē pre
cedentem totā propōnem. ut huius.
tantū hō non currit. contradictoriū
est illud nō tantū hō nō currit. quod
h̃z duas cās ueritatis oppositas. ex
ponentibus exclusiue negatiue assig
nādas per disiunctiūā ṽz. oīs homo
currit uel aliquid non hō currit. qua
rū si una est uer a exclusiua. ista est
uera sicut prius de opposito exclusi
ue affirmatiue. Ex predictis infero
aliquas conclusiones. Quarū prima
est ista. tantū hō est hō et tū non tā
tū hō est aīal. Prima pars pat̃z per
exponentes et ulem de termis trās
positis. Secunda pars p̃z s̃lt̃ quoniā
una suarū cārū est uera. s. aliquid
non hō est aīal. nā hoc est aīal de
monstrando asinū et hoc est aliquid
non hō. ergo etc. Secunda conclu
sio. tu tantū es aīal et non tantū tu
es aīal. prima pars p̃z. nā tu es aīal
et tu nō es nō aīal. ergo. ec. Secūda
pars cōclusionis p̃z etiā s̃lt̃ q̃z una
cārū ē uera. s. aliquid nō tu es aīal
Tertia conclusio. A propositio ē pre
cise significans sicut est et tamen a
propositio nō ē significās precise si
cut ē. probat̃ et pono q̃ a sit illa hō
ē asinus illo posito patet p̃ia pars
quoniā a ē significans sicut est. et a
nō est n̄ significans sicut ē probatur
quia detur oppositū a ē non signifi
cans sicut ē ergo a non ē significās
sicut est. sequeus falsum imo a est
significans sicut ē quia ē significans
hominem esse. Secunda pars etiā
patet quia sui contradictoriū vna ex
ponens ē falsā ṽz a propositio nō ē
significans non sicut ē ex quo signi
ficat hominē esse asinum. Quarta
cōclusio a propositio precise signifi

cat falsum et impossibile. et tamen a
propositio precise significat uerū et
necessariū. prima pars p̃z per expo
nentes. Nam a significat falsum et i
possibile et a non ē. non significans
falsum et impossibile. probatur quia
detur oppositum a ē nō significans
falsum impossibile. ergo a nō ē signi
ficans falsum et impossibile quod n̄
ē verum. imo a significat falsum et
impossibile. quia significat hominem
esse asinum quare etcetera. Secūda
pars etiā eodē modo probat̃. nam a
ē significans uerū et necessariū q̃z
significat hominem esse. et a nō ē n̄
significans uerū et necessariū. pro
batur q̃z detur oppositū a ē nō signi
ficans uerum et necessariū. ergo
a nō ē significās uerū et necessariū
oīs falsum. immo a significat uerū
et necessariū quia significat hominē
esse quod ē verum et necessariū et
patet iūtia cum prioribus similibus
per istam regulā ab affirmatiua de
predicato infinito ad negatiua de
predicato finito ē bona consequētia
quare et cetera.

Sectiones exceptiue sunt iste.
Preter preterq̃ et nisi. et dif
ferunt eo quia preter et preterq̃ in
differenter excipiunt tā in ṽlī affir
matiua q̃z negatiua. sed nisi non ex
cipit nisi in vniuersali negatiua. vn
de ita congrue dicūt nullus hō pre
sor. currit sicut omnis homo preter
sor. currit non tamen congrue dicūt
omīs homo nisi sor. currit. ubi ag
gredere nullus homo nisi sor. currit.
Exceptiua affirmatiua expōit̃ per
duas exponētes. in quarū prima ne
gatur predicatum a parte extracap
ta. in s̃a vero affirmatur predicatū
ṽlī de subiecto sumpto euz parte ex
tracapta infinitata. ut omnis homo
preter sor currit sic exponitur sor
non currit et omīs homo nō sor. cur
rit ergo etc. Exceptiua uero nega
tiua s̃lt̃ exponit̃ per duas exponētes

in quartū prima affirmat predicatuz
de parte extracapta. in fa vero ne
gatur vltiter a subiecto sumpto cum
parte extracapta infinita. ut nul
lus homo preter sor. currit. sic ex
ponitur fortes currit ⁊ null⁹ homo
nō sor. currit. ergo etc. Notanduz q
aliqua exceptiua propria ē aliqua
impropria. Ad exceptiuā propriam
duo requirunt principalr primuz q
id a quo fit exceptio sit cōfule di
stributiue ex quo sequitur q illa est
ipropria aliqui hō preter sor. currit
Secūdo requirit q pars extracap
ta sit rerin⁹ inferior ad illud a quo
fit exceptio ex quo sequit q hec est
ipropria omnis hō preter hominem
currit. s; hec ē propria omis homo
preter sor. currit quia bñ habet istas
duas aditides ut patet. Preterea
est notandū q quelibet exceptia ne
gatiua dū vertit cū exclusiua affirma
tiua cuius subiectū ē pars extracap
ta ⁊ predicatū ē termin⁹ composi
ex predicato ⁊ subiecto exceptie sic
precise supponit. vnde bene sequit
nihil preter sor. currit. ergo tantuz
sor. currit ⁊ ecdūerso. Et notanter
dicit predicatū ē termin⁹ cōpositus
ex predicato ⁊ subiecto exceptie quo
niam nō sequit nullū animal preter
hominem intelligit ergo tantū homo
intelligit aūs enī ē verum ⁊ aūs fal
sum. sed bene sequit. ergo tantū hō
est animal intelligens. Dicebat etiā
sic precise supponēte quia nō sequi
tur nullus homo preter sor. currit.
ergo tantum sor. est homo currens.
sed solum sequitur. ergo tantuz sor.
est aliquis homo currens. Dato enī
q de specie humana non curreret
aliquis masculus nisi solus sor. s; cū
hoc multe mulieres currerent. tunc
hec est vera null⁹ homo preter sor.
currit. ⁊ hec similiter tantū sor. est
aliquis hō currens sed hec esset falsa
tantum sor. est hō currens. Ex his
infero aliquas conclusiones. quaruz

prima est illa hec cōclū nō valet. Ois
hō preter sor. currit. ergo omnis hō
preter hominē currit. qz aūs ē vna
exceptiua propria ⁊ sequens non.
Secunda cōclūio omne animal pre
ter antixpū ē animal et tamen nō
omne animal preter hominē est ani
mal. prima pars patet per expōnē
tes quoniam antix⁹ nō est animal ⁊
omne animal nō antix⁹ est animal.
ergo etc. Secunda pars etia; pro
batur. quia si non detur oppositū oē
animal preter hominē est animal ⁊
patet. q prima expōnēs est falsa vi
delicet homo nō ē animal et per cō
sequēs exceptiua cuius est expōnēs
est falsa. Ex qua conclusionē sequit
q non omnis exceptiua propria re
pugnat suo preiacenti cuius opposi
tum cōmuniter dicitur. et hoc patet
quoniā quelibet istarū est vera oē
animal ē animal ⁊ omne al preter
antixpū est animal. Tercia cōclū
sio tu non differs nisi ab asino et tū
tu differs a capra fa pars ē manife
sta. et prima probatur tu differs ab
asino ⁊ nō differs ab alio ab asino.
quod sic probat quoniā detur oppo
situm tu differs ab alio ab asino. er
go tu nō es aliud ab asino. patz cōclū
ab expōsita ad vnā suarū expōnēt
um. Quarta cōclūio tu vides omēs
homīes qui sunt in illa domo preter
sor. et tū nō vides aliquē hominē
nec aliquos homines probat ⁊ pono
faz partē cōclusionis cū hoc q in do
mo ista sint decez hōes nouē mulie
res ⁊ vnus masculus quē nō videas
sed bene om nes mulieres isto posi
to patet fa pars cōclusionis. ⁊ prima
sifr assignādo hanc regulā exceptia
rū q oīs propō affirmatiua ē in par
te vera ⁊ i parte falsa pōt verificari
per exceptionem partis false illo
presupposito hec est falsa tu vides
omnes hōes qui sunt in illa domo
precise pro sor. ergo pōt verificari
per exceptionē sor. sic dicendo. Tu

videt oēs homines qui sunt. Illa do
mo preter sortem. quare etc.

Reduplicatiā exponit per tres
exponētes i quarū prima pre
dicat affirmatiue terminū reduplica
tiuus de subiecto in fa predicat pre
dicatū de eodē subiecto in tertia ue
ro predicat idē predicatū aditiona
liter de termino reduplicato per ter
minū transcendentē ut sor. inquantū
hō ē animal sic exponit sor. ē hō et
sor. ē al. et si aliqd ē hō illud ē animal
ergo etc. ita cū termino uir aut ide
finito tēto ut oīs hō inquantū al. est
subā sic exponitur oīs hō ē animal et
oīs hō est subā et si aliqd ē al. istud
ē subā ergo etc. Reduplicatiua ne
gatiua cui? negatio sequitur notam
reduplicatiōis ē sicut exponit ut
sor. inquantū hō nō ē alinus exponitur
sic sor. ē hō et sor. nō ē alinus et si ali
qd ē hō istud nō ē alinus. ergo etc. et
ita dicat de quibuscunq; aliis. Lega
tiua uero reduplicatiā cui? negatio
precedit notā reduplicatiōis non ē
exponenda sed probāda per suū cō
tradictoriū ut sepe dictū ē. Ex pre
dictis infero aliquas conclusiōes qua
rū prima ē ista. Aliqua inquantū ue
niunt differūt. probat. aliqua ueni
unt et aliqua differunt. et si aliqua
ueniunt illa differunt ergo etc. p3
aīa ab exponentibus ad expositum
Et tertia pars aīis probat quomā
si aliqua ueniunt illa sunt. et si illa
sunt distincta ergo differunt ergo a
primo ad ultimū si aliqua ueniunt
illa differunt. **Secunda conclusio.** quili
bet hō inquantū hō ē risibilis. et tū
nō quilibz hō inquantū oīal. ē risibilis.
p3a pars p3 per exponit quoniā q
libz hō ē hō et qz hō ē risibilis. et si ali
quid ē hō illud ē risibilis. ergo etc.
Pa pars etiā patet quia si nō de. op
positū s. q. qlibet hō inquantū animal
ē risibilis et certū ē q. hec ē falsa qz
tercia sua exponit falsa s. si aliqd
ē al. illud ē risibile. **Tercia conclusio**

sor. inquantū hō ē al. et tū sor. nō inquantū
hō est sor. prima pars patet per
exponētes et pa sicut qz si nō de. oppo
sitū. s. sor. inquantū hō est sor. et patet
q. illa ē falsa qz ei? tertia exponēs
ē falsa. s. si aliqd ē hō illud est sor.

Quarta conclusio tu inquantū hō nō es
alinus et tū tu nō inquantū al. nō es ali
nus prima pars patet qz tu es hō et tu
nō es alinus et si aliqd ē hō illud
nō ē alinus. ergo etc. Pa pars etiā pro
batur qz si nō de. oppositū tu inquantū
al. nō es alinus et p3 q. tertia eius ex
ponēs ē falsa. s. si aliqd ē al. illud nō
ē alinus et ita dicat si li de. q. et pro
quāto faceret propoz reduplicatiuā.

Immediatē duas in se etiet ex
ponentes. quarū p3a ē preia
cens. et pa negatiua sibi cōtrādicens
fm. exigentiā sui. uerbi. ut immediatē
ante a tu fuisti expōit sic ante a tu
fuisti. et nullū fuit instans aīa a quā
inter illud et a tu fuisti ergo etc. Itē
immediatē post b tu eris sic exponit
post b tu eris et nullū erit. instās p3
b q. inter illud et b tu eris ergo etc.

Modo sicut exponit negatiua cui? ne
gatio subsequit li. immediatē. ut ime
diatē ante hoc tu nō fuisti alb. sic ex
ponitur ante hoc tu non fuisti albus
et nullum fuit instans aīa hoc q. inter
illud et hoc tu nō fuisti alb. ergo etc.
Itē immediatē p3 instās p3a tu nō cur
res. sic exponit. post instās p3a tu
nō curres et nullū erit instās post
instans p3a quin inter illud et istā
p3a tu nō curres ergo etc. Opposita
harū propōit dant per negationē
precedentē li. immediatē. et nō proba
tur t3is propō. nisi per assignationē
contradictoriōz. **Ex predictis infero**
aliquas conclusiōes quarū p3a ē illa
immediatē aīa hoc tu fuisti alb. et ime
diatē aīa hoc tu fuisti niger. probat
et pono q. si qz parte pari hore pre
terite fueris alb. et in qualz parte
pari fueris niger. illo posito arguit
sic immediatē aīa hoc fuit aliqua pars

par ergo immediate an hoc tu fuisti
albus una tenet et ans probat. na an
te hoc fuit aliq pars par et nllm fuit
instas ante hoc qn iter illud et hoc
fuerit aliqua pars par. ergo etc. sicut
probat alia pars conclusionis na ime
diate ante hoc fuit aliqua pars ipar
ergo immediate ante hoc tu fuisti ni
ger una patet. et ans. ut prius proba
tur. na ante hoc fuit aliq pars ipar
et nullm fuit istas ante hoc. quin iter
illud et hoc fuerit aliqua pars ipar.
ergo etc. Eadem conclusio pot verificari
de futuro. Secunda conclusio duo co
tradictoria inter se contradicetia ime
diate ante hoc fuerit vera et ime
diate ante hoc fuerit falsa. Nam non
fuerunt fil vera neq fil falsa. proba
tur et pono q a sit illa tu es albus.
et b sit illa tu non es alb. illo posito
parz q a immediate ante hoc fuit ve
ru na qncunq fuit aliqua pars par a
fuit veru sz immediate ante hoc fuit
aliqua pars par ergo immediate ante
hoc a fuit veru et immediate ante hoc
a fuit falsum qz qncunq fuit aliqua
pars impar a fuit falsum sed ime
diate an hoc fuit aliqua pars impar.
ergo immediate ante hoc a fuit falsu
Eodem mo potest probari q b ime
diate ante hoc fuit veru et falsum.
q aut a et b non fuerint simul vera
nec simul falsa hoc pz qz in quocunq
instanti a fuit veruz b fuit falsum.
et everso. Ex quibus sequit q ime
diate ante hoc fuisti albus et imme
diate ante hoc tu non fuisti alb. Pzi
ma pars pz. et sa probat na qncunq
tu fuisti niger tu non fuisti albus. sz
immediate ante hoc tu fuisti niger et
ergo immediate ante hoc tu non fuisti al
bus et ita cedit q a propo imedia
te ante hoc fuit vera et immediate
ante hoc non fuit vera probata est
pza pare. et sa probat na qncunq
a propo fuit falsa ipsa non fuit vera
sed immediate ante hoc a propo fuit
falsa. ergo immediate an hoc a propo

non fuit vera. Tertia conclusio imedi
ate post hoc erit instans q non ime
diate post hoc erit. probat na post
hoc erit instans quod non immediate
post hoc erit. et nullum erit instans
post hoc quin inter illud et hoc erit
instans quod non immediate post hoc
erit. qz quocunq instanti dato quod
erit post hoc inter illud et hoc erit
infinita instantia. quorum nullum
immediate post hoc erit.

Ex qua conclusione sequit q immediate
post hoc erit aliqd quod n immediate
post hoc erit. Quarta conclusio post
a instas tu curres et nllm erit istans
post a qn an illud tu curres et tñ non
immediate post a tu curres probat et
pono q curres hodie sed n cras et
pono q a erit istans mediu crastie
diei post qz die tu iteru curres alu
illo posito pz q non immediate post a
tu curres et tñ p a tu curres ut po
nit casus et qz an a curres. qz illo die
ideo nullu erit instas post a qn ante
illud tu curres qequid eni curret an
a curret etia an quodlz instas quod
erit post a. Notandu q li immediate
duplr sumit. scilicet aduerbialr et nomialr.

Pzi modo sum hic locut. scilicet aduer
bialiter. sz po mo sumit ut hic imedi
ate sunt partes in continuo. i. sine me
dio et sic n sumit in proposito. qre etc

Incipit dupliciter exponitur.
Prmo mo per positione de pre
senti et remotione de preterito. A
lio mo per remotionem de presenti
et positionem de futuro. verbi gra
for. incipit esse albus. Primo mo ex
ponitur sic sortes nunc est albus. et
immediate an istas pns non fuit albus.
Secundo mo exponit sic sortes. nunc n est
alb et immediate p instans pns erit
albus ergo etc. Desinit vero exponi
tur mo opposito etia duplr. pzo non
per remotione de piti et positione
de pto ut sortes. nunc non est alb et imedi
ate an instas presens for. fuit alb
ergo for desinit ee alb. Secundo mo

Incipit de

per positionē de presenti & remotio
nem de futuro ut sor. nūc est albus
& non immediate post instās pñs erit
albus ergo sor desinit esse albus. **Ex**
predictis infero aliquas conclusio
nes quarum prima est illa tu incipis
eē alb⁹ & tñ tu nō incipis eē colorat⁹
probat⁹ r pono q nūc tu sis alb⁹ &
pñue an hoc fueris niger illo posito
tu nunc es albus & nō immediate an
instās pñs tu fuisti albus. ergo tu in
cipis esse albus et tñ tu nō incipis eē
coloratus quia nunc es coloratus et
immediate an istā pñs fuisti colorat⁹
& immediate post instās pñs eris colo
ratus ergo nō incipis eē coloratus.
Secūda conclusio deus incipit esse in
hoc instanti et tñ nō incipit esse i ali
quo instanti. prima pars probatur. nā
deus ē in hoc instanti et nō deus est
in hoc instanti et nō immediate ante i
stanti pñs fuit in hoc instanti ergo de
us incipit eē in hoc instanti. 2a pars
etiā patet nā de⁹ ē in aliquo instanti
et immediate ante instās pñs fuit in
aliquo instanti et immediate p⁹ instās
pñs erit in aliquo instanti ergo etc.
Tertia conclusio incipit esse oē quod ē
et tñ nō incipit esse aliquid quod ē.
prima pars probat⁹ quoniam nunc est
oē quod est et nō immediate ante in
stans pñs fuit oē quod ē qz instans
pñs. ergo etc. 2a pars probat⁹. nā nūc
est aliquid quod ē et immediate ante
instans pñs fuit aliquid quod ē et i
mediate post instans pñs erit aliqd
quod ē ergo etc. **Q**uarta conclusio tu
incipis videre quelz hoīem. et tñ nō
incipis videre aliquē hoīem imo nul
lum hoīem incipis videre. probat⁹ r
pono. q pñue ante hoc nō fuerint
nisi. x. hoīes quorū nouē uideris uide
as et uidebis sed decimū nō uideris
qui iā nō desinat esse per remotōm
de pñs. illo posito tu incipis uidere
quelz hoīem. qz tu nunc uides quelz
hoīem. et nō immediate ante instans
pñs uidisti quelz hoīem qz nō istum

decimū. ergo et tñ tu non incipis ui
dere aliquē hoīem. qz tu nunc uides
aliquē hoīem. et immediate ante in
stans pñs uidisti aliquē hoīem. er
go etc. Et iā nullū hoīem incipis ui
dere qz quocūq; dato quez iā uides
istū immediate ante hoc uidisti et im
mediate post hoc uidebis ut ponit
casus ergo etc. **Ex** illa propōne seq
tur q tu incipis scire. x. propōnes.
et tñ non incipis scire aliquā propō
nem. dato q nunc scias decem pro
positiones et immediate ante hoc nō
sciebas nisi nouem. **C**onsidera conclusio
nes cedunt in materia de hoc uer
bo desinit. ut q tu desinis currere
et tñ nō desinis moueri. dato q nūc
mouearis et nō curras. sed imedia
te ante instans pñs curzebas. **S**ecū
da conclusio deus desinit esse in instanti
pñs et tñ nō desinit esse in aliquo i
stanti. **T**ertia conclusio desinit esse omē
quod ē & tñ nō desinit eē aliquid q ē.
Quarta conclusio tu desinis uidere
quelibet hominē & tñ nō desinis uide
re aliquē hominē imo nullū hominē
desinis uidere. **D**ato q continue an
hoc uidebas omnes hoīes quos iam
uides. & gñereē nūc primo vnus de
nouo quē nō uideas. Et ita ceditur
q tu desinis scire & propositiones &
tñ nō desinis scire aliq; propōm da
to q nunc scias & r tñue post hoc
solūmodo nouem. quare etc.

Quia cōuertibiliter idē est q
quelibet pars qñ sincathegore
matice tenet ut totus sor. est minor
forte et tñ sic exponit aliqua pars
sor. est minor sor. & nlla ē pars sor.
quin illa sit minor sor. ergo etc. **S**ed
an cathegorematice tenet tunc totū
idem est quod ens perfectū ex oib⁹
suis partibus ut sor. ē tot⁹ hō. i. sor.
est perfectus hō ex oibus suis par
tibus. Et cōiter qñ precedit totā pro
pōnem sincathegorematice tenetur
qñ uero mediat iter partes subiecti
aut ponitur a parte predicati cathe

gorematic teneat. ut totus sor. e al
quid hois. li totus teneat sincathego
rematic. Sed dicendo ens totu al
mouet aut tu es totus ho. li totu te
neat cathegorematic. Ex quibus ife
ro aliquas cōfones quarū p̄ia ē illa
Totus sor. est aliquid sor. et tñ non
totus sor. est minor sor. p̄ia pars
probat. quia quelz pars sor est aliqd
sor. Pa etiā probat quia nō quelibet
pars sor. est minor sor. sicut corpus
totale sor. aut aīa eius que non est
quanta. Secunda cōclusio totus sor.
est pars sor. et tñ nō tot⁹ hō ē pars
sor. prima pars p3 q2 quelibet pars
sor. est pars sor. Pa pars etiā patet
quoniā nō quelibet pars hois ē pars
sor. nā est aliqua pars platonis que
non est pars sor. Tercia cōclusio in o
culo tuo est totum quod est in mun
do. et tñ nō totum quod est in mun
do est in oculo tuo. p̄ia pars proba
tur. nā in oculo tuo est ens perfectū
ex suis partibus. q2 pupilla oculi tui
Pa pars etiā p3. q2 nō quelibet pars
mundi est in oculo tuo. Quarta con
clusio correlaria ex priori. in bursa
tua est tota pecunia mundi et i aīa
tua est tota scientia possibilis. p̄ia
pars probat quoniā i bursa tua est
ens perfectū ex suis partibus quod
est pecunia mundi. dato q̄ habeas
vnum denariū in bursa tua. Pa pars
etiā p3 ex priori eo q̄ in aīa tua est
ens perfectum ex suis partibus q̄ ē
scientia possibilis. Ex quibus sequit̄
q̄ hec propō est falsa que tñ cōter
cedit̄. s. aīa intellectua est tota in
toto et tota in qualz parte. nā si est
tota ergo est ens his partes. conse
quens falsum quare 7c.

Semper uertitur cū li omni tē
pore s̄m exigentia2 verbi cui
addit ita q̄ idem est dicere semper
fuit homo 7 omi tempore preterito
fuit homo. Et exponit sic Aliquū fuit
hō 7 non fuit aliquū quin tunc fuerit

homo ergo. Item de futuro semper
erit aliquid aliquū erit aliquid 7 non
erit aliquū quin tunc erit aliqd ergo
Ex predictis inīero aliquas cōclūsi
nes quarū prima ē illa semper fuit
aliquid quod nō semper fuit probat̄
aliquū fuit aliqd quod nō semper fuit
7 nō fuit aliquū qñ tunc fuerat aliqd
quod nō semper fuit ergo. Secūda
cōclusio semper erit aliquis homo q̄ nī
semper erit. probat̄ quia aliquū erit
aliquis hō qui nō semper erit 7 non
erit aliquū quin tūc erit aliquis homo
qui nō semper erit ergo. Tercia
cōclusio semper est hoc instans p̄is.
probatur aliquū est hoc instans p̄is
7 nō est aliquū quin tunc sit hoc istās
p̄is ergo. patet etiam ex sua uerti
bili. s. omni tēpore p̄iti est hoc istās
p̄is. Ex eadē cōclusionē sequit̄ corre
larie q̄ quicquid uiuit semper est 7
quicquid currit ut mouetur semper se
habet eodē mō. licet nō semper se
habuerit aut semper se habebit eo
dē modo. Notandū q̄ nō absq̄ eā di
cit̄ semper uertit̄ cū li oī tēpore
s̄m etigentia2 sui verbi. q2 si absolu
te uertere2 cū li oī tēpore hec est
falsa semper de⁹ fuit aut mūd⁹ sem
per erit q2 nō omni tēpore de⁹ fuit
probat̄ nā si omi tēpore deus fuit 7
p̄is tempus est tempus ergo tēpore
p̄iti deus fuit. p3 aīa. q2 i tercio p̄i
me. exquo li tempore ampliatur ad
supponēdū pro eo quod ē uel fuit et
aīa ē s̄m q2 tēpus p̄is nunquā fuit.
Eodem mō oñdit̄ falsitas huius. mū
dus semper erit. q2 non erit in tem
pore p̄iti verū tñ eligat rē dēns re
sponzionem sibi magis r̄formē. quia
harū quelibet sustentabilis est. Ex
illo sō mō loquendi sequit̄. q̄ aliquū
deus non fuit. et aliquū celū nō erit.
q2 tunc deus nō fuit demonstrando
instans p̄is et tūc est uel fuit aliquū
ergo 7c. Consilr celū nō erit q2 tūc
nō erit demonstrando instans p̄is
et tunc est uel erit aliquū ergo etc.

Ab eterno dupliciter sumit vno
modo noialiter cu determinatio
ne preponis a uel ab. ⁊ tunc resolui
tur. ut ab eterno fuit a. ab hoc fuit
a ⁊ hoc est uel fuit eternuz ergo ab
eterno fuit a ita q ab eterno noia
liter sumedo uertit cu li ab aliquo
eterno. Aliter sumit ab eterno. s ad
uerbialiter ⁊ uertit cu li eternaliter et
significat ide quod ante oē tempus
finitu aut ante oē instas ul post oē
tempus finitu uel post omne instas.
Et exponit sic ut ab eterno fuit de
ante aliquod tepus finitu fuit deus.
⁊ nullu fuit temp finitu quin ante
illud fuerit deus ergo ⁊c. Sitr de
futuro. ut ab eterno uel eternaliter
erit aliquid sic expoit post aliquod
tepus finitu erit aliquid ⁊ nō ē uel
erit temp finitu qui post illud erit
aliquid ergo. ul sic post aliquod in
stas erit aliquid ⁊ non ē uel erit ali
quod instas qn post illud erit aliqd
ergo. Et notanter dico finitu q ali
quod fuit tepus ante quod deus nō
fuit s. tempus infinitu a parte ante
Sitr aliquid erit tempus post quod
nihil erit uidelicet tempus infinitu
a parte post. Ex predictis infero ali
quas clusiones quarū prima ē ista.
Ab eterno tu fuisti et tamē nō eter
naliter tu fuisti. Pa pars ē de se ma
nifesta quoniam ante tempus mille
annoru tu nō fuisti. sed prima pars
probat. nā ab isto tu fuisti demran
do deū. et hoc ē uel fuit eternu er
go. pz nū tenedo li ab eterno noia
liter. Secunda clusio. ab eterno tu
eris. et tū nō ab eterno tu eris. pz
illa clusio sumedo li ab eterno pri
mi parte noialiter ⁊ in pa aduerbi
aliter. nec sunt contradictoria ex quo
illi termini nō uniforniter sumunt.
Tertia clusio. ab eterno siue eterna
liter fuit aliquid quod nō ab eterno
siue eternaliter fuit probat nā ante
aliquod tempus finitu fuit aliquid
quod nō ab eterno siue eternaliter

fuit. et nō est uel fuit tempus finitu
quin ante illud fuerit aliquid quod
nō ab eterno siue eternaliter fuit.
ergo ⁊c. Quarta clusio. eternaliter
siue ab eterno erit aliquid hō qui nō
erit eternaliter siue ab eterno. pro
bat. nā post aliquod tempus finitu
erit aliquid hō qui nō erit eternaliter
siue ab eterno ⁊ nō est uel erit tem
pus finitu quin post illud erit aliqd
hō qui nō eternaliter siue ab eterno
erit. ergo. Quicunq dicta sunt de
li ab eterno et eternaliter pnt dici
de istis terminis perpetuo et in eter
num q pnt dupliciter sumi. s. noiali
ter et aduerbialiter. sicut in priori
bus exemplificatu est. quare etc.

Infinitum dupliciter sumit scz
cathegorematicē ⁊ sincathe
gorematicē. Cathegorematicē enim
ide est q sine fine ⁊ sine principio.
ut a est infinitu id est a ē sine pñci
pio ⁊ sine fine ⁊ sic cōiter sumitur
quando ponit a parte predicati ut
exemplificatu est aut qn limitat in
subiecto. ut dicēdo aliquid infinitu
ē hōi autē limitatio fit qn adiecit
uel substante teneē. Sic autē sumē
do infinitu solet dici q nihil est in
finitu nec aliqua sunt infinita quia
nihil ē sine fine nec aliqua sunt sine
fine. Sumedo autē infinitu sincathe
gorematicē exponitur per duas ex
ponētes sūm exigentia termi cui ad
ditur aut sūm propriā naturā singla
ris uel pluralis numeri ut infinitu
corp⁹ ē sic exponit. Aliquantu corp⁹
est ⁊ nō ē corpus finitu. quin isto
maius sit. ergo Itē infinitu corpus
fuit sic exponit. Aliquantu corp⁹ fu
it ⁊ nō est uel fuit corpus finitu qui
illo maius fuerit ergo ⁊c. In plurali
autē numero nō exponit per li mai
us. sed per li plura ut infinita corpo
ra sunt sic exponit Aliquot corpora
sunt ⁊ nō sunt corpora finita qn plu
ra illis sint ergo Itē de pñ infiniti
homies fuerunt sic exponitur aliquos

hotes fuerit 7 n̄ sunt l fuerit hotes
finti quin plures illis fuerint. ergo
Et sibi de futuro. ut infinita instantia
erūt. sic expōnitur. Aliquot instātia
erūt 7 n̄ sunt l erūt instātia finita qn̄
illis plura erūt. ergo et tñ alter mo
d⁹ exponēdi q̄ cōiter sustinet sapiēs
quodāmodo naturā singulariū ut ifi
nitū corp⁹ ē. sic expōnitur. Aliquātū
corpus ē 7 duplū ad illud et triplū
ad illud et sic in infinitū. ergo. Itē in
plurali numero. ut infinita sunt sic
expōnūt. duo sunt et tria sunt et sic
in infinitū ergo. Quilibz istorū mōrū
bon⁹ ē ad pñs. verūtū primus ē for
malior l3 forte p⁹ sit intelligibilior.
Ex predictis ifero aliquas conclusel
quarū p̄ma ē ista. Infinitū corpus
de⁹ pōt producere nō tñ pōt produ
cere corp⁹ infinitū. p̄ia pars pro
batū. Nā aliquantum corp⁹ de⁹ pōt
producere et nō ē l pōt ēē corp⁹ fini
tū qn̄ mai⁹ isto de⁹ possit produce
re ergo. **S**ecūda aliter. aliquātū corp⁹
de⁹ pōt producere 7 duplū ad illud
et triplū ad illud et sic in infinitū
ergo. s̄a vero pars ptz de se quoniā
deus n̄ pōt producere corp⁹ sine fi
ne eo enī q̄ aliquod ē corp⁹ ipsū ē
figuratū. ergo termino l terminis clau
sū 7 per n̄s finitū ergo 7c. **S**ecū
da dco. Infinitū temp⁹ ē elapsū et
tamē nullū temp⁹ elapsū fuit infini
tū p̄ia pars probat quoniā aliquod
temp⁹ ē elapsū 7 duplū ad illud et
triplū ad illud 7 sic in infinitū. ergo
s̄a pars etiā probat ex hoc qz nullū
tēp⁹ elapsū fuit sine fine. quodlibz
nāqz terminabat ad aliquod instās. l3
hic dubitat. Nā i altero caplo dictū
ē q̄ aliquod fuit tēpus infinitū a par
te añ ergo aliquod tēp⁹ elapsū fuit
Infinitū. Dicūt q̄ ibi locutus sum de
Infinito fm̄ quid quod n̄ h3 p̄icipiū
l3 finē sicut t̄p̄s infinitū p̄teritū
nūc autē loquor de infinito simplr
quod n̄ h3 p̄icipiū n3 finē. **T**ercia
dco infinit⁹ numer⁹ ē finit⁹ 7 tñ nul

lus numer⁹ infinit⁹ ē infinitus prima
pars p3 quoniā aliqñt⁹ numer⁹ ē nu
merus finitus 7 n̄ ē nūerus finitus
qn̄ maior illo sit numer⁹ finit⁹ ergo
7c. s̄a pars p3 quoniā null⁹ nūerus fi
nit⁹ ē sine fine. ergo 7c. **Q**uarta
dco infinita sunt finita 7 tñ nlla fini
ta sunt infinita. p̄ia pars probat qz
duo sūt finita 7 tria sunt finita 7 sic
i infinitū ergo etc. s̄a pars ptz de se
quia nlla finita sunt entia sine fine.
Quinta dco infinitis finita sunt plu
ra et tñ nulla finita sunt plura infini
tis. p̄ia pars p3 quoniā duobus fini
ta sunt plura et tribus finita sūt plu
ra et sic i infinitū. s̄a pars p3 de se
qz suū oppositū includit i se manifeste
contradēm. **S**exta dco. Infiniti erūt
dies. et infiniti erunt anni dato. fm̄
Aristot. q̄ mundus sit perpetuus et
eternus. ista dco p3 q̄ iterūcūqz ex
ponat partes. **E**x qua dco sequi q̄
nōn plures fuerunt dies q̄ añi nec
erunt qz infiniti utrobiz.
Obligatio ē orō p̄p̄ita et signis
obligatōis 7 obligatō. ut pono
tibi istā. tu es rome. tota hec orō vo
cat obligatō. **S**igna aut obligatōis sē
iste dictōes. pono tibi istā. **O**bligatū
vero est ista tota oratio. tu es rome
Due igit sunt spēs obligatōis. v3
positō 7 depō in grū. p̄ia ē primitus
istādū quasdā gñales reglas prepo
nēdo quarū p̄ia ē ista. **O**ē possibile
tibi positū ē a te admittēdum verbi
grā. **S**i pono tibi istā. tu es admittē
da ē ēt si ponat suū contradictoriū. tu
non es. 7 ita de ceteris possibilibus
propōnibus. **S**ecūda regula q̄ tibi
positum et a te admissum infra tem
pus obligatōis propositū ē a te acce
dēdum. ver. grā pono tibi istā. tu es
rome qua admissa. qz possibilis quo
tiescūqz proponit durāte tempore
obligatōis ē cedenda. **E**t notantez
diciť durāte tēpore obligatōis qz
ipso cessante n̄ amplius obligat. rñs
ipsum concedere. **E**t durat tempus

obligatōis ab istāti admissiōis quo
usq; dicat cedat tps obligatōis. ut
quousq; opponēs trāsserit se ad ali
am materiā. **Tercia regla.** Omē se
quēs exposito et aditō per se aut ex
posito cū cesso l' cum cessis infra tē
pus obligatōis propositū ē ccedēdū
Exēplūz primi pono tibi istam tu es
rome q' aditā propono tu n̄ es pari
si ccedēda ē q' seqns exposito per
se nā bñ seqtur tu es rome ergo tu
nō es parisius. **Exēplūz** sī pono tibi
istā oīs hō ē rome q' aditā propono
tu es hō ccedēda ē. qz vera et iperti
nēs. deide tu es rōe iterum ē ccedē
da qz sequēs exposito cum cesso se
quit enī oīs hō ē rōe tu es hō. ergo
tu es rome. **Exēplūz** terciū pono tibi
istā oīs hō disputās ē parisius q' posi
ta et aditā propono tibi tu es homo
disputās ccedēda ē. qz qlibet illarū
ē vera et ipertinēs ē. Deide tu es pa
risius q' ccedere qz sequit ex posi
to cū duobus cessis. Sequit enī oīs
hō disputās ē parisius tu es hō et tu
es disputās. ergo tu es parisius.

Quarta regla ē ista. Oē repugnās
posito cum cesso l' cū cessis collec
tīe l' diuisīe ē negandūz. p3 qz duo
contradictoria n̄ sunt ccedēda ab eodē
in eodē tpe sed cuiuslibet tal' repug
nātis ē oppositū ccedēdum qz seqns
ut dicie terciā regla. ergo quodlibz
tale repugnās ē negādum. ver. grā
posita et admissa ista oīs hō currit et
cessa illa tu es hō debet illa negari
tu n̄ curris ex quo suum contradictori
um sequit et ccedēdum. s. tu curris.

Quinta regla ē ista oē seqns ex posi
to cum opposito bñ negati l' cum op
positis bñ negatorū infra tēpus obli
gationis propositum ē ccedēdum. **Ex**
ēplūz primi pono tibi istā omīs hō
currit et admissa propono tu curris
negandū ē qz falsa et n̄ seqns deinde
tu n̄ es hō ccedēda est qz seqns ex
posito cū opposito bñ negati ut omīs

hō currit tu n̄ curris ergo tu nō es
hō. **Exēplūz** sī pono tibi istā antiq'
ē coloratus q' admissa propono tibi
istā antiq'pūs ē albus l' antiq'pūs est
niger negādā ē qlibet illarū qz fal
sa n̄ seqns deide propono antiq'pūs
ē medio colore coloratus ccedēda ē
qz sequit exposito et oppositis bñ ne
gatorū ut antiq'pūs ē coloratus et
nō albus nec niger. ergo ē medio co
lore coloratus. **Sexta regla** ē ista
oē repugnāsposito et opposito bene
negati l' oppositis bñ negatorū in
fra tēpus obligatōis propositum est
negādū ut si i pzo. exēplo propo
tur tertio loco tu es hō negādā est
qz suum contradictoriū seqt. **Sic** si in
fo exēplo proponat tertio loco anti
q'pūs n̄ ē medio colore coloratus ne
gādā ē propter eandē cām s. qz suū
contradictoriū seqt. **Septia regla** ē
illa. Ad oē ipertinēs rōndendū ē s'm
sui qlitatē id ē si ē verum ccedēdum
ē si falsum negādū si dubiū dubitan
dum impertinēs voco quod n̄ sequit
nec repugnat. vñ qlibet illarū tu es
hō tu curris ē ipertinēs isti omīs hō
currit qz n̄ sequit nec repugnat ideo
si imediate post istam oīs hō currit
proponit tu es hō ccedēda est qz ve
ra et ipertinēs. et si proponit tu cur
ris negādā est. **Ipertinens** est du
plex. s. seqns et repugnās vñ cessis
istis oīs hō currit tu es hō. tu curris
est pertinēs sequēs et tu n̄ curris n̄
pertinēs repugnās. Ex illa regla se
quit correlarie q' oē fallūz n̄ sequēs
ē ccedēdum p3 pars probat nam
si illud ē falsum n̄ sequens ergo est i
pertinens l' repugnans et per pns ne
gandū. Pa pars sūtr probat nam si il
lud ē verūz n̄ repugnās ergo sequēs
l' ipertinens et per pns iuxta reglas
dictas est ccedēdum. **Octaua**
regla est ista propter possibile posi
tum non est impossibile conceden

dum nec necessarium negandum. Quia
nullum repugnans est concedendum
nec aliquod sequens negandum sed
omne impossibile saltem. per se est re
pugnans cuilibet. et omne necessarium
est sequens ergo impossibile non est co
cedendum nec necessarium negandum
quocumque possibili posito. Concludo
ergo quod infra tempus obligationis quo
trahitur quicquid proponitur aliqua
est ars deus est homo est asinus. prima est
concedenda et facta neganda. Notandum quod
duplex est necessarium. scilicet per se et per
accidens. Necessarium per se est illud cuius
adequatum significatum non potest nec po
tuit nec poterit esse falsum ut deus est.
Necessarium per accidens est illud cuius sig
nificatum adequatum non potest esse falsum
sed potuit esse falsum ut tu fuisti unde
solum recte dici quod omnis propositio de pro
teritis dupliciter non dependens a fu
turo est necessaria. Scilicet duplex im
possibile videlicet per se et per accidens. Impos
sibile per se est illud cuius adequatum
significatum non potest nec potuit esse verum
nec poterit esse nullum deus est. Impossi
bile vero per accidens est illud cuius ade
quatum significatum non potest esse
verum. sed bene potuit esse verum. ut tu
non fuisti. Unde semper si unum con
tradictorium est necessarium aliud est
impossibile et contra. Intellegitur igitur
regula ista de impossibili et necessa
rio per se quia aliquando propter possi
bile positum est concedendum impossibi
le et negandum necessarium per acci
dens ut pono tibi ista hoc instans non
fuit demonstrando instans presens
admittenda est quia vera quia admis
sa certum est quod illud instans prete
rit. et tamen si propono eandem co
cedenda est et suum oppositum negan
dum non obstat quod sit factum im
possibile per accidens et suum oppo
situm necessarium similiter per acci
dens. Ultima regula est ista quali
bet parte copulativae concessa conce

denda est copulativa cuius ille vel eo
consimiles sunt partes principales.
Et una parte disiunctivae concessa con
cedenda est disiunctiva cuius illa pars
principalis probat hoc. nam sicut ad
veritatem copulativae requiritur et suf
ficit quilibet eius partem esse veram
et ad veritatem disiunctivae quod una
sit vera ita ad hoc quod copulativa sit
concedenda requiritur et sufficit qua
libet partem esse concedendam. Et
ad hoc quod disiunctiva sit conceden
da requiritur et sufficit unam partem
principalem esse concedendam. ver
bi gratia. pono tibi istam tu es rome
qua admissa. si proponitur eadem con
cedenda est. deinde tu es homo co
cedenda est quia vera et impertinens.
Ultimo si proponitur ista copulati
va tu es rome et tu es homo conce
denda est. quia partes sunt concess
se. Et ita de disiunctiva suo modo di
catur. quare etc.

Charus regularum veritas
tenetur innotescat contra qua
libet illarum unam formabo obliga
tionem. Contra igitur primam regu
lam. pono tibi omne possibile si non
admittis arguo sic. Ego pono tibi om
ne possibile et non admittis omne
possibile bene respondendo. ergo
non omne possibile est a te admittē
dum quod est contra regulam. Si au
tem admittis propono tibi ista duo
tu es. et tu non es. si concedis tu co
cedis duo contradictoria ergo ma
le respondes. Si negas aliquam ista
rum quolibet istarum est tibi posita
et a te admissa. quia possibile ex quo po
sui tibi omne possibile ergo tu negas
tibi positum et a te admissum et per mu
male respondes patet consequentia
per secundam regulam. Responde
tur non admittendo positum. et tunc
ad argumentum pono tibi omne possibi
le et non admittis omne possibile. ergo
non omne possibile est a te admittendum

nego argumentū sicut si sequitur pono
tibi utrumque istorum contradictoriorum
tu es tu non es. et non admittis utrumque
istorum. ergo non utrumque istorum contra
dictoriorum ē a te admittendum. sed solum
sequitur quod non ē admittendum utrumque isto
rum. ita ita priorum non sequitur quod non est
admittendum omnē possibile et hoc est
verum cum quo stat quod omnē possibile ē ad
mittendum. Contra fam regulā argui
tur sic. Et pono tibi ista tu es rome.
ē tibi positum et a te admissum quia ad
missa propono tibi tu es rome nega
da ē. quod falsa et impertinet. tunc argui
tur sic illa propositio ē a te neganda et
eadem ē tibi posita et a te bene admissa.
ergo tibi positum et a te admissum ē
negandum. tunc non quod ē syllogismus reso
lutorius et maior excessus minor vero
ē posita. Rūdet admittendo positum
et cum proponitur tu es rome negatur. et
tunc ad argumentum nego maiorem ex
eo quod repugnat posito. nam sequitur tu
es rome ē tibi positum et a te admissum
ergo tu es rome ē a te cecedendum quod
repugnat huic tu es rome ē. a te ne
gandum. Quocienscumque ergo proponi
tur ista negatur. et cum dicitur ista ē a te
cedenda. iterum negatur. et ceditur quod ē
cedenda. et si arguitur sic illa ē a te co
cedenda et tu negas eam ergo male re
spondes. negatur non sicut non sequitur tu
cedis a propositione et a propositio est
falsa. ergo tu male respondes. dato quod a
sit unum falsum sequens. sed in qualis illa
rum non addendum ē ante tu si es
obligatus quod negatur tanquam falsum et
impertinet. Contra tertiā regulā
arguitur sic. pono tibi ista tu curris et
tu non curris ē a te cecedendum. casus
ē possibilis. quod possibile ē quod tu curras
et quod illa tu non curris sit tibi posita
et a te admissa et ante cecedenda. ad
missio ergo casu arguo sic tu curris si
ē a te cecedendum et tu curris sequitur
ex posito et admissio tanquam a copula
tua ad alterā partē. ergo non quod
sequens ex posito et admissio ē ceceden

dum non tenet et prima pars antecedens
probat. nam tu non curris ē a te cede
dum per positum sed tu non curris contra
dicitur isti tu curris ergo tu curris non
ē a te cecedendum. non tenet. quod si unum
contradictoriorum ē cecedendum reliquum
ē negandum. Rūdet admittendo po
situm et tunc ad argumentum nego ista
tu curris non ē a te cecedendum et ad
probationem nego minorem videlicet
tu curris traditisti isti tu non curris
non tanquam falsam. sed tanquam repugnan
tem duobus concessis sequitur enim tu cur
ris ē a te cecedendum et tu non curris a
te ē cecedendum. ergo tu curris et tu
non curris non sunt contradictoria. Si
tamen fieret casus isto modo pono tibi ista
tu curris et tu non curris ei? tradit
ionem ē a te cecedendum admitto casum
et cedo illa tu curris quocienscumque
proponitur. et nego quod sit a me ceceden
da tanquam repugnans se parti copula
tiue posite nam sequitur tu non curris
contradictorium eius ē a te cecedendum
ergo tu curris non ē a te cecedendum
Et si arguitur sic tu curris non ē a te co
cedenda et cedis eam. ergo male respo
des nego non sicut non sequitur tu ne
gas a propositionem ipsa ē vera. ergo
male respondes. sed oportet addere
in ante et tu non es obligatus. et hoc
negatur tanquam falsum. Contra quartā
regulā arguitur probando quod repug
nas posito ē a te cecedendum. Et pono
tibi ista nihil ē tibi positum quod admissa
quia possibilis propono tibi ista aliquid
quid ē tibi positum si cecedis et bene re
spondes ergo habeo intentum quod illa
repugnat posito. Si negas contra ego
posui tibi ista nihil est tibi positum et ipa
ē aliquid ergo aliquid ē tibi positum.
Rūdetur negando ista aliquid ē tibi
positum et tunc ad argumentum nego
maiorē videlicet ego posui tibi ista
nihil ē tibi positum tanquam repugnantem
hec enim repugnat nihil ē tibi positum
et posui tibi ista. Et si arguitur positio
repugnat tibi posito. ergo aliquid ē

tibi positum negetur antecedens qz repugnās ⁊ quelibet alia propositio ad quā sequit̃ aliquid esse tibi positū. **C**onsidera rīdēt si ponat̃ te si esse ad mittēdo ⁊ cēdēdo idē si dicitur tu concedis istā uel tu bī rīdes nego quāz talē qz ad ipsam sequit̃ te esse quod ē oppositū positū. **C**ontra quī tā regulā arguit̃. Iā data veritate istī sequit̃ qd̃ admissio quocūqz cōtingēt falso sit quodlqz aliud cōtingēs falsum cēdendū probat̃ ⁊ pono tibi istā tu es rome qua posita ⁊ admissa propono tibi istā tu es rome. ⁊ baculus stat in angulo. p̃z qd̃ illa ē neganda qz falsa si sequēs. deinde proponitur null⁹ baculus stat in angulo. si negas ergo intētū tra regulā. quia sequit̃ ex posito cum opposito bī negati sequit̃ enī tu nō es rome l̃ null⁹ baculus stat in angulo. s̃z tu es rome per positū. ergo nullus baculus stat in angulo. **S**i ergo cēdit̃ illa null⁹ baculus stat in angulo habeo cōclusionē principālē probandā qz sicut de ducit̃ illa ita ⁊ quēlibz aliā dūmodo suum oppositū iungat̃ copulatiōe cū posito que copulatiua imēdiate post positū proponat̃. **R**īdēt cēdēdo cōclusionē adducit̃ imo potest idem falsus ⁊ quodcūqz deduci dūmō pōatur disiunctiue cum opposito positū ver. grā pono tibi istā tu curris qua admissa propono tibi tu nō curris l̃ bacul⁹ stat in angulo aut aliqz talem tu es papa uel epūs. cēdēda est qz vera ⁊ īpertinens deinde proponit̃ bacul⁹ stat in angulo oportet cēdere qz sequit̃ ex posito ⁊ vno cōcesso sequit̃ enī tu nō curris l̃ bacul⁹ stat in angulo s̃z tu curris per positū ⁊ ergo baculus stat in angulo. **C**ōtra sextā regulā arguit̃ sic ⁊ pono tibi istā disiunctiua tu curris l̃ rex sedz qua posita ⁊ admissa propono istā null⁹ rex sedet ⁊ patet qd̃ ē dubitanda qz dubia ⁊ īpertinēs deinde propono tu curris negāda est qz falsa ⁊ īper

tinēs deinde propono iterū illā nullus rex sedet. si negas l̃ cēdis eam ⁊ prius dubitasti ergo male respondes. tenet nīa per vnā regulā obligationis quia oēs rīsones infra tempus obligationis sunt retroquēde ad idē instās. **S**i ergo dubitas istam ⁊ bene respondes illa nō est a te neganda ⁊ tamē repugnat posito ⁊ opposito bene negati. Nam bene sequitur tu curris uel rex sedet sed tu nō curris ergo rex sedet. **R**espondēt̃ admittēdo positum ⁊ cum proponit̃ illa nullus rex sedet dubitat̃ ⁊ illa negatur tu curris ⁊ cum iterum proponitur nullus rex sedet, negatur quia repugnat posito ⁊ opposito bene negati. **E**t cum dicitur prius dubitasti eam ⁊ modo negas ergo male respondes. non ualet argumentū ⁊ ad regulāz dico quod intelligit de responsionibus repugnantibus sicut est concedere ⁊ negare. **I**tem conceditur in simili casu quod aliqua propositio in vno loco est concedēda ⁊ in alio loco est concedēda ut pono tibi istam tu curris uel rex sedz qua admissa propono rex sedet dubitanda est quia dubia ⁊ īpertinens deinde tu curris neganda est quia falsa ⁊ īpertinens. **I**terum propono rex sedet ⁊ patet quod est concedēda quia sequens ex posito ⁊ opposito bene negati ut tu curris uel rex sedet sed tu non curris ergo rex sedet. **C**ontra septimā regulam arguitur probando quod nō ad omne īpertinens est respondendūz secūdum sui qualitatez. **E**t pono tibi istā tu es rome q̃ admissa ⁊ concessa propono tu es rome in hoc instanti demonstrando instans p̃sens. si concedis habeo intentum quia ista est falsa ⁊ īpertinens cum nō sequat̃ nec repugnet. **S**i vero neget̃ cōtra oē quod ē rome ē rome ī hoc instanti s̃z tu es rome ergo tu es rōe in hoc instanti maior probatur. nā oē quod

est rome. ē rome in instanti p̄ci. sed nullū ē instans p̄is nisi hoc. ergo oē quod ē rome ē rome in hoc instanti.

Respondet̄ admittēdo positū z cuz proponit̄ tū es rome in hoc instanti neget̄ z ad ei⁹ probationē nego maiore. qz repugnat posito z opposito bñ negati nā sequit̄ tu es rome z tu nō es rōe in hoc instāti. ergo nō oē quod ē rōe ē rōe ī hoc instāti. Et ad probatōnē illi⁹ maioris cēdo quod omne quod ē rome ē rome in instanti p̄ci z nego minore. s. qz nullū sit instans p̄is nisi hoc quoniā ex vno cōcesso z opposito bene negati sequit̄ oppositū illius exceptiue. sequit̄ enī omē quod ē rome ē rome in instāti p̄ci z nō omne quod ē rome est rōe in hoc instāti. ergo aliquid est istāl quod nō est hoc quod repugnat illi exceptiue. Et si dicit̄ quod est illud instans dicitur qz stat quod sit a uel b nec est determinanda nisi disiunctiue talis questio.

Contra octauaz regulā arguit̄ sic Et pono tibi istam hō est asinus est tibi positum z a te admissum quia admissa z concessa. qz possibilis propono hō est asinus uel concedis uel negas. Si concedis et bene respondes habeo intentum scz quod propter possibile positum concedendū ē impossibile per se. Si autem negas p̄ra omne tibi positum z a te admissum est a te concedendum sed homo est asinus est tibi positum z a te admissum ergo homo ē asinus est a te concedendum. tenet consequentia cuz maiori quia est fa z minor patet quia est positum. tunc arguit̄ sic homo est asinus est a te concedendū z homo est asinus est ī possibile per se ergo impossibile per se est a te concedendū z consequenter necessarium per se est a te negandum quia suuz contradictoriū est necessarium per se nō homo est asinus.

Respondetur admittendo positum z cum proponit̄ homo est asinus ne

gatur z tunc ad argumenta. cōcedo qz homo est asinus est a te cōcedendū z nego qz homo est asinus sit impossibile per se tanqz repugnās vni cōcesso. sequit̄ enī homo est asinus est a te cōcedendū. ergo homo est asinus non est impossibile per se. Et si arguit̄ sic homo est asinus est a te concedendū z tu negas ipsam ergo tu male respondes. nego argumētū sed oportet addere z tu non es obligatus. **C**ontra ultimā regulā arguit̄ z pono tibi istam tu es rome qua admissa z concessa propono tibi istam copulatiuam tu es rome z tu es hō. hec copulatiua ē falsa z impertinēs ergo neganda z tamen quelibet ei⁹ pars est concedenda. nego argumētū parte copulatiue concessa est cōcedenda copulatiua quod est contra regulam sed probatur quod quelibz pars copulatiue sit concedenda qz prima pars est concedenda qua posita z admissa z secūda similiter qz vera z impertinens ergo etcetera.

Respondetur admittēdo positum z cum proponitur copulatiua nego eā z nego qz quelibet eius pars sit concedenda eo quod secunda est neganda z cuz dicitur qz est vera z impertinens concedo qz ē vera sed non ē impertinēs immo ē repugnans quia suum contradictoriū sequitur ex posito z opposito bene negati. Nam sequitur tu non es rome uel tu nō es homo sz tu es rome per positum ergo tu non es homo. Si autem immediate post positū proponeretur tu es homo concederē eam quia vera z impertinens z consequenter concederem istam copulatiuaz tu es rome z tu es homo tanqz sequeretur ex suis partibus concessis. Item arguo contra eandem regulā z pono tibi istam om̄s hō est rome. qua admissa propono tu es hō z tu es rome hec copulatiua ē neganda qz falsa z impertinēs deīde propono tu es hō ista

*Co ho sopz
ho est asinus
qz p̄ra vera*

cōcedenda quia vera ⁊ impertinēs
Alterius propono alterā partē tu
es rome ⁊ patet q̄ hec s̄c̄r ē cēdē
da q̄ sequēs exposito ⁊ vno cēssō.
verbi gr̄a. Om̄is hō ē rome tu es hō
ergo tu es rome ⁊ ita habeo intētā
q̄ copulatiā ē neganda ⁊ tamē que
libet eius pars est cēdenda. **R**espō
detur admittēdo positū ⁊ negando
copulatiuam ⁊ cū proponit̄ tu es ho
mo nego quia repugnat posito cum
opposito bene negatī quia suum con
tradictōnū sequit̄. Nam sequit̄ om̄is
hō est rome ⁊ tu nō es homo uel tu
nō es rome ergo tu nō es homo. pa
tet cōsequētia quia cōsequit̄ sequitur
exposito ⁊ qualibet parte disiuncti
ue ergo sequit̄ exposito ⁊ tota dis
iunctiua patet cōsequētia ⁊ antecē
dēs s̄c̄r p̄z intuenti quare ⁊c.

In materia uertibilitatis pro
positionū proponit̄ hoc sophi
sma pono tibi istam de^o est ⁊ homo
est asinus cōuertuntur qua admissa
quia possibilis propono deus ē cōcē
das quia necessarium per se deinde
propono homo ē asinus uel cōcedis
uel negas. si cēdis cōtracedat tem
pus obligatiōis ⁊ ostendo tibi q̄ tu
cēssisti impossibile per se in tēpore
obligatiōis ergo male respondēs.
vnde extra temp^o obligatiōis sem
per rei veritas est fatenda quia per
hunc modum apparet si respondēs
bene uel male respondebat in tēpo
re obligatiōis. Si autē in tempore
obligatiōis neget̄ illa homo ē asin^o
cōtra deus est ⁊ homo ē asinus cō
uertunt̄ ⁊ hec ē concedēda deus est
ergo hec ē concedēda homo ē asin^o
⁊ tu negas eaz ergo male respōdes

Item admissō illo casu propono hec
est vera deus est debet concedi q̄
verum ⁊ ipertinēs deinde hec est
vera homo est asinus hec est cence
denda quia sequens. Nam sequit̄ ille
conuertunt̄ ⁊ prima ē vera ergo. et
pa. ⁊ tunc sic ista ē vera homo ē asi

nus que adequate significat hominē
esse asinum ergo hominē esse asinū
est uerū ⁊ per consequens homo est
asinus. **A**d primū r̄ respondetur ad
mittendo casum ⁊ euz proponit̄ de^o
est concedo ⁊ nego istam homo est
asinus ⁊ tunc ad argumentuz conce
do quod homo est asin^o est a me cō
cedendum ⁊ ad argumentuz impro
bans nego consequentiam sed opoz
tet addere q̄ tu nō es obligat^o quod
ego nego. **E**t si arguitur homo est
asinus est a te concedendū et homo
est asin^o est per se impossibile ergo
per se impossibile est a te conceden
dūz nego minorē tanq̄ repugnantē
maiori concessit̄. **E**odē modo respō
detur si primo loco proponatur ista
homo est asinus est a te conceden
dum quod concederetur ⁊ consequē
ter diceretur q̄ ista deus est ē a te
neganda ⁊ negaretur q̄ esset neces
saria per se quia repugnat concessō
Sequitur enī deus est ē a te negan
da ergo non est necessaria per se.

Ad s̄m concedo quod illa est vera
homo ē asinus ⁊ nego q̄ ipsa signifi
cet adequate hominem eē asinū q̄
repugnat maiori cōcēsse se quē enīz
illa est vera homo est asinus ergo nō
significat adequate hominē esse asi
num vbi autem primo loco propone
retur illa homo est asinus est falsa
concederet̄ quia verum ⁊ ipertinēs
deinde deus est ē falsa conceditur
quia sequēs ⁊ negatur tanq̄ repug
nans q̄ significet adequate deuz eē
Et si diceretur qualiter adeq̄te signi
ficat non determinatur hic aliqua
talis questio. Notandum quod si po
neretur conuerti deus est ⁊ homo
est asinus sic adequate significando
ut prius nō debet admitti casus q̄
eo admissō sequitur incōueniens ul
contradictō probatur nam admissō
illo propono hec est vera deus est
uel concedis uel negas. **S**i negas
contra illa nō est vera deus est quo

adeq̃te significat deū esse ergo deū
esse nō ē uerū quod est impossibile.
Si autē cecidit. deinde propono hec
ē vera hō est alinus oportet cede
re tanq̃ sequē. tunc arguit sic illa ē
vera hō ē alin² que adequate signi
ficat hominē esse alinū. ergo uerū ē
hōem esse alinū dñs impossibile. *Pro*
aliquali ergo rñsione i hac materia
pono aliquas regulas quarū *Prima*
ē ista *Quicūq̃* ponit duas propōes
uerti adequate significādo quarum
vna ē necessaria ⁊ alia impossibilis nō
admittit casus iste. qz tūc ex neces
sario sequeret̃ impossibile ut de² est.
ergo hō ē alinus ⁊ demonstrādo per
li sic adequate significādo significa
ta flueta. *Secunda regula* ē ista qñ
cūq̃ ponit duas propōes uerti
sic adequate significādo quarū vnā
ē possibilis ⁊ alia impossibilis nō admit
tit casus iste ut si ponat istas uerti
sic adeq̃te significādo tu es hō ⁊ hō
ē alinus nō admittat qz tunc ex pos
sibili seq̃t̃ impossibile probat ⁊ pono
casū illū quo admissio facio istā dñam
tu es hō ergo hō est alin² dñā bona
āns est possibile ⁊ dñs impossibile. naz
possibile ē te eē hōem ⁊ hec propō
tu es hō sic adeq̃te significat. ergo
ipsa est possibilis ⁊ est añs. ergo añs
est possibile. *Sik̃* hōem eē alinū est
impossible ⁊ ista propō hō est alinus
sic adequate significat. ergo ipsa ē i
possibilis ⁊ ē añs ergo etc. *Tercia*
regula ē ista qñcūq̃ ponit duas pro
positiones uerti sic adequate signi
ficando quarū vna ē necessaria ⁊ al
tera ɔtingens nō admittit iste casus
ut si ponit istas uerti deus ē ⁊ anti
x² ē futur² sic adequate significādo
qz tunc ex necessario sequeret̃ ɔtin
gens. probat qz si nō admittat ergo
casus iste ⁊ facio istā dñam deus est
ergo anti² ē futur² illa dñā ē bōa
qz arguit ab vno cōuertibili ad reli
quū ⁊ añs est necessariū ⁊ añs cōtin
gens. ergo dñā nō valet. sed probat

qz añs sit necessariū. nā deū esse est
necessariū ⁊ añs sic adequate signifi
cat. ergo añs ē necessariū. *Sik̃* anti
xp̃i² eē ē ɔtingens ⁊ dñs sic adequate
significat. ergo añs ē ɔtigēs. *Quar*
ta regla ē illa qñcūq̃ ponit duas pro
pōes ɔtigētes uerti sic adeq̃te sig
nificādo. quarū vna ɔtradictorie al
teri repugnat nō adittat casus ille. ut
ut si ponat istas uerti sic adequate
significādo tu es ⁊ tu nō es. qz tūc ex
vno oppositozū seq̃t̃ reliquū quozū
quodl² foret ɔtigēs imo seq̃t̃ qz duo
ɔtradictoria foret sil² vera aut sunt
falsa quod nō ē possibile. *Et* notāter
dico ɔtradictorie qz si repugnarent
ɔtrarie dēret additi casus ⁊ dicit q̃
libz istarū eē falsa. ut tu curris ⁊ tu
nō moueris he enī sic adeq̃te signifi
cādo nō possunt eē sil² vere. sz bñ sil²
falle. *Uoco* enī ɔtradictorie ista re
pugnare q̃ nō pnt eē sil² vera. nec sil²
falsa sic adeq̃te significādo. *Et* ɔtra
rie repugnare uoco ista q̃ bene pnt
eē sil² falsa. sz nō sil² vera. *Quita* re
gula ē ista qñcūq̃ ponit duas propō
nes ɔtigētes uerti sic adeq̃te sig
nificando. q̃rū nllā alteri repugnat
admittat casus ille ⁊ ad primā pro
positā respōdeat sicut ad spertines
ad sam vero sicut ad pertines sequis
verbi grā pono tibi istā tu es. hō et
tu curris uertit̃ sic adeq̃te signifi
cādo adittat ⁊ si propōit tu es hō
cedat tāq̃ uerū nō repugnās ⁊ nō ē
qz illa ē vera tu curris tāq̃ sequēs.
Itē si variat̃ ordo ita qz primo lōco
propōat tu curris negat. qz falsa et
spertines ⁊ nōter negāda ē illa tu es
hō ⁊ si dicat ista ē falsa tu curris cō
cedat ⁊ nōter qz ista ē falsa tu es hō
Sexta regla ē ista qñcūq̃ ponit du
as propōes uerti siue sint ɔtigētes
siue nō ɔtigētes nō faciēdo mētōne de
adeq̃to significato adittat casus et
ipsis propositis quo ad cedere l² nē
gare respōdeat sicut sicut extra sed
si prima cecidit eē vera l² necessaria

2 sedā similiter. Si autem falsa uel
impossibilis 7 fa sūt. uerbi gratia si
ponitur ista deus est 7 hō ē asinus? re
spōsum ē in p̄cipio. sed si pono tibi
istā tu es hō et tu curris ouertūtur
admittat quā admittat: opono tu es
hō ccedat deinde tu curris negatur
Sed si dicitur prima ē vera ccedat
ergo fa ē vera ccedo. s3 tunc nego
q̄ fa significet adequate te currere
eāq̄ repugnā vni ccesso 7 opposito
bū negati. sequit enī tu nō curris et
ista tu curris ē vera. ergo n̄ signifi
cat adequate te currere. Et si argui
tur sic: illa. n̄a ē bona tu es hō ergo
tu curris 7 aūs est ccedendū a te. et
go 7 n̄a ccedo. tunc ultra n̄a ē. cō
cedendū a te 7 tu negas ipsuz. ergo
male r̄ndes nō uales n̄a. sed opor
tet addere in aūte 7 tu n̄ es obliga
tus. Notandū q̄ quociensq̄ propo
nitur aliq̄ itarū n̄arū in casu cō
uertibilitatis deus est. ergo hō ē asi
nus tu es hō. ergo tu curris semper
negatur quelibet itarū q̄ in rei ve
ritate quelz itarū ē impossibi s3 ad
ipossibile r̄ndendū est intra tempus
obligationis sicut extra tū dicatur
qualibet illarū ē bonā sicut semper
negatur ista hō ē asinus. 7 tū aliqū
ceditur istā ē verā. vnde ista hō
est asinus ē impossibilis. s3 ipsam ē
verā nō est ipossibile. Sicut quelibet
itarū n̄arū ē ipossibilia. s3 qualibet
illarū ē bonā n̄ ē ipossibile q̄re 7c.
P E sibi 7 dissilibus propōni
bus est dicendū. Sit ergo rei
veritas q̄ sis parisi? 7 pono tibi istā
tu es parisi? 7 tu es rome sunt filia.
7 intelligo per propōnes esse siles
ipsas esse siles in veritate ul falsita
te qua admissa propono tibi istā 7 tu
es parisius hec ē ccedēda q̄ vera 7
ipertinēs. ut patet intuenti. Deinde
propono tu es rome. Si negas 7 cō
cessisti alterum siliū. ergo male re
spōdes. Si cedis propono tibi istā
copulatiua tu es parisius 7 tu es ro

me. Si negas eam 7 cessisti utrāq̄
partem ergo male r̄ndes. tenet n̄a
per regulā p̄mi capituli. Si cedis
eam cedit temp? obligationis: 7 ar
guo q̄ cessisti impossibile. videlicet
tu es parisi? 7 tu es rome facia obli
gatione possibili. ergo male r̄ndisti.
Responderetur. admittendo positū
et cū proponitur tu es parisius con
cedo 7 nego istā tu es rome. Et cum
dicatur tu cessisti vnū siliū et alte
rum negas ergo male r̄ndes nego
n̄am sicut nō seq̄tur tu cessisti vnū
mettibiliū et alterū negas. ergo ma
le r̄ndes. Sed bñ seq̄tur tu cessisti
vnū siliū eē verū et alterū negas
esse verū. ergo male respōdes. pro
pterea si in p̄cipio proponitur hec
est vera tu es parisi? ccedatur et
inter q̄ hec ē vera tu es rome. et q̄
punitus negassem istā tu es rome.
ideo nego inter q̄ illa tu es rome
significet adequate te esse rome.
Nā seq̄tur tu n̄ es rome et illa tu es
rome est vera ergo nō significat ad
equate te esse rome. Ideo pro euidē
tia hui? materie pono aliquas regu
las 7 prima est ista Quandocūq̄ po
nuntur due propositiones eē similes
non faciendo mentionem de adequa
to significato respondeatur ad eas
dem concedendo negando uel dubi
tando infra tempus obligationis si
cut extra. ut si ponitur istas esse. si
miles deus est. homo est asinus. tu
sedes et tu curris. semper conceda
tur prima et negetur fa. **S**ecunda
regula est illa. Quandocūq̄ ponit
tur due propositiones esse similes
non faciendo mentionem de adequa
to significato ad primam propōitō
nem esse veram uel falsam respōde
atur sicut extra 7 ad secundam con
sequēter uerbi gratia pono tibi illā
tu es homo 7 antichristus est sine
similes si propōitur p̄tō hec est ve
ra tu es homo. concedatur et conse
quenter q̄ ista est vera antichr̄p̄s ē

Si autē primo proponit hec ē falsa
antē² ē. ccedatur 7 nter q ista est
falsa tu es hō. **Tercia** regla ē ista.
Quādocūq; ponitur due propōnes
esse siles sic adequate significādo
quū vna alteri cōtradictorie repug
nat nō admittendus ē casus ut si po
nant tales eē similes deus est 7 hō
ē alin² sic adequate significādo rex
sedet 7 null² rex sedet. probatur qz
si nō admittatur ergo casus. 7 quero
vtrū illa sit vera uel falsa deus est
7 si dicatur q illa sit falsa 7 ipsa ad
equate significat deū esse. ergo deū
esse ē falsū. Si dicitur q ipsa sit ve
ra ergo hec ē vera hō ē alinus 7 ipā
adequate significat hominē esse ali
nū ergo hominē esse alinū est verum
nō incōueniens. Et ita arguitur de
cōtradictoriis probādo duo tradic
toria eē simul vera uel falsa. **Quar
ta** regla ē ista. Quādocūq; ponitur
due propōnes eē siles sic adequate
significādo. quarū vna ut quelz se
quit ad cōtradictorium alterius ille
sunt siles in veritate 7 ubiq; 7 qū
eunq; proponunt sunt ccedende. ut
posito q ponant tales esse siles sic
adequate significādo tibi cludit et
tu nescis tibi cōcludi. tu nō curris 7
tu moueris. probatur. Nam admissio
isto cāu quero vtrū iste sint siles ve
re uel similes false. Si uere habeo
intentū si false ergo oppositū regu
le est verum. v3 tu scis tibi cōcludi
tunc sic tu scis tibi cōcludi ergo ti
bi cluditur. illa nō ē bona. et an² ē
verum ergo et nō ē verū. ergo non
est siles cuius oppositū cōcessisti. Et
ita de aliis duabus dicatur. **Quinta**
regla ē ista. quicūq; ponuntur due
propōnes esse similes sic adequate
significādo. ex quarū vna sequitur
oppositū alterius ille sunt similes i
falsitate. et quecūq; sit proposita
semper ē neganda. ut posito q iste
essent similes sic adequate significā
do tibi nō cōcluditur. et tu scis tibi

concludi tu es albus et tu nō es co
loratus quo admissio propono. ille
sunt false. si concedis habeo intentū
Si dicit q sint vere. arguo sic tu es
albus ergo tu es colorat² illa nō ē
bona an² est verū per te. ergo et cō
sequē. 7 ita duo cōtradictoria sunt si
mul vera quod nō admittit imaginatō

Sexta regla ē illa quicūq; ponun
tur due propōnes eē siles sic adequa
te significādo quarū quelz ē alteri i
perimēs tunc possunt eē siles in ve
ritate 7 in falsitate cōcedēde 7 ne
gande. verbi grā pono q ille sint si
miles sic adequate significādo tu es
hō 7 tu curris. Si primo proponitur
tu es hō. ccedatur illa. 7 dicatur q
ē vera 7 nter cōcedatur illa tu cur
ris et dicatur ipsa eē verā. Si autē
proponitur primo loco tu curris ne
gatur illa 7 ccedatur ipsa eē falsam
7 nter eodē mō rīndetur ad illā tu
es homo quare etc.

Propositiones dicuntur eē diffi
ciles qū vna ē vera et reliq;
falsa. pro cui² materie declaratiōe
sit hec prima regla. Quicūq; poni
tur duas propōnes eē diffiles nō fa
ciendo mentionē de adequato signi
ficato ad quamlibz propositā ccedē
do uel negādo rīndetur infra tēp²
sicut extra. verbi gratia pono q iste
sint diffiles tu es hō 7 tu es albus il
lo posito concedatur quelz illarum.

Secunda regula quicūq; ponitur
duas propōnes eē diffiles nō facien
do mentionē de adequato significa
to ad prio propositā eē verā uel fal
sam rīndetur infra tēp² sicut extra
et ad aliā diffilr. verbi grā pono q
iste sint diffiles tu es homo et tu es
animal quo admissio propono hec ē
vera tu es hō cōcedatur 7 nter q
q ista ē falsa tu es animal. **Tercia**
regla quicūq; ponitur duas propo
sitiones eē diffiles sic adequate sig
nificādo. quarū quelibet cum altera
ueritur nō admittendus est casus

ut homo est ⁊ de⁹ ē ul homo currit
⁊ risibile currit. Nā si cōcedit illā eē
veraz homo est oportet concedere
istam esse falsam deus est ⁊ sic ab
vno conuertibili ad reliquum nō va
let argumentū. Quarta regula est
ista. Quncūq; ponunt due propōnes
essē diffīles sic adequate significan
do quarū vna ē necessaria ⁊ altera
impossibilis uel contingens tunc ne
cessaria semper est ccedenda ⁊ alte
ra neganda. ut deus est ⁊ homo est
⁊ si nō deus est ⁊ tu es. Quinta re
gula si ponunt due propōtiones cō
tingentes esse. diffīles sic adequate
significādo quarū vna antecedit ad
reliquam ⁊ nō econtra aīis ubicūq;
propōnit semper ē negandum ⁊ cō
sequens ccedendum. ut tu. curris et
tu moueris. Si enīz concederet aīis
opporeret ccedere dīs ⁊ csequēter
dicere p̄libet illarū esse verā quod
est extra casum. Sexta regula si po
nunt dne propōes ēē diffīles sic ad
equate significando. quarum quelib;
est alteri impertinēs ad primo pro
pōitaz respōdeat inus sicut extra
⁊ ad aliā diffīlir. ut posito q; iste sint
diffīles sic adequate significando tu
curris ⁊ tu es parissus quēcūq; illa
rū proponatur primo debet negari
⁊ alia concedi ⁊ ita dicatur si ambe
extra tēpus eēnt vere. ut hō currit
⁊ tu vides quare ⁊c.

Regulas alias opposite specie
q; depositio nuncupat sequit
assignare. quarū Prima est ista. Qd
depositum ⁊ admissum infra obliga
tionis propolitur semper ē negan
dum. ut si deponat ista aliquis homo
⁊ rome qua admissa ⁊ propolita sem
per est neganda. Ex ista regula seq
tur q; nūq; est admittendū necessa
rium per se in depositōne sed bene
quodlibet impossibile uel contingens.
vnde negare impossibile uel ctingēs
nō est incōueniens. sed incōueniens
foret negare necessarium per se.

Secunda regula est ista. Qd per se
aīis ad depositū aut cū ccesso uel cō
cessis opposito bene negati uel op
positis bene negatorum semper est
negandū verbi gratia deposita ⁊ ad
missa illa homo currit si proponere
tur ille homo currit neganda foret.
q; aīcedit ad depositū. Nā bene se
quitur iste hō currit. ergo hō currit
Item si deponat ⁊ admittat ista ali
quis homo nō currit ⁊ proponitur tu
nō curris concedatur. q; vera ⁊ im
pertinens. sed propolita in fo loco
tu es homo negāda est. quia cū vno
ccesso antecedit ad depositum. Nā
sequit tu non curris ⁊ tu es aliquis
homo. ergo aliquis hō nō currit. Cer
tia regula est ista. Omne repugnans
deposito. ⁊ omne sequens ex illo re
pugnante per se aut cum ccesso. uel
cū concessis opposito bene negati
oppositis bene negatorum ē cceden
dū. verbi grā. Depono tibi istam. ali
quod animal nō currit quā deposita
⁊ admissa propono eius ⁊ contradictori
um. s. omē al currit hoc ē ccedendū
⁊ hoc sīlir omne al mouet. quia seq̄
ex ⁊ contradictorio depositi. Deinde si
proponitur tu es al concedat. quia
verum ⁊ impertinēs ⁊ ulterius illā tu
curris quia sequit ex cōtradictorio
depositi cum ccesso. sequit enī. qd al
currit tu es animal. ergo tu curris.

Quarta regula ē ista. Omne repug
nans cōtradictorio depositi. per se
aut euz ccesso ul cū ccessis opposito.
bene negati ⁊ oppositis bene nega
torum ē negandū. ut in casu p̄iori
si proponeret ista aliquid al nō mo
uet aut ista tu nō curris negat p̄ia
q; repugnat cōtradictorio depositi
per se. s. v̄o repugnat eidez cum
vno ccesso. Ultima regula est ista.
Ad omne sequēs ad depositum ⁊ ad
omne impertinēs rūdendū est s̄m suā
qualitatē verbi grā depono tibi istā
tu es albus qua admissa propono tu
es coloratus ccedatur. quia vera et

sequens ad depositū. vnde n̄ est incō
ueniēs negare aīus ⁊ cedere s̄equis
item si proponitur ista tu es calid⁹
concedēda est. quia vera ⁊ iūperti
nens tam deposito q̄ ⁊ contradictorio
depositi. Vnde proprie īpertinens
īn hac specie obligatiōis dicitur il
lud quod n̄ sequitur nec aīcedit. ad
depositum nec eidē repugnat nec ē
sequens ad oppositum depositi nec
eidem repugnat per se uel eūz alio
uel cū aliquibus. ut dictū est. Ideo si
deponitur ⁊ admittitur illa sor. cur
rit ⁊ proponatur plato currit iūdea
tur intus sicut extra qz ē propositio
īpertinens eūz non se habeat aliquo
dictorum modorum.

Sophismata aliqua sunt ponen
da ut de positionis regule ma
gis pateāt veritati. Depono ergo ti
bi primo istā. Tu es homo uel. tu es
rome qua deposita ⁊ admissa propo
no tu es homo si negas. tu negas ve
rū ⁊ īpertinēs ergo male. si cedis
⁊ illud ē aīus ad depositum ergo aīus
ad depositū est ccedendū. R̄ndetur
admittēdo depositū ⁊ cum proponi
tur tu es homo nego. qz aīcedit ad
depositum tanq̄ a parte disiunctiue
ad totā disiunctiua. Secundo depo
no tibi istā. alique propositiones nō
sunt vere qua admissa propono. iste
sunt propositiones tu curris tu non
curris ccedendū est qz verū ⁊ īper
tinens. Deinde propono duo cōtra
dictoria sunt simul vera. si negat cō
tra oēs propositiones sunt vere sed
iste sunt propōes. ergo iste sunt ve
re ⁊ iste mutuo ⁊ radicāt ergo duo
⁊ contradictoria sunt simul vera. R̄nde
tur negādo q̄ ista sint ⁊ contradictoria
qz aīcedit ad depositū. Nā sequitur
illa sunt cōtradictoria. Ergo alique
propōes nō sunt vere. Tercio de
pono tibi istā antix⁹ nō est albus ul
antix⁹ est coloratus. Si nō admittis
⁊ illa est una disiunctiua ⁊ tēgens
qz quelz pars est ⁊ tēgens et nulla al

teri repugnat. ergo est admittēda.
p3 dīa per primā regulā. qua admis
sa propono tibi antix⁹ est coloratus
si cedis tu cōcedis aīus ad depositū
ergo male rīdes. p3. nā sequit anti
christus est coloratus ergo antichri
stus nō est albus uel antix⁹ est colo
ratus. p3 dīa a parte disiunctiue ad
totā disiunctiua. Si uero negas. tu
negas sequens ex ⁊ contradictorio depo
siti. ergo male aīus probat. Nā sequi
tur antix⁹ est albus et antix⁹ nō est
coloratus. ergo antix⁹ est albus. p3
dīa a tota copulatiua ad alterā eius
partem. et ultra antichristus est al
bus ergo antichristus est coloratus
p3 dīa ab inferiori ad suū superius
sine īpedimento. ergo a primo ad ul
timū antix⁹ est albus et antix⁹. nō
ē coloratus ergo aīus p̄s ē coloratus
Respondet n̄ admittendo positū
qz est una disiunctiua necessaria eo
q̄ sū ⁊ contradictoriū est impossibile
videlicet antix⁹ ē albus ⁊ antix⁹ p̄s
nō est coloratus. Et tunc ad argumē
tū quelibet eius pars ē tēgens et
nulla alteri repugnat. ergo illa dis
iunctiua est tēgens nego dīaz sed
oportet addere in aīte q̄. nec ⁊ tra
dictoria illarū partiū inuicē repug
nāt ⁊ hoc ē falsū. qz iste repugnat
inuicē antix⁹ p̄s est albus ⁊ antix⁹ p̄s
nō est coloratus que sunt ⁊ dicto
ria partiū disiunctiue. **Q**uarto de
pono tibi istā tu es ⁊ omē tibi depo
situm ē a te negandū quo admissio ⁊
negatio propono omē tibi depositū
est a te negandū. Si cedis propo
no tibi illā tu es. ⁊ patet q̄ ē negan
da ex quo copulatiua ē negāda ⁊ al
tera pars est ccedēda. Deinde pro
pono nullum tibi depositū ē a te ne
gandum si cedis tu cedis oppositū
regule ⁊ vnus cessi ergo male aīus
probat. Nam sequit tu non es. ergo
nullū tibi depositū est a te negandū
patet dīa qz ⁊ contradictorium omnis re
pugnat aīti ex quo asserit te esse.

Respondetur negando qd tibi depo-
situm sit a te negandum quia antec-
edit ad depositum. sequitur enim oē
tibi depositum est a te negandū er-
go tu es et omne tibi depositum ē a
te negandū. patet oīa a parte copu-
latiue ad totam copulatiuā cuius an-
tecedēs antecedit ad alteraz partē
Et si dicitur tu negas regulam dica-
tur qd illa nō est regula sed ista. Oē
depositum admissum est negandum
uel aliter dicitur qd quelibet regula
est contingens, quia ad placitū facte
sunt ille regule. ergo quelibet talis
est deponenda et admittenda. in de-
positione uel neganda qua negata
dicitur qd illa non est regula nō tan-
q̄ verum sed tanq̄ repugnans seq̄-
tur enim nō omne depositū est a te
negandum. ergo illa non est regula
Omne depositū ē negandū quare re-
solvibile est propositio se eē
falsū. falsū assertiue significans.
ut hoc est falsum seipsa demō-
strata. In insolubilibus tamen ē dif-
ferentia quo ad significare se ipsū
esse falsum quomā aliquid insolu-
bile significat. imēdiate se ipsum eē
falsum ut hoc ē falsum se ipsa demō-
strata. Aliquod autē mediate. qz ex
igitur mediū ad inferendum se esse
falsum. ut omnis propositio ē falsa.
quia nō sequitur imēdiate. ergo ista
propositio est falsa demonstrando
illam vniuersalem sed bene sequitur
cum tali medio et illa est propositio
Similiter hoc non est verum. ergo
hoc est falsum demōstrando aīa qz
ex negatiua nō sequit̄ affirmatiua.
tamē bene sequitur cum tali medio
et hoc ē propositio. Pro declaratiōe
predicte diffinitōis pono duas di-
uisiones. quarū prima ē illa. Insolubi-
lium aliquid oritur ex actu nostro.
Aliquod vero ex proprietate vocis
Insolubilia ortum habentia ex actu
nostro sunt ista scilicet falsū. ego
non dico verū. Iste homo intelligit

falsum tu non intelligis verum. Inso-
lubilia vero ortum habentia ex pro-
prietate vocis sunt illa. Omnis pro-
positio est falsa. Nulla propositio ē
vera. hoc est falsum. hoc non est ve-
rum. Secunda diuisio est illa. Insolu-
bilia aliquid est insolubile simpli-
citer. aliquid uero sūm quid. Insolubi-
le simpliciter est illud cui annectit̄
casus quo admissio sequitur contradic-
tio verbi gratia pono qd ista propositio
nulla propositio est vera que sit. a
significet precise sicut termini pre-
tendunt. videlicet qd nulla propositio
sit vera et sit omnis propositio.
Isto posito quero utrum a sit verū
uel falsum. Si verum ergo significat
precise sicut est sed a significat pre-
cise qd nulla propositio est vera. er-
go nulla propositio est vera ergo a
nō est verū et prius dixisti qd erat
verum ergo contradictio. Si dicit̄ qd
a est falsum ergo a significat aliter
q̄ est sed a significat precise qd nul-
la propositio est vera ergo non est
ita qd nulla propositio est vera. ergo
aliqua propositio est vera et a est
omnis propositio ergo a est verum.
et prius dixisti qd erat falsum ergo
contradictio. Insolubile secundum
quid est illud cui annectitur casus
quo admissio nō sequitur contradic-
tio. ut ponēdo qd illa propositio nul-
la propositio est vera sit a et sit om-
nis propositio et significet sicut ter-
mini pretendūt nō ponēdo precise.
Isto posito dicitur qd a est falsum qz
significat se esse falsum. Et si argui-
tur sic a est falsum ergo a significat
aliter q̄ est sed a significat qd nulla
propositio est vera. ergo nō est ita
qd nulla propositio est vera nego cō-
sequentiam. quia debuit addi in an-
tecedēte dictio exclusiua uel excep-
tiua. videlicet a significat precise
qd nulla propositio est vera uel a nō
significat nisi qd nulla propositio est
vera et hoc negat tanq̄ repugnans

quia si poneretur cum casu nō admitterem illum casum. **M**is p̄missis diuisionibus pono aliquas regulas. quarum prima est ista. Omne insolubile singulare sine pronomine demonstratio oriens ex actu nro ad hoc q̄ sit insolubile simpliciter exigit tres conditiones. Prima q̄ vna talis sit omnis talis. Secunda q̄ dicat ut intelligat talem propositionem ⁊ nullam aliam. Tercia q̄ illa significet precise sicut termini pretendunt verbi gratia sortes dicit falsum sit insolubile simpliciter isto modo ponendo q̄ vnus sor. sit omnis sor. q̄ dicat istam propositionem ⁊ nullam aliam. **S**or. dicit falsum que significet sic precise q̄ sortes dicit falsum. probatur hoc. nam admissio casu sit insolubile ⁊ et quero verum a sit verum uel falsum si dicitur q̄ verum ergo significat precise sicut est. sed a significat precise q̄ sortes dicit falsum. ergo ita est q̄ sortes dicit falsum. sed sortes dicit a ergo a est falsum quod ē oppositum concessi quia sortes non dicit nisi a. Si dicitur q̄ a sit falsum ergo significat aliter q̄ est. sed a significat precise q̄ sortes dicit falsum ergo non ita est q̄ sortes dicit falsum et sortes dicit a ergo a non est falsum ergo contradictio. **P**ria particula ponitur quia si nō poneretur staret q̄ essent duo sortes quorum vnus diceret a et alter q̄ homo est asinus. et tunc a esset verum. Secunda particula ponitur quia aliter staret q̄ idem sortes diceret a et ista homo est asinus ⁊ tunc a esset verum. Sed tertia particula ponitur. quia si non poneretur staret q̄ a significaret solummodo q̄ homo est asinus et sic a esset falsum. aut q̄ significaret solummodo q̄ homo est animal et sic a esset verum. et nullo istorum modorum esset insolubile. Secunda regula est ista Omne insolubile singulare sine pronomine demonstra-

tio oriens ex actu nostro ad hoc quod fiat insolubile secundum quid exigit easdem conditiones preter dictionem exclusiuam ut posito quod vnus sortes sit omnis sortes. et dicat istam propositionem que sit a sortes dicit falsum et nullam aliam. et significet sicut termini pretendunt non ponendo precise isto posito conceditur a et dicitur quod est falsum. q̄ significat coplatiue sicut et quod libet insolubile. videlicet quod sor. dicit flm ⁊ a ē verum nō ergo dicit a flm rōe primi significati sed rōe p̄. Et si arguitur sic a est falsum. ergo significat aliter q̄ est concedo consequentiam ⁊ nego ista a significat aliter q̄ est sed a significat q̄ sor. dicit falsum ergo non est ita quod sortes dicit falsum quia debuit addi in antecedente dictio exclusiua uel exceptiua. **T**ercia regula est illa. Omne insolubile non singulare seu singulare cum pronomine demonstratio oriens ex actu nostro ad hoc quod fiat insolubile simpliciter requiruntur due conditiones. solummodo verbi gratia ad hoc q̄ ista propositio ego dico falsum fiat insolubile simpliciter non oportet ponere particulam particulam videlicet quod vnus ego sit omnis ego. sed quod ego dicam illam ⁊ nullam aliam sic significando precise Et si debet fieri insolubile secundum quid requiruntur ⁊ sufficienti eadem conditiones dempta dictione exclusiua. Exemplum de insolubili non singulari ut falsum dicitur est hic non oportet ponere secundam particulam. videlicet quod aliquis dicat illam ⁊ nullam aliam. sed sufficit ponere quod ista sit omnis propositio que significet precise sicut termini pretendunt ⁊ tunc est insolubile simpliciter. fiet autem insolubile secundum quid remouendo dictionem exclusiuam. **Q**uarta regula est ista. Omne insolubile oriens

et proprietate vocis exigit duas cō
ditiones solummodo uel tantū vnā.

¶ Volo dicere q̄ insolubile oriens ex
proprietate vocis exigit duas cōdi
ones solummodo 7 aliquod tantū vnā
Exemplū primi aliqua propō est f̄l̄a
ad hoc q̄ fiat insolubile simplr opoz
tet ponere q̄ illa sit omnis propo
sitiō et q̄ sic significet precise. et re
mota dictione exclusiua fiet insolu
bile fm̄ quid. Exemplūz secundi hoc
est falsum seipso demonstrato ponē
do solummodo q̄ sic significet preci
se sit insolubile simpliciter et secun
dum quid remouendo dictionem ex
clusiuam. Eodem modo dicitur de
ista hoc nō est uerum seipso demon
strato. Quinta regula est ista. Qd̄
insolubile quod nō est insolubile sine
casu dimissa aliqua conditōne requi
sita est penitus dubitabile. ver. gr̄a.
positis omnibus particulis preter pri
mam huic sor. dicit falsum que sit a
dubietur a et etiam an sit uerū uel
falsum Nam stat euz casu q̄ sit uerū
dato q̄ unus sor. diceret illam. s. a.
et alius q̄ de' est. Stat etiam q̄ sit
falsum dato q̄ nullus sor. dicat a et
quilibet alius sor. q̄ deus est. Eodez
modo si dimitteretur secūda uel ter
tia particula quia staret a esse uerū
et a esse falsum. ut exemplificatum
est supra. Et notanter dixi omne in
solubile quod nō est insolubile sine
casu. quia aliquod est insolubile cum
casu et aliquod sine casu Exemplum
primi. Omnis propositio est falsa nul
la propositio est uera. quarum quam
libet dico esse falsam et insolubilez
nullo casu posito. Exemplum secūdi
sor. dicit falsum. tu intelligis falsum
nulla istarum nuncupanda est insolu
bilis sine casu. Ideo in casu insolu
biliuz deficiente aliqua particula ne
cessaria dubitatur utrum esset uera
uel falsa quia cum casu staret quod
esset uera et cum eodez casu staret
quod esset falsa. ut patet intuenti.

¶ Ex predictis regulis sequuntur due
conclusiones quarū prima est ista.

¶ Nunq̄ admittendus est casus a quo
trahit originē insolubile simpliciter
ut si ponere q̄ illa omnis propō ē
falsa esset omnis propositio sic pre
cise significans nō est admittendus
casus. qz sequit̄ contradictio probatur
Nam sit insolubile a. 7 quero si a sit
uerū si dicitur q̄ sic. ergo significat
precise sicut est. sed a significat pre
cise q̄ omnis propositio est falsa ez
go ita est quod omnis propō est fal
sa. sed a est propositio. ergo a ē fal
sum. Si autem cedit̄ quod a est fal
sum ergo a significat aliter q̄ est.
sed a significat precise quod ois pro
positio est falsa ergo nō est ita quod
omnis propositio est falsa 7 aliqua
propositio est. ergo aliqua propō ē
uera. sed a est omnis propositio er
go a est uerum quod est contradic
tio Secunda conclusio omnis casus
originatur insolubile secunduz quid
est admittendus et conceditur iso
lubile propositum dicendo ipsum eē
falsum. ut ponendo quod illa propo
sitiō hoc est falsum seipso demonstra
to significet sicut termini preten
dunt que sit a tūc admittatur casus
et ccedatur a et dicit̄ quod a ē f̄l̄m.
Et si arguitur a est falsuz ergo signi
ficat aliter q̄ ē sed a nō significat
nisi quod hoc ē falsum. ergo nō ē ita
quod hoc est falsum nego minore et
sic dicit̄. quid ergo aliud significat
dicit̄ quod significat a esse uerū rōe
cuius a est falsum. vnde dictum est
quod quodlz insolubile fm̄ quid signi
ficat copulatiue scilicet sicut termini
pretendūt 7 quod ipsuz ē uerū q̄re 7c

¶ Contra predicta obiciam es
soluā ut insolubiliuz difficulta
tes melius menti inotescāt. Pono
ergo p̄io quod vnus sor. sit omnis
sor. 7 dicat illam 7 nullā aliā que sit
a sor. dicit falsuz q̄ significet sicut ter
mini pretendūt nō ponendo precise

quia casus nō admitteret illo posito
Quero de a uerū sit uerū uel falsum
Et responsum est qd est falsum. quia
significat significatū falsum uidelz
quod sor dicit falsum ⁊ quod a ē ve
rum cuius significatōis p̄a pars est
falsa sed probat qd ipsū a sit uerū et
probo sic. Omne dicens a dicit falsuz
sor. dicit a. ergo sor dicit falsum illa
cōa ē bona. qz ē sillogism⁹ in tertio
prime figure ⁊ a nō ē uerū ergo ⁊ cō
sequens ē uerū ⁊ cōa ē a ergo a ē ve
rum. Secūdo arguit sic. falsuz dicit
a sor. ergo sor. dicit falsum t3 cōa a
passiua ad suā actiuā ⁊ a nō est uerū
ergo ⁊ sequens ē uerū ⁊ cōa est a.
ergo a est uerū. qd a nō sit uerū pro
batur. Nā hoc dicit a sor. demonstran
do a ⁊ hoc ē falsum ergo falsum dici
tur a sor. patet cōa a resoluentibus
ad resolutā. Tertio arguit contradic
toriū a est falsum ergo a est uerum
t3 cōa ⁊ antecedens probatur. Nā hoc
ē falsum sor. nō dicit falsum ⁊ hoc est
contradictoriū a ergo contradictoriū a
est falsum tenet cōa cū minori ⁊ ma
iori probō. Nam sor. dicit falsum et
hec sor. nō dicit falsuz significat pre
cise qd sor nō dicit falsum. ergo ipā
est falsa patet cōa a simili. Nā seq̄
tu curris ⁊ hec tu nō curris significat
precise qd tu nō curris ergo ipā est
falsa. Ad primū rōdetur cū proponi
tur a cōdo ⁊ dicit qd est falsum et
tunc ad rationē cōdo cōa ⁊ cōa ⁊
nego qd cōa sit a sed est vni simile
a. Et si ponit qd cōa sit a uel uertibi
le cū a dico tunc qd cōa nō valz nec
est sillogism⁹ in tertio prime figure
quia sillogismi i tertio prime figure
clusio debz solūmodo categorice
significare sed illa clusio significat
ppothetice qz est propositio insolubi
lis. Ad s̄m cum dicit falsum dicitur
a sor. ergo sor. dicit falsum concedo
sequentiā et cōa dicendo quod ē
uerum sed nō est a nec secū uertibi
le. si tū hoc ponatur i casu concedo

iterū cōam et dico qd nō ualet ⁊ tūc
ad rōem a passiua ad suā actiuā na
let argumentū. dicit qd uerū est sed
illa nō est sua actiua. qz passiua signi
ficat solūmodo categorice et actiua p
pothetice. Et si querit que est sua ac
tiua. dico quod illa. sor. dicit falsum.
prolata a te uel a me que nō est cō
uertibilis cum a sed solūmodo similis
a. Ad tertiu dicit quod contradictori
um a est uerū sed nō est istud sortel
nō dicit falsuz. sed illud nō sor. dicit
falsum. quod est uerum qz significat
disiunctiue quod sor. nō dicit falsum
uel quod a nō ē uerū cui⁹ significati
p̄a pars ē uera ⁊ cōr totū significatū
disiunctum. quare et propositio dic
ta est uera cui⁹ istud ē significatum
Et si dicitur qd in singularibus nō re
fert preponere negationē uel post
ponere dicit qd in materia insolubi
li multum refert ⁊ in materia qua
rūcūqz propositiōnū ppothetice sig
nificantū. Eadē ē retinēda sentētia
in insolubilib⁹ singularibus hūitibus
oziginē ex proprietate vocis ut hoc
est falsum hoc nō est uerū dicendo
quod primi contradictoriū nō est illud
hoc nō est falsum sed illud non hoc
est falsum. Nam primū insolubile sig
nificat quod hoc est falsuz ⁊ hoc est
uerū demonstrando idem insolubile.
ideo contradictoriū significat disjunc
tiue quod hoc nō est falsum uel hoc
nō est uerū. Sicut contradictoriū. si in
solubilis nō est illud hoc est uerum.
sed illud nō hoc nō est uerū ita quod
semper preponat negatiōem sicut tra
dictoriū istius tantū tu nō es homo
nō est illud tantū tu es homo sed il
lud nō tantū tu nō es hō quare ⁊c.
Ad secū de insolubili singulari nō
de particulari uel indefinito
dicendū restat. Pono ergo quod hec
sit omnis propositio particularis ali
qua p̄ op̄a particularis est falsa i q̄
sit a ⁊ significet sicut termini prete
dunt non ponendo precise quia nō

admitteretur casus isto posito a est
fallum ut patet ex dictis. **S**ed extra
hoc arguitur sic. **O**is propo particu
laris est falsa ergo aliqua propo par
ticularis est falsa illa dñā est bona
ab vñ ad suam subalternam. et añs
est verum ergo et añs. sed añs est a
ergo a est verum. q̄ añs sit verum
probat. Nam propo particularis est
falsa. et nulla est propo particu
laris quin illa sit falsa ergo ois pro
positio particularis est falsa. tenet
dñā ab exponentibus ad expositam.
et añs est verum ergo et añs. **S**ecū
do arguitur sic. propo particularis
est falsa ergo aliqua propo particu
laris est falsa. tenet dñā ab indefini
ta ad suam particularem. et añs est
verum ergo et añs. et añs est a ergo
a est verum. q̄ añs sit verum patet.
quia suum contradictorium est fallum.
videlicet nulla propo particularis
est falsa quia iam concessum est q̄
a propositio particularis est falsa.
Tertio arguitur sic. hoc est fallum.
demonstrando a et hoc ē aliqua pro
positio particularis ergo aliqua pro
positio particularis est falsa dñā te
net a resoluentibus ad resolutam. et
añs est verum ergo et añs quod est
a. **A**d primam rñdetur concedendo
istam dñā. omnis propo particu
laris est falsa ergo aliqua propo par
ticularis est falsa. quia ante casum
concessissim eam. tamen dico q̄ nō
valet nec arguitur ab vñ ad suā. sub
alternam uel suam particularem. qz
uniuersalis solummō categorice si
gnificat et particularis ista signifi
cat hypothetice videlicet q̄ aliqua
propo particularis est falsa et q̄ a
est verum. Et si diceretur que ē eius
particularis. dicit q̄ non habet ali
quā ex quo positum est q̄ illa sit ois
particularis. ueruntū illa eadem fo
ret eius particularis dato q̄ nō eēt
insolubilis. **A**d secundam rñem re
spondeo similiter concedendo dñāz

et negando ipsam esse bonā. Et tñc
ad argumentum dico quod illa non
est particularis illius indefinite. qz
particularis est insolubilis hypotheti
ce significans indefinita uero non ē
hmo. eiusdem tamen foret particu
laris si neutra earum foret insolubi
lis. **A**d tertiam rñem concedit dñā
et negatur ipsam ualere nec arguit
a resoluentibus ad resolutum. quia
particularis uel indefinita insolubi
lis nō est resolubilis. quia significat
hypothetice. sed probada est illo mō
suum principale significatum est ue
rum ergo ipsa est uera. et patet q̄
añs est fallum. Et si arguitur sic. Illa
propositio particularis est falsa er
go aliqua propositio particularis ē
falsa. tenet dñā ab inferiori ad suum
superius affirmatiue et sine aliquo
signo impediēte. Dicitur q̄ conse
quentia non valet ab inferiori ad
suū superius nisi propositio inferior
ris et propositio superioris vniformi
ter significet vñ categorice qualis
nō ē i propositio. unde si hec propo
hō est al significaret principalr q̄
hō est animal et q̄ hō est alinus tñc
nō valeret aliqua istarū dñarū hoc
est animal et hoc est hō ergo homo ē
al. Iste hō est al ergo hō est animal
et hoc. ideo quia dñā significaret co
pulative et antea nulla pars sic signi
ficaret et si allegaret aliqua dictarū
regularum rñdetur ut dictū est. **D**i
citur etiā ut in alio capitulo q̄ cōtra
dictoriū istius aliqua propo particu
laris ē falsa nō ē illud nulla propo
sio particularis ē fla. sed illud nō
aliqua propo particularis ē falsa et
si dicit q̄ ille equivalēt propter ne
gationē prepositā dicit quod illa re
gula hz ueritatē i solis categoricis
categorice solūmodo significatibz
qualiter nō est in proposito. Idē est
iuditiū de istis aliqua propo particu
laris nō ē uera. **A**liqua propo parti
cularis significat aliter q̄ ē ac etiā

ita de infinitis. ut propositio indefinita est falsa. propositio indefinita non est vera. quare etc.

Nunc de insolubili uniuersali est dicendum. ponendo quod hec omnis propositio uniuersalis est falsa sit omnis propositio ueris que significet sicut ter mini pretendunt que sit a non ponendo precise quia casus non admitteret.

Isto posito dicitur quod a est falsus quia falsificat seipsum. **Contra hoc** arguitur. aliqua propositio ueris est falsa et nulla est propositio ueris quin ista sit falsa. ergo omnis propositio ueris est falsa et igitur a non ab exponentibus ad expositum. et antecedens est uerum ergo et igitur.

Secundo arguitur tantum falsum est propositio uniuersalis ergo omnis propositio uniuersalis est falsa tenet consequentia ab exclusiua ad suam. Item de terminis transpositis et antecedens est uerum ergo et igitur quod est a. quod antecedens sit uerum probatur. Nam falsum est propositio ueris et nullum non falsum est propositio uniuersalis ergo tantum falsus est propositio uniuersalis. tenet igitur a non ab exponentibus ad expositum. et antecedens est uerum ergo et igitur consequens. **T**ertio arguitur. hoc est secundum demonstrato a et hoc est omnis propositio ueris ergo omnis propositio ueris est falsa. Illa igitur a non est bona et antecedens est uerum ergo et igitur consequens sit bona per a simili. hoc currit et hoc est omnis homo ergo omnis homo currit. **C**onfirmatur destruendo primum casum et ponendo quod ille sint omnes propositioes ueris.

Omnis propositio uniuersalis est falsa et omnis homo est alius sic significando. **I**sto posito arguitur sic. Ista propositio uniuersalis est falsa demonstrando primam et ista est falsa demonstrando secundam et iste sunt omnes propositiones uniuersales ergo omnis propositio uniuersalis est falsa tenet consequentia a singularibus

sufficienter enumeratis ad suam ueritatem et a non est uerum ergo et igitur. **A**d hec respondetur et primo ad primum accedo in solubile et nego ipsum esse uerum et tunc ad rationem accedo nam et nego ipsam esse bonam et tunc ad argumentum ibi arguitur ab exponentibus ad expositum nego quia a non est propositio exponibilis nisi significaret categorice solum unde si illa omnia homo est a non significaret principaliter quod omnis homo est alius et quod tu es alius tunc patet quod illa a non ualeret homo est alius et nihil est homo quin istud sit animal ergo omnis homo est alius quia a non est uerum et igitur secundum. Et tunc si allegaretur regula oportet dicere quod a non est exponibile propter causam dictam sed probaretur ut probaretur per suum significatum coplatum sicut et propositio insolubilis quecumque. **A**d secundum accedo nam et nego ipsam esse bonam nec arguitur ab exclusiua ad suam ulem ex quo exclusiua categorice significat et ueris protheticis. Et si dicitur que est et singularis dicitur quod nullam habet ueritatem si hec omnia non est a non significaret protheticis ueritatem et falsum et hec tantum alius est homo modo consueo dicere tunc ulem illam non esse ueritatem illius exclusiue nec e contrario ita in proposito est dicendum. **A**d tertium argumentum dico similiter quod non ualens a non dicitur quod a simili bene ualet dico quod non est similitudo quod a non ueris a non significat categorice solum et aliud protheticis unde si hec omnia homo currit significaret quod omnia homo currit et quod deus non est ista a non tunc non ualeret hoc currit et hoc est omnia homo ergo omnis homo currit propter causam dictam quia a non significaret protheticis.

Ad affirmationem admissio casu ut prius dico quod a non ualet et ad argumentum a singularibus sufficienter enumeratis ad suam ulem dico quod non arguitur cum debito medio quod deberet esse tale ille sunt omnes propositioes ueris et a est uerum quod certe negat ueritatem nec.

Ista cōa valeret ille hō currit 7 ille
homo currit 7 isti sunt oēs hoies er
go oīs hō currit dato qz cōis signifi
caret ppothetice. ut prius. sed opor
tet addere alterā partē significati.
vz 7 nullus de³ est quo addito cōia
est bona sed aūs est falsuz. Et si que
rat de contradictoria dicit qz est hec
nō omīs propō vlis est falsa signifi
cans disiunctive mō opposito de a.
Eodem mō est dicenduz de istis vli
bus. omnis propō vlis significat ali
ter qz est. nulla propō vlis est vera
Et nulla propositio vniuersalis est
concedenda.

Exclusiua insolubilis siles cō
tinet difficultates. ut pono qz
for. 7 tu sitis omēs loquētes 7 dicat
for. deus mō est dicenduz de istis vli
7 sit a 7 nullā aliā 7 significet sicut
termini pretendūt precise. Isto po
sito quero utrū a sit verū uel falsuz
si verū ergo significat precise sicut
est. sed a significat precise qz tan
tum for. dicit verū ergo ita ē qz tan
tum for. dicit verū ergo tu non di
cis verū 7 tu dicis a. ergo a nō ē ve
rū. Si dicit qz a est falsum ergo sig
nificat aliter qz ē. s. a significat pre
cise qz tantum for. dicit verū ergo n
ita ē qz tantum for. dicit verū sed tu
et for. estis oēs loquentes ergo tu di
cis verū et nō dicis nisi a. ergo a ē ve
rū. 7 ita hēt contradictio. Rūdet nō ad
mittēdo casū qz ex eo originat info
lubile simplr. si tū nō ponit precise
ad dicto casū et dico a cē flm. Et tunc
ad argumētū a significat aliter qz ē
cedo sed a significat precise qz tan
tū for. dicit verū ergo 7c. nego mi
notē qz repugnat cāui. Et si dicit qd
ergo quod aliud s. cat. Dico quod a
significat quod tantū for. dicit verū
et quod a ē verū. nec rōe pri s. cati
ē a flm qz verū ē tātū for. dicere flz
s. rōe si s. cati qz cedit a cē falsum
Cōtra rīsiōm arguit. Oē dīs verū ē
for. ergo tātū for. dicit verū. illa cōa

ē bōa ab vli ad suā exclusiua de ter
mīs trāspōis et aūs ē verū ergo 7
nīl. 7 cōa ē a ergo a ē verū. qz aūs sit
verū probat. nā dīs verū ē for. 7 ni
hil ē dicēs verū qn illud sit for. ergo
oē dīs verū ē for. p3 cōa ab expōiti
b² ad expōitū. Secūdo arguit nihil
preter for. dicit verū ergo tātū for.
dicit verū. illa cōa ē bōa. 7 aūs ē ve
rū ergo 7 cōis. quod aūs sit verū p3.
per expōitū. Tertio arguit for. di
cit verū 7 nihil nō for. dicit verū erg
tātū for. dicit verū illa cōa ā bōa ab
expōitib² ad expōitū. et aūs ē verū
ergo et cōis. s. cōis ē a ergo a ē verū
Ad hec omīs pōt sūt rīderi qz nūqz
cōis illatū ē a nec uertibile cū a sed
solū sile a s. s. ponat cū toto cāu qz
sit a 7 uertibile cū a tūc rīdet. cē
dēdo oēs cōas scās negādo tū illas
cē bonas. Ad primā ergo cū dicit qz
ibi arguit ab vli ad suā exclusiua. ne
go qz vlis significat cathetice et
exclusiua ppothetice qz ē insolubilis
7 si qrit de sua exclusiua dicat qz est
vna siles illi prolata a for. qn ē isolu
bil vz tātū for. dicit verū Et ad aliā
dicit qz enī nō valet nec illa ē exclu
siua dicte exceptie s. illa qz nō aut
mō Et ad tertiā dicit qz nō arguit ab
expōitib² ad expōitū qz illa exclu
siua nō ē expōibil ex quo ppothetice
s. cat vū si illa tātū hō ē risibil s. cat
ret pīcipalr qz tātū hō ē risibil et
quod nīl² de³ ē tūc nō valeret aliqua
istarū cōarū. oē risibile ē hō. ergo tā
tū hō ē risibil. Nihil preter hoies ā
risibile ergo tātū hō ē risibilis. Itē
hō ē risibilis 7 nihil nō hō ē risibile. e3
go tātū hō ē risibilis. Eodē mō ē dicē
dū ad istas exclusiuas tātū exclusiua
ē falsa tātū exclusiua nō ē vera dato
quod nā istarū sit oīs exclusiua quod
bene admittit qz non ponit precise
et ita respondetur ut prius ad argu
menta probantia aliquam istarum
esse veram. De exceptiuis vero
idem est iudicium ut in casu priori.

R² 12

Nihil preter for. dicit verum. Nulla
propositio preter exceptiuā ē falsa.
Omīs exceptiua preter istā ē vera
demonstrata seipſa quare &c.

Sequit̃ dr̃e de insolubili ppothe
tico. Et p̃io de coplatiā. ¶ Pro
tuis declaratione pono aliquas re
gulas. P̃ria ē illa insolubile coplati
uū cuius vna pars ē necessaria per
se si eide in cāu addit̃ oēs additiōes
cū nota exclusionis fit insolubile sum
pl̃r 7 nō adittēd̃ ē cāus. verbi gr̃a
pono q̃ illa copulatiā de⁷ ē 7 nlla
coplatiua ē vera q̃ sit a sit oīs copla
tiua significās precise sicut teri pre
tendit̃ isto pōito 7 adit̃o q̃ro utruz
a sit verū si dicit̃ q̃ sic. ergo fa pars
ē vera. s; fa pars significat precise
quod nlla copulatiua ē vera ergo nll
la coplatiua ē vera. ergo a n̄ ē verū
Si dicit̃ q̃ a ē flm. ergo altera pars
ē flā. s; n̄ prima ergo fa tunc sic fa
pars ē flā ergo significat aliē q̃ ē
sed ipsa significat precise q̃ nlla co
pulatiua ē vera. ergo n̄ ē ita q̃ nlla
coplatiā ē vera 7 a ē oīs coplatiua
ergo a ē verū. Secūda regula est ista
Insolubile coplatiuū cui⁷ vna pars ē
possibilis l' attingēs addēdo eide oēs
additiones cū nota exclusionis fit in
solubile fm̄ quid 7 adittēd̃ ē cāus
verbi gr̃a pono q̃ illa coplatiua tu
es hō 7 nulla copulatiua ē vera q̃ sit
a sit oīs propō copulatiā significās
precise sicut termi pretēdūt illo po
sito 7 adit̃o quero utrū a sit verum
si dicit̃ q̃ sic ergo fa pars ē vera et
ipsa significat precise q̃ nulla copla
tiua ē vera ergo ita ē quod nulla co
pulatiā ē vera ergo a nō ē verū. Si
dicit̃ q̃ a ē flm ergo altera pars est
flā 7 nō p̃ia ergo fa tunc arguitur
sic. fa pars ē falsa. ergo significat a
liter q̃ ē sed ipsa significat precise
q̃ nulla copulatiā ē vera ergo n̄ ita
ē quod nulla coplatiua ē vera 7 a ē
oīs copulatiā. ergo a ē verū. Et ita
videt̃ sequi contradictio in illo casu si

cut i p̃iozi 7 per cūſ q̃ fa regula n̄ ē
uera. Rūdetur admittēdo positiū 7
dicit̃ q̃ a ē fallū 7 tūc d̃nter opozt
dicere q̃ prima pars ē falsa 7 fa ue
ra. Et si arguit̃ sic tu es hō 7 prima
pars sic precise significat ergo ipā ē
vera negat̃ prima pars aītiā. q̃ re
pugnat casui 7 uni concessio. Sequit̃
enī prima pars ē falsa 7 ipsa signifi
cat precise te esse hominē ergo tu n̄
es hō. Eodē modo rūdet̃ si una pars
esset impossibilis. ut hō est asin⁷ 7 illa
copulatiā est falsa. Tercia regula ē
ista. Omē insolubile copulatiū fit i
solubile fm̄ quid addēdo eide oēs
additiones preter notā exclusionis 7
admittendus ē casus ut pono q̃ illa
sit omnis copulatiua deus est 7 nlla
copulatiua est vera significās sicut
termini pretēdunt que sit a. Istō po
sito dicit̃ quod a ē falsum nō quidez
pro prima parte sed pro fa. Et si ar
guit̃ sic fa pars ē falsa ergo signifi
cat aliter q̃ est accedo sed ipā signi
ficat precise quod nulla copulatiua
est vera ergo nō est ita quod nulla
copulatiua est vera. nego minorem
ex eo q̃ illa fa pars significat copu
latiue quod nulla copulatiā ē vera.
7 quod a est verū 7 propterea a sig
nificat tria significata copulatiē. ut
delicet q̃ deus ē 7 quod nulla copu
latiua est vera 7 quod a est verū. Et
nō dicitur a flm propter p̃imū sig
nificatū aut fm̄ sed propter tertiuū.
Eodē modo dicit̃ ad illud insolubile
tu es 7 illa copulatiā nō est vera po
nendo casum p̃iozē. Et prima regla
sequitur quod si ponit̃ hanc deus ē
uel quācūq; aliam esse omne propo
sitionē 7 significare precise deū eē
uel quodcūq; per se necessariū 7 q̃
hoc est falsum demonstrando illā po
sitionem nō admittendus est ca
sus quia sequitur contradictio. Et se
cūda regula sequitur q̃ si ponitur
istā deus est uel quācūq; aliam eē
omne propōnē 7 significare precise

hominem esse asinum. ul' te esse 7 q
hoc est falsum demonstrando eandem
proponem addittendus ē casus et
dicit illā esse falsā deus est. Ex ter
tia sequit' q si ponitur istā deus est
ul' quācūq; aliam esse omne propōz
7 significare sicut placet 7 q hoc ē
falsū n̄ ponēdo precise admittēd' ē
casus 7 dicit istā esse falsā quare 7c

Restat dicere n̄ter de isolu
bili disunctio. Pro cui' decla
ratione insolubilis sit hec prima re
gula Insolubile disunctiuū cui' vna
pars est per se fit insolubile simpli
citer si eidē in casu adduntur omnes
aditiones cū nota exclusionis verbi
gratia posito q illa disunctiua que
sit a nullus deus est uel nulla disūc
tiua est vera sit omis disūctiua sig
nificans precise sicut termini pretē
dunt. Isto posito 7 admisso qro utrū
a sit verū. Si dicit' q sic ergo alte
ra pars ē vera 7 nō prima ergo fa.
tunc arguit' sic fa pars ē vera ergo
significat precise 7 principaliter si
cut est sed fa pars significat preci
se q nulla disunctiua est vera ergo
ita est q nulla disunctiua est vera
7 per n̄s a nō est verū. Si dicit' q
a ē falsum ergo fa pars ē falsa sed
ipsa significat precise q nlla disūc
tiua ē vera ergo nō est ita q nulla
disunctiua ē vera 7 a est oīs disūc
tiua ergo a est verū. Preterea dicit'
quod a in casu isto ē insolubile sim
p̄r ideo nō admittēd' est casus qz
implicat contradictionē. Secūda regu
la ē ista Insolubile disunctiuū appa
renter cuius vna pars ē attingēs fal
sa fit insolubile s̄m quid eidez addē
do in casu omnes aditiones cū nota
exclusionis. verbi gratia pono tibi
istā tu nō es homo uel nulla disūc
tiua est vera que sit a 7 sit omis dis
unctiua significans precise sicut ter
mini pretendūt. Illo posito 7 admis
so quero utrū a sit verum si dicit' q
sic ergo vna pars ē vera non prima

ergo fa. tunc arguitur sic. fa pars ē
vera ergo significat precise sicut ē
sz ipsa significat precise q nlla dis
unctiua est vera ergo ita est quod
nulla disunctiua ē vera ergo a non
est verū. Si dicit' quod a ē falsū 7
ergo fa pars ē falsa sed ipā significat
precise quod nulla disunctiua ē vera
ergo nō ē ita quod nulla disunctiua
est vera ergo aliqua disunctiua est
vera 7 a est omnis disunctiua ergo
a est verū 7 ita ut apparet sequitur
contradictio in isto casu sicut i primo.
7 per n̄s regula nō est vera. Rūde
tur ccedēdo regulam 7 admittēdo
casum 7 dicit' q a est verū 7 tūc qū
dicit' nō prima pars ē vera ergo fa
dico q prima pars ē vera qz ipsam
eē verā sequit' ex casu 7 fa est falsa
7 ex hoc nō cludit' incōueniens. Ue
rūtāmē h̄mōi disunctiua nō ē isolu
bilis nisi apparenter ut dicebat' in
regula qz omne insolubile ē falsū 7
a est verū ergo a nō est insolubile.

Tercia regula. Oē insolubile disūc
tiū fit insolubile s̄m qd eidē addē
do in casu omnes aditiones p̄ter
notā exclusionis verbi grā posito q
illa disunctiua hō ē asin' 7 illa dis
unctiua ē falsa q sit a sit oīs disūc
tiua significās sicut termi pretēdūt
adittē casus quo admissio dico quod
a ē falsū 7 fa pars significat aliē q
ē, sed nego q ipā significet precise
q illa disunctiua ē flā s̄mo etiā signi
ficat aliē. s. q a ē verū eodē mō dice
rēt si poneret' quod illa tu nō es hō
l illa disunctiua nō ē vera. esset omis
disunctiua 7 significaret sicut termi
pretendūt. Notādū q nulla disūc
tiua ē isolubil' cui' altera pars ē ve
ra nec fieret isolubil' positus illis cō
ditionib' sepi' notatis ut de' ē uel
oīs disūctiua ē falsa tu es hō l ista
disunctiua ē falsa. unde ponēdo casū
quēcūq; notatum admittere ē ille 7
ccederetur quilibet illarū disūcti
uarū propter ueritatē ē prime partis

Contra istā responsionē arguit sic. Omne a est falsum s3 omē a est ista disiunctiua ergo illa disiunctiua est falsa tenet consequētia quia sillogism³ in primo tercię figure 7 antecedēs est verū ergo 7 consequens. sed consequēs est fa pars disiunctiue ergo ipsa est vera 7 per consequēs a est verum. **S**ecundo arguit sic. **O**ppositum a est falsum ergo a est verum antecedens probatur. Nam hoc est falsum nullus homo est asinus 7 illa disiunctiua non est falsa 7 hoc ē oppositum a ergo opposituz a ē falsuz nā tenet cum minori 7 maiore probo. Nam ipsa est vna copulatiua cuius fa pars est falsa quia iam cessuz est q a est falsum. **A**d primum dicitur ccedendo sequentiā 7 negando ipsam esse bonā 7 cum dicit q est sillogismus in primo tercię figure nego quia clusio ypothetice significat qualiter nō 3tingit clusioni alicuius boni sillogismi. **A**d sūm dicit q oppositū a nō est illud s3 hoc nihil quod est homo ē asinus 7 ista disiunctiua est falsa cui? fa pars significat duobus modis sicut suum contradictorium. **N**ec argumenta poterāt applicari capitulo copulatiuarū sed totiens est inutile replicare. **E**x prima regula sequitur q si poneret hanc homo est asinus uel qcumq a liā propōnem significare precise q hō est asinus uel quod nulla propō est vera nō eēt admittendus casus. quia sequeretur contradictio. **E**x fa regula sequitur. quod si poneretur hanc hō est asinus esse omnem propositionem 7 significare precise te nō esse uel q nulla propositio ē vera admitteretur casus 7 diceretur istam esse veram hō est asinus. **E**x terciā regula sequit q si poneretur istam homo est homo esse omnē propositionem 7 significare hominē ēē asinuz uel quod nulla propositio est vera non ponendo precise deberet

admitti casus 7 nō ter dici q illa est falsa hō est asinus. quare 7c.

Vltimo quedā declaro insolubilia que insolubilia nō apparent ut for. nō habebit denariū plato non pertransibit pontē 7 pono q omne dicens verū habebit denariū et solum tale 7 q tu dicas istā propositionē 7 nullā aliam q sit a ego nō habebō denariū significantē precise sicut termini pretedunt. **I**stō posito quero utrū hēbis denariū uel nō. **S**i dicit q tu hēbis denariū 7 omnis q habebit denariū dicit verū. ergo tu dicit verū 7 nō dicit nisi a. ergo a ē verum. 7 tunc sic a est verū 7 significat precise q tu nō hēbis denariū ergo tu nō hēbis denariū quod ē extra dictoriū prius cessi. **S**i autē dicitur q tu nō hēbis denariū ergo tu nō dicit verū 7 nō dicit nisi a. ergo a nō ē verū. tūc sic a nō est verū 7 a significat precise q tu nō hēbis denarium ergo nō erit ita q nō hēbis denariū ergo tu hēbis denariū 7 ita sequitur contradictio. **S**ic pōt argui i pncipio querēdo utrū a sit verū l falsum quē admodū in aliis insolubilib³ querebat³ propterea nō admittit casus. qz ex eo originē trahit insolubile simplr. **S**itū i casu nō ponit dictio exclusiua admitto casuz 7 dico q tu nō hēbis denariū 7 q a nō est verū. sed tunc ad argumentū a nō est verum. sed a significat precise q tu non habebis denariū. ergo non est ita q tu non habebis denariū nego minorem quoniam a significat q tu nō habebis denarium 7 quod a est verū 7 nō rōne primi significati a est falsum. sed rōne secundi. **V**eruntamē si fieret nā nō ponendo precise in minori negarem nām. **E**odem mō rīdetur ad casum pōtis qn ponit quod omē dicens verū pertransibit pontē 7 solū tale 7 for. qui sit omīs for. dicat illā propositionē 7 nullā aliā for. nō pertransibit pōtē significantē precise sicut termi

pretendunt non admittitur casus. Si tamen remoueretur dictio exclusiua admittat et dicatur sequenter quod fortes non pertransibit pontem et quod a est falsum. Considera istam resolutionem arguitur sic nullus dicens falsum pertransibit pontem sed fortes dicit falsum ergo forte non pertransibit pontem. consequentia bona quia est syllogismus in quarto prime figure et antecedens est verum ergo et consequens et igitur est a. ergo a est verum. Secundo arguitur sic contra dictorum a est falsum ergo a est verum antecedens probatur quoniam hoc est falsum fortes pertransibit pontem et hoc est contradictorium eius ergo et. prima pars antecedens probatur nam fortes dicit falsum ergo non pertransibit pontem et illa propositio forte pertransibit pontem significat precise quod forte pertransibit pontem ergo est falsa. Ad primum respondetur concedendo sequenti et negando ipsam esse bonam nec est syllogismus in quarto prime figure quia consequens significat propterea copulatiue et hoc supposito quod conclusio sit a uel conuertibilis cum a. Ad secundum dicitur quod assignatum non est contradictorium a sed istud non forte non pertransibit pontem significans disiunctiue modo opposito ad a sicut sepius est recitatum. Nam arguo contra totum fundamentum insolubilem probando quod non quodlibet insolubile secundum quid significat copulatiue modo dicto quia tunc quodlibet insolubile forte impossibile simpliciter consequens falsum quia insolubile est concedendum in casu ut patuit et nullum impossibile simpliciter est concedendum infra tempus obligationis ergo et. Et quod illud sequatur probatur. Nam quodlibet tale insolubile significat copulatiue impossibile simpliciter et hoc precise et principaliter ergo quodlibet insolubile

Secundum quid est impossibile simpliciter consequentia tenet et antecedens probandum hoc insolubile hoc est falsum significat enim quod hoc est falsum et hoc est verum sed hoc esse falsum et hoc esse verum est impossibile simpliciter ergo et. Hoc argumentum est difficile valde sed tamen breuiter solueretur nunquam concedendo insolubile sicut alias non concedebam ipsum et tunc dicebam quod quodlibet insolubile est propositio impossibilis simpliciter et ita non procederet argumentum. Veruntamen quia concessi insolubile propositum et negavi ipsum esse verum non possem dicere bene respondendo ipsi esse impossibile simpliciter sed solui possibile. Et tunc ad argumentum suum significatum principale est impossibile ergo insolubile est impossibile non valet argumentum. Pro quo est notandum quod insolubile habet duas significatas vnum adequatum et aliud principale. Adequatum significatum est significatum categoricum simile dicto insolubilis unde significatum adequatum istius fortes dicit falsum et istud forte dicere falsum ut quod fortes dicit falsum. Principale autem significatum est significatum proptereaticum ut fortes dicere falsum et ista propositionem esse veram. Dico ergo quod penes aliud attendit possibilitas insolubilis et penes aliud sua falsitas. Possibilitas namque attenditur penes possibilitatem significati adequati. Et ipsi falsitas penes falsitatem significati principalis. hec ergo est possibilis. Omnis propositio est falsa quia possibile est omne propositionem esse falsam sed ipsa est falsa quia suum significatum principale est falsum scilicet omnem propositionem esse falsam et illam esse veram. Tamen extra materiam insolubilitatis penes idem attendit possibilitas veritas uel falsitas alicuius

propositiōis. quia penes significatū
Notandū q̄ nō quecūq; hic locutus
fuit seu i ceteris tractatibus ea dixi
fui intentionē propriā sed parti eti
am fm intentionē aliorū doctorū. ut
iuuenesicipiētes facili? introducā.

**De obiectionibus extra primū
tractatum.**

Cumularū noticiā ad me
moziam reducat ponēde sunt
quedā obiectiones extra quasdā regu
las uel diffinitiones quibus solutus
reuerentia habet. Primo namq; ar
guitur extra diffinitionē propōis qua
dicebat. Propō est oratio indicati
uū uel falsum significās extra quā
diffinitio sic arguitur hec oratio anti
christus esset albus ē propō? tū nō est
oratio idicatu. ergo diffinitio prop
ōis nō est sufficiēs dñā tenet cum
minorē in maiore probat. Nam quodl;
āns alicuius aditionalis est propositio
sed antichristus ē albus ē āns alicui?
aditionalis? ergo est propositio. per
dñā qz est syllogismus in tertio pte
figure? maior etiam pz. qz aditiona
lis ē ista in qua iunguntur plures pro
positiones categorice mediāte no
ta aditionis? minorē probat. quoniam
āns huius conditionalis si antichristus
ē albus antichristus esset colora
tus est alia oratio antichristus est?
albus. Rūdetur cedendo diffinitio
nem propōis? nego qz ista orō anti
christus esset albus sit propō. et tūc
ad argumentū nego istā maiore oē
āns alicuius aditionalis est propositio
Et qū hoc probat per diffinitionem
aditionalis dicendo qz conditionalis
ē illa i qua iunguntur plures cathe
gorice? Dicitur qz ista diffinitio ē
falsa de virtute sermonis. sed intel
ligitur sic Conditionalis ē illa i qua
iunguntur plures categorice aut
plures orationes se habentes per
modum categorice. sed iam in pro
posito nō iunguntur plures cathego
rice in ista conditionali. sed plures

orationes se habētes per modum ca
thegorice unde ista oratio antichri
stus esset albus nō est categorica.
sed se habens per modum cathego
rice. qz habet suas partes principa
les per modum subiecti. predicatoris
copule. **S**ecundo arguitur extra regu
lam propositionis. vbi qua dicit qz
propositio vniuersalis est illa i qua
subicitur terminus cōis signo vniuer
sali determinatus. Nā ista propo
sitiō nō quilibet homo currit. non est
propositio vniuersalis? tamen in ea
subicitur terminus cōmunis signo vni
uersali determinatus ergo regula fal
sa dñā tenet? prima pars antecede
tis probatur. quoniam ista nō quilibet
homo currit equiualeat isti in figura
aliquis homo nō currit. quia negatio
preposita facit equipollere suo extra
dictorio sed aliquis homo nō currit
nō est propositio vniuersalis? ergo
nec illa nō quilibet homo currit. se
cunda pars antecedentis probatur.
Nam omne adiectiuum alicuius sub
stantiui est determinatiuū eius. sed
li quilibet est adiectiuum istius. ter
mini homo. ergo est determinatiuū ei
us? per se quens li homo determin
nat signo vniuersali. quod erat pro
bandum. **R**espondetur qz argumē
tum verbaliter concludit. sed nō cō
tra intellectum regule qui est iste.
Propositio vniuersalis est illa in q
subicitur terminus cōmunis signo
vniuersali distributiue mobilitate de
terminatus. s; iam in proposito sub
iectum propositionis assignat de
terminatur signo vniuersali nō di
tributiue sed solum adiectiue. et ita
argumentū non procedit. **T**ercio
arguitur contra regulam propositionis
nis particularis qua dicitur pro
positio particularis est illa in qua sub
icitur terminus cōmunis signo par
ticulari determinatus. nā illa nō aliq
hō nō currit nō ē propō particularis
et tū i ea subicitur terminus cōis signo

particulari determinatus ergo regula
falsa nōa tenet cū maiori qz equalit
isti in figura quilibz hō currit que nō ē
particulari minor probat nā oē ad
iectiuū alicuius substantiui ē deter
minatio eiusdeꝫ sed li aliquis ē adiec
tiuū illius termini homo ergo est de
terminatio ipsi? ergo li hō determinat
signo particulari qz erat probanduz
Dicūt qz nō arguit̃ tra intellectū re
gule qz regula sic intelligit̃ propō par
ticularis ē illa in qua subicit̃ termi?
cōis solo signo particulari determin
tus sꝫ in proposito subicit̃ termi?
cōis determinatus signo particulari
adiectie 7 etiā distributie 7 per nōa
nō determinat̃ solo signo particulari
Quarto arguit̃ tra regulam propō
nis i definitie que erat talia propō i
definita ē illa in qz subicit̃ termin?
cōis sine signo pono enī qz a sit pre
iacens illi? vls oīs hō currit vꝫ hō
currit. Et arguo sic a ē propō indefi
nita 7 tñ i ea subicit̃ ezius cōis medi
ante signo ergo regula fā nā tꝫ cū
maiori 7 minori probō. Nā idē ē sub
iectū a 7 sue vls sꝫ subiectuz vls a
subicit̃ mediate signo ergo subiectū
a subicitur mediate signo quod erat
probandū Dicūt qz nō arguit̃ tra i
intellectū regle qz sic intelligit̃ propō i
definita ē illa in qua subicit̃ termi?
cōis sine signo quod sit aliqd illius
mō ad propositū licet subiectū a sub
iciat̃ mediante signo nō tñ mediate
signo existēte aliquid illi? a quonā
signū vlt nō ē pars sue preiacentis
sed propōis vls cui? preiacentis est
pars. **Quinto** arguit̃ tra regulam
propōis singularis qz erat illa propō
singularis ē illa in qz subicit̃ termi?
discretus ē termin? cōis cū pronōie
demonstratiuo. **Octava** arguit̃ sic ista
propō oēs isti currunt nō est propō
singularis 7 tñ in ea subicit̃ termi?
discretus ergo 7c. nā tenet cū ma
iori quia frustra adderet̃ signū vlt
7 minor patet. Nā omē pronōie de

monstratiuū ē terminus discret? sꝫ
subiectū propōis assignate est pro
nomē demonstratiuū ergo ē termi?
discretus. **¶** Rūdetur qz quelibz ista
rū. omē isti currūt uterqz istorū mo
ue ē est propositio vls 7 nego qz ibi
subiciat̃ terminus discret? Et tunc
ad argumentū omē pronōie demo
stratiuū ē termin? discret? verū est
singularis numeri. sꝫ nō pluralis vñ
terminū discretū voco illū qui nō pōt
simul cōpetere nisi vni. ut iste ista
istud hic hec hoc. Et terminū cōmu
nē voco illū qui sūt potest cōpetere
pluribus ut li homo li animal 7 pro
nōia demonstratiua pluralis nume
ri vꝫ isti istorū 7 hmoi. **Sexto** arguitur
tra regulas affirmatiue 7 negatiue
propōnū qz fuerūt iste propō affir
matiua ē illa in qua verbū principale
affirmat. Et propō negatiua ē illa in
qua verbū principale negat. Nā pre
iacens isti? vls negatiue nullus hō
currit ē affirmatiua 7 tamen i ea ver
bū principale negat. ergo regule fal
se nā tenet cū maiori quoniam hec
hō currit 7 quelz sibi oīs ē affirma
tiua. 7 minore probō Nā idē ē verbug
utrisqz. s. vls negatiue 7 sue preiacē
tis. sed verbū principale vls nega
tiue negat. ergo verbum principale
preiacētis negat. Dicūt qz argumētū
procedit verbalr tra regulā sed nō
tra intellectū ei? Intelligit̃ nanqz
sic regula propōis negatiue Propō
negatiua ē illa in qz verbū principale
negatur per negationē existentē ali
quid illi? mō licet illi? preiacentis
verbū principale negetur nō tñ per
negationē existentē aliquid illi? qz
illa negatio nullus nō est pars illi?
homo currit sed illius nullus hō cur
rit quare etcete.

Il materia equipollentiarum
seu propositionū existentium
in figura ponebantur alique
regule quarum prima erat ista. duo
contraria non possunt esse simul vera

Contra quam regulā arguit sic. Ista sunt simul vera quilibet homo animal est et quilibet homo animal non est. et hec sunt duo contraria ergo duo contraria sunt simul vera. tenet autem et probat prima pars auctoris. Nam illa est vera. quilibet homo animal est ut patet per suas exponentes. Et quod altera sit vera probat. Iste homo animal non est et ille homo animal non est et sic de singulis. et isti sunt omnes homines masculi ergo quilibet homo animal non est. tenet autem a singularibus sufficienter enumerationis ad suam universalem. et quilibet singularis auctoris probat isto modo. iste homo animal non est et omnis animal est animal ergo ille homo animal non est. tenet autem ab inferiori ad suum superius. negatio enim postposita et cum debito medio. Sed haec pars auctoris probat. Nam vltima affirmativa et vltima negativa de similibus subiectis et predicatis supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem sunt contrarie in figura sed iste duos vltimos assignate sunt huius ergo sunt contrarie tenet autem cum minori et maiori est regula posita ibidem. Respondetur breviter quod quilibet illarum est vera sed non sunt contrarie. Et tunc ad regulam dico quod oportet addere in regulam quod terminus communis non distribuitur in una distribuat in reliqua. sed iam propositum in utraque istarum li animal stat confusum tantum ideo ista sunt contraria. quilibet homo animal est. et quilibet homo animal non est. quarum haec est falsa. Si ista sunt contraria quilibet homo animal non est. et quilibet homo animal est quarum haec est falsa. Simili modo est dicendum in obliquo casibus quod illa non sunt contraria. Cuiuslibet hominis animalis currit et cuiuslibet hominis animalis non currit. Ponendo regulam eodem quod quando obliquus precedit rectum obliquus est subiectus et rectus se tenet a parte predicati. ut in proposito. sed quando rectus precedit obliquum qui est determinatio recti uterque illorum ponitur in subiecto ut omnis animalis hominis currit. prime ergo vltima est hec

contraria cuiuslibet hominis nullus animalis currit. et sic est ista cuiuslibet hominis omnis animalis currit. Secunda regula erit illa duo contradictoria non possunt simul esse vera neque simul falsa. Contra quam regulā arguit sic. illa sunt simul vera quilibet homo animal est et aliquis homo animal non est. et hec sunt duo contradictoria ergo duo contradictoria sunt simul vera tenet autem cum minori quod vltima affirmativa et particularis negativa de communibus subiectis et predicatis supponentibus precise pro eisdem sunt contradictoria in figura. Sed ista sunt homines ergo et maior probat. nam quod illa sit vera quilibet homo animal est patet per suas exponentes et haec probatur etiam animal non est et tu es aliquis homo. ergo aliquis homo animal non est. tenet autem ab inferiori ad suum superius negatione postposita et cum debito medio. prima pars antecedentis probatur. tu capra non es et omnis capra est animal ergo tu animal non es. patet autem per eandem regulam. Dicitur quod quilibet illarum est vera sed non sunt contradictoria et tunc ad argumendum dico quod ultra predicta intelligit quod terminus non distribuitur in una distribuitur in alia qualiter non est in proposito quod li animal in vltimo stat confusum tantum et in particulari determinate ideo contradictorium istius quilibet homo animal est dicitur et tale aliquis homo nullum animal est. et istius aliquis homo animal non est contradictorium est quilibet homo omne animal est. Eodem modo dicitur quod illa non sunt contradictoria. Cuiuslibet hominis animalis currit et alicuius hominis animalis non currit sed prima contradictio ista est aliquis hominis nullus animalis currit. et haec ista cuiuslibet hominis omnis animalis currit. Tercia regula erat illa duo subcontraria non possunt esse simul falsa. sed bene simul vera. Contra quam regulam arguit sic illa sunt simul falsa aliquis homo omne animal est et aliquis homo nullum animal est et hec sunt subcontraria

ergo duo subcontraria sunt simul fla
q̄ aut illa sint simul falsa p̄z q̄ quo
cunq̄ hoīe demonstrato falsum est
dicere q̄ ipse oē al' est aut ipse nul
lum aīal est. sed q̄ iste sunt subcon
trarie notū est q̄ particularis affir
mativa et particularis negatiua de
similib' subiectis et predicatis sup
ponentibus precise pro eisdem sūt
subcontrarie in figura. sed ille sunt
hōi ergo **R**ndetur q̄ ille sunt
sunt false sed nō sunt inuicem subcō
trarie Et tunc ad argumentū regle
diciē q̄ ultra illud q̄ asserit intelli
git q̄ terminus cōis distributus in
una nō distribuat' i alia qualiter nō
est in proposito. q̄ li aīal utrobiz
stat distributiue ideo ille sunt subcō
trarie aliquis homo omne aīal et a
liquis homo aīal nō est. Et iste simili
ter aliquis homo nullum aīal est et
aliquis homo aīal est. ita q̄ semper
predicatū difformiter supponat si i
una distributiue in alia determinate
et eueriso. de subiecto aut nō diciē
q̄ semper debet stare determinate.
Idem est iudiciū de istis. Alicui' ho
mīs oīs asinus currit et alicui' hoī
nullus asinus currit. aut de istis ali
cuius hoīs asinus currit et alicuius
hoīs asinus nō currit. Nā in p̄ia li a
sinus otinue distribuit' et in aliis nū
q̄. Ideo sicut p̄ie nō sunt subcōtra
rie nec fē. sed iste sunt subcōtrarie
alicuius hoīs oīs asinus currit et ali
cuius hoīs asinus nō currit Item ali
cuius hoīs asinus currit et alicuius
hoīs nullus asinus currit. sunt subcō
trarie.

Equipollentiā p̄ia regula
erat ista. Negatio preposita
facit equipollere suo contradictorio.
Contra quā regulam arguit' sic. Ista
propositio nō aliquo hoīe currēte
tu es asinus nō equialet isti nullo
hoīe corrente tu es asinus ergo re
gula falsa. nā tenet et aīas probat.
nā prima ē vera et fa est falsa ergo

39
47
nulla illarū alteri equipollet nā t̄z
et aīas probatur primo q̄ ista sit ve
ra nō aliquo hoīe corrente tu es asi
nus. q̄ suū contradictoriū est falluz. s.
aliquo hoīe corrente tu es asinus pro
bat hoc. nam ista propō habet tres
causas veritatis. s. q̄ aliquis hō cur
rit tu es asinus dū homo currit tu es
asinus et si aliquis hō currit tu es asi
nus sed quelibz istarū est falsa ut bñ
patet ergo et ista. s. aliquo hoīe cur
rente tu es asinus q̄ quelibet suarū
causarū est falsa. s. quia nullus homo
currit tu es asinus dū nullus hō cur
rit tu es asinus. et si null' homo cur
rit tu es asinus. Ideo rñdet' negā
do primā nām qua infertur q̄ illa
regula est falsa s̄ deberet sic argui.
nō aliquo hoīe corrente tu es asinus
nō equialet isti nullo hoīe currēte
tu es asinus et ista contradicunt. s. ali
quo hoīe corrente tu es asinus et nullo
hoīe currēte tu es asinus ergo re
gla falsa et tunc nego minoz quia sūt
due propōnes affirmatiue probāde
per suas causas veritatis quarū nul
la est alicuius quātitatis. Cōsimil'e
nō sequit' ille nō equialet nō quilibz
hō animal ē et aliquis homo al' non ē
ergo regula falsa. q̄ prima est falsa
et fa ē vera sed oportet addere i añ
cedente q̄ illa contradicūt quilibz hō
animal ē et aliquis hō animal nō est
quod negat ut in altero cap' patu
it. Secūda regula fuit ista negatio
postposita facit equipollere suo cō
trario. Contra arguit' sic ista nā nō
valet quilibz hō animal nō est ergo
nullus hō animal est et tñ arguit' per
regulā ergo regula falsa nā t̄z cum
minori q̄ arguit' negatione postpo
sita et maiore probō aīas est verū et
nā flm ergo nā nō valet q̄ aīas sit
verū probatū est supra s̄ q̄ nā sit
falsum probat' q̄ suū contradictoriū ē
verū. s. aliquis hō animal ē. Rñdet'
negando q̄ arguat' per regulam. Et
tunc ad probationē ibi arguit' nega

etione postposita ergo arguitur per regulā. argumētū nō ualet sz oportet addere in ante q̄ illa sint cōtra-ria quilibet hō eē aīal est et nullus hō aīal est. quod est falsum qz pzed i catū utr obiqz distribuit. Dicūt ergo q̄ illa sunt utrā q̄z hō aīal est 7 nul-lus hō aīal est. nō tñ negatio postpo-sita predicato faciet primā cum illa negatione equipollere secunde sed oportet negationē postponi subiec-to et preponi predicato dicendo q̄ libet hō nullum aīal est ergo nullus hō aīal est. Itēz si negatio postpone-retur signo et nō subiecto nō argue-re ē per regulā dicendo nullus non hō est grāmaticus ergo quilibet hō est grāmaticus quia dñs est falsū ut patet et añs est uerum qz suū tra-dictoriū est falsum. s. aliquis nō hō est grāmaticus oportet ergo nega-tionez negatiue teneri et postponi subiecto dicendo nullus hō non est grāmaticus ergo quilibet hō est grā-maticus. nunc dñā est bona sed añs falsum sicut et añs. **C**ertia regula erit ista negatio preposita et postposita facit equipollere suo subalter-no. Contra arguit sic Illa dñā uō ualet nō quilibet chimera est nō homo ergo aliqua chimera est hō. et tñ az-guit per regulā ergo regula falsa. dñā tenet cū minori qz arguit nega-tione preposita et postposita. 7 ma-ior probat. nā añs est uerū et añs falsum ergo dñā nō ualet q̄ añs sit falsum manifestū est sed q̄ añs sit uerū probat qz suū contradictoriū est falsum. s. quilibet chimera est nō hō qz ex isto sequit q̄ quilibet chimera est. a tertio adiacēte ad fm adiacēs et añs est falsum ergo et añs. Dicūt q̄ illa dñā nō ualet. nō quilibet chi-mera ē nō hō ergo aliqua chimera est hō. fm q̄ probat argumētū nec arguit per regulā et cū dicitur q̄ arguit negatione preposita et postposita ergo arguit per regulā nego-

dñā qz nō asserit fa q̄ qualitercūqz preponat et postponat negatio faciat equipollere suo subalterno. sed oportet q̄ preponat toti propō-ni et postponat immediate subiecto ita q̄ precedat uerbum principale qualiter nō fit in proposito. qz nega-tio fa postponit copule propterea bene sequit nō quilibet chimera nō est hō ergo aliqua chimera est hō. dñā iam bona est sed añs est falsum. qz suū contradictoriū est uerum. s. que-libet chimera nō est hō qz nulla chi-mera est homo quare etc.

Capitulum uersionū tres conti-net diffinitiones quarū prima est illa. Conuersio simplex est transpositio subiecti in predicatū et eō-uerſo manēte eadē qualitate et quā-titate. Contra arguit sic aliqua propositio conuertit simpliciter. et tñ mutat quantitas ergo diffinitio fal-sa dñā tenet et añs probat. Nā hec propō for est aīal uertit simplici-ter in istā aliquod aīal est for. quia hec uersio nō est per accidens cuz nulla sit vltis. nec per transpositionē est propter carentiā terminū ifiniti ergo est uersio simplex. et tamen mutat quā-titas. quoniā uersa ē sin-gularis et uertens est particularis. Eadem difficultas potest fieri uer-tendo istam hō est aīal in istam ali-quod aīal est hō quarū prima est in-definita et altera est particularis. ergo mutat quantitas et tñ est uer-sio simplex qz nō uidet per accidēs nec per transpositionē. Ideo rñdēt q̄ argumentū procedit uerbaliter con-tra diffinitionē et nō tra sanū itel-lectū regule. Dicūt ergo q̄ quelz il-larū uersionū ē simplex. et cū dicit q̄ ibi mutat quā-titas dicit q̄ uerū ē fm eōdem modū sumēdi quā-titatē sed nō fm modū sumēdi regle. eo q̄ ca-pit ibi quā-titatē pro suppone ut ita-gloset diffinitio. Conuersio simplex ē transpositio subiecti in predicatū et

ecuersio manente eadē quātitate. l. suppone. ita qd si i uersa aliquis te-
minus supponeret distributiue detez
minate ul discrete eodē mō in uer-
tente supponit. Et si dicit qd exēpla
que ibi assignant sonāt qd quantitas
sumat pro vti indefinita uel singula-
ri dicit fm qd ait Aristo. pzo priorū
Exēpla ponimus nō ut ita sint s3 ut
tentiant addiscentes. Secunda dif-
finitio fuit illa uersio per accēs ē
trāspōitio subiecti in predicatū et
ecōuersio manente eadē qualitate p
mutata quātitate. Contra arguitur
sic ista uersio est per accidēs. Dis
hō ē risibilis ergo oē risibile ē hō. et
tū nō mutat quātitas ergo diffinitō
insufficiens t3 nā cū miori qz quelz
ūtarū ē vltis. Et maior probat. nam
illa ē uersio qz fit de subiecto pre-
dicatū et ecōuersio t nō ē uersio sim-
plex qz vltis affirmatiō nō uertit
simpliciter nec per trāspōitōnem prop-
ter carentiā terminorū infinitorum.
ergo ē uersio per accidēs. Rnde
qd uersio predicatū ē per accidēs
Et cū dicit qd nō mutat quātitas ne-
go sumendo quātitate pro suppone
vū in uersa supponit li hō distribu-
tiue et li risibilis cōfute tantū. In cō-
uertente aut ecōuersio li risibile dis-
tributiue et li hō cōfute tantū. Glose
eur ergo sic diffinitio. Uersio per
accidēs ē trāspōitio extremorum
manente eadē qualitate sed mutata
quātitate. i. suppone. Et ista regula
sequit pzo qd illa ē uersio per acci-
dens hō ē risibilis ergo oē risibile ē
hō qz ē uersio nō simplex nec per
trāspōitōnem ergo per accidēs. Se-
cūdo sequit qd iste uersus. Speci sum-
pliciter et cetera nō ponit rōe ue-
riatatis sed magis rōe exempli ex eo
qd nō solū vti pōt uerti per accēs
simo indefinita et particularis. Cer-
tio sequit qd sicut in uersione per
accidēs uersa ē falsa t uertēs ve-
ra ita sicut ecōuersio probat facio

duas uersiones per accidēs prima
ē illa. Oē animal ē hō ergo hō est al-
fa hō ē al ergo omne al ē hō patet
qd in prima uersa ē ffa t uertens
vera t in fa uersa ē vera t uertēs
ffa. Tercia diffinitio erat illa. Ecō-
uersio per trāspōitōnem ē trāspōi-
tio subiecti in predicatū t ecōuersio
manente eadē quātitate t quātitate sed
mutatis terminis finitis in terminos in-
finitos. Cōtra arguit sic ipsa. Ipliaz
trādictiōne ergo ipsa ē impossibilis.
t3 nā t aūs probat. Nā si in uersa
subiectū t predicatū sunt termini fini-
ti t in uertēte subiectū t predicatū
sunt termini infiniti sequit qd nlla fit
uersio nā t3 qz terminus finitus nō
pōt ēē terminus infinitus nec ecōuersio
verbi grā omis hō est al hēt pro sub-
lecto li homo t pro predicato li al
s3 illa oē nō al ē nō hō nō habz pro
subiecto neqz pro predicato aliquz
illozū terminorū nec sibi sicut ergo
nulla ē uersio se cū primū. Rnde
ur negādo qd predicta diffinitio im-
plicet trādictiōnez t tunc ad argu-
mentū negat nā qz nō dicit in diffi-
nitione qd subiectū fiat predicatum
aut ecōuersio sed qd fiat trāspōitō
terminorū uel extremorū. unde pōt
trāspōni subiectū in predicatū absqz
hoc qd fiat predicatū t predicatum
pōt trāspōni in subiectū absqz hoc
qd fiat subiectū unde ad hoc qd sub-
lectū trāspōnat in predicatū suffi-
cit qd fiat predicatū aut pars predi-
cati mō debito t regulari qtr fit in
proposito. Et predictis sequit qd nll
la uersio ē vlt nā formalis preter
uersionē simplicē probat qz nō ecō-
uersio per accēs qz aliqui uertēs ē
vera t uersa ffa t extratio ut oit
sum est. Nec etiā uersio per trāpo-
sitiōnez qz aliqui uertēs ē vera t ecō-
uersa ffa t ecōuersio quod probatur
sic illa ē vera chimera nō ē al t sus-
uertēs ē ffa. s. aliquid nō al nō ē n
chimera qz suū trādictiōis ē veruz

f. oē nō aīal ē nō chimera ut pz per
exponentes. Similiter ista ē tīa oīs
chimera ē aīal et tū sua uertēs ē ue
za. f. oē nō aīal ē nō chimera ut pz
per suas exponentes. f. aliquod non
aīal ē nō chimera et nihil ē nō aīal
quī illud sit nō chimera ergo oē nō
aīal ē nō chimera quare etc.

Hic mā ppotheticarū inferebā
tur alique regule quarū pīa
erat illa. Ad ueritatē dditionalis af
firmatiue requirīt q̄ contradictoriū
nō sit repugnat aīti ex qua inferebat
alia q̄ ad falsitatē eius requirīt et
sufficit q̄ contradictoriū nō sit stat cū
aīte. Cōtra quas reglās arguit sic.
aliqua ē dditionalis uera affirmatiua
cui⁹ contradictoriū nō sit stat cū aīte
ergo regle flē nō t3 et aīs probat
Cui⁹ cūq; dditionalis affirmatiue aīs ē
uerū et nō flm contradictorium nō sit
stat cū aīte f3 aliq; ē dditionalis affir
matia uera cui⁹ aīs ē uerū et nō
flm. ergo aliqua ē dditionalis affirma
tia uera cui⁹ contradictoriū nō sit stat
cū aīte. t3 nō q; ē sillogismus in ter
tio pīe figure. probat maior quōiā
si aīs istius dditionalis ē uerū et nō
flm tunc contradictoriū nō sit ē uerū
aīs sīl ē uerū. sed oīa uera stat sīl
ergo cuiuscūq; talis dditionalis cōtra
dictoriū nō sit stat cū aīte mīorez
ergo probō. Nā hec dditionalis ē affir
matia nisi tu es aīal tu nō es hō et
pz q̄ aīs ē uerū. f. tu es aīal 7 nō
flm. f. tu nō es hō. Rūdet q̄ regule
date de ueritate et flitate dditionalis
respiciūt solūmō dditionalē denotatā
a li si et nō a li nisi. Ideo bñ probat
q̄ aliqua ē dditionalis uera et affirma
tia cui⁹ contradictoriū nō sit stat cū
aīte. f. dditionalis denotata a li nisi f3
de tali nō ē mentio ibidē imo de so
la dditionali denotata a nisi. Secunda
regula erat ista. Ad ueritatē copula
tiue affirmatiue requirīt q̄ q̄lz pars
pīcipalis sit uera ex qua inferebat
q̄ ad falsitatē ei⁹ sufficit unā partē

esse flām. Cōtra quas arguit sic. Ali
qua ē copulatiua affirmatiua uera cui⁹
una pars pīcipalis ē flā ergo regu
la flā t3 nō et aīs probat illa ē co
pularia uera 7 affirmatiua aliquod aī
ē et si tu es illud tu es aīnus. et fā
pars pīcipalis ē flā ergo etc. nō t3
et probat pīa pars aītis. hoc aī ē.
et si tu es illud tu es aīnus demon
strādo brunellū et hoc ē aliquod aī
ergo aliquod aīal ē et si tu es illud
tu es aīn⁹. nō pz qz nō uidet alius
modus probandi illā copulatiua. fā
pars aītis etiā probat nā ista propo
si tu es illud tu es aīnus nō uidetur
affertiuē significare aliud q̄ q̄ si tu
es aīal tu es aīn⁹ sed hoc significa
tū ē flm q̄ si tu es aīal tu sis aīnus
ergo fā pars pīcipalis ē flā. Uicē
q̄ illa copulatiua ē uera et fā pars ē
uera sicut et pīa. et nego q̄ signifi
cet mō deō. f. q̄ si tu es aīal tu es a
īnus. qz tūc relatiū statet cōfute tā
tū et aīs determinate. cui⁹ opposi
tū dictū ē in mā relatiuorū. Dictū ē
etiā q̄ licitū ē loco relatiui ponere
aīis ubi fūet eadē suppo sed li aīal i
pīa parte stat determinate 7 positū
loco relatiui stat cōfute tātū ideo in
epte assignatū significatū pē partis
dicēdo ipsam significare q̄ si tu es
aī tu es aīnus. d. ergo uerti relati
uū in suū aīs stat determinate dicen
do secundā partem significare q̄ ali
quod aīal si tu es tu es aīnus. 7 hoc
ē uerū. qz hoc si tu es demonstrando
aīnū tu es aīnus et hoc ē aliquod
aīal si tu es tu es aīnus. Tertia re
gula erat ista. Ad possibilitatē copu
latiue requirīt quālz partē eē possi
bile et nullā alteri incōpossibile. ex
qua inferebat q̄ ad impossibilitatem
eius requirīt et sufficit unā partē eē
impossibile uel unā alteri incōpossibi
le. Cōtra quas regulas sic arguitur.
Aliqua ē copulatiua affirmatiua impos
sibilis cui⁹ quelibet pars ē possibilis
et nulla alteri repugnat ergo ambe

regule false consequentia t3 et ams pro
batur. Nam ista copulativa est impossibilis
ois ho currit et tu es ho et tu non currit
qz ex duabus premisissis partibus sequi
tur contradictorium tertie in tertio pri
me figure. ut bñ p3 trueti et tñ qlibet
ei pars est possibilis. ut p3 et probatur
qz qz cuilibz est possibilis. Nam iste due
sunt copossibiles omnis ho currit et tu
es ho et ille sunt copossibiles tu es
ho et tu non curris ac etia ille tu non
curris et ois ho currit. ergo qz cuilz
est copossibilis. Ideo dicit qz iste due re
gule date non respiciunt nisi copulati
ua facta ex duabus partibus qualr non
est in proposito qz assignat copulativa
facta de tribus partibus. Si ergo que
rit regula generalis possibilitatis co
pulative dicit qz ad possibilitatem co
pulatie requirit qz quelz pars sit possi
bilis et qz nlla alteri et alius sit icopossi
bilis qualr non est in proposito. qz lz illi
copulatie quelz pars cuilz sit copossi
bilis non tñ qbus libet vñ ista ois homo
currit non est copossibilis istis tu es ho et
tu non curris sicut illa tu non curris non
est copossibilis istis tu es ho et ois ho
currit qz ex illis duabus singularibus
sequit contradictorium vñ nā sequit tu non
curris et tu es ho ergo non ois ho cur
rit. Quarta regula erat ista. ad neces
sitate coplative requirit qz quilibz parte
esse necessariā ex qua inferebat qz
ad contingentiā ipsi sufficit vñ parte
eē contingenti et nullā alteri icopossi
bile. Contra hanc regulā procedit ar
gumentū factū iā. sed contra primā sic
arguit Aliq copulativa est necessaria
cui vna pars est contingens. ergo regula
falsa tñ t3 et ams probat. et capio istā
copulatiuā non nullū de et tu es ho
ista est necessaria qz sui oppositū est
impossibile vñ nullū de et tu es ho
qz non verū dat contradictoriū qz pre
ponēdo negatiōe toti qz aut altera
pars sit contingens p3 de ista tu es ho
que est fa pars ei. Rūdet qz ista re
gula sicut et quelz alia data intelli

tur de coplative affirmativa et non de
negativa vñ quod in primo caplo est ex
pressum. Quia regula fuit ista. Ad
veritatē disunctie affirmatie sufficit
vñā parre eē verā ex qua inferebat
quod ad falsitatē ei requirit qz quilibz
partē esse falsā. Contra quas regu
las arguit sic. Aliq disunctia est fia
et tñ vna eius pars est vera ergo abe
regule ffe. tñ t3 et ams probat ista
est vna disunctiva falsa. Omnes hoies
sunt asini uel hoies et asini sunt asini
et tñ vna ei pars est vera ergo regula
falsa tñ t3 et ams probat et primo quod
ista sit vna disunctia qz i ea iungit
tur plures categorice per notā dis
iunctiōis quod aut ipsa sit falsa proba
tur. Nam quelibet ei pars principalis
est falsa ergo ipsa est falsa consequētia
tenet et ams probat quoniā illa est falsa
Oēs hoies sunt asini et ista sicut ho
mines et asini sunt asini et iste sunt
partes principales ut p3 intuenti er
go etc. quod aut una ei pars sit ve
ra probatur. quelz istarū est vera oēs
hoies sunt asini uel hoies que est una
eius pars. et similiter ista asini sunt
asini ergo una eius pars est vera. Rū
detur cū proponitur oēs hoies sunt
asini et hoies et asini sunt asini utrū
respōdēs velit eā habere pro copula
tia uel disunctia. si pro copulatiua
vera est. qz ambe partes principales
sunt vere. Et tunc ad argumentū di
citur quod non est ad propositum. si ve
ro habeatur pro disunctiva negat
illa qz ambe partes principales sunt
falsae sicut probatū est. Et cum dicitur
vna ei pars est vera cedeo nulla tñ
pars principalis est vera de qua inten
dit cedit ergo conclusio quod aliqua
disunctia est falsa et tñ vna ei pars
est vera sed hoc non est contra regulā qz i
telligit de principali qualr non est i ar
gumēto assumpto. Sexta regula fuit
illa. Ad possibilitatē disunctie suffi
cit unā partē esse possibile. et ad i
possibilitatē ei requirit quālibz ei

partē esse impossibīlē. **C**ōtra ambas
reglas arguit sic. **A**liqua ē disiunctia
affirmatiua impossibilis cuius quelibz
pars p̄cipalis ē possibilis ergo am
be regule f̄le dīa t3 et aīis probat̄
Nā contingenter tu es ul tu nō es sup
posito q̄ aduerbiū determinet totū.
et tū quelz eius pars p̄cipalis est
possibilis ergo dīa t3 et p̄ima pars
aīis probat̄ qz suū oppositū est ne
cessariū videlz necessario tu es uel
tu nō es. et f̄a pars etiā p3 qz quelz
istarum ē possibilis tu es tu non es.
Ideo rīdet q̄ regula itelligit de dis
iunctia affirmatiua p̄pothetice probā
da et nō cathegorice quātr nō ē in
proposito eo q̄ quelz istarū t̄ngen
ter tu es uel tu nō es necessario rex
sedet uel nullus rex sedet ē exponi
bilit̄ probāda sicut iste t̄ngēter
tū es necessario deus ē. **S**eptia re
gula erat illa. **A**d necessitatē disiunc
tiue affirmatiue sufficit unā partē eē
necessariā uel oēs iuicē t̄radici. **E**x
qua sequebat̄ q̄ ad t̄ngentiā eiūs
dē requirit̄ qualz partē eē t̄ngētē
et nullā alteri repugnare. **C**ontra
istas regulas arguit̄ aliqua ē disiūc
tia necessaria cuius quelz pars ē t̄n
gens et nulla alteri repugnat ergo
ambe regule falsē dīa t3 et aīis pro
bat̄. nā ista disiunctia ē necessaria.
antichristus nō ē albus uel antix² ē
coloratus et quelz eius pars ē t̄n
gens et nulla alteri repugnat ergo
etc aīis probat̄ pro qualz parte. et
p̄rio q̄ ista sit necessaria qz suū op
positū ē impossibile uidelicet antichri
stus ē albus et antix² nō ē colorat²
Secūda pars p3 s. q̄ q̄libet ei² pars
sit t̄ngens qz idifferēter pōt eē ue
ra et f̄la ut bñ patet. **T**ertia etiam
pars patet qz nulla illarū partiū al
teri repugnat qz possibile ē q̄ anti
christus sit niger. quo posito hec fo
rē simul uera antichristus nō ē al
bus et antix² ē colorat² ergo nō ad
iuicē repugnāt. **R**īdet̄ q̄ dimiute

recitata ē regula t̄ngentie disiunc
tiue sed oportet plus addere scili
cet q̄ t̄radictoria partiū nō repug
nent. **N**unc ad propositū disiunctiua
prolata ē necessaria et quelbet eiūs
pars ē t̄ngens et nulla alteri repu
gnat sed opposita illarū partiū re
pugnāt. uidelicet antichristus est al
bus antichristus nō ē coloratus qua
re nihil t̄tra regulā. **N**otandū q̄ cō
tra quālibet istarū regularū t̄tenta
rū in mā p̄potheticarū pōt argui ex
assignatōe p̄pothetice negatiue uel
partis nō p̄cipalis ubi ergo tales
obiectōes procederēt dicat regulas
p̄potheticarū in negatiuis nō tene
re neqz etiā de partibus quare etc.

Materia predicabiliū quasdam
t̄tinet diffinitiones quarū p̄i
ma ē ista. **G**enus ē termin² vniuocus
predicabilis i qd de plibus dicit̄.
specie ut al. **C**ōtra istā diffinitionē
arguit sic li corp² aiātū ē genus et
tū n̄ est termin² vniuoc². ergo diffi
nitio iufficiēs tenet dīa cū maiori
7 minorem probō. **N**ā oīs terminus
vniuocus ē terminus simplex sed li
corpus aiātū n̄ est termin² simplex
ergo nō est termin² vniuocus. **D**icit̄
q̄ li corp² aiātū nō est genus nec li
aiāl rōnale qz quodlibz genus debz
eē termin² simplex. **E**t si allegare
porphirius ponens terminum istum
pro genere. **D**icitur q̄ posuit non q̄
ita esset sed gratia exempli. aut qz
caruit termin² simplici loco ergo illi
us tezi corp² aiātū debz poni vnus
istorū simpliciū uiuens ul viuum me
diās inter li aiāl et li corpus. vñ oē
aiāl ē uiuēs sed nō euerſo similiter
oē uiuēs ē corpus et nō euerſo lo
quēdo de uiuente p̄posito ex mā et
forma li aiāl rōale ergo frustra po
sitū ē pro genere. qz ē diffinitio ho
mīis sed ideo posuit porphirius qz
sequebat̄ opinionē platonis ponen
tis celū esse aiāl rōnale cuius opi
onē negamus ad presens. **S**ecūda

ovr

Infirma

prim

diffinitio erat ista. **Secundum** generalissi-
 mum est quod cum sit genus non potest esse species
 Ex qua inferrebat alia quod genus sub al-
 ternum est illud quod cum sit genus potest esse
 species. **Secunda** ista sic arguitur li suba est
 genus generalissimum et potest esse species ergo
 diffinitiones insufficientes tunc anima cum
 maiori et minori probat. Nam li suba
 etiam potest converteri cum isto termino homo er-
 go potest esse species anima tunc et animus sicut per
 novam impositionem. **Rnde** quod argumentum
 verbaliter procedit et non extra intellectum
 diffinitionum prius namque sic intelligitur
 Genus generalissimum est illud quod cum sit
 genus non potest esse species sic adequate signi-
 ficando. Nunc ad propositum li suba potest
 esse species sed non sic adequate significan-
 do. **Substantia**. **Tercia** diffinitio pri-
 cipalis fuit ista species est terminus uniu-
 uocus non supremus predicabilis in quod
 de pluribus. **Secunda** arguitur sic li suba est
 terminus uniuocus non supremus predi-
 cabilis in quod de pluribus et tunc non est species
 ergo diffinitio insufficientes tunc anima cum
 maiori et maiori probat. Nam quod li suba
 predicet de pluribus in quod per se sit ter-
 minus non supremus probat. Nam aliquis
 terminus est supra eum ergo non est supre-
 mus anima tunc et animus probat de isto ter-
 mino ens qui est supra istum terminum sub-
 stantia quod omnia suba est ens et non eadem
Rnde quod quemadmodum li suba est ge-
 nus generalissimum ita est terminus supre-
 mus et cum dicitur li ens est supra eum nego
 quod superioritas et inferioritas non repe-
 rit nisi in predicamento et li ens non est
 in predicamento ergo non est supra nec in-
 fra. Et cum dicitur omnia suba est ens et non
 eadem ergo li ens est supra non valet
 anima sed bene sequitur ergo est terminus con-
 tra prior sicut non sequitur omnia suba est
 homo vel non homo et non eadem ergo li
 homo vel non homo est terminus superior nul-
 lus autem terminus impositus est supra ul-
 tra aliquem terminum predicamentalem
Quarta diffinitio fuit ista. Species
 specialissima est terminus quod cum sit species
 non potest esse genus. Ex qua inferrebat quod

species subalterna est terminus quod cum sit
 species potest esse genus. **Secunda** arguitur
 sic ille terminus homo est species specialissima
 et potest esse genus ergo neutra diffini-
 tio sufficiens anima tunc cum maiori et minori
 probat quod potest converteri cum illo termino
 al. **Dicitur** quod argumentum non procedit
 extra intellectum regule quod est iste species
 specialissima est terminus qui cum sit species
 non potest esse genus sic adequate significan-
 do sicut li non sed iam in proposito si
 li homo converteretur cum li al non adequate
 significaret hominem. **Quinta** diffinitio
 fuit ista Differentia est terminus uniu-
 uocus predicabit in genere essenziale. **Con-**
tra arguitur sic li rationale est anima et tunc non
 est terminus uniuocus ergo diffinitio
 insufficientes tunc anima et animus probat nam
 significat hominem sub ratione qua sensiti-
 uum et intellectuum et significat ange-
 lum sub ratione intellectui solummodo ergo
 diversis rationibus. **Rnde** quod li rationale
 dividit al. cum dicitur aliam aliam rationale
 aliud irrationale et tunc non significat nisi
 si hominem quod non significat nisi al. ratio-
 le sed nullus angelus et al. rationale
 ergo non significat angelum et ita unum
 assumptum fuit secundum. **Sexta** diffinitio
 fuit ista proprium est terminus uniuocus
 predicabit de pluribus in eo quod quale
 accidentale convertibiliter ut risibile
 quod predicat de sor. et platone ac-
 cidet al. convertibiliter. **Contra** istam
 diffinitionem arguitur sic li risibile est
 proprium et tunc non predicat de plu-
 ribus convertibiliter ergo diffinitio in-
 sufficiens tenet anima cum maiori et minori
 probat. Nam li risibile predicat de sor.
 et platone et non convertibiliter quod sor. et
 risibile non convertuntur. vnde non sequitur
 risibile currit ergo sor. currit ergo
 etc. **Dicendum** quod li convertibiliter in-
 diffinitione non respicit li pluribus sed istud
 ratione cuius de talibus predicatur
 videlicet subiectum quod est ille termi-
 nus homo cum quod convertit iste terminus
 risibile vnde ista anima non valet li risibile
 predicat de sor. et platone et non

nam
conuertitur cum illis ergo non conuertitur. arguitur enim ab inferiori ad suum superius negatōe preposita. Septima diffinitio erat ista. *Accūs ē terminus uniuocus predicabilis de pluribus in quale accūsale nō uertibiliter.* Contra istā diffinitionē arguitur sic. nā ille terius hec albedo ē accūs qz ē accūsalis et tñ nō ē predicabilis de pluribus qz ē terminus discretus ergo diffinitio insufficiens. Soluitur hoc argumentū per distinctionē dicēdo qd aīis pōt sumi large pro omni terminō accūsali cōi uel discreto et sic nō sumit in proposito. Alio modo pro terminō accūsali cōi et sic diffinitio ad pñs et pñm istū modū pz qd iste terminus hec albedo nō ē terminus accūsalis nec est pluribus ppetens accidētāliter. *Octaua diffinitio erat ista predicatio directa ē illa i qua superius predicat de suo inferiori.* In directa autē euerſo. *Cōtra istas diffinitiones arguitur sic.* qz ex illis sequitur qd aliqua ē predicatio que nec est directa nec indirecta. ut hō ē hō aīal ē aīal qz nec superius nec inferius predicat. Ideo rñdēt cecidendo conclusionē. *Altera diffinitio fuit illa predicatio eēntialis ē illa in qua superius predicat de suo inferiori uel differētia de aliquo istorū.* aut euerſo. *Contra istā diffinitionē arguitur sic.* hō nō ē aīal nō ē predicatio eēntialis et tñ superius predicat de suo inferiori ergo diffinitio insufficiens tenz aīa cū minor et maiorē probō qz ista predicatio ē impossibilis. Rñdēt qd aliqua predicatio eēntialis ē impossibilis. Similiter aliqua predicatio tringens ē predicatio eēntialis ut tu es hō et antichristus ē aīal. Itē aliqua predicatio necessaria est predicatio accūsalis ut hō ē risibilis aīal ē quantum aut coloratū quare etc.

In materia sillogismorum ē aliq̃liter obiciendū ut quod nō expresse ē prolātū ad lucē reducat. de

primo arguit probando insufficiētā figuratū sic quatuor sūt figure ergo diminute tres assignant una tenet et aīis probat. nā iste ē optimus sillogismus oīs hō ē al omē al ē subitā ergo oīs hō ē subitā ergo ē sillogismus alicui? figure et nō pñe qz quod subitū ē in pñā nō predicat in pñā nec ē se figure qz nō predicat idē i utraqz nec terciē qz nō subitū idē in utra qz ergo oī dare quartā figurā i qua illud quod predicat i pñā subiciat i pñā. Rñdēt qd nō sunt plures figure q̃ tres. nec sillogismus prolatus constituit quartā figurā. qz ē i prima figura et i pñio mō. nec dictū ē qd nō constituat pñā figurā qz ē i pñā figura alius sillogismus q̃ iste cuius subiectū pñe propōis ē predicatū se dicebat. si subiectū pñe ē predicatū se sic resultat pñā figura. Dicitur ergo qd ille sillogismus constituit primā figurā cui? subiectū unius premisse ē predicatū alterius. Secūdo arguit insufficiētā mōrū pñe figure sic sillogismo. nullū al ē lapis quīz hō ē al ergo aliq̃s hō nō ē lapis. ille ē sillogismus pñe figure et tñ nō ē i aliquo illorū nouē mōrū ut pz discurrendo per oēs ergo pñes sunt q̃ nouē. Itē sillogizat sic. Qd al ē suba oīs hō ē al ergo hō ē suba. ille sillogismus ē pñe figure et tñ nō ē i aliquo illorū nouē mōrū ut pz itueri nisi forte dicere qd ē ē i baralipton nisi hoc euadit. qz baralipton cludit idirecte et pñe dūs sillogismū cludit directē ergo et dicit qd primus sillogismus ē i celarent non immediate sed mediare qz pñis premisse cludit i celarent nullus hō ē lapis. ex qua sequitur formaliter qd aliq̃s hō nō ē lapis i figura de inesse. Cōstrū ē dicendū ad pñm sillogismū qz ē in pñio pñe figure nō immediate sed mediate cludēdo istā conclusionē in figura de inesse ex propria conclusionē. vñ ille sillogismus ē immediate i pñio pñe oē al ē suba qz hō

Subā. ergo q̄lz hō est subā. qz n̄ erigē aliquid mediū ad hoc q̄ sic i pri mo pte figure sz ali? sillogisim? est mediate. qz n̄ sequit̄ actō illa nisi mediate illa subintellecta q̄lz hō ē subā tāq̄ ab vli ad suā subalēnā. Et si ex his cluderet̄ q̄ barbara l' celaret̄ cludit indirecte l' indefiniet̄ l' particulariter cedo n̄ immediate sz mediate. **T**ertio oīdo insufficiētiā modorū se figure sic arguēdo. Nullus lapis ē al' q̄lz hō ē al'. ergo aliq̄s hō nō ē lapis uel sic q̄lz hō ē al' null' lapis ē al'. ergo null' hō ē lapis quilibz istorū sillogismozū ē i fa figura z nō i aliquo illozū q̄tuor modorū. ut pz discurrēdo per singlos. Mā primus sillogismus istorū duozū stat ex duabus vltibus cludētibz particularē z hū cludit indirecte q̄tr n̄ reperit̄ in aliquo illozū q̄tuor modorū. Rū deē ut prius q̄ prius ē mediate in celare qz ex propria z imediata cō clusione ei? sequit̄ actō adducta for matr. **S**ecūda vero ē i camestres etiā mediate qz ex propria z imediata cō clusione ei? sequit̄ actō illius sillogismi per uersionē simplicē. **Q**uarto oīdo insufficiētiā terrie figure sic arguēdo. Oīs hō ē subā oīs hō est al' ergo quedā subā ē al'. ut sic q̄lz hō ē risibil' aliq̄s hō ē vnus hō. ergo aliq̄ risibile ē vnus hō isti sunt optimi sillogismi in tertia figura z n̄ i aliquo mō qz oēs mōi terrie figure cludūt directe z predicti sillogismi cludūt indirecte ergo zc. **P**ro deo dicit̄ ut pri? q̄ prius ē i darapti z p? in datisi n̄ imediate sz mediate per uersionē simplicē imediate cō clōnis z ita nō ē scōueniēs q̄ mōi terrie figure cōcludā i directe nō imediate sed media te solum quare zc.

Arguit̄ cōter atra figuraruz mōs probādo sillogismos factos i illis aliquid n̄ tenere. Et primo atra primū modū prime figure. nam ille sillogisim? nō valet. Omīs homo

uel asinus est asinus oē risibile ē hō uel asinus. ergo omē risibile ē asin? . Et ponit̄ i prio pte figure ergo modus ille insufficiēs n̄a ēz cū maiori qz oīa requisita ad primū pte sufficiēter exprimūt̄. q̄ autē ille sillogismus nō naleat probat̄. n̄a ē fkm et aīa a uerū probat̄. nā mīor est uera ut pz ex suis exponētibus. Et maiorē probō i ducte. iste hō uel asinus ē asin? et ille hō uel asinus ē asinus et sic de singulis et isti sunt oēs hoīes ergo oīs hō uel asinus ē asinus. pz n̄a a sing'aribus sufficiēter enumeratis ad suā vlem. Rū deē q̄rēdo de subiecto distributōis illius vltis oīs hō uel asinus ē asinus quid distribuitur uerū totū disiunctū uel p̄ia pars solum. si totū disiunctū nego maiore et ad probationē adducta dico q̄ q̄libet singularis i qua demonstrat̄ hō ē fka ideo ista ē fka iste hō ē asin? ē asinus demonstrādo hoīez qz significat q̄ hoc quod ē hō ē asin? ē asin? et hoc ē fkm. **S**i autē solum p̄ia pars distribuit̄ nego n̄am q̄ plus predicat̄ i mīori q̄ fuerit distributū i maiori vñ n̄ oportet q̄ subiectū totius propōis maioris predicet̄ i mīori sed sufficit q̄ subiectū distributionis ita q̄ fm istā r̄sionē vltis q̄ ē maior hz subiectū distributōis quod ē p̄ia pars disiuncti et hz subiectū propōis quod ē totū disiunctū. primū subiectū expedit predicari i mīori et nō fm nec de tali intelligit̄ regla pte figure. Contra secundū modū arguitur sic ille sillogismus non valet. nulla clusio est uera sed omīs actō facta in celaret̄ ē actō. ergo nulla clusio facta in celaret̄ ē uera et tamē ille sillogisim? ē i celaret̄ ergo zc. Minos patz quia sunt oīa requisita z maior probat̄ ponēdo q̄ sillogismus factus sit oīs sillogismus quo posito antecēdens illius sillogismi est veruz pro quilibz parte z n̄a fkm qz falsificat se. ideo dicit̄ ut in mā insolubili q̄

dictus sillogismus n̄ est i tertiō p̄ie
qz clusio ē propō s̄olubilis p̄pothe
tica qualis non ē aliqua p̄missarū
Contra tertiū p̄ie figure arguitur
sic Ille sillogismus nō v̄z. cui⁹ hōis
asinus currit brunellus ē hōis asinus
ergo brunellus currit et tū arguitur
fm̄ tertiū modū ergo modus insuffi
ciēs aīa t̄z cū m̄iori. et maiore pro
bo. et pono q̄ quīz hō heat duos asi
nos quorū unus curzat et alius non
de quorū numero nō curzētū sit bru
nellus. Ito posito aīa ē uerū ut p̄z.
et aīa vera casus. Ideo dicit q̄ argu
mentū nō v̄z qz plus predicat i m̄io
ri q̄ fuerit distributū i maiori nā di
stributū i maiori fuit p̄cise li hōis
et predicatū m̄ioris erat hoc totūz
hōis asinus. Sed forte dicit q̄ ad
huc stat argumentū sic arguendo.
cui⁹ hōis asinus currit brunellus ē
hōis ergo brunellus currit. Dicit q̄
nōdū ē sillogismus i tertiō p̄ie qz
i obliq̄ casibus oportet subiectū ma
ioris predicari i m̄iori i recto sic di
cēdo. brunellus ē hō et hoc negatur
propterea bñ sequit̄ cui⁹ hōis asi
nus currit. Ito ē hō ergo for. asinus
currit. Notandū circa illū modū q̄ si
aliqua p̄missarū nō fuerit quāta n̄
arguit tunc fm̄ istū modū. ut neces
sario oīs hō ē aīa. for ē hō ergo ne
cessario for. ē aīa. Et oīs hō ē aīa
sed tantū risibile ē hō ergo tantum
risibile ē aīa. i qualz harū aīarū est
aīa uerū et aīa f̄lm. n̄ ē ergo aliquis
istorū paralogsimorū sillogismus in
darii. qz i p̄io maior n̄ ē alicui⁹ quā
et itatis ⁊ i p̄io minor qz ē exclusiua p̄i
mi ordinis. Contra quartū p̄ie ar
guit̄ sic Ille sillogismus nō v̄z. Qd̄ aī
si ē rudibile nō ē hō sed tu es aīa si
es rudibilis ergo tu nō es hō et tū
arguit fm̄ istū modū ergo ē insuffi
ciēs aīa t̄z et aīa probat̄. nā aīa est
f̄lm ut p̄z ⁊ quelz p̄missarū ē uera
tā p̄a q̄ p̄ia ut p̄z per exponētes.
nā aliquod aīa si ē rudibile nō ē hō.

et nullū ē aīa quin illud si ē rudibi
le nō sit hō. p̄z etiā ex oībus suis sin
gularib⁹ quatu⁹ quelz ē uera. R̄ndet̄
ut i p̄io q̄ si totū additionatū distri
buit negat̄ maior. et tūc ad argumē
tū dico q̄ nō bñ exponit̄ p̄io qz est
v̄lis negatia que nō exponit̄. p̄o qz
nō debite assignat̄ p̄a exponēs q̄ de
beret esse illa. et nihil ē aīa si ē ru
dibile qui istud nō sit hō q̄ ē f̄lm qz
aliquod ē aīa si ē rudibile quod est
hō. nā hoc ē hō demonstrādo hoīem
et hoc ē aīa si ē rudibile ergo etc.
Et multe singulares sunt sic. ut hoc
aīa si ē rudibile nō ē hō demonstran
do hoīem. qz d̄z sic resolui. hoc nō ē
hō et hoc ē aīa si ē rudibile. quatu⁹
p̄ia ē f̄la. Si aut̄ dicit i p̄icipio q̄
distribuit solū p̄ia pars addit̄ati tūc
p̄z q̄ aīa nō v̄z qz plus predicat i m̄
m̄iori q̄ fuerit distributū i maiori.
Ideo debuit sic argui. oē aīa si ē ru
dibile nō ē hō sed tu es aīa ergo tu
si es rudibilis nō es hō. accedit aīa ⁊
aīa Notandū tūc q̄ i predictis et ce
teris modis oportet mediū terminū
semper supponere p̄cise p̄io eodē
uel p̄io eisdē. Ideo nō v̄z iste sillogis
mus nullus hō ē mulier. berta ē hō.
ergo berta nō ē mulier. qz m̄ior de
buit esse talis. berta ē aliquis homo
que negat̄. Contra ceteros modos
p̄ie figure nō arguo. qz ex predic
tis p̄nt elici obiectiones extra alios mo
dos sufficiēter. Contra primū secūde
figure arguit̄ sic. Itā aīa nō v̄z oīs
deus substantia nō ē. oīs p̄ia cā sub
stantia ē ergo oīs p̄ia cā deus nō ē.
qz aīa uerū ē et aīa f̄lm. et tū ē sillo
gismus in p̄io. R̄ndet̄ q̄ talis nō
ē sillogismus i p̄io. p̄e qz talis debz
fieri ex negatia de s̄ueto mō loquē
di et nō de incōsuetō qualiter sit in
proposito. Negatiue enī sunt de in
suetō mō loquendi ex quo predica
tum precedit negationem sed bene
sequere oīs deus nulla substantia ē
oīs p̄ia cā subā ē ergo oīs p̄ia cā

deus nō est sed maior est falsa sicut
et conclusio hoc argumentū pōt reduci
ad oēs alios mōs illius figure per
trāspōitōez pmissarū aut per mu
tationē quātītatis. **Cōtra** primū ter
tie figure arguit̃. **Iste** sillogismus nō
v3 cui3 hōis alinus currit, cui3 lib3
hōis alinus quiescit ergo alinus qui
escens ē alinus currens, qz in casu su
periori ē aīa uerū et aīa fām et tū
ē in pīo tertie figure. **Dicit̃** qd nō ē
in dīap̃ti. qz sicut pz emisse fūit ex
recto et obliquo ita cōfō debet fieri
ideo d3 sic cōcludi ergo alinus quies
cens ē alicius cuius ē alinus currens
vū li alinus nō ē pars subiecti ī pre
missis sed pars predicati. ideo deb3
poni ī cōclusionē. **Cōtra** fām tertie fi
gure arguit̃. **Iste** sillogismus non v3
oīs hō uel alinus nō ē hō oīs hō uel
alinus ē risibile ergo risibile nō est
hō, qz aīa ē uerū ut pz ex suis expo
nētibus uel singularibus, et aīa est
fām. **Rūdet̃** qd si ī qualz pmissarū
dīiunctū totū dītribuit̃ quelz illazū
ē fā et h3 multas singulares falsas
Mā pzīe vīs quelz singularis ē fā ī
qua demonstrat̃ hō, et pz quelz singula
ris ē falsa ī qua demonstrat̃ alinus,
ut pz ex suis resolūētibus. **Si** aīa nō
dītribuit̃ totū dīiunctū sed prima
pars solūmō nō arguit̃ tunc ī pō tez
tie qz in tali mō oportet totū subie
ctū p̃pōis dītribui quātr nō fit ī
p̃pōsito. **Contra** alios mōs hui3 fi
gure spēaliter nō arguo pīo qz hec
due obiectiones ad oēs alios mōs
pōt reduci. pō ut uitem prolīxitatez
scripture faciētis tediū ī aīo studen
tis. Et sic ē fā obiectōnū cōtra sūlas.
Pōt sumlarū obiectōnū decla
ratā noticiā sequi ultimo ut
ī initio ē pmissū aīarū rōibus for
tificare māz. **Arguo** igit̃ cōtra primā
et pzīcipalē regulā que sunt illa, aīa
bona ē illa cuius cōtradictoriū aītis
repugnat aīti. Ex qua īferebat̃ alia
qz aīa mala ē illa cui3 cōtradictoriū

aītis stat cū aīte. **Cōtra** arguit̃ sic
Alia ē aīa bona et tū cōtradictoriū
aītis stat cū aīte. ergo ambe regle
fīc aīa t3 et aīis probat̃ ista aīa est
bona tu credis p̃cise qd aliquis hō
decipit̃. ergo aliq3 hō decipit̃ et tū
cōtradictoriū aītis stat cū aīte. ergo
et. pzīa pars aītis probat̃ quonīā se
quē tu credis p̃cise qd aliquis hō
decipit̃. ergo tu credis p̃cise verū
uel tu credis p̃cise fām. **Si** tu cre
dis p̃cise verū et tu credis p̃cise
qd aliq3 hō decipit̃. ergo aliq3 homo
decipit̃. **Si** tu credis p̃cise falsū
ergo tu deciperis et tu es aliq3 hō.
ergo aliq3 hō decipit̃. **Pa** pars aītis
probat̃ et pono aīa in casu cū hoc qd
null3 ali3 a te decipiat̃. **Iste** posu
tu credis p̃cise qd aliq3 hō decipi
tur et null3 hō decipit̃ ergo cōtradicō
riū aītis stat cū aīte primā partem
aītis ponit casus et pām probō. **Iam**
null3 ali3 a te decipit̃ per casuz nec
tu deciperis. ergo null3 hō decipit̃.
minore probō qd si nō deē oppositū
et arguit̃ sic tu credis p̃cise sicut ē
ergo tu non deciperis aīa t3 et aīis
probat̃ nā tu credis p̃cise qd aliq3
hō decipit̃ per casuz et ita ē qd aliq3
hō decipit̃. qz tu deciperis per rīso
nē ergo tu credis p̃cise sicut est.
Rūdet̃ qd ista aīa ē bona. et qd oppo
sitū aītis nō stat cū aīte. imo repug
nat. Et admissō casu concedo istā tu
credis p̃cise qd aliq3 hō decipit̃ et
nego istā null3 hō decipit̃. qz cōcedo
qd tu deciperis tāq3 sequēs sequē n.
aliq3 hō decipit̃ et null3 ali3 a te de
cipit̃ et tu es hō ergo tu deciperis.
Uterius ad argumentū nego istā
tu credis p̃cise sicut est et ad eius
probationē nego aīam. tu credis p̃
cise qd aliq3 hō decipit̃. et ita ē qd ali
quis homo decipitur ergo tu credis
p̃cise sicut est. sicut non sequitur
tu credis p̃cise quod aliquis homo
currit et ita est quod aliquis homo
currit ergo tu credis p̃cise sicut ē

ut posito qd for. currat et plato non
currat. et credas precise platonein
currere. isto posito ē antecedes uerū
et nra falsum. s; bñ sequit tu credis
precise qd aliquis hō currit et ita ē
qd ille quem precise credis currere
currit ergo tu credis precise sicut ē
s; mior ē fta in pō cāu. ita sequit in
proposito tu credis precise qd aliqis
hō decipit et ita ē qd ille quē credis
decipi decipit ergo tu credis preci
se sicut ē. nra ē bona sed mior ē fta.
qd i casu isto tu credis aliū a te deci
pi. Notādū qd sub secūda regula pōe
bant due alie regule v; ex ipsofibi
li sequit quodlibet. et necessariū se
quit ad quodl; cōtra quas regulas
arguit sic qd nō sequit aliqis hō ē asi
nus ergo nullus hō ē asinus et argu
it fm ambas regulas ergo ambe re
gule fte. t; nra cū minori. et maior
probat. p;io qd ex uno oppositorū
sequit reliquū pō qd contradictoriū cō
sequētis stat cū ante eo qd uertitur
cū ipso. Ideo rīdet qd ista nra ē mā
lis bona et nō ē īueniēs ex uno op
positorū aliud īferri dīmō ipsuz sit
ipossibile. nego tñ qd oppositū nris
stat cū ante. Et nego illā nra; oppo
sitū nris uertit cū ante ergo stat
cū ipso. vñ dico qd quelz propō mun
di sequit ex illa tu es asinus. et qlz
eidē repugnat imo repugnat sibiipsi
qd īfert oppositū sui ipsius. **P**ria re
gula ē illa. Si alicuius nre ex tradi
torio nris seqt contradictoriū nris
illa nra ē bona. Et qd īferebat qd si
alicuius nre contradictoriū nris nō ē
illatium cōtradictoriū antecedes
illa cōsequētia nō ualet. **C**ontra am
bas regulas arguit sic. Aliqua nra ē
bona et tñ ex contradictorio nris nō
sequit contradictoriū nris ergo ille
regule fte. añs probat. illa nra ē bo
na tu credis precise qd oīs hō deci
pit ergo tu deciperis. et ex tradi
torio nris nō sequit contradictoriū
nris ergo etc. p;ia pars aitis pro

bat qd seqt tu credis precise qd oīs
hō decipit ergo tu credis uerū uel
fkm. si credis falsum ergo deciperis
si uerū et tu credis precise qd oīs hō
decipit. ergo ita ē qd oīs hō decipit
et tu es hō ergo tu deciperis. et ista
nra ē bona. **S**ecūda pars aitis p;ci
palis probat. qd nō sequit tu nō deci
peris ergo tu nō credis precise qd
oīs hō decipit probat et pono qd tu
credas precise qd oīs hō decipiat
illo posito nris ē fm per casū 7 añs
uerū. probat si nō detur oppositū et
arguitur sic. tu credis precise qd oīs
hō decipitur et ita ē qd oīs hō deci
pit. qd oīs hō nō tu decipit per ca
sum et tu deciperis per rāionē. er
go tu credis precise sicut ē ergo tu
nō deciperis quod erat probandum.
Rādendū ē nō aditēdo casum qd nō
ē possibile qd tu credis precise quod
oīs hō decipit. nā sic sequitur qd tu
deciperis ut ē ostensum uel ergo de
ciperis in credendo oēm hōiem de
cipi uel aliquid aliud. ut quod hō ē
asinus uel aliquod fkm. nō primū qd
oēm hōiem decipi ē uerū ergo aliqd
aliud per nra tu nō credis precise
qd oīs hō decipit quod ē oppositum
unius particule et casus. **E**t eodē se
quit quod nō ē possibile quod tu cre
das precise te ipsum decipi. probat.
nam si credis precise te ipsum deci
pi ergo deciperis uel in credendo
te ipsum decipi. uel aliquid aliud.
nō primū qd te ipsum decipi ē uerū
ergo aliquid aliud et per nra tu cre
dis precise te ipsum decipi. **S**ecūda
regula erat ista. si alicuius nre bōe
añs ē uerū nris ē uerū. et si añs ē ue
rū et nris falsum illa nra nō ualet.
Contra arguit sic possibile est quod
aliqua nra sit bona et qd anteceden
sit uerum et cōsequens falsum ergo
regula falsa. consequentia tenet et
añs probat. 7 pono quod illa nra tu
es hō ergo tu nō es hō uertatur cū
bona consequentia antecedente et

consequente significatib⁹ ut prius.
Casus ē possibilis qz dñā distinguit ab
ante. ⁊ ante sit sup̄is qz eisdē super
addit notam ante. Admissō ergo casu
ista dñā ē bona tu es hō ergo tu non
es hō qz uertit cū bona dñā ⁊ añs ē
verū ⁊ añs illa dñā qz significat omni
mode sicut prius ex casu ergo ⁊c.
Ideo dicit q argumentū verbaliter
procedit extra reglas ⁊ nō extra itel
lectū istarū. intelligit sic nāqz pñā
si alicui⁹ dñe bone significātis preci
se iuxta op̄m suarū partū añs ē ve
rū ⁊ dñs falsus dñā nō valet. sed iam
in casu illa dñā prolata ē bona nō tñ
significat iuxta op̄positionē suarū par
tū. qz ponit ipsūz uertit cū bōa dñā
ante ⁊ ante significatib⁹ ut prius. ol
mode. ut ergo arguat extra regulam
debet sumi hoc añs possibile ē q ali
qua dñā sit bōa significās precise iux
ta op̄positionē suarū partū; ⁊ q añs
sit verū ⁊ dñā flz. **E**t hoc negat tāqz
impossibile. **I**stū modū intelligendi de
significatione partū ⁊ si n explicite
enī ip̄licite asserit qñqz regula dñā
rū extra qñū qualz pōt verbaŕ argui
illo l. hñi argumēto nisi glosa p̄dicta
extra cetera regule verificet. **T**ercia
regula fuit ista. **S**i alicui⁹ dñeque
bonē añs ē necessariū ⁊ dñā sit est
necessariū ex qua iferebat q si añs
ē necessariū ⁊ dñs ē xtingēs dñā non
valet. **C**ōtra istas regulas arguitur
sic aliq dñā ē bōa ⁊ añs ē necessariū
⁊ dñs xtingēs ergo regle flē dñā t3
⁊ añs probat. **N**ā ista dñā ē bona de⁹
⁊ ergo hec ē vera de⁹ ē ⁊ añs ē ne
cessariū ⁊ dñs xtingēs ergo ⁊c. q
antecedēs sit necessariū manifestuz
ē ⁊ q dñs sit xtingēs probat. nam
illa de⁹ ē pōt ē flā ⁊ ipsa ē vera ex
go ipsa ē verā ē xtingēs. dñā ē nota
cū minori ⁊ maiōr probat ex hoc q
pōt uertit cū flō. **P**robāt p̄cipa
lē dñeque ē flō bona q si nō flēt ex
go oppositū dñeque sit cū antecedēte
⁊ arguit sic hec nō ē vera de⁹ ē et

ipsa significat adequate deum esse
ergo deū eē nō ē verū ⁊ per dñs de
us nō ē q ē oppositū alterius partū.
Rūdet q illa dñā nō v3 de⁹ ē ergo
hec ē vera deus ē nisi adderet illa
mior. et hec deus ē significat adeq
te deū eise que ē xtingēs et cōcedo
q oppositū dñeque sit cū antecē
dēte tunc cū ponit cū antecēdente
aditto et cōcedo istā de⁹ ē et hec nō
ē vera deus ē. et tunc ad argumētū
hec nō ē vera deus ē ⁊ ipsa adequa
te significat deū eē ergo deū eē nō
ē verū nego miorē qz repugnat duo
bus cōcessis. **S**equit de⁹ ē et hec nō ē
vera deus ē ergo ipsa nō significat
adeqte deū eē. vnde i hoc argumen
to ē obligatio et nō apparet. cū enī
dicit flēt oppositū dñeque sit ante
cedēte hec ē una positio ip̄licite ac
si dicere. pono tibi istā deus ē ⁊ hec
nō ē vera deus ē q aditēda ē et cō
sequēter rūndendū ē ut prius. **Q**uar
ta regla fuit illa si alicui⁹ dñeque
tie bōe ātecedēs ē possibile ⁊ dñeque
sit. ex q ē illatū q si alicui⁹ dñeque
tie ātecedēs ē possibile et dñeque sit
possibile dñeque illa nō v3. **C**ōtra
istas reglas arguit sic. **I**lla dñeque
tia nō ē bōa. **O**is propō ē affirmatīa
ergo nulla propō ē negatīa et ante
cedēs ē possibile ⁊ dñeque sit impossibile
ergo regule flē dñeque sit ⁊ ant
ecedēna probatur pro pñā parte.
Nā oppositū dñeque sit repugnat āte
cedēti ergo dñeque sit bōa antecēdēs
p3 nā illa repugnat oīs propō ē af
firmatīa ⁊ aliq propō ē negatīa. q
aut antecēdēs sit possibile p3 qz pos
sibile ē q hec tu es sit oīs propō s3
nūc probat q dñeque sit impossibile qz
ipsūz nō pōt eē verū sic significādo
probat nā si posset eē verū ul⁹ ergo
ipō existēte i ipso nō existēte. nō ip
so nō existēte ⁊ qz si ista propō non
esset nulla propositio est negatīa
ipsa nō esset vera nec falsa nec etiā
ipsa exīte qz qdiu ista propositio

et aliqua negatia est et per omnes semper
falsum est nullam negatiuam esse. Dicit
autem quod ista omnia sunt bona. omnis propositio est
affirmativa ergo nulla est negatia et
omnis est possibile sicut anima et tunc ad
argumentum omnis non potest esse uerum
sic significando ergo ipsum est impossibile
bile nego omniam. unde multe propositiones
sunt possibles que non possunt esse uere
ut omnis propositio est falsa. nulla propositio
est uera. hoc est falsum hoc non est uerum
seipso demonstrato ut determinatum
est in materia insolubiliu. Quia extra
materiam insolubiliu. ut hec non est ue-
ra deus est in mente. aut hoc non est
demonstratio subiectu eiusdem propositio
ad cuius definitionem desineret propositio
illa quilibet enim illarum est possibilis et
nulla ipsarum sic significat potest esse ue-
ra. Quarta regula fuit illa. quicquid
sequitur ad omnes sequitur ad omnes. Ex qua
intererant alie due. prima quicquid
antecedit ad omnes antecedit ad omnes.
Secunda a primo ad ultimum quoniam omnes omnes
intermediate sunt bone et formales
et non uariante. Omnia sunt bona et formales
Contra istas regulas arguitur sic. Ali-
qua est omnia bona et aliquid sequitur ad
omnes ipsius quod non sequitur ad omnes ip-
sius ergo ille tres regule false. Omnia
t3. et omnes probat. nam ista omnia sunt bona
quaternarius est ergo binarius est. et
aliquid sequitur ad omnes quod non sequi-
tur ad omnes ergo etc. Omnia t3. q2 extra
dictorum omnis formaliter repugnat
anti et minorem probat. Nam sequi-
tur binarius est ergo eius medietas
est precise unitas. et tamen non sequitur a
primo ad ultimum quaternarius ergo
medietas eius precise est unitas quia
medietas quaternarii non est unitas
sed binarius. Simile argumentum fit
quadrupedale est ergo bipedale est.
bipedale est ergo eius medietas est.
precise pedale et tamen non sequitur
quadrupedale est ergo eius medietas
est precise pedale quia medietas qua-
drupedalis non est pedale. sed bipedale

Dicitur quod regule ille tenent extra materiam
relatiuorum et hoc propter mutationem
significati ultimi omnis ratione relatiui
uariat significati ad uarietatem animi
unde aliud significat ista propositio est me-
dieta est unitas dicta cum hac propositio
binaria est et aliud significat cum ista quod
ternarius est. Cum prima autem significat quod
medietas binarii est unitas quod est uerum
et cum secunda significat quod medietas qua-
ternarii est unitas quod est falsum. Intelli-
gitur ergo sic prima regula. quicquid sequi-
tur ad omnes sequitur ad omnes manente pri-
ma significatio. et quod ultimum omnis ratio
relatiui non potest retinere primam signifi-
cationem ideo non est uerum si non sequitur
ex primo ante. loco ergo eius ponatur
una propositio significans idem uertibilibus
sic arguendo quaternarius est ergo bi-
narius est binarius est ergo eius medi-
etas est unitas. ergo a primo ad ultimum
quaternarius est ergo medietas
binarii est unitas. et ita in hoc argu-
mento debuit ferri quadrupedale est
ergo medietas bipedalis est pedale.
Et hec cessat. Sexta regula fuit ista
Si aliquid omnia est bona et aliquid stat cum
ante illud idem stat cum ante. Et quod se-
quitur alia. scilicet quicquid repugnat omni re
pugnat anti. extra istas regulas argui-
tur sic. Ista omnia sunt bona lignum corrup-
pebat ergo impossibile est illud esse et tamen
hec alia est. stat cum ante et eadem non stat
cum ante ergo regule false. Omnia t3. et omnes
probat. Nam quia illa omnia sunt bona patet
quia quod seculum est corruptum amplius est non
potest quod ante ista alia est stat cum ante patet
quonia hec sunt stant lignum corruppeba-
tur et alia est quod quilibet illarum est uera. Et
iam probat quod illa alia est non stat cum an-
tecedente quia ista copulatio est impossibi-
lis alia est et impossibile est illud esse.
Respondetur quod ista consequentia est
bona lignum corruppebatur ergo
possibile est illud esse et sicut ista alia
est stat cum antecedente ita stat cum
consequente. Et cum dicitur ista co-
pulatio est possibilis animal est et im-

possibile ē illud eē uerū ē ergo ista
aīal ē nō stat cū consequente nego
sequeūtiā qz fa pars h^o copulatiue
nō est sequeūtiā prime sequeūtiē nec
secū uertibile qz relatiūū habet ali
ud ⁊ aliud significatiū ppter muta
tiōē antecedentis ⁊ si dicīē quomō
ergo stat ista al^o ē cū ante dicīē q nō
oportet iungere ipsaz copulatiue
sufficit q quelz istarū sit uera. vñ
hec stant simul tu es hō tu es albus
lz ex eis non fiat copulatiua. Et si op
ponēs uelit oīo vnā copulatiuā deē
ista al^o ē ⁊ lignū corrumpēbat ⁊ ipol
sibile ē illud esse referēdo semper li
illud ad li lignū illa copulatiua est
vera. ergo prima pars stat cū uerū.

Septima regula fuit ista. Si aliqua
cōia ē bona scita a te esse bona ⁊ aīis
ē a te ccedendū cū eiusdē ē cceden
dū a te. Ex qua iferebat q si aīis est
cedendū ⁊ cōis negandū nō v3 cōia.
Cōtra istas regulas arguit sic ⁊ po
no q istū cōie hō currit ergo risibi
le currit aīis sic tibi pōitū ⁊ a te ad
missū. cōis uero sit tibi depositū ⁊ a
te admissū. illo pōito arguit sic ista
cōia ē bona scita a te eē bona homo
currit. ergo risibile currit qz scis q
arguit ab vno uertibili ad reliquū
⁊ aīis ē ccedendū a te qz ē tibi pōi
tū ⁊ a te admissū ⁊ cōis negandū. qz
ē tibi depositū ⁊ a te admissū. ergo
regule falsē. Ideo dicīē admittēdo
caluz. Et ccedo q illū cōie aīis ē cō
cedendū ⁊ cōis negandū propter az
gumentū factū. sed nego q ista cōia
sit bona scita a me eē bona quoniam
ex duobus ccessis sequit oppositū il
lius sequit enī aīis ē ccedendū a te et
cōis negandū. ergo ista cōia nō ē scita
a te eē bona. **A**ltera regula fuit ista.
Si aliq ē cōia bona scita a te eē bona
⁊ aīis ē scitū a te ⁊ cōis eiusdē ē scitū
a te. Ex qua sequit q si aīis ē scitū a
te ⁊ cōis nō est scitū nō scit cōiam esse
bonā. **C**ōtra istas regulas arguit sic
hec cōia ē scita a te eē bona hoc est

nescitū a te. ergo hoc ē nescitū a te.
demōstrando cōis per utrūqz hoc et
aīis ē scitū a te ⁊ cōis nō ergo regule
fīe cōia t3 ⁊ probat pīa pars aīis
nā tu scis q tibi arguit ab vno uer
tibili ad reliquū ⁊ q oppositū cōis
repugnat aīis. ergo tu scis cōiaz illā
eē bonā ⁊ fa pars aīis probat. nā
cōis ē nescitū a te ⁊ aīis scis significa
re adeqz q ipū ē nescitū a te er
go aīis ē scitū a te ⁊ cōis nescitū p3
cōia. nā uel cōis ē scitū a te l nescitū
si est nescitū hēo intētū si scitū ⁊ ip
sū adeqz significat q hoc ē nescitū
a te demōstrando idēz sequeūti ergo
illud consequēs non est scitū a te.
Rūdet q ista cōia nō v3 hoc ē nesci
tū a te ergo hoc ē nescitū a te. nec
arguit ab uno uertibili ad reliquū.
nec oppositū cōis repugnat aīis qz
ātecedēs nō ē insolubile lz sequeūti ē
isolubile significās ppothetice. copu
latie q hoc ē nescitū a te et q hoc ē
scitū a te cui⁹ contradictoriū nō ē il
lud hoc nō ē nescitū a te. aut illud
hoc ē scitū a te. sed illud nō hoc est
nescitū a te significās disiunctie q
hoc ē scitū a te uel q hoc nō ē scitū
a te quod ē uerū rōe se partis. **E**odē
mō dicīē ad rōm l cōiam predictā si
cut ad istā hoc est falsū ergo hoc
est falsū demōstrādo sequeūti sem
per ccedēdo tales sequeūtiās. et di
co eas nō ualere qz sequeūti ē solu
bile flm et ātecedēs ē propō uera
non insolubilis. quare etc.

Regularum particulariū prima
erat ista ab inferiori ad suū
superius affirmatiue ⁊ sine distribu
tione ⁊ sine signo cōfusions ipedien
te ē cōia bona. **C**ōtra istā regulā az
guīt sic illa cōia nō ualet tu es appa
rēs asinus. ergo tu es aliqū asinus
⁊ tamē arguit per reglā ergo reglā
falsa sequeūti patet cū minori qz
li apparens ē termin⁹ inferior ad li
aliquale. et maior patet quia ante
cedēs ē possibile ⁊ sequeūti ipossibile

Nā possibile est q tu appareas asinus sed nō est possibile q tu sis aliquis asinus sicut nō est possibile q tu sis asinus. **R**ndetur q nō arguit fm intellectū regule qui est ille. ab inferiori ad suum superius rōe totius ul extremi sine impedimento precedente est bonū argumentū sed non arguit in proposito rōe totius extremi sed partis solūmō. qz li apparēs asinus nō est terminus inferior ad li aliquis asinus sed bñ ad li aliquis apparens asinus sicut li apparēs ad li aliquale. vii bene sequit tu es apparēs ergo tu es aliquis ita bñ sequit tu es apparens asinus ergo tu es aliquis apparens asinus. vii siles nūc in ceteris nō ualent. ut tu es pater sor. ergo tu es aliquid sor. tu es dñs platonis ergo tu es aliqd platonis. **S**ecunda regula erat ista. ab inferiori ad suū superius distributive nō ualeat argumentū **C**ōtra istā regulā arguit sic. ista nūc est bona nullus binarius est ergo nullus nūc rus est. et arguit per regulā ergo regula falsa. tenet nūc cū maiori qz oppositū nūc repugnat aīti. s. nullus binarius est et aliquis numerus est. nō enī dāz aliquis numerus qui iste sit binarius uel includens binariū **C**odē mō potest argui in simili. ut nulla propō uera sciēt ergo nulla propō sciēt. nūc est bona qz oppositū nūc repugnat aīti et tñ arguit distributive ab inferiori ad suū superius qz propō uera ē terminus inferior ad li propō cum oīs propō uera sit propō et nō ecouer so sicut omīs binarius est numerus et nō ecouer so. **A**deo dicit q regula nō dicit nūc q ualere nūam ab inferiori ad suū superius distributive sed q plurimū nō ualeat formaliter et nunq de forma predicate nūc formales sunt quia cuius libet earū oppositū nūc formaliter repugnat aīti. sed non sunt bone de forma qz similes in forma

non ualent. qz non sequit nullus numerus trinaris est ergo nullus numerus est. nec sequit nulla propositio uera uidet uel itelligit ergo nulla propō uidet uel itelligit. Si ergo nūc ille bone sunt hoc est solum gratia materie. vii pza ē bona gratia materie. qz impossibile est numerū esse et nō esse binariū. **F**a similr tenet gratia materie uel terminorū qz nihil sciēt nisi uerū nec est possibile aliquā propōem falsam sciri. **T**ertia regula fuit illa. ab inferiori ad suum superius negatione postposita et cum debito medio est bonū argumentū **C**ōtra arguit sic. ista nūc nō ualeat. sciens istā propōem nō est aliquid demonstrando istā homo est asinus. et ista propō est aliqua propō ergo sciens aliquā propōem nō est aliquid et tñ arguit per regulam ergo regula falsa. nūc tenet cū minori et maior probat. nā aīz est uerū qz nūc falsum ergo ista nūc nō ualeat. qz antecedens sit uerum patet. **P**ro **F**a parte qz pro prima similr qz suū contradictorium est falsum. s. omne sciens istā propositionem ē aliquid. **R**ndetur q ista nūc nō ualeat nec arguit cū debito medio qz subiectus prime propōnis debuit esse subiectū **F**e sic arguendo sciēs istā nō est aliquid qz sciens istā ē ergo tce. qz tunc accedo nūc sed negat minor. **M**oran dū circa hanc regulā q si argueret ab inferiori ad suū superius distributive negatione postposita non arguit fm regulā ut patet in exemplo illo omnis hō nō currit omnis hō est animal ergo omne al nō currit itelligit enī sic regula ab inferiori ad suum superius nō distributū negatione postposita ē bona nūc. **Q**uarta regula erat illa a superiori ad suum inferiū affirmatiue qz sine distributōe nō ualeat argumentū. **C**ōtra istā regulā procedit argumēta facta tra reglāz imediate precedēt arguēdo

47
48

ex opposito cōtis ad oppositū aūtis
ut aliquis numerus ē ergo binarius
ē. aliqua propō scit ergo propō uera
scit sed arguit spēaliter illa cōia est
bona tu es aīal ergo tu es hō et tū
arguit a superiori ad suum inferius.
affirmatīe sine distributōe ergo tū
tū cōia et aīis probat qz sequit tu es
aīal ergo tu es. a tertio adiacente
ad fin adiacēs. tu es ergo tu es tu-
pū cōia qz oppositū cōtis formalr re-
pugnat aūtī. et ulera tu es tu ergo
tu es hō tū cōia per primā regulā ab
inferiori ad suū superius affirmati-
ue et sine impedimēto ergo a primo
ad ultimū sequit tu es aīal ergo tu
es hō. Ad hoc dicit ut prius qz quelz
istatū cōiarū ē bona et formalis n tū
arguit tra regulā iplicite asserēt
qz nulla talis sit bona de forma.
cōiles i forma nō tenēt qz nō lequit
aliquis numerus ē ergo trinaris ē.
aliqua propō intelligit ergo propō
uera intelligit. nec sequit hoc ē aīal
demonstrāde. tū ergo hoc ē homo
Cōtra regula fuit illa a superiori ad
suū inferius distributīue affirmatiue
nō vū cōia nisi cū debito medio. Con-
tra arguit sic. illa cōia ē bona oē aīal
currit ergo oīs hō currit. et tū ar-
guīt a superiori ad suū inferius di-
tributīue affirmatiue sine debito me-
dio ergo regula fīa cōia tū cū mino-
ri et maiore probō. tradictoriū cōtis
repugnat aūtī ergo cōia bona. aīis
probat. quonīa hec repugnāt oē al
currit et hō nō currit. qz ex ipsis se-
quit ipossibile videlz hō nō ē aīal in
quarto mō se figure. Dicēdū qz illa
cōia ē bona nō quidē formalis nec de
forma. nō formalis qz oppositū aūtis
ē imagiabile cū aūtē absqz tradic-
tōe. neqz etiā de forma quia aliqua
sibi cōsimilis in forma nō ualet ut oē
aīal currit ergo quilibet homo cur-
rit sed est bona materialis seu grā
māe qz ipossibile ē hōez nō ē tū enī
per hoc mediū necessariū oīs hō ē al

Similr sequit grā materie oē al est
ergo oīs hō ē qz aīis ē necessariū se-
quit etiā oīs hō ē alin? qz aīis ē ipol-
sibile sumptū vū nō ē aliqz regula tra
quā nō procedit argumētū grā mate-
rie qz aut aīis ē ipossibile aut qz aīis
ē necessariū ut grā alicui? alterius
mediū necessariū? leuitabit ut i pri-
oribus cōtis dictū. Sexta regula fuit
ista a superiori ad suū inferi? nega-
tōe preposita distributīue superi?
ē bonū argumētū. Cōtra istā regulā
arguit sic ista cōia nō ualet nō tūge-
ter hō ē al. ergo nō tūgēter tu es al
tū arguit per regulā ergo regula
fīa cōia tū tū probat pīa pars aūtis
qz aīis ē uerū et cōis fīm ut pū affig-
nādo suū tradictoriū. hec enī ē fīa
et laenter hō ē aīal tū hec ē uera tū-
gēter tu es al. et fīa pars aūtis pro-
bat nā qz hic arguat a superiori ad
suū inferius pū et qz negatōe distri-
butīue māifestū ē qz remota negatio
ne li homo non stareat distributīue
ergo per aduētū ei? stat distributīue
pū cōia per illā regulā quicqd mobili-
tat imobilitatū imobilitat mobilita-
tū. Rūdet qz terminus aliqū stat di-
tributīue mobiltū qū ipsūz non prece-
dit nisi vū signū distributīuū ut oīs
hō ē. Aliqū stat distributīue imobilitē
qū ipsūm precedūt duo signa quorū
unū hū uim distributīuū et reliquūz
confundendū cōfute tāntū imobilitat
propter dico qnō arguit tra intel-
lectū regle qui ē iste a superiori ad
suū inferius negatione preposita
distributīue mobilitat est bona con-
sequentia sed iam in proposito non
distribuitur superius mobilitat pro-
pter ipedimētū istū? termi cōigēter
qz nō lū descendere ut argumentūz
in parte oñdit propter eandē causā
nō sequit tu nō icipis ēē coloratus.
ergo tu nō icipis ēē albus qz ex op-
posito nō sequit oppositū ut in capi-
tulo patuit īceptionis tū arguitur
distributīue negatiue. si ergo querit

quid impedit dico qd illud verbuz in
cipit imobilitat eundē terminū quē
distribuit precedēs negatio qre 7c.

Contra regulas quarti capituli
sufficiēter ē argutū i materia
insolubiliū spēalioribz tñ mediis ar
guo tra easdē quaru pzia fuit ista.
Ab vli ad suā particulazē indefinitā
uel subalternā ē bōa dīa. Cōtra quā
regulā arguit sic. Ista dīa nō valet.
Incipit oē ens esse ergo incipit aliq
ens eē 7 tñ arguit per reglāz. ergo
regulā fīta tē dīa 7 pzia pars antīis
probatur. nā aīis ē verū 7 dīs falluz
ergo dīa nō valet qū aīis sit verum
probat. nā oē enī ē 7 nō imēdiate aī
īstās pīs oē ens fuit qz nūqz īstās
pīs fuit. ergo incipit omne ens esse
p3 dīa ab exponētibz ad expositum
qd aīis dīs sit fīm p3 qz nunc aliqd ē
7 imēdiate ante īstās pīs aliqd fuit
7 imēdiate post īstās pīs aliquid
erit. ergo fīm ē qz iā incipiat aliquid
eē seu aliquid ens eē qd idē ē. sed fa
pars principalis antīis arguit. nā hec ē
vliis. incipit oē ens eē qz i ea subiciit
termin⁹ cōis signo vli determinatus
distributivē 7 hec sua partīcularis in
cipit aliquid ens eē qz in ea subiciit
termin⁹ cōis signo partīculari deter
minat⁹. ergo arguit per regulā. Di
cendū brevit qd nō arguitur per re
gulā quoniā nec aīis nec dīs ē alie
qntitatis 7 tunc ad probatōz in illa
propōne incipit oē ens eē subiciit ter
min⁹ cōis signo vli distributivē de
terminat⁹. ergo ē vliis nego dīam 7
si allegaretur reglā dico qd intelli
git de distributōe mobili 7 nō immo
bili 7 iā li ens distribuit imobilitē
propterea sic glosetur reglā. propō
vliis ē illa in q subiciit termin⁹ cōis
signo vli distributivē determinat⁹
exīte aliqd ill⁹. quod dico propter
preiacēs īst⁹ omnis hō ē al in q sub
ficiit termin⁹ cōis signo vli distri
butivē mobili 7 determinat⁹. 7 illud
signū non est pars preiacentis 7 sit

pars vliis de partīculari autē nō pro
cedit argumētū. qz in regulā addit
solo signo partīculari determinatū
sed iā ultra signū determinatū li ens
hoc verbo incipit ex quo stat cōfule
tātū. Ideo sit hec regulā. Propō par
tīcularis ē illa in q subiciit termin⁹
cōis solo signo partīculari determi
natus exīte aliqd īst⁹ quod dico
similit̄ propter preiacēs propōnis
partīcularis. **S**ecunda regulā fuit
īsta. A partīculari uel indefinita ad
suā vniuersalē nō valet argumentūz
Cōtra īstā regulā arguitur sic. illa
dīa ē bona animal ē hō. ergo oē ani
mal ē hō 7 per dīs qz alia valet ab
indefinita ad suā vniuersalē dīa tē
7 aīis probatur hec propō animal ē
hō significat oē animal eē hominē 7
vniuersalis propō significat quicqd seq̄
ad ea signa illa dīa est bona dīa tē
cū minori qz ē regulā 7 maiore pro
bo subiectū īst⁹ propōis animal est
hō significat oē animal 7 predicatū
hominē 7 copulā eē 7 tota propō sig
nificat iuxta ppositionē suozū termi
nozū. ergo īsta propō significat omē
animal esse hominē dīa patet. quia
īsto modo īuestigat significatū pro
positionis. **R**idetur negādo. Nam
dīam et ad probatōnē cedo qd īsta
aīal ē hō significat oē aīal esse hōīez
nō adequate pziarie sed secundarie
et ad argumētū nego īstā dīaz īstā
propō oē aīal ē hō significat oē aīal
esse hōīem. et oīs propō significat
quicquid sequit ad eā. ergo īsta dīa
est bona nego dīam. qd sicut oīs pro
pō significat quicquid sequit ad eā
nō tñ quicquid propō significat seq̄
tur ad eā. verū tñ bñ sequit īsta aīal
est hō significat adequate oē al esse
hōīem ergo illa dīa fuit bona. sed
negat aīis. qz nulla propō mūdi sig
nificat adequate oē al esse hōīem nī
si aliqua talis oē aīal est hō. **T**ertia
regulā fuit īsta. ab vli affirmatiā ad
oēs suas singulares tā collectivē qz

diuisiueſſumptas ē bonū argumentū
cū debito medio ⁊ eoduerſo collec
tiue. **C**ōtra iſtā regulā arguit ſic.
iſta mā nō valet neceſſario oīs hō
ē al. ⁊ iſti ſunt omēs hoīes. ergo ne
ceſſario iſte hō ē al. ⁊ ille hō ē al. et
ſic de ſingul. ⁊ tū arguit per reglā
ergo regula ſcā mā tenet cū minori
⁊ maior pꝫ per exponētes iſti? ter
mini neceſſario ex eodē medio a. gu
itur qꝫ nō valet argumētū ab vlī ad
ſuā ſingularē cū debito medio ſic aꝫ
guēdo neceſſario oīs hō ē ſed tu es
hō ergo neceſſario tu es aīs ē verū
⁊ aīs falſuz. **E**x eodē etiā fundamen
to arguit qꝫ nō vꝫ argumētū a ſingu
laribus ſufficiēter enumeratis cū de
bito medio ad ſuā. vlem qꝫ nō ſequit
⁊tingēter ille hō ē ⁊ ⁊tingēter ille hō
ē ſic de ſingulis. ⁊ iſti ſunt omēs
hoīes. ergo ⁊tingēter oīs hō ē ſic. pꝫ
per expoſitionē iſti? termi ⁊tingen
ter qꝫ aīs ē verū ⁊ aīs falſuz ⁊ per
aīs mā nō valet. **I**deo bꝫ uenit rīdeo
⁊ dico qꝫ nullo mō arguit per regu
lā. qꝫ nllā iſtarū ē alicui? quātitatis
ſcꝫ neceſſario oīs hō ē al. ⁊tingēter
oīs hō ē al. neceſſario iſte hō ē al.
⁊tingēter iſte hō ē al. prime due ſi
ſunt vles qꝫ iſtarū ſubiecta imobīlī
diſtribuit alie due ſi ſunt ſinglares
qꝫ ſubicit termin⁹ cōis determinat⁹
nō ſolūmodo pronoīe demōſtratiuo
ſmo alio termīo probabili videlicet
termīo modali. **I**deo ſic itelligit dī
finitio propōnis ſingularis. **P**ropō
ſingularis ē illa in qua ſubicit termin⁹
diſcret⁹ aut termin⁹ cōis cū prono
mine demōſtratiuo nullo ſigno pro
babili precedere. **E**x qua diffinitōne
ſequit qꝫ ſi pronomē plural. numeri
ē termin⁹ diſcret⁹ iſta tunc nō ē ſin
gularis oīs iſti currūt qꝫ ſubicitur
terminus cōis ſigno probabili prece
dente. **Q**uarta regula fuit illa. Ab
vlī negatiua ad quālibet ſuarū ſingu
larū ē bonum argumentū. **C**ōtra ar
guit ſic. iſta mā nō vꝫ nulla chimera

que currit mouet. ergo iſta chimera
que currit nō mouet ⁊ tū arguit per
regulā ergo regula falſa. mā tenet
cū minori ⁊ maior probat aīs enī ē
verū ut patet ⁊ aīs ſcā ergo mā nō
valet qꝫ aīs ſit falſuz probat nā ſeq
tur iſta chimera que currit nō moue
tur ergo iſta chimera currit ⁊ illa nō
mouet. mā tenet qꝫ relatiuū reſolui
tur in ⁊ et illud. ſꝫ mā ē ſcā quia ē
vna copulatiua affirmatiua cui⁹ pꝫ
pars ē ſcā. ergo aīs ē falſuz quod
erat probandū. **R**ūdet ꝫcedendo
mām predictā et cū dicit aīs ē ſcā
rum ⁊ aīs falſum. nego qꝫ ſequens
ſit ſcā. quia ſuum contradictoriū ē
falſuz. ſiſta chimera que currit mo
uet. et tunc ad probatōnē falſitatis
nego iſtā mā. iſta chimera qꝫ currit
nō mouet ergo iſta chimera currit
⁊ illa nō mouet. ⁊ tunc ad regulā re
latiuū qui que quod reſoluit in iuncti
ōnē copulatiuā ⁊ pronomē demon
ſtratiuū verū ē in affirmatiuis ſꝫ
nō i negatiuis propterea bñ ſequitur
illa chimera que currit mouetur er
go iſta chimera currit ⁊ ipſa mouet
qꝫ ergo li que i affirmatiua reſoluit
i iunctiōnē copulatiuā ⁊ pronomē de
monſtratiuū ideo in negatiua tra
dictoria dꝫ reſoluit in iunctiōnem
diſiunctiua ⁊ pronomē demōſtratiuū
ſic dicēdo illa chimera currit uel
ipſa non mouetur pꝫ mā. qꝫ qꝫ quid
ſignificat vnū cōtradictoriū copu
latiue ſignificat aliud diſiunctiue.
Notandū circa iſtā regulā qꝫ ſi ſubie
ctū ſingularis ſupponit pro aliquo
pro quo nō ſupponit ſubiectū vlī aꝫ
guēdo tunc ab vlī ad iſtā ſingula
rē nō arguit per regulā qꝫ iſta nō ē
eius ſingularis. uerbi grā. nullus hō
currit ergo ille hō nō currit. nullus
homo ē aliquis homo ergo ille homo
non ē aliquis homo. pꝫ enī ſingu
laris non ē ſingularis huius nullus
homo currit. ſed illius nulla homo
currit ꝫ ſingularis nō ē illi? nulla

hō est aliquis hō sed istius nullus hō
est aliquis hō. **Q**uinta regula fuit
ista. a particulari ad suā indefinitā
et euerſo tā affirmatiue q̃ negatiue
ē bona dīa. **C**ontra istā regulā argu
itur sic. ista dīa nō v3 aīal est genus
ergo aliquod aīal ē genus ⁊ tñ argu
itur per regulā ergo regā falsa dīa
ē3. et aīis probat. nā aīis est uerū ut
p3 et aīis flm ergo dīa nō v3. q̃ aīis
sit flm probat q̃ suū traditōriū ē
uerū uidel3 nullū aīal ē genus. quia
nec hoc aīal ē genus nec hoc et sic
de singulis ergo etc. ſa pars proba
tur uidelicet q̃ arguit per regulam
q̃ al stat utrobiz materialiter. pro
bat. nā si in aliqua istarū statet per
sonaliter hoc eſſet propter limitati
onē istius ſigni aliquod. ſed illud ſig
nū aliquod in aliis nō limitat ad ſup
poſitionē perſonālē ergo nec in iſtis
dīa tenet cū maior et minorē pro
bo. nā in qualibet iſtarū aliquod hō
est ſpēs aliquod hō est nomē ſuppo
nit li hō materialiter ergo et in iſta
aliquod aīal ē genus p3 dīa q̃ ſicut
li aīal ē neutri generis ita li homo
materialiter ſumptū. **R**ūde ē q̃ nō
arguit per regulā q̃ in iſta aliquod
aīal ē genus li aīal ſupponit perſo
naliter propter limitationem ſigni
particularis. et cum dicitur in iſta a
liquod aīal est ſpecies non limitat
ad ſuppoſitionē perſonālē ergo nec
in iſta nō ualet argumentū. q̃ li hō
perſonaliter ſumptū non est neutri
generis et li aliquod est neutri ge
neris ideo ſibi additum non poteſt
limitare ad ſuppoſitionem perſona
lem ſicut ſi adderetur aliquod ſignū
eiſdem generis ut aliquis homo ē
ſpecies. aliqua homo nō est nomen.
ſed li aīal perſonaliter ſumptum est
neutri generis ideo ſibi additum ſi
gnum neutri generis limitat ipſum
ad ſuppoſitionem perſonalem dicendo
aliquod aīal est genus. aut nullum
aīal est gen^o. **S**i ergo queritur que

est indefinita iſtius particularis ali
quod animal est genus dicitur quod
est iſta animal uiuens est genus. et
iſtius indefinite animal est genus.
hec est particularis aliquod li ani
mal est genus. **M**otandum est q̃ o
portet q̃ termini ſupponant preci
ſe pro eodem quare iſtiuſ homo cur
rit non est hec particularis aliquis
homo currit. ſed est iſta. aliquod
quod est homo currit. **E**t iſtiuſ ali
quis homo currit est hec indefi
nita homo maſculus currit. **E**t ita
proportionabiliter dicitur in nega
tiuis. **S**exta regula fuit iſta. **A** par
ticulari uel indefinita ad omnes ſin
as ſingulares diuiſiue ſumptas. cum
debito medio est bonum argumentū
Contra iſtam regulam arguitur ſic.
iſta conſequentia non ualet. neces
ſario homo est. et iſti ſunt omnes
homines ergo neceſſario iſte homo
est uel neceſſario iſta homo est. et
ſic de ſingulis. et tamen arguitur
per regulam ergo regula falſa. con
ſequentia tenet cum maior. quia an
tecedens est uezum et conſequentis
falſum. et minor probatur. nam iſta
neceſſario homo est. est propoſitio
et non ꝑpothetica ergo cathgori
ca et per conſequens quanta. cum
ergo non ſit uniuersalis particula
ris uel ſingularis ergo est indefini
ta. cuius ſingulares non uidentur
eſſe alie q̃ predicte. ideo dicitur q̃
non arguitur per regulam quoniam
iſta non est indefinita. neceſſario
homo est animal. ex quo ſubiicitur
terminus communis mediante ſig
no. et tunc ad argumentum. iſta est
cathgorica ergo quanta. nego con
ſequentiam. **E**t ſi aliquis quo ad hoc
allegaretur probando iſtam conſe
quentiam eſſe bonam reſpondeo q̃
ego ſimiliter aſſerui oppoſitum qua
re etc.

Sequitur quintum capitulum

Untū capitulū quāsdā reglā
proponebat quārū prima fuit
ista. Ab exclusiua ad suā vniuersalez
de terminis transpositis 7 ecōuerso
ē bona nīa. Contra istā reglā argu
itur sic ista nīa nō valet tantū asin?
ē hoīs ergo cui libet hoīs ē asinus.
7 arguit per reglā ergo reglā fīa
tenet nīa cū minori 7 maior probat
ponēdo qd nō sit aliqua possessio ho
minis nisi asin? tū sit aliqđ hō qui nō
habeat asinū in possessionē. isto posi
to nīs est fīm ut patet. 7 antecēdēs
est verū quia asinus est hominis et
nihil nō alinus ē hominis ergo etc.

Secūdo arguit 2da fām reglā sic
ista cōsequētia nō v3 cui3 hoīs ē as
inus ergo tantū asin? ē hoīs 7 tamen
arguit per reglā ergo reglā falsa.
nīa t3 cū minori 7 maior probat po
nēdo qd quilibz hō hēat asinū 7 equum
quo posito antecēdēs ē verū per cā
sum 7 nīs falsuz. nā aliquid nō asin?
ē hoīs ergo nā tantū asin? ē homīs.
Ad primū dicit qd non arguit per re
glā qz ista nō est vniuersalis istius
exclusiue sed ista omē ens hoīs est
asin? 7 ratio qz in ista tantū asin? ē
hoīs nō distribuit li hoīs pro omni
hoīe sed solū pro hoīe habēte aliqd

Ad fm dicit fīr qd ista nō ē exclusi
ua isti? v3is, sed ista tantū hīs asinū
ē hō qz ista propositio cui libet hoīs
ē asinus equialet isti oīs hō ē hēns
asinū verū tamē qz paucas 7 grossas
habētes cōsiderationes ut se expedi
rent dicerēt regulas istas in obliqđ
nō tenere. Ideo in recto arguā p1o
2da primā ista nīa nō valet tantuz
ens necessario ē subā ergo oīs subā
necessario ē ens 7 tū arguit per re
glā ergo reglā falsa. nīa t3 cū mi
nori 7 maior probat nā aīs ē veruz
7 nīs falsum ut p3 per exponētes er
go nīa nō valet. **S**ecūdo arguit cō
tra 3az reglā ista nīa nō valet oēs
apli dei sunt duodecim. ergo tantū
duodecim sunt apostoli dei tenēdo

li omnes collectivē ergo regula fīa
nīa tenet 7 aīs probat. aīs enī est
verū ut supponit 7 nīs falsum qz fā
exponēs ē falsa. sūlta nō duodecim
sunt apli dei quia petrus 7 paulus
sunt apostoli dei 7 petrus 7 paulus
sunt aliqua nō duodecim ergo aliqua
non duodecim sunt apostoli dei.

Ad primū dicit qd ista nō ē v3is isti
us exclusiue sed ista oē ens necessa
rio substantia est ens quia sicut in ex
clusiua li necessario nō determinauit
istū terminū ens sed solū li subā ita
in vniuersali debet esse. **A**d secūdū
dicit qd qū li omnes tenet collectivē
sua exclusiua nō exponit per negati
onē infinitantē 3 per notaz p1alita
tis isto mō duodeci sunt apli dei et
nā plures 3 duodecim 7 illa ē vera
7 exclusiua fīr. qū autē li omnes te
cetur diuīsiue tunc eidē cōrespōdz
dicta exclusiua exponibil per nega
tionē infinitantē 7 tunc tam v3is 3
exclusiua est 3 impossibilis propter im
plicationē contradictionis suarū expo
nētū probatur 7 pono qd for. currat
7 null? ali? masculus. tū multe mul
eres illo posito aīs ē verū per expo
nētes 7 nīs fīm qz aliquid nō forzel
currit. ergo nō tāntū for. currit. **R**n
datur qd ista exclusiua non est illius
exceptiue 3 illa tāntū for. ē aliqđ hō
currens secundum qd patuit in pro
batiōibus terminozuz capitulo de ex
ceptiuis ubi hec regula declaratur.

Tertia regula fuit ista. ab inferiori
ad suū superius a parte subiecti dic
tione exclusiua addita eisdē ē bona
nīa. Contra quam arguit sic ista nīa
nō est bona. tantū substantia nō est
accidens ergo tantū aliquid nō est
accidens et tamē arguit per reglā
ergo regula falsa cōsequētia tenet
cū fā parte antecedentia. et proba
tur p1ia. nā antecedens est verū et
cōsequens falsum ergo cōsequētia nō
valet. qd antecedens sit verū proba
tur qz subā nō ē accidens 7 quodlibz

non substantia est accidens ergo tñ
tñ substantia nō ē accidēs. et q̄ dñs
sit falsuz pz qz p̄a exponens ē imposs
bilis. s. quodlz nō aliquid ē accñs qz
p̄ia exponens huius ē impossibilis s.
aliquid nō aliquid ē accidēs ut bene
pz per suas resoluētes. Ideo dicē
q̄ nō arguit per regulā neqz arguit
ab inferiori ad suū superius. qz pri
mitus ē declaratū q̄ terminus trans
cendens nō ē superior nec inferior
ad aliquid ex quo nō ē in predicamē
to nisi improprie sumendo superius
pro priori aut cōiori. qualiter nō ac
cipit regla p̄ra quā ē argutū. Alter
tamen dicē et melius q̄ regula itel
ligit affirmatiue et nō negatiue. vii
nō sequit tantū corpus nō ē indiuisi
bile ergo tantū subā nō ē indiuisibil
aīa enī ē uerū qz corpus nō ē indiu
sibile. et quodlz nō corpus ē indiuisi
bile et tñ dñs ē s̄m propter secūda
exponentē s̄m. s. quodlz nō subā ē
indiuisibile. nā albedo in pariete ē
nō subā et tñ nō ē indiuisibilis. qz ē
extensa ad extēsiōē parietis. Quar
ta regula fuit ista. Ab inferiori ad
suū superius a parte predicati dic
tione exclusiua addita subiectis non
vz dñs. s. ecōuerso cū debito medio
Contra quā arguit sic vtr sequit ali
quid tantū hō ē at aliquid tantū sor
ē hō ergo aliquid tantū sor. ē aīal.
qz oppositū dñtis nō stat cū ante et
tñ arguit per regulā ergo regla f̄la
dñs tenet cū mīori qz dictio exclusi
ua addit in f̄a propōe et nō copule
nec predicato ergo subiecto Secun
do arguo q̄ ecōuerso nō vz argumen
tū cū debito medio. qz nō sequit tan
tū hō ē risibilis antix? ē risibilis er
go tantū hō ē antix? 7 tñ arguit per
regulā ergo regula f̄la tñ dñs cū mīo
ri et maior probat nā aīa ē uerū et
dñs s̄m ergo dñs nō vz. q̄ aut dñs sit
s̄m manifestū ē sed probat aīa. nā
oē risibile ē hō ergo tācū hō ē risibi
lis tñ dñs ab v̄i ad suā exclusiua. Se

cunda uero pars probat. nā antix?
potest ridere ergo antix? ē risibilis
pz dñs ab uno uertibili ad reliquū
Ad primā rōem dico q̄ dictio exclusi
ua nō addit subiecto solū sed par
ti solūmō qz ex ipsa et alio termino
fit unuz subiectū. sed bene addit sub
iecto dicendo tantū hō curr it. qz li
hō ē subiectū et nō pars subiecti. ne
gat ergo ista dñs dictō exclusiua po
nit in illa propōe et nō addit copu
le neqz predicato ergo addit subiec
to. sufficit enī q̄ addat parti subiec
ti uel predicati. Ad s̄am rōem dicē
q̄ li risibile dupliciter sumit. s. ampli
atiue et nō ampliatie. p̄io mō non
uertit cū li hō sed s̄o mō sumendo
ergo p̄io mō tā in mīori q̄ in maio
ri negat dñs. qz in ante ampliatur tā
li hō q̄ li antix? et nō in ante ideo
bñ sequit ergo tantū hō pōt ēē antix
christus. Si autē sumat s̄o mō ccedo
maiorē cui corrīdet dicta v̄lis 7 ne
go minorē. et tunc ad argumentum
antix? pōt ridere ergo antix? ē risi
bilis nō vz argumentū nec arguitur
ab uno uertibili ad reliquū qz dic
tū ē q̄ li risibile nō teneat ampliatie
Contra alias tres regulas nō arguo
qz ex prioribz solūmō inferūt q̄e 7c
Pertinentiū atqz īpertinentiū
P̄ terminorū p̄ia regla fuit illa.
Ab affirmatiua unius disparati ad ne
gatiua alterius ē bona dñs. Contra
quā arguit sic. Ista dñs nō ualet bru
nellus ē asinus ergo brunellus nō ē
risibilis et tñ arguit per regulā er
go regula f̄la. dñs tñ cū mīori qz asi
nus et risibile sunt termi disparati.
sicut hō et asinus. et probat maior
nā aīa ē uerū et dñs s̄m ergo etce.
probat et facio istā dñam. brunellus
ē hoīs ergo brunellus ē risibilis dñs
tenet ab uno uertibili ad reliquū
et aīa ē uerū ut suppono ergo 7 cñs
sed dñs ē contradictoriū primi dñtis er
go principale dñs est s̄m quod erat
probandū. Dicē dubitādo istā dñam

brunellus ē asinus? ergo brunellus non
ē risibilis qz dubitat qualr teneat li
risibilis nūquid in noiatio casu an
in genitio. Si pmo mō cedit cū et
dñs tunc ad iprobatiōem nego illaz
dñam brunellus ē hoīs ergo brunellus
ē risibilis qz licet li hō z li risibile con
uertant ac etiā hoīs z risibilis i obli
quo nō tū hic qū difformiter sumunt
vnū. s. in recto z alterū in obliquo s.
autē sumit li risibilis in gēo casu negā
do illā dñam brunellus ē asinus ergo
brunellus nō est risibilis qz nō argui
tur per regulā licet enī asinus? z risi
bile sint termini disparati nō tū asinus?
z risibilis in obliquo. Ideo cedo illa
duo stare simul quilibz asinus ē risibilis
z nullus asinus ē risibilis tenendo li ri
sibilis i prima in gēo z in fa in nēo
nec sunt contraria uel alterius oppositio
Secūda regula fuit illa qūcūqz sunt
due propōsēs qū subiecta uertuntur
atqz predicata manētē sibi denota
tione ab vna ad reliquā ē bona dñā.
Cōtra istā regulā arguit sic illa dñā
nō valet quilibet hō ē vnus hō ergo
oīs hō ē vnus hō z tū arguit per re
gulā ergo regula falsa dñā tenet cū
minori qz predicata z subiecta uer
tunt manētē sibi denotatione z pri
ma pars aūtis probat ex eo qd aūs
ē verū ut pz per exponētes z aūs ē
flm qz aliqd ē hō qd nō ē nisi vnus hō
Respōdet qd subiecta nō uertunt l3
sint filia nō enī sequit li hō z hō cō
uertunt ergo subiecta uertunt quia
licet li hō z li hō uertant etiā li hō
z li hō nō uertuntur vnde subiecta
istarū nō uertunt hō currit z hō ē
spēs nō obstante qd sint filia qz li hō
in prima supponit personālr z in fa
māliter ita i proposito subiecta ista
rū nō uertunt quilibz hō ē vnus hō oīs
hō ē vnus hō qz l3 sint filia z perso
nālr supponāt nō tū supponit preci
se pro eisde sed i priā pro masculo
sexu solūmō z in fa pro utroqz sexu
sed tūc uertuntur li hō z li hō qū sup

ponunt eodē mō z precise pro eisde
ut oīs hō ē rōnalis z oīs hō ē risibilis
eodē mō dicē de li hō et li risibile.
qz aliqū uertunt et aliqū nō. **T**er
tia regula fuit illa. ab uno uertibilis
ad reliquū ē bona dñā. Cōtra quā ar
guīt sic. ista dñā nō v3 fortē scilicet esse
hoīem ergo fortē scis esse risibilem
et tū arguit per regulā ergo regula
falsa. dñā t3 cū minori qz hō et risibilis
uertunt. z maior probat nā cāu po
sito possibili aūs ē verū z aūs flm er
go dñā nō v3 aūs probō et pono qd
fortē scias esse hoīem nescias tamē
que sit propria passio hoīs s3 credas
qd risibile sit propria passio asini illo
posito aūs ē verū z aūs flm qz fortē
credis forālū nō ē risibile sicut cre
dis ipsū ē asinus ergo for. n. scis ē
risibile hō dicē qd ab hō uertibili ad
reliquū rōe toti extremi ē bonū ar
gumentū rōe aūt partis fallit dñā si
cut i proposito qz li homīez z li risi
bilem non sunt predicata sed illa sci
ens ē hominē z ē risibile que fuit
nō uertūt. **E**xemplū habet in aliis
terminis vnde contradictoriū z tradic
toriū contradictorii inuicē uertunt qz
si contradictoriū ē verū uel falsum tūc
contradictoriū cōtradictorii ē hūiōi z
tū nō sequit contradictoriū a ē verum
ergo contradictoriū contradictorii a est
verū posito qd omne a sit illa hō est
asinus tunc est aūs verū z aūs falsū
Si enī contradictoriū contradictorii a ē
verū z omne a ē contradictoriū cōtra
dictorii ergo a verū quod ē flm. De
fectus ergo stat in hoc qz nō argui
tur rōe totius extrēi sed rōe partis
licet enī contradictoriū z contradictoriū
contradictorii uertant nō tū tradic
toriū a z contradictoriū contradictorii a
Quarta regula fuit ista. Ab vno cōr
relatiuorū ad reliquū propositioni
bus existētibz de fo adiacente est
bonū argumētū. **C**ontra quā sic argu
it. ista scēntia non v3 pater ē ergo
filius ē z tamē arguitur per reglam

ergo regula flet t3 aia cū miori t ma
iore probō. nā casu possibili posito
aia ē uerū t aia flm ergo aia nō v3
aia probat. nā dato q ois patez ha
beat filiā t nō filiū tunc ē aia uerū t
aia fl3. Dicendū q nō arguit per re
gulā qz pater et filius nō sunt corze
latiua sicut nec mater et filia. Itae
enī patrē eē t nō hrē filiū sicut stat
matrē eē et nō hrē filiā sed ista dis
tincta sunt correlatiua v3 pater uel
mater filius uel filia. Quinta regula
fuit illa a termino priuatio ad termi
nū infinitū ē bona aia. Contra istaz
regulā arguit sic illa aia nō v3 a fu
te infinitū ergo a fuit nō finitū t tū
arguit per regulā ergo regula flet.
aia t3 cū miori et maiore probō po
nendo q a fuerit totū tēpus infini
tū preteritū tēminatū ad primū in
stans hōze preterite illo posito asu
te infinitū qz a parte aī et tū fuit fi
nitū a parte post ergo flm ē. q fuit
nō finitū. qz ex illo ante sequit q nō
fuit finitū. Eodē nō arguit linea ē i
diuisibilis ergo linea ē nō diuisibilis
nō sequit qz aia ē uerū ut p3 qz nō
laetudine ē neq profunditate h3 et
tū aia ē flm qz linea ē diuisibilis fm
lōgitudine. Dicendū q infinitū et in
diuisibile nō sunt termi priuatiui qz
nō dicūt defectū ut p2i qz ueniūt
deo quare nō mirū si nulla illarū aia
rū v3 qz nō arguit per regulā s3 bñ
arguit per regulā isto mō tu es ius
tus ergo tu es nō iustus. soz ē cecus
ergo soz ē nō uidēs. qz cecus et ius
tus sunt termi priuatiui dicentes de
fectū in illis quibus ueniūt. Sexta
regla fuit ista. ab affirmatiua de pre
dicato infinito ad negatiua de pre
dicato finito ē bonū argumentū. Co
era quā arguit sic. illa aia nō v3 tu
fuisi nō albus ergo tu nō fuisi alb
et tū arguit per regulā ergo regula
flet t3 aia cū miori et maiore probō
nā casu possibili posito aia ē uerū et
aia flm ergo aia nō v3 aia probatur
et pono q heri fueris alb t pridie
niger illo posito aia ē uerū qz quōq

fuisi niger fuisi nō albus. t aia flm
qz sūi contradictoriū positiū est i casu
Rūdet q non bene iferē propō de
predicato finito dēz ergo sic argui
tu fuisi nō alb ergo alū tu nō fuisi
alb tu eris nō currez ergo alū tu n
eris currez. Notandū q i termis ob
liqz nō t3 regula dicta. vñ nō sequit
aia ē nō soz ergo aia nō ē soz. po
sito q ois aia sit tā soz. qz platiua
tūc ē aia uerū t aia flm sicut nō seq
soz ē nō aia ergo soz. nō ē aia nō
Septia regula ē illa a negatiua de
predicato finito cum debito medio
ad affirmatiua de predicato infinito
ē bōa aia. Contra istā reglam arguit
sic illa aia nō v3 a nō ē uerū cui
contradictoriū ē flm t a ē ergo a ē nō
uerū cui contradictoriū ē flm t tū an
git per reglam ergo regula flet aia
t3 cū miori t maiore pbo dato q sit
illa hō ē aia. aia ē uerū t aia flm
ergo aia nō v3 q aia sit uerū proba
tur pā pars ē uera ut p3 t pā sūi
qz sūi contradictoriū ē flm sūa ē uerū
cui contradictoriū ē flm. Quod autē
aia sit uerū arguit sic t facio tibi is
tā aia ē nō uerū cui contradictoriū
ē flm ergo a ē flm cui contradictoriū
ē flm aia t3 qz flm t nō uerū cōuer
tunt t aia ē impossibile ergo t aia.
Rūdet cōcedo reglam t aia facta
tra illā t nego q aia sit flm t tunc
ad argumentū a ē nō uerū cui tra
dictoriū ē flm ergo a ē flm cui tra
dictoriū ē flm nego aiam. t qū dicit
nō uerū t flm uertit cōcedo ergo
illa aia ē bona nego argumentū qz n
arguit ab uno uertibili ad reliquū
rōe totius extrēi sed partis. vñ lice
nō uerū t flm uertit tū nō uerū
contradictoriū ē flm t flm cui tra
dictoriū ē nō uerū non uertuntur
Notandū circa debitū mediū q nō se
quit soz nō ē aia nō soz ē ergo soz
tis nō ē aia q aia ē uerū et aia
fl3 dato q soz nihil hēat nec arguit
per regulā qz illud nō ē debitū me
diū s3 illud sortis ē aliqd. t nō sequit
aia nō ē sortis t aia ē ergo aia

ē nō fortis dato q̄ nullus alius sit
alicuius ē tunc anī uerū z aīa flz nō
tū arguit per regulā qz illud nō est
debitum medium sed hoc alius est
alicuius quod est falsum. quare etc.

Septimi capituli p̄ia reglā fuit
illa ab oībus exponētibus simul
sumptis ad suū expōitū ē bona aīa.
Cōtra quā regulā arguit sic illa aīa
nō v3 aliq̄lis hō currit z nō ē aliq̄lis
hō qn talis currat ergo q̄lis libet hō
currit et tū arguit per regulā ergo
regulā fā aīa t3 et p̄ia pars aīa
probat et pono q̄ nō sint in mundo
nisi hōes albi quorū aliq̄ currāt z a
liq̄ sedeāt. isto posito aīa ē flm utz z
tū aīa ē uerū qz aliq̄lis hō currit et
nō ē aliq̄lis qn talis q̄lis ipse ē currat
Eodē mō arguit i alia termis ut ali
quātus hō currit et nō ē aliquātus hō
qn tātus currat. ergo quātuslibet hō
currit posito enī q̄ libet hō eēt t3
pedalis quātutatis z q̄ aliq̄ curreret
et aliqui sederēt tunc eēt ātecedens
uerū et āsequens flm. vnde relatiuū
accidētis non necessitat supponere
pro oī eo p̄o quo suū ātecedens ideo
dicit q̄ nulla illarū āsequentiā ualeat
qz nō arguit per regulā ex eo q̄ nlli
us recte assignatur. fā exponens.
Nā h3 v̄lis q̄lis libet hō currit fā ex
ponēs ē ista nihil ē aliq̄ hō qn illud
currat isti3 uero quātuslibet hō currit
fā exponēs ē illa. nō ē aliquātus hō
qn ipse currat. Scdā reglā fuit ista.
Ab oī expōibili ad quāz suarū expo
nētū ē bona aīa. Cōtra quā regulā
sic arguit illa aīa nō v3 tu icipis eē
alb3 ergo tu es albus z nō imediate
ante istās p̄is fuisse alb3 z tū arguit
per regulā ergo reglā fā aīa t3 cū
miori qz icipit expōit vnomō per po
sitionē de p̄iti z remotiōz de pre
rito ergo āsequēs ē vna eius exponē
tiū z maiorē probō qz casu possibili
posito aīa ē uerū z āsequēs flm ergo
āsequentiā nō v3 ātecedēs probō z po
nō q̄ tu nō sis alb3 sed imediate p̄
istās p̄esēs eris albus isto posito se
quit q̄ tu icipis eē albus tāq̄ ex suis

exponētibus z tamē nō es albus per
casū quod ē oppositū p̄ie partis cō
sequētis. **R**espondet q̄ āsequentiā nō
v3 tu icipis eē albus ergo tu es alb3
nec arguit ab expōito ad aliquā sua
rū exponētū. fō dicit q̄ hec uerba
icipit z desinit nō proprie exponūt
sed habēt cā veritatis. vnde copla
tia c3 vna pars ē affirmatiua de pre
sēti z alia negatiua de p̄tō dicit vna
cā veritatis z copulatiua cuius vna
pars ē negatiua z fā affirmatiua de
futo vocat alia cā veritatis z a q̄z
illarū copulatiuarū ad propositionē
inceptionis est bonum argumentum
ecōuerso autē non ualeat ut eiusdem
capituli vna asseruit regula. Eodem
modo de desinit est dicendum.

Et si aliquādo dixi illa uerba debere
expōitū nō sum locutus proprie de ex
positōe sed flm cōem modū loquēdis
sumēdo expōitū cōter pro oī proba
tōe terforū ideo iā arguit magis str
cte illa āsequentiā non ualeat ut eiusdem
oīs hō ē al3 ergo non oīs homo ē al3
z tamē arguit per regulā ergo reglā
fā āsequentiā tenet et p̄ia pars
ātecedētis probat ātecedēs enī ē
uerū et āsequēs flm ergo āsequentiā
non ualeat q̄ āsequēs sit falsum mani
festū ē z probat ātecedēs sic cē al3
ē non oīs homo ergo tātum non oīs
homo ē aīal. tenet āsequentiā ab vni
uersali affirmatiua ad suā exclusiua.
z ātecedēs ē uerū ut patet ergo et
āsequēs z fā pars ātecedētis probat
tur nā p̄ia exponēs exclusiue ē p̄e
iacēs eius sed non oīs homo ē aīal ē
p̄eiacēs illius exclusiue qz ē illud q̄
remāet dēpta dictione exclusiua er
go ē exponēs eius q̄ erat probādū.

Respondet ācedēdo āsequentiā et ne
gādo ātecedēs z ad probationē ne
gādo āsequentiā quia illa non ē ex
clusiua illius v̄lis sed hec tātum enī
non oīs hō ē aīal que ē vera z si di
cit que ē v̄lis illius exclusiue tātum
non oīs homo ē aīal dicit q̄ non ha
bet uniuersalem quia est exclusiua
negatiua. **T**ercia regula fuit ista

Ex cuius libet exponentis contradic-
tio sequitur contradictorium expositi. Con-
tra istam regulam arguitur sic ista anima non
vult tu es aliter ergo tu non differis ab ani-
mali et arguitur per regulam ergo regu-
la fleta anima tunc cum minori et maiore pro-
bo animam esse verum ut patet et animam secundum ex eo
quod sunt contradictorium esse verum videlicet tu
differis ab animali probatur sic tu differis
ab animali quod est asinus ergo tu differis
ab animali et illud est asinus anima tunc per
resolutionem relatiui in iunctionem co-
pulative et pronome demonstratiui
et animam esse verum ut patet per exponentes
ergo et animam tunc sic tu differis ab ani-
mali et illud est asinus ergo tu dif-
feris ab animali anima tunc a copulativa ad
ad alteram eius partem. **R**espondeo acceden-
do animam et negando istam propositionem tu
differis ab animali tunc ad rationem tuam
differis ab animali quod est asinus ergo tu
negatur anima neque relatiui determinatiui
per terminum confusum est sic resolvable
semper. unde non sequitur tu es omnis homo
qui est in a domo ergo tu es omnis homo
et ille est in a domo omnis homo qui currit
mouetur ergo omnis homo currit et ille mo-
uetur existens tamen relatiui in propo-
sitione sine signo sic haberet resolutum. unde bene
sequitur sor. qui currit mouetur ergo sor.
currit et iste mouetur. **A**ntir² erit homo
qui est ergo antir² erit homo et iste est.

Quarta regula fuit illa. a resoluendi
bus ad resolutum est bona anima. Contra
quam regulam arguitur sic illa anima non vult
hoc non est homo demonstrando asinum et hoc
est aliter si est risibile ergo aliter si est risibile non
est homo et tamen arguitur per regulam ergo re-
gula fleta anima tunc cum minori et maiore pro-
bat. nam animam esse verum ut patet et animam secundum
ergo anima non vult quod animam sit secundum proba-
tur quod sunt contradictorium esse verum. scilicet omne
aliter si est risibile est homo ut patet per exponen-
tes. scilicet aliquid aliter si est risibile est homo et
nullum est aliter qui istud si est risibile sit homo
ergo etc. **D**icitur quod anima est bona et anima
est verum sicut et animam et cum dicitur quod sunt
contradictorium esse verum. scilicet omne aliter si est risibi-

le est homo dico quod anima exponens non est suffi-
cienter assignata quoniam illa est anima ex-
ponens. scilicet nihil est aliter si est risibile quin
illud sit homo que est fleta quod sunt contradic-
torium esse verum. scilicet aliquid est aliter si est risibi-
le quod non est homo probatur. hoc non est homo
demonstrando asinum et hoc est aliquid
aliter si est risibile ergo etc. **Q**uinta regu-
la fuit ista. ab officiatis ad offici-
atam est bona anima. Contra istam regulam
arguitur sic illa anima non vult hec propo-
sitionem est necessaria aliter est homo que adequate si-
gnificat animam esse hominem ergo animam esse
hominem est necessarium et tamen arguitur per
regulam ergo regula fleta anima tunc cum fa-
parte animis. et primam probam quod animam esse
verum patet quod animam secundum probatur. nam animam
esse hominem est impossibile ergo secundum est
quod animam esse hominem sit necessarium anima
bona et animam probatur. hoc esse hominem
est impossibile demonstrando asinum. et
hoc est animam ergo animam esse hominem est
impossibile anima tunc ab inferiori ad suum
superius affirmat sine impedimen-
to. **R**espondeo accedendo primam assequen-
tiam. et animam et animam eiusdem negando quod
animam esse hominem sit impossibile et ad pro-
bationem nego assequentiam. et tunc ad
illam nego dupliciter. et primo quod non argui-
tur ratione totius extremi secundum quod intelli-
git regula scilicet quod arguitur cum impedimen-
to. quod si impossibile immobilitatem istum ter-
minum aliter et dicitur est in una regula conse-
quentiarum quod ab inferiori ad suum su-
perius immobilitatem non vult assequentiam.
Si autem uellet quod fortificare illud ar-
gumentum dices quod arguitur a resol-
uentibus ad resolutum hoc nego quod illa
aliter est hominem est impossibile non est resolvable
sed officialiter probabile ut si probatibus
terriorum patuit. **S**exta regula fuit illa
a descriptore ad descriptum est bona anima
et euerso. **C**ontra quam arguitur sic. illa
anima non vult tu intelligis hominem ergo tu
intelligis aliquid sub ratione quod habet et tamen argu-
itur per regulam ergo regula fleta anima
tunc cum minori et maiore probatur et pono
quod tu nunc habes intellectus nisi simpliciter

hominis illo posito tu intelligis ho-
minem et tñ tu nō intelligis aliquid
sub rōe qua hō qz oīs rō hoīs ē diffi-
nitio s; tu nō intelligis aliqd sub aliq
diffinitōe qz nullā hēs diffinitionez
imēte ut suppono in casu ergo tu nō
intelligis aliqd sub rōe qua hō. Dicen-
dū qz nra prima fuit bona cui? cedi-
tur aīs 7 nra in casu illo. Et cū argu-
stur oīs rō hoīs ē diffinitio ipsi? ne-
go quoniā rō hoīs ē denotatio ipsi?
hō nanq; ab hūanitate denomiā hō
ideo hūanitas dicit rō ipsi? et hec ē
illa rō sub qua tu intelligis hoc demō-
strando hōez. **S**eptia regula fuit
illa a sensu diuiso ad sensuz ppositū
aut ecōuerso nō valet argumētū. Cō-
tra istā regulā arguit sic ista nra ē
bona tu potēs currere ergo possibi-
le ē te currere possibile ē antirpām
esse ergo antirpām possibile ē esse.
7 ecōuerso. Dicit qz i terminis simpli-
cibus 7 discretis sine ipedimēto ali-
cui? signi ē bona nra. sed cū limitati-
one signi nō valet nra. ut oē al' esse
ē necessariū ergo oē al' necium ē eē
ata tua nccio ē ergo nccio ata tua ē
albū pōt eē nigrū ergo possibile est
albū eē nigrū. Cōtra istā rñsionē ar-
guē ultimā nraz valere nā sequit al-
buz pōt esse nigrū ergo albū ē potēs
esse nigrū patet nra resoluēdo istud
verbū pōt in suz es ē 7 suū participi-
um tunc ultra albū ē potēs eē nigrū
ergo albū ē ens nigrū pz nra ab vno
uertibili ad reliquū qz potēs eē et
ens uertunt qz oē ens ē potens eē
7 oē potēs eē est ens qz oē potens
est ē ergo oē potēs eē ē ens pz nra
7 aīs sūt per suas exponētes ulterj-
us albū ē ens nigrū. ergo albū ē ni-
grū patet nra qz oē ens nigrū est ni-
grū 7 ultra albū est nigrū ergo pos-
sibile ē albū eē nigrū patet nra quia
quelibet de pñti infert vnā de possi-
bili de sensu cōposito ergo a primo
ad ultimū albū pōt eē nigrum ergo
possibile ē albū eē nigrū. Ideo rñde

tur breuiter qz illa nra nō valet albū
ē potens eē nigrum ergo albū ē ens
nigrū 7 ad probationē ibi arguit ab
vno uertibili ad reliquū nego 7 cū
dicit li potēs eē 7 li ens uertunt cō-
cedo 7 etiā li potēs eē 7 ens nō con-
uertunt. vnde li potēs eē nō aliter
sumptū uertit cū li ens. s; participi
alr sumptū nō uertit cū illo qz non
sequit antirpūs ē potēs eē ergo an-
tirpūs ē ens 7 ita i proposito sumit
li potēs eē p participialr quare argu-
mentū nō procedit. **O**ctaua regula
fuit ista. Ab vna cā veritatis ad pro-
positionē habentē illā causā ē bona
nra. Cōtra quā regulā arguit sic ista
nra nō valet a proposito est vera 7
immediate ante instās pñs nō fuit ve-
ra ergo a propō incipit esse vera et
tñ arguit per regulā ergo regula fā
nra tenet 7 antecedens probat po-
nēdo qz a propō in prima parte pro-
portionali hōze preterite fuerit ve-
ra 7 in fa falsa 7 i tertia vera 7 sic
alternati v; qz omnes partes pro-
portionales hōze preterite ita qz in
oi parte impari fuerit vera 7 in oi
parte pari fuerit fā 7 sit nūc vera
7 ita ctinue erit ist o posito ē aīs ve-
rū 7 nra falsuz. ergo nra nō valz qz
aīs sit verū pz quia nunc ē verū pz
positum 7 immediate añ hoc fuit flm
7 quicunq; fuit falsum nō fuit verum
ergo immediate ate hoc nō fuit verū
qz aut immediate ante instans pñs
fuit falsum probatur qz immediate añ
instans pñs fuit aliqua pars par. s;
quandocunq; fuit aliqua pars par a
fuit falsuz ergo immediate ante istās
presens a fuit flm. qz aut principale
nra sit falsuz arguit quia a nunc est
verum 7 immediate añ instās presens
a fuit verum quia immediate ante in-
stans presens fuit aliq pars ipar er-
go a nō incipit esse verū. Dicendum
breuiter qz a nō incipit eē verū. 7 tunc
ad argumētuz negādo illā nraz pño
factā nec arguit per regulā quoniā

illa non est causa veritatis sed ista.
a ē verū et nō immediate ante istā
pñs a fuit verum et hoc est falsum.
propter assignatōē sui contradicōni
unde cedit q nō immediate an istā
pñs a fuit verū. et immediate ante in
stans pñs a nō fuit verū. nō tñ cum
pñs a cedit q nō immediate an istā
pñs a fuit verū qz hec sunt cōtradic
toria. **N**ona regula fuit ista. **A**b ac
tua ad suā passiua et everso est bo
nū argumentū **C**ontra quā regulā a
guit sic ista cñā nō ualet. promitto
tibi denariū ergo denarius tibi pro
mittit a me et tñ arguit per regulā
ergo regula falsa. cñā tenet cū mō
ri. et maior probat. **N**ā casu possibili
posito ē anī verū et sequens flm er
go cñā nō ualet. anī probat et pono
q tibi promittā denariū in cōfuso. nul
lū tñ denariū tibi promittēdo illo po
sito anīs ē verū et cñā flm per casuz
ergo etc. **C**onfir arguit q nō sequit
quilz hō uidet aliqū hōiem ergo a
liquis hō uidet a quolz hōie. posito
nāqz q quilz hō uidet precise seipsū
ē anīs verū et cñā flm **R**ndet q ista
rū cñārū nulla ē bona nec arguitur
per regulā. qz termī debet semper
supponere eodē mō. sed in actia sup
ponit li denariū et li hōiem cōfufe
tantū 7 in passiua determinate ideo
nō debite assignant earum passiue.
Huic ergo. promitto tibi deariū cor
rūdet hec passiua a me tibi promitti
tur denarius. et isti. quilibet hō uidz
aliquē hōiem corrūdet hec passiua a
quolz hōie uidet aliquis hō **D**ecima
regula fuit illa. a tertio adiacēte ad
fm adiacens affirmatiue et sine ter
mīo distrahente ē bona cñā. **C**ontra
istā regulā arguit sic illa cñā nō v3
tantū hō ē risibilis ergo tantū hō ē.
et tñ arguit per regulā qz affirmati
ue et sine termīo distrahente ergo
regula flā. cñā tenet cū mīori suppo
sito q li risibilis nō sit terminus am
pliatius. et pñs pars aūtis ē mani

ifesta eo q anīs est verū et cñā flm.
ut pz cuilibet. **I**deo rūdet q etiā nō
tenet regula ista in exclusiue primi
ordinis. et nō qz arguit implicite ab
inferiori ad suū superius distributi
ue nā cū dicit tantū hō ē includitur
li ens suū participiū stans cōfufe dis
tributiue rōe dictōis exclusiue. **C**on
tra istā glosam arguit qz nō sequit
chymera est terminus ergo chyme
ra est et tñ arguitur affirmatiue et
sine termīo distrahente et sine dic
tione exclusiue **D**icitur q illa non ē
sua corrūdens de secundo adiacēte
sed ista li chymera est. qz termī de
bene eodem mō supponere quare re
ctum et ultimum capitulū re
gulas notificauit pphetica
rum quarū pñs fuit illa. a copulati
a affirmatiua ad alterā eius partē pñ
cipale ē bona cñā **C**ontra quā regulā
arguit sic illa cñā nō ualet. aliquan
tū uidet for. et tantū plato uidet et
go tantū plato uidet et tñ arguitur
per regulā ergo regula falsa. cñā t3
cū mīori et maior probat casu possi
bili posito anīs est verū et cñā falsū
ergo cñā nō ualet probat anīs et po
no q tam for. qz plato uidet unum
pedale isto posito anīs ē verū nā pe
dale uidet for. et pedale uidet pla
to ergo aliquantū uidet for. et tantū
uidet plato. sed q cñā flā falsum ma
nifestum est eo q secunda exponēs
est falsa. s. nihil nō plato uidet. imo
contra casum qz for. uidet et fortea
est aliquid nō plato ergo aliquid nō
plato uidet quod est oppositū secun
de partis **D**icendū q illa dictio tñ
tum potest teneri exclusiue et rela
tiue. **S**i exclusiue tam in aūte qz in
cūte cñā est optima sed negat secū
da pars copulatiue. tunc ad proba
tionem negatur cñā. **S**i aūte utrobiz
relatiue iterū concedo consequenti
am et consequens et ad eius impro
bationē dico q nō h3 exponi s3 si qz
ficat uertib3 q tantū quantū for.

uidet. plato uidet qd ē verū. vbi autē
vellet opponē qd li tantū teneat i
autē relatiue z in mte exclusiue pz
tunc qd nō arguit per regulā. **Ex il**
la regula illarū ē correlarie qd a to
to copulato ad alterā partē ē bōa m̃a
Contra quā regulā arguit sic il
la m̃a nō valet for. z plato sunt nu
merus binarius ergo for. ē numerus
binarius qz aūs est verū z aūs flm
nec sequit for. z plato de per se fe
runt lapidē ergo for. de per se fert
lapidē quia dato qd a portaretur ab
ambobus simul z a nllō per se posz
portari. tunc aūs est verū z aūs flm
Similr nō sequit. tu differs ab hoīe
z ab asino ergo tu differs ab homīe
quoniā aūs est verū z aūs falsum ut
pz per exponētes. Nulla ergo illarū
m̃arū valet z tamen arguit per re
gulā ut patet ergo regula falsa. Rū
detur qd iunctio copulatiua sumpta
copulatiu pōt duplicē teneri s. col
lectiue ul diuisiue. Collectiue teneē
qū alterū extremū inest ambobz co
pulatis simul z nō diuisz aut per sig
num cōfusiū determinat. Sumebat
primo mō tā in primo qz in 2o exem
plo z 2o modo in tercio exemplo. Col
lectiue ergo sumēdo nō oz qd a toto
coplato ad alterā partē sit bōa m̃a
Diuisiue autē teneē qū nō limitatur
per signū cōfusiū z cuilibz copulato
rum inest alterū extremū sicut toti.
ut for. z plato sunt homīes. sortes
z plato currunt uel vidēt z sic sumē
do habet regula veritatē. Secunda
regula fuit ista a partē pīcipali dis
iunctiue affirmatiue ad ipsam diuisi
tiuā ē bona m̃a. Contra istā regulāz
arguit sic ista m̃a nō valz attingēt
tu es ergo attingēt tu es uel tu nō
es ergo regula falsa m̃a tenet cū mi
noti z maior probat. Nā antecedens
est verū ut patet z aūs falsum ergo
m̃a nō valet. probat qd aūs sit flm.
quia tu es z nō pōt esse qn tu sis ul
tu nō sis ergo necessārio tu es ul tu

nō es quod est oppositū m̃tis. Ideo
diciē qd si li attingenter determinat
in mte totā diiunctiua tunc non ar
guitur per regulā qz sic sumēdo nō ē
pars pīe nec ēe cathegonice. Si au
tē determinat partē solūmō cecido
m̃am z aūs z nego illaz necio tu es
uel tu nō es determinādo li necessā
zio pīst ubi autē totū determinet ite
rū cecido m̃am sz tunc nō sunt oppo
sita ex quo modū difformiter sumit.
Ex ista regula inferebat alia regla
correlarie qd a parte disiuncti ad to
tum disiunctum est bona m̃a. Cōtra
istam regulam arguit sic illa atque
tia nō valz tu differs ab asino. ergo
tu differs ab hoīe uel ab asino quia
aūs est verū z aūs falsuz. ut pz per
exponētes. etiā nō sequit asinus est
asinus ergo ille hō ē asinus ē asinus.
Dicit ut prius qd iunctio disiuncta
sumpta disiuncti capī duplicē. sz
collectiue z diuisiue. collectiue sumit.
qū determinat per signū cōfusiū uel
discretū ul relatiū. Exemplū primi
ut tu differs a te ul a me. Exemplū 2o
illic hō ul asinus ē asinus volēdo qd
li ille cadat supra totū disiunctum.
Exemplum terciū for. qui est hō uel
asinus est rudibilis. Diuisiue autē
sumitur qū nullo illorum mōrum su
mitur ut homo uel asinus currit. tu
es homo uel asinus. Dicit ergo qd a
parte disiuncti ad totum disiunctūz
sumptum diuisiue est bona m̃tia. Et
ille est intellectus regule. sed a par
te disiuncti ad totum disiunctū sum
ptum collectiue nō valet argumētū
sicut in oppositum est argutū cōtra
intentionē regule. Tertia regula
fuit ista a tota disiunctiā cū destruc
tōe unius partis ad alterā partē ē
bona m̃a. Cōtra quā regulā arguit
sic ista m̃a nō vtz tu es asinus l tu nō es
asinus sed tu non es asinus ergo tu
es asinus quia antecedēs est verum
z sequens falsum ut patet z tamen
arguitur per regulā ergo regula fla

Rūdet q̄ nō arguit per regulā. qz
In fa parte aūtis sumit 2tradicōzū
pze partis disunctiue. uel sumit fa
pars disunctiue. si sumit oppositum
pze partis pz q̄ nō arguit per re
gulā. qz nō inferē alia pars v3 tu nō
es asin⁹. qua illata 2cedit 2na 7 2ns
Si autē dicit q̄ pro fa parte aūtis su
mit fa pars disunctiue inferēdo aliā
sterū dicit q̄ nō arguit per regulā
deberet enī suū 2tradicōzū eē isto
mō tu es asinus uel tu nō es asinus.
sed tu es asinus ergo tu es asinus.
sed negat minor. Quarta regula fu
it ista. a copulatiua negatiua ad dis
unctiua affirmatiua factā ex parti
bus 2tradicōzū copulatiue affirma
tiue ē bonū argumentū et ecōuerfo.
Ex qua inferebat quinta q̄ a disunc
tiua negatiua ad copulatiua affirma
tiua factā ex partibus 2tradicōzū
copulatiue affirmatiue ē 2na bona.
Contra istas reglas possit argui sic
ex nulla negatiua sequit̄ affirmatiua
ergo quelz istarū regularū ē flā. Et
qz rūdet q̄ ista regula nō t3 i ppo
theticis sed i categoricis. Ideo spe
cialius arguo sic oppositū disunctiue
affirmatiue assignatū per negatōne
prepositā toti nō 2uertit̄ cū opposi
to eiisdē assignato per copulatiua3
factā de partibus oppositis disunc
tiue. ergo ambe regule falsē 2na t3 7
2ns probat̄ et capio istā disunctiua
necessario tu es uel tu sedes. pz q̄
ista ē flā ergo hec ē uera non nccio
tu es uel tu sedes et tū hec ē flā ne
cessario tu nō es 7 tu nō sedes. argu
it̄ ergo sic illa disunctiua negatiua ē
uera et hec copulatiua ē flā ergo nō
2uertunt̄ pz 2na qz uerū nō 2uertit̄
cū flō. Ideo breuiter rūdet q̄ si dis
unctiua affirmatiua h3 hmoi duo oppo
sita q̄ ista inuicē 2uertunt̄ sz nō sem
per h3 copulatiua pro opposita fac
tā de partibus oppositis disunctiue
ut argumentū clare 2ndit. et hoc cō
tingit qū disunctiua est categorice

probabilis sicut i proposito rē illi
termi necessario. Infalibiler tu 7
regulariter teneat q̄ tā disunctiue
affirmatiue q̄ copulatiue dat̄ 2tra
dictoriū per negatōne prepositā to
ti. Idē ē iudiciū de copulatiua affir
matiua. hec enī ē flā nccio tu es hō
et tu es albus ut pz. 7 2similiter q̄z
istarū necessario tu nō es hō uel tu
nō es albus 2tingenter tu nō es hō uel
tu nō es albus. qz ex qualz istarū te
quit̄ hec disunctiua tu nō es hō uel
tu nō es albus. que ē flā cū q̄z pars
eiisdē sit flā. Sexta regula fuit ista
a 2ditōali affirmatiua cū suo ante ad
2ns eiisdē ē bona 2na. Contra quā re
gulā arguit̄ sic. ista 2na nō v3 neces
sario tu es aīal si tu es hō sed tu es
hō ergo necessario tu es aīal et tū
arguit̄ per regulā ergo regula falsa
2na t3 cū minori. et maior probat̄ nā
2ns ē fl3 ut pz et aīis ē uerū ergo 7c
probat̄ pro pza parte qz pro fa parte
eiisdē quoniā tu es aīal si tu es hō.
et nō pōt esse quin tu es aīal si tu es
hō ergo nccio tu es aīal si tu es hō.
Dicendū q̄ li nccio duo pōt deter
minare. aut precise 2ns dicte 2ditōa
lis aut ipsaz totā. pzo mō 2cedo cō
sequentia 7 nego primā partē aūtis
videlz necessario tu es aīal si tu es
hō qz equialet isti si tu es hō neces
sario tu es aīal que ē falsa. ad probati
onē nego 2nam qz i illa 2ditōali nō
est i casu categorice probabilis. si
autē li necessario determinat totā cō
ditōnalē nego 2naz neqz arguit̄ per
regulā qz inferit̄ ista nccio tu es aīal
que nō ē 2ns. sed ista solūmō tu es aīal
qz modus sic sūptus nō ē pars aūtis
nec aūtis sicut neqz nota 2ditōis sz
pars toti 2ditōalis. Ideo debuit sic
argui nccio tu es aīal si tu es hō sed
tu es hō ergo tu es aīal. vñ 2ditōa
lis sine mō nccio 2uertit̄ cū seipā hñ
te modū istū. vñ sequit̄ si tu es hō tu
es aīal ergo necessario si tu es hō
mo tu es animal et similiter ecōuerfo

Cultima regula fuit ista. a aditionali affirmatia cũ contradictorio añis sequitur contradictoriũ añtis. Cetera istam regulã arguit sicut prius necessario si antix e albus antix e coloratus. sz antix nō e coloratus ergo necessario ipse nō e albus. pz bñ q añs e verũ et añs fñm. Cũ arguit spẽalius sic. ista añ nō v3 si tu es hō necessario tu es aial sed nō necessario tu es al ergo tu nō es hō. et tñ arguit per regulã ergo regula fñ. añ t3 cũ minori. et maior probat añs e verũ et añs fñ ergo añ nō v3. q añs sit falsum pz et probat q añs sit verũ. nã hec e uera nō necessario tu es aial. qz suũ oppositũ e fñm. sz altera pars probat. nã si tu es hō necessario tu es aial. nã tu es aial si tu es hō necessario. ergo si tu es hō necessario tu es aial t3 añ ab uno uertibili ad reliquũ. vñ idẽ est dicere at currit si hō currit. et si hō currit aial currit. Ideo rñdeẽ ad argumentũ primũ si tuc ad argumentũ alterius regule q nō arguit per regulã qz debet solũmcludi illa antix nō e albus ex quo li necessario nō est pars añtis nec añtis et ad argumentũ secundũ dubitat nunguid ista añ sit bona si tu es hō necessario tu es al sed non nocio tu es al ergo tu nō es hō. qz dubito de li necessario an sit pars añtis uel añtis. si autẽ li necessario e pars añtis nego añam nec arguit per regulã qz nō sumẽ oppositũ scquẽtis sed deberet sic argui tu non ea al ergo tu es hō necessario t isto mō cedit scquẽtia t negat minor

Si autẽ li necessario e pars scquẽtis ccedo scquẽtia t nego aditionalem qz tunc equialet huic aditionali si tu es hō tu es al necessario t tñc ad argumẽtũ tu es al si tu es hō nocio ergo si tu es hō necessario tu es al nego añam nec arguit ab vno uertibili ad reliquũ nec exemplũ est ad propositũ qz in añte li necessario e pars añtis aditionalis t in scquẽte est pars scquẽtis alterius aditionalis quare etc. **C. H.**

**Finis logice magistri Pauli veneti
Ad laudem omnipotentis dei.**

Sequit registrũ foliorum

Primum vacat
tercia diuisio

Teritalitatis
homo nō

Nō sequitur
in temporali

In quarum
gorematicæ

Ut homo est
ex proprietate

Ergo duo
regule falsæ

Ex opposito
quintum capitulum

1. The first part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$. It is shown that the solutions of the system (1) tend to zero as $t \rightarrow \infty$ if and only if the matrix A is Hurwitz. The second part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is not Hurwitz. It is shown that the solutions of the system (1) tend to infinity as $t \rightarrow \infty$ if and only if the matrix A is not Hurwitz. The third part of the paper is devoted to the study of the asymptotic behavior of the solutions of the system (1) as $t \rightarrow \infty$ if the matrix A is not Hurwitz. It is shown that the solutions of the system (1) tend to infinity as $t \rightarrow \infty$ if and only if the matrix A is not Hurwitz.

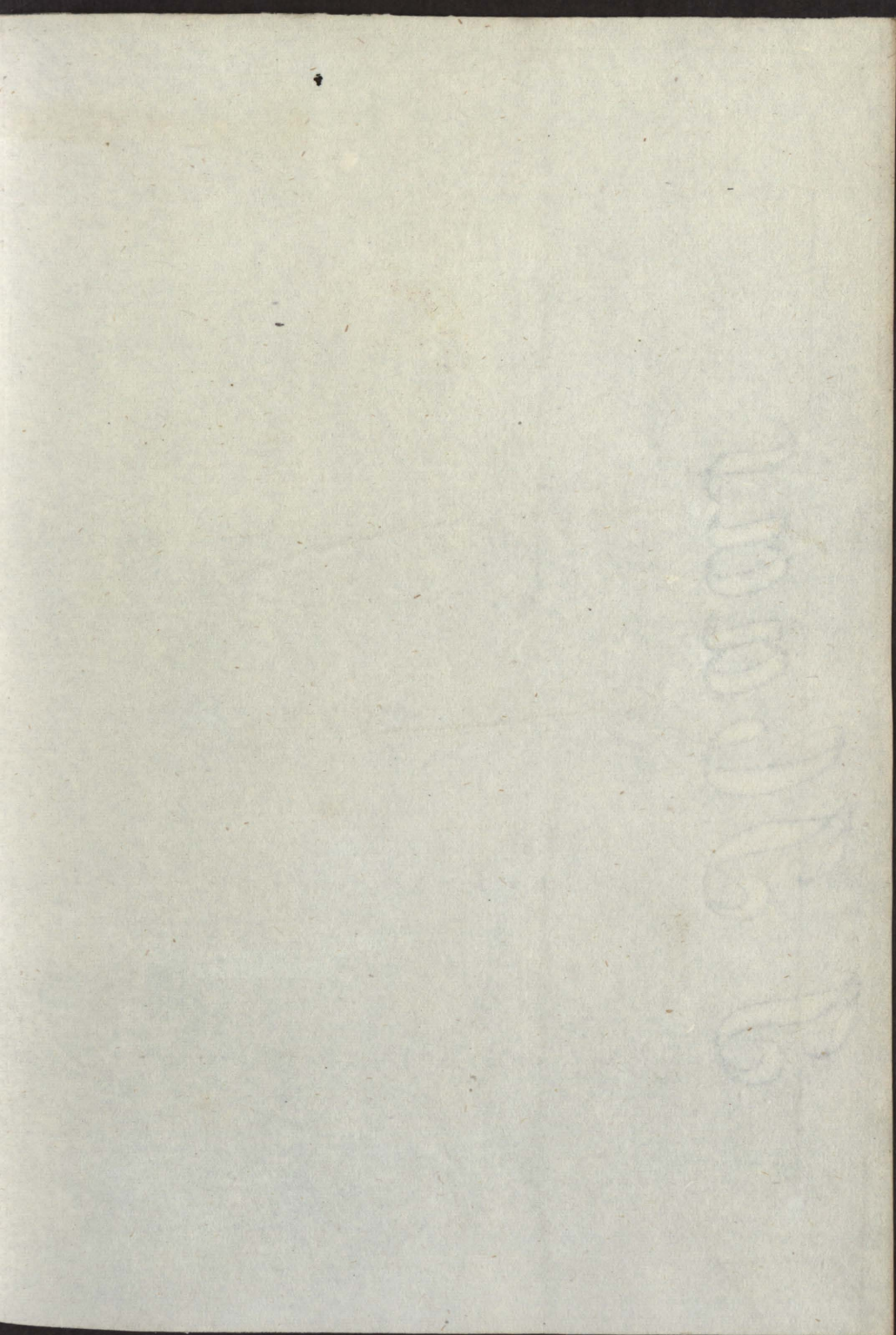
1777

1911-1912

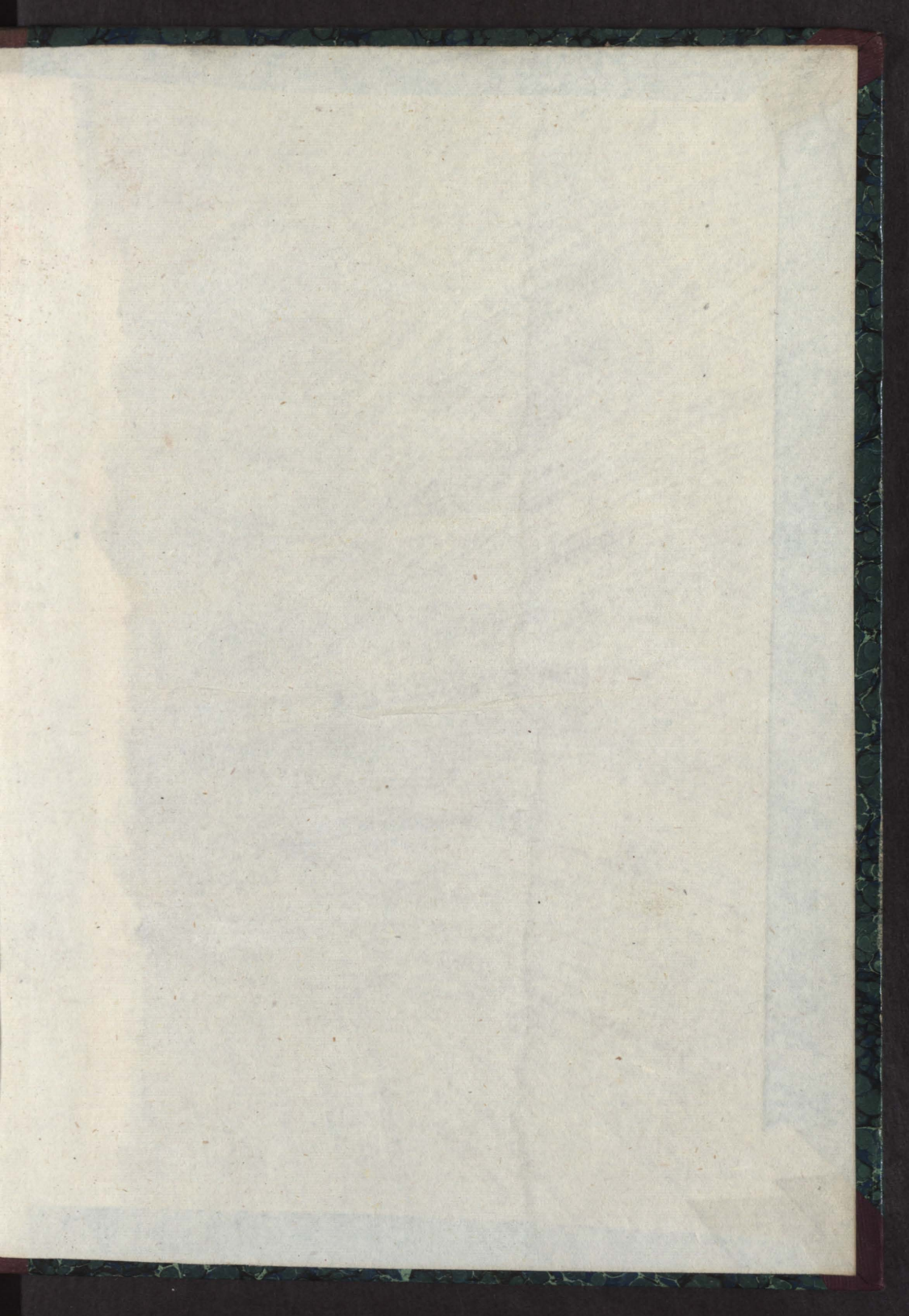
1900-1901

100

21-11-11

Rowell & Co.

4° Incun.
583.

Pauli
Veneri
logica.